

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
7 Ekim 2019 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
(2/2214)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yunus Kılıç'ın, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki tekliflerin birleştirilmesiyle alakalı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Yunus Kılıç'ın, Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bir ifadesini düzelttiğine ilişkin açıklaması

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

1'inci Toplantı

7 Ekim 2019 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu saat 12.05'te açılarak üç oturum yaptı.

Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca (2/2216) ve (2/1416) esas numaralı Kanun Tekliflerinin (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'yle birleştirilerek görüşülmesi kabul edilmedi.

Komisyon Başkanı Yunus Kılıç,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki tekliflerin birleştirilmesiyle alakalı ifadelerine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sinop Milletvekili Barış Karadeniz, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bir ifadesini düzelttiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'yle alakalı alt komisyon kurulması teklifi kabul edilmedi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından toplantıya 02.03'te son verildi.

7 Ekim 2019 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.05

BAŞKAN : Yunus KILIÇ (Kars)

BAŞKAN VEKİLİ : Hasan KALYONCU (İzmir)

SÖZCÜ : Fatma AKSAL (Edirne)

KÂTİP : Zafer IŞIK (Bursa)

BAŞKAN – Saygıdeğer Komisyon üyeleri, bakanlık temsilcileri, STK’lerin temsilcileri, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun 27’nci Dönem Üçüncü Yasama Yılıının ilk toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, görüşmelere başlıyoruz.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214)

BAŞKAN – Bilindiği üzere, gündemimizde Meclis Başkanlığınca 1/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen (2/2214) esas numaralı Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır.

Bilindiği üzere, öncelikle teklifin tümü üzerindeki görüşmelerden başlayacağız.

Öncelikle bu teklifin hazırlanmasında önemli görev alan ve bununla alakalı bir açıklamasının uygun olacağını düşündüğümüz teklif sahibi Fatma Aksal Hanımefendi’ye söz veriyorum.

Buyurun Fatma Hanım.

FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ni görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bildiğiniz üzere, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu 1971 yılında yürürlüğe girmiştir. 1971 yılında yürürlüğe giren bu kanunun takdir edersiniz ki gelişen teknolojik imkânlar, bilimsel, çevresel, ekonomik ve sosyal hususlar ile sektörün ihtiyaçları da göz önüne alındığında günümüzün koşullarına uygun hâle getirilme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Hazırlanan kanun teklifiyle su ürünlerinin sürdürülebilir yönetimi ve balıkçılık kaynaklarımızın korunmasına ilişkin hususlarda düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca Su Ürünleri Kanunu’nun 4’üncü maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlaması amacıyla Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki su ürünleri üretim hakkının kiraya verilmesine ilişkin işlemlerin Tarım ve Orman Bakanlığınca yerine getirileceği düzenlenmektedir.

Bu kanun teklifiyle 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun uyumlaştırılmasıyla başta balık olmak üzere, yasa dışı su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerinde caydırıcılığın sağlanması; su ürünleri yetiştiriciliğinde su alanı ve suyun kiralınmasında yetkili kurumların belirlenmesi; su kaynaklarında doğal türlerin korunmasına, istilacı ve yabancı türlerin yayılmasının önlenmesine yönelik balıklandırma faaliyetlerinin kurallara bağlanması; su ürünleri avcılık ve yetiştiriciliğinde verilen izin ve ruhsatların günün şartlarına göre düzenlenmesinin sağlanması; su ürünleri avcılık, yetiştiricilik faaliyetlerinin yeni teknolojik imkânlarla denetlenmesi, izlenmesi ve

kayıt altına alınmasının sağlanması; balıkçı gemilerinin başka ülke karasularına ve uluslararası sulara avcılık amaçlı gidişlerinin kurallara bağlanması; doğal kaynakların korunması amacıyla su ürünlerinin kaçak yollardan yurt dışına çıkarılmasının ve canlı olarak yurt içine sokulmasının engellenmesi; su yapılarının bulunduğu alanlarda biyoçeşitliliğin korunması amacıyla bazı değişikliklerin yapılması planlanmaktadır.

Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Daha önce Meclis Başkanlığımıza sunulmuş olan 2 tane daha kanun teklifi var, bunların birleştirilmesiyle alakalı da talepler var.

İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca (2/2216) ve (2/1416) esas numaralı tekliflerin gündemimizde olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'yle birleştirilerek görüşülme talebini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Komisyon üyelerine istem sırasına göre teklifin tamamı üzerinde söz vereceğim. Söz isteyenler sistemden talepte bulunabilirler.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar, sivil toplumdan, toplumun her kesiminden, balıkçılığa ve denizciliğe duyarlılığıyla buraya gelen değerli sivil toplum örgütleri ve değerli arkadaşlar, Değerli Başkan; öncelikle şunu söylemek isterim, ön talebimiz şudur: Bu kadar önemli, geniş, üç yanı denizlerle çevrili, biyoçeşitliliği çok geniş olan, mevsimsel farklılıkları olan, iç deniz ve dış deniz olarak özellikleri olan, gölleriyle, tümüyle, denizin altının, üstünün çok önemli olduğunu düşündüğümüzden bu kanun teklifinin alt komisyonlara gitmesi ve orada bire bir incelenip gelmesinde büyük yarar görüyoruz. İnceledikçe karşımıza çıktı ki gerçekten denizcilik Türkiye'nin çok önemli bir konusu olarak karşımızda durmaktadır. Bir taraftan, denizcilik üzerinde emek sarf edenler üzerinden; bir taraftan, denizlerin altında ne olup ne bittiğine dair bir birikim, tarihsel birikim, biyolojik çeşitlilik, bugün, dün ve geleceğe dair denizlerin bize öğördüğü nedir; önemli.

Bunun dışında, denizciliğin yaratacağı katma değerler üzerinden baktığımızda, avlanma mevsimi, balıklara göre avlanma biçimi, yasaklar, denetleme kurumları, denetlendikten sonra ortaya çıkan sorunların cezai yöntemleri, miktarları, tümüne baktığımızda devasa bir alan ve devasa bir sektör olarak karşımızda durmaktadır. Bu nedenle, temel talebimiz, bu kadar dar bir zamana sıkıştırılmadan, bu kadar detaylı, bu kadar büyük, Türkiye'nin bütünüyle her şeyini ilgilendiren denizcilik meselesinin alt komisyonlara havale edilmesini ve oradan olgunlaştırılarak, detaylandırılarak tekrar ana Komisyona getirilip buradan da Meclis gündemine taşınmasında büyük yarar görüyoruz.

Öncelikle, bu konuda yapılan çalışmanın, buraya kadar getirilen çalışmanın olumlu olduğunu ama elbette eksiklerinin, ilave edilmesi gerekenlerinin de olduğunu bir kez daha paylaşmak isteriz. Aslında denizciliğin meselelerini Türkiye'de tarımın meselelerinden ayrı düşünmek, Türkiye'de yaşanan tarımsal sorunlardan ayrı düşünmek çok mümkün değil. O nedenle, bu Komisyona başka da bir sorumluluk düşmektedir. Daha dün sarımsakta 4 bin dolardan 3 bin dolara, 3 bin dolardan 2 bin dolara düşen gümrük vergisinin indirilmesini ve ne yazık ki bu topraklarda sarımsak ithalatını öne koyan bir meseleyi görmeden elbette diğer meselelere bakmamız mümkün değil. Ne demek istiyoruz? Şunu demek istiyoruz: Türkiye bir tarım ülkesidir. Elbette Türkiye, deniz varlığıyla da önemli bir deniz ürünleri ve deniz memleketidir. Türkiye'nin tarım meselesini bu Komisyonun sık sık konuşup, sık sık tartışıp ve Türkiye'nin geleceğine dair, bir tarım ülkesi sorumluluğu üzerinden bir yol haritası çizip

önermelidir. Ne demek istiyoruz? Değerli arkadaşlar, ne yazık ki 2002 yılında 2,8 milyon olan çiftçi sayısı ve 530 milyon TL olan resmî borç bugün 130 milyarlar seviyesine çıkmıştır. Yine, o günden bugüne ne yazık ki o gün ithal etmediğimiz canlı hayvanda ithalat rekoru kırmaktayız, o gün çok daha az ithalat koşulları varken bugün çok daha fazla ithalatla bu ülke yaşamını sürdürmektedir. Oysa çok açık, bu ülke bir tarım ülkesi; çok açık. Biz ne yazık ki 52 milyon tondan daha fazla buğday ithal ettik. Hemen şu söyleniyor bize: “E, buğday ithal ettik ama dâhilde işleme rejimi nedeniyle ithal ettiğimiz buğdayı aslında una çevirip gönderdik.” E, güzel; o zaman soruyu şuradan soralım: Biz kendi topraklarımızda ihtiyacımız olan ve dâhilde işleme rejimi adı altında işleyip un olarak, irmik olarak, makarna olarak satabileceğimiz buğdayı yetiştirebiliyorsak, varsa böyle bir imkânımız bu soruyu sorarız. Hele de Toprak Mahsulleri Ofisi ülkedeki dengeyi, çiftçinin dostu olma sürecini sürdürürken ithalat yapıp bunu una çevirip başka bir amaca doğru gönderiyorsa, satıyorsa o zaman bize şu düşüyor: Toprak Mahsulleri Ofisi dâhilde işleme rejiminin neresindedir? Bu soruyu sormak gerekiyor. O nedenle, pamuk meselesi bugün gündemimizin en önemli konularından biri Türkiye açısından değerli milletvekili arkadaşlarım ve değerli katılımcılar, ne yazık ki arkadaşlar, pamukta aşağı yukarı yüzde 50’ye yakın ithalat noktasına varmış durumdayız, yüzde 50. Prim belli değil, şu anda Urfa’dan tutun, Ege’den, Akdeniz’den pamuk üreticisi ciddi anlamda bir tepki göstermektedir ve bu anlamda, bizim konuşacağımız tonlarca konunun olduğunu paylaşmak gerekiyor.

On altı buçuk, on yedi yıllık iktidar döneminde 210 milyar doların üzerinde bir tarımsal ithalat var, bu ithalata karşılık elbette 212-213 milyar dolar da tarımsal ihracat olduğu görülüyor. Hemen şu söylenecektir: “Yahu, biz ihracatı ithalattan fazla yapıyoruz.” E, doğru, rakamlara bakarsanız doğru ama ben şunu söylemek isterim: Değerli arkadaşlar, ithalatın ihracatı karşılama oranı yüzde 30’un üzerindedir. Ne demek istiyorum? Ham madde olarak ithalatımız 80 milyar doların üzerine çıkmış arkadaşlar, 80 milyar doların üzerinde. Ne bunlar? Biraz önce söylediğim pamuk, biraz önce söylediğim buğday, pirinç, mısır, ayçiçeği, soya. Arkadaşlar, ithalattan daha fazla ihracatımız ama ham madde bazında da ne yazık ki 1 kalem ihracata karşı 6 kalem ithalatımız var yani ham madde olarak ihracatın ithalatı karşılama meselesine baktığımızda 1’e 6; bunu özellikle paylaşmak isterim. Bu ithalata verdiğimiz 80 milyar dolardan daha fazla ihracat değerinin çok az bir kısmını çiftçimize ödesek, çiftçimize yansıtacak inanıyorum ki ne pamukta ithalata ihtiyacımız olacak ne buğdayda ithalatımız olacak ne mısırdaki ithalatımız olacak ne pirinçte ithalatımız olacak ne canlı hayvanda ithalatımız olacak ne de ne yazık ki karkas et ithalatımız olacak arkadaşlar.

Ve bir şey daha: Bu ülke ne yazık ki şu anda depolarında 60 bin ton kırmızı et bulunduruyor arkadaşlar, 55-60 bin ton kadar kırmızı et ve bu etlerin bir kısmı bir yılı geçti depolarda duruyor arkadaşlar, bir yılı geçti. Ama öbür tarafta, halkın kişi başına düşen et tüketimi azalmakta, süt tüketimi azalmakta, eğer Kurban Bayramı ve Ramazan Bayramı olmasa toplumun bir kesiminin sofrasına üzgünüm ki bu fiyatlarla et girmeyecek gibi.

Yine değerli arkadaşlar, bir GAP projemiz var, başlı başına hem Türkiye’nin hem de Orta Doğu’nun, aynı zamanda dünyanın çok önemli bir projesi. Belirli bir aşamaya gelmiş ama uzun yıllardır o aşamadan bir adım ileriye atılamamaktadır. Sulanabilir alanların yeterince sulamaya açılmaması, uzun bir süreden sonra sulamaya açılan yerlerde yanlış sulama nedeniyle çoraklaşmanın ve tuzluluğun artması... Dolayısıyla, GAP projesi elimizde kalmış durumda, bu projenin ciddi anlamda hayata geçmesi gerekiyor.

Yine değerli arkadaşlar, bütünüyle baktığımızda, ülke tarımında -biraz önce söyledim ama daha da dikkat çekmek isterim- önümüzün açılabilmesinin, üreticimizin nefes alabilmesinin en önemli koşulu, destekler. Desteklerin öyle yapılması gerekiyor ki... Elbette destek yaptık, rakam söylenebilir ama

dünya bilim dünyası, dünya teknoloji ve gelişim dünyası. Dünya şuna bakıyor: Yaptığınız desteklerin geriye dönüşüne, izlenebilirliğine, üretime, ülke ekonomisine, çiftçinin refahına ve ülkedeki gıda egemenliğine ve gıda güvencesine olan etkilerine bakıyor. Ne demek istiyorum? 270 milyarın üzerinde -maddeye göre- destekleme yapılması gerekiyor, ne yazık ki 120 milyarlar seviyesindeyiz, 150 milyar civarında çiftçinin alacağı var ama öbür tarafa baktığınız zaman dış borçla beraber gübreciye, ilaççıya, tohumcuya çiftçinin borcu 150 milyar seviyesinde, bu aradaki destekleme parasının aşağı yukarı üreticinin borcuna denk geldiğini buradan paylaşmak isterim. Eğer biz desteklemelerimizi yerinde, doğru zamanda, esnek, müdahaleci, sürdürülebilir yapmazsak ne yazık ki verdiğimiz paraların bir gün yok olduğunu ve karşılığında üretime dair, tüketime dair, toplumun refahına dair, tarımın bütününe dair bir büyümeyi öngörmediğini, ortaya çıkarmadığını görmek zorundayız ve açık bir şekilde görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, değerli milletvekili arkadaşlarım; tarım sadece bir üretim değildir. Rekabet öngörülerek, ısrarla, üretim meselesi üzerinden, rekabetçi üretim kültürü öngörülerek, kâr anlayışı üzerinden bakılarak tarımın adı ve karşılığı gerçek bir şekilde konamaz değerli arkadaşlar. Tarım dünyada artık çok stratejik bir sektördür. Neden? Bugün tarım ve gıda dünyadaki en önemli mücadele ve hegemonya aracıdır değerli arkadaşlar. Ne demek istiyorum? Amerika ile Çin, Amerika ile Avrupa Birliği, Avrupa Birliği ile Çin arasındaki ekonomik savaşlara baktığınızda en önemli araçlardan birinin tarım ve gıda ürünleri olduğunu görürsünüz. Türkiye bunu yakından yaşıyor arkadaşlar. Bir Rus uçağının düşürülmesi sonucu Türkiye’de tarımda yaşanan sıkıntıları çözmeye dair değil, durumu idare etmeye dair kaldık ve hemen arkasından domateste enteresan rakamlar yaşadı, patateste, soğanda, yaş meyve sebze ihracatında. Önemliydi, o gün çok stratejik bir alandı, devlet ya da iktidar ya da devletin müdahale etmesi gerekiyordu. O yüzden desteklemelerin çok önemli olduğunu...

Yine, bir örnekle bunu pekiştirmek ve geliştirmek isterim. Hatırlayın bir yıl önceydi, Katar ciddi bir ekonomik sıkıntıyla karşı karşıya kaldı, daha doğrusu ambargoyla sıkıntı içerisinde kaldı, oysa 128 bin dolar kişi başına millî geliri vardı. Değerli arkadaşlar, Katar halkı ne yaptı? Katar halkı gitti, marketlerden, AVM’lerden ekmek, makarna, buğday satın alıp oraları boşalttı. Yani cebinizde çok para olması bazen sorunu çözümüyor. Dizüstü bilgisayarınız olması ya da çok iyi bir teknolojiye sahip olmanız ya da her türlü araca, teçhizata sahip olmanız sizi bağımsız bir ülke yapmıyor, bağımsız bir toplum yapmıyor.

Gıda da yeni dünya düzeninin en önemli stratejik, siyasi ve ekonomik sektördür değerli arkadaşlar. Bunun içindir ki Türkiye kendi gerçeklerini bir kez daha gözden geçirmek zorundadır. Denizlerinden tutun en uç dağın tepesine kadar biyoçeşitliliğini koruyan, var olan biyoçeşitliliğini zenginleştiren ve ondan yararlanan onu kenara atmıyıp onun değerlerini üst üste koyan gıda egemenliğini... Yani ne demek istiyoruz? Bu ülke bugün 82 milyonun, 4 milyon elbette bu ülkede yaşayan sığınmacının, 25 milyon turistin, bu insanların gıda ihtiyacını karşılayacak ana ürünleri, imkânı, yeterliliği, suyu toprağı varsa bu topraklarda üretmeli ve ayrıca gıda güvencesini sağlamalı. Ne demek bu? Yeterli, dengeli ve olabildiğince insan sağlığına uygun ürünleri kendi toprağında üretebilmeli. Biz buna “gıda egemenliği ve gıda güvencesi” diyoruz.

Elbette unutmamamız gereken bir kavram daha var: Küresel ısınma ve iklim değişikliği, afet riskleri. Artık değerli arkadaşlar, küresel ısınma ve iklim değişikliğini göz önüne almadan -bırakın sadece tarımı bir bina, bir sanayi, bir inşaat hangi sektöre bakarsanız bakın- bunu dışlayarak yapılan bir planlamanın er geç başarısızla sonuçlanacağını görmek zorundayız.

Kısaca, evet, bugün bir deniz, deniz ürünleri meselesini, denizcilerin sorunlarını ama büyük fotoğrafta deniz meselesini konuşuyoruz. Bir teklif var, diğer tekliflerin Komisyon tarafından işleme konulmamasını da gerçekten hicapla karşıladığımı, bunun aslında daha başlarken bir antidemokratik

sürecin... Meselenin bütününi konuşmak yerine “Bizim dediklerimiz konuşulacak, biz ne dersek o olacak, bizim dediklerimizin dışında konuşulanların ve gelen önerilerin bir önemi yok. Biz hazırlandık, geldik.” anlayışında olmasını da şimdiden açıkçası bir eleştiri olarak alın Değerli Başkan. Normalde kaç kanun teklifi gelirse gelsin onları alalım, inceleyelim. Her zaman her şeyin en doğrusunu birileri bilemez. Elbette her şeyin en doğrusu, en mükemmeli yoktur ama o mükemmelliğe, en doğruya ulaşma anlayışı vardır, ulaşma yolu yordamı vardır; bu Komisyonun buna yol açması gerektiğine inanandanımdır. O diğer önerilerin de bu Komisyona getirilip birleştirilip buradan doğru bir çalışmanın yürütülmesi gerektiğini paylaşmak isterim.

Son olarak da gelen maddelerin büyük bir kısmı olumlu, büyük kısmına elbette önerilerimiz olacak, yeni önerilerimiz olacak ama yine son olarak da şunu tekrarlamak isterim: Biz alt komisyonlara havale edilmesi, alt komisyonlarda geniş bir şekilde tartışılması gerektiğini ve ondan olgunlaşıp burada kalıcı, sorunların olabildiğince üstesinden gelen, sürdürülebilir bir denizcilik ve su ürünleri politikasının buradan çıkması gerektiğini düşünüyoruz. Umarım bu Komisyonun bu çalışmaları ülkemize, balıkçılık sektörüne ve denizcilığe yarar getirir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yunus Kılıç'ın, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki tekliflerin birleştirilmesiyle alakalı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Epey zamandır toplanamamış olmamızdan kaynaklı birikmiş bir genel tur yaptı Sayın Orhan Bey, yeniledi bizim de dimağımızı; o manada teşekkür ediyoruz.

Gerçi biz yapılması gerekeni yaptık diğer 2 teklifle alakalı. Neticede burada karar verecek olan biliyorsunuz Komisyon ama biz Başkanlık olarak bunun gereğini yaptık ve oylara sunduk.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Birleştirilmesini sundunuz efendim, görüşülmesini değil ki.

BAŞKAN – Birleştirerek görüşülmesini sunduk.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Neden kanun teklifi görüşülmüyor? Birleştiriyorsunuz. Görüşülebilir de yani bu İç Tüzük buna açık, müsaade ediyor.

BAŞKAN – İşte, İç Tüzük müsaade ediyor, İç Tüzük oylanmasına müsaade ediyor, biz onu yaptık. Yapılmadan da geçilebilirdi ama biz onun gereğini yaptık ve oyladık. Şimdi kararı zaten Komisyon üyeleri veriyor arkadaşlar.

Burada ben daha önce gelen yani bu şu anda görüşmeye açtığımız tekliften daha önce gelen teklife baktım. 2018’de gelen var, bir de daha iki gün önce, bu teklif sunulmuş Meclisten geçtikten sonra gelen var. Önce gelen şöyle: 1971’den beri değişiklik beklenen, Su Ürünleri Kanunu’yla alakalı değişiklik beklenen kapsamı içermiyor; çok kısa, öz, bir iki yerde ufak değişiklikler öneriyor ama bizim beklediğimiz, su ürünleri sektörünün beklediği değişiklikleri içermiyor. Dolayısıyla kapsamı çok dar. O yüzden görüşmeye almadık. Son gelen ise bu teklif verildikten sonra, şu anda üzerinde konuştuğumuz teklif verildikten sonra alelacele –tabiri caizse- alınarak oradan 1-2 maddesi -ben yazdım, tek tek satır satır okudum- alınmış, verilmiş. O yüzden de zaten o ikinci verilen teklif şu anda bizim konuşmakta olduğumuz teklifin içerisindeki bazı kısımları içerdiği için tamamı zaten burada var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Ek maddeler var.

BAŞKAN – Ek maddelerde çok kapsamlı bir şey yok, zaten burada da var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, biraz abes oldu, “Alelacele hazırlanmış” demek saygısızlıktır. Bu emeği kim koyduysa bilmiyorum, bu emeğe saygısızlıktır.

BAŞKAN – Şimdi, İlhami Bey, saygısızlık falan yok, oradaki sadece -siz dediniz diye, ben söylemeyecektim- o sadece bir uyanıklık yani madem bir şey söyleyeceksek o da sadece bir uyanıklık. Teklif verilmiş, Meclis Başkanlığından geçmiş, ben Komisyon üyelerime dağıtmışım, oradan almış, oradan 2 maddeyi yazmış; bu da uyanıklık. Dolayısıyla bizim şu anda görüşmeye açtığımız teklif, tamamını daha geniş olarak kapsıyor. Katılımlarınızla daha da güzelleşecektir diye inanıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi söz sırasıyla devam ediyorum.

Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, değerli bilim insanları, akademik kariyerli hocalarımız; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Özür dilerim, bir saniye.

Arkadaşlar, görsel basın -herhâlde gerekli malzemeyi almıştır kendince- dışarıya davet ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Görsel basın kalsın içeride Başkanım.

BAŞKAN – Zaten sunuyor, Ayhan Bey kendi yayını yapıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Rahatsız eden, farklı bir şey yok ki burada.

BAŞKAN - Aldı arkadaşlar.

AYHAN BARUT (Adana) - Zaten ben biraz dikkat ettim, görsel basın sizleri çekiyor da bizleri çekmiyor Başkanım, öyle yani.

BAŞKAN – Yok.

AYHAN BARUT (Adana) - Yani, özellikle TBMM Televizyonu bile -2 kamera var- sizleri çekiyor, bizi çekmiyor.

BAŞKAN – Sadece Orhan Bey konuştu.

AYHAN BARUT (Adana) - Orhan Bey’i çekmediler, ben gördüm.

BAŞKAN – Çekmişlerdir.

AYHAN BARUT (Adana) – Çekmediler, sorabilirsiniz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Mikrofon karşıda, Sayın Aksal’ın değil mikrofonlar.

BAŞKAN – Siz yapıyorsunuz arkadaşlar zaten, bu da bir yayın; bakın, şu anda Ayhan Bey yapıyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Neyse...

Su Ürünleri Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle ilgili toplandık.

27’nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı’nın ilk Tarım Komisyonu toplantısında olmaktan duyduğum memnuniyeti belirtmek istiyorum. Ancak dönemimiz boyunca da -yaklaşık on beş aydır milletvekiliyiz- 2 defa -bu 2’ncisi- Tarım Komisyonunun toplantısında bulunuyoruz. Biz istiyoruz ki Tarım Komisyonu gerekli toplantıları çok sık yapsın; biraz önce sizin de söylediğiniz gibi, biriken sorunlarımızı burada

uzun uzun değil, kısa aralıklarla anlatma imkânı bulalım çünkü seçim bölgelerimize gittiğimizde, memleketlerimize gittiğimizde -özellikle bizim bulunduğumuz bölgeler tarımla çok yoğun ilişkili olduğu için- oradaki üreticiler, çiftçiler, tarımla ilgili bütün kurumlar bizlerden çok önemli bilgiler ve açıklamalar bekliyor ancak ne yazık ki Tarım Komisyonu on beş ayda 2'nci defa toplanmış durumda. Gerekli görevimizi daha çok, sık yerine getirmemiz ve millettten aldığımız sorumluluğu yerine getirmemiz gerekliliğinin olduğunu düşünüyorum.

Tabii, 2002 yılından beri ülkede tek bir yönetim var ve tek yönetimdeki tarımı konuşuyoruz. Özellikle son on yedi yılda, Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere, bu görevde sanırım 8 ayrı Tarım Bakanı görev aldı; bunların içerisinde enstitü mezunu var, genel cerrahi mezunu var, işletme mezunu var, mimar var, iktisatçı var, İslam enstitüsü mezunu var ama ne yazık ki ziraat, gıda ya da su ürünleri mühendislerinin olmadığını görüyoruz. Bakanlık yapan bu isimler, dönemlerinde yeni bir tarım politikası, yeni bir destekleme modeli uygulamaya kalkmış ancak ülkenin tarımda vardığı bugün sonuç ne yazık ki çok yerinde olmamıştır. Bu uygulamalara şöyle bir göz atacak olursak: Öncelikle, Bakanlıkta bütçe düşürülmüştür. Tarımın 2002 yılındaki gayrisafi yurt içi hasıladaki yüzde 10'luk payı 2019 yılının ilk yarısında yüzde 3,5'a düşürülmüştür. Çiftçi Kayıt Sistemi'nde 2003 yılında 2,8 milyon çiftçi bulunurken bugün bu rakam 2,1 milyona gerilemiştir. 2002 yılında çiftçi borçları 4,5 milyar iken bugün 110 milyar liranın üzerine çıkmıştır. Mazot, gübre, ilaç fiyatları yılda yüzde 100'ün üzerinde; on yedi yılda kaç kat arttığını varın sizler hesaplayın. Özellikle son dönemlerde bölgemizde pamuk üreticisi çok zor ve perişan hâledir; geçen yıl 4,5 liradan işlem gören pamuk şu anda, hasadı devam etmekte olan bölgemizde 3 liraya kadar gerilemiştir. Narenciye... Mart, nisan ayında mevsim normallerinin üzerindeki aşırı sıcaklardan meyveler çiçeklerini dökmüş; 1,5-2 liradan olan fiyatlar 70 kuruşa, 1 liraya kadar gerilemiş; verimde de, nereden baksanız, yüzde 50 ve üzerinde bir kayıp yaşandığı görülmüştür. 2002 yılında ekilebilen tarım alanları 26,4 milyon hektarken son on yedi yılda 3,2 milyon hektar gerilemiştir; bugün geline noktaadaysa 23,2 milyon hektardan, cumhuriyet tarihinde bir ilk yaşanarak, 19 milyon hektar civarında ekilebilir alan bulunmaktadır.

Üzülerek ifade etmeliyim ki tarımımız çökmüştür; çiftçimiz, üreticimiz perişan hâledir. Ülkemizin, içinde bulunduğu derin hem ekonomik hem siyasi kriz ve komşu ülkelerde cereyan eden durumlarla Orta Doğu'daki pazarımızı kaybettik, Rusya başta olmak üzere buradaki pazarımızı kaybettik, Rusya'ya gönderdiğimiz narenciye ürünlerinin birçoğu geri dönmektedir. Uygulanan bu olumsuz uygulamalara baktığımızda, bunların çözücüsü kimler? Bunları nasıl çözeceğiz? Çözücüsü elbette Tarım ve Orman Bakanlığıdır.

Bakanlığın bugüne kadar yapması gerekenler: Tarımsal kaynaklarımızın korunmasını sağlayacak; üreticilerimizin çıkarlarını gözetecek; gıda güvencesinden, halkımızın gıda güvenliğinden hiçbir nedenle ödün vermeyecek; ithalata dayalı politikalardan vazgeçecek; ülkemizin gıdada kendine yeterliliğini sağlayacak; tarımsal ürünlerin her alanında çok boyutlu demokratik planlamayı ilke edinecek tarımın en önemli paydaşları olan genç beyinlerimiz ziraat mühendislerini, veteriner hekimleri, gıda mühendislerini, su ürünleri mühendislerini, teknikerleri ve teknisyenleri projeye, kadroya kazandırılacak olması gerekirken tek bir tane proje ve planlamasını görmedik; bırakın görmeyi, sözler bile tutulmadı. Aksine, neler görüyoruz, nelere şahit oluyoruz?

“Millî Tarım Projesi” adı altında tarımın özelleştirilmesinden tutun... 2006 yılında -AK PARTİ Hükûmeti döneminde- çıkarılan Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde şöyle der: “Tarıma verilecek desteklemelerin, millî gelirin yüzde 1'inin altında olmaması gerekmektedir.” Ancak ne acıdır ki

2006 yılından beri, çıkarılan kanundaki yüzde 1 olan rakam hiçbir zaman yerini bulmamıştır; yarısı ve yarısının altında bir rakam çiftçimize reva görülmüştür. Böylelikle, son on yedi yılda, çiftçinin bu kanundan doğan 151 milyar Türk lirasının üzerinde alacağı birikmiştir.

Şimdi ne yapılıyor arkadaşlar? Çiftçimizle alay ediliyor ve yeni bir destekleme modeli ortaya çıkarılıyor. Neymiş bu sistem? Üreticinin, çiftçinin en büyük girdisi olan mazot ve gübrede destekleme olmayacak; destekleme sistemi 4 kategoriye ayrılacak; çiftçi, puanlama sistemiyle oyalanacak.

Peki, arkadaşlar, çok açık ve net söylüyorum: Daha fazla ah almaktan, daha fazla intizar almaktan vazgeçelim. Çiftçinin bu milletin efendisi olduğunu unutmayalım, saçma sapan işlerle meşgul olmayalım. Ne demek puan sistemi? Üniversite sınavına mı giriyor çiftçi yoksa KPSS sınavına mı giriyor? Yoksa, siz kendinizi, daha fazla harcama yapması için vatandaşımıza çeşitli ticari pazarlama teknikleri üreterek puan toplayan bankalar mı sanıyorsunuz? Buradan, bu sistemden, bu yanıltan vazgeçmemiz lazım; aklımızı başımıza almamız lazım. Çünkü ülkemizin 7 coğrafi bölgesinde, 81 ilinde hangi ürün üretiliyor, nasıl rekolte alınıyor az çok biliniyor. Üstelik de destekleme öyle puan muan toplayarak değil; tarımsal gerçekler, tarımsal teknolojiler, mevsim, iklim değişiklikleri dikkate alınarak tespit edilir ve yapılır. Bakanlık bünyesine sirayet etmiş, kavram üretmekten başka işe yaramayan tarımın, haşerelerinden kurtulması gerekmektedir. Düşünün, az puan alan az, çok puan alan çok destek alacakmış; gülelim mi, ağlayalım mı bu işe, bilemedik. Ülkemizde gün geçmiyor ki doğal afet, sel, su baskını, biraz önce de bahsettiğim aşırı sıcaklardan dolayı görülecek tarımsal hastalıklar, verim kayıpları... Peki, bu durumda çiftçinin desteklenmesini hangi kriterlere göre yapacaksınız?

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; uzun zamandır dile getirdiğimiz, Sayın Genel Başkanımızın bir tespiti var: “Ülkemiz yönetilmiyor, savruluyor.” İşte, tarımsal alanda da yönetilmiyoruz, savruluyoruz, hem de çok aşırı bir şekilde savrulma var. Ayrıca, toplumumuz tarafından yaşanarak görüldü ki dayatılan yönetim sistemi de bize yaramadı, her alanda tepetaklak oluyoruz. Atanmışlar seçilmişlerin önüne yönetici olarak geçiriliyor, topluma karşı sorumlu hiçbir pozisyonları yok.

Bakınız, Komisyon Başkanımız tarımın içerisinden gelen meslektaşımız ama masanın öbür ucunda oturan Bakan tarımdan çok haberdar değil, böyle olur mu? Hâl böyleyken, millî iradeyi temsil eden biz milletvekillerinin ne sorunları ne görüşleri ne de çiftçimiz adına ilettiğimiz talepler karşılanmıyor. Bundan zaman zaman, çoğu zaman da iktidar partisi milletvekillerinin sıkıntılı olduğu da basında ve kendi aralarında dile getiriliyor.

Damdan düşenin hâlimden damdan düşen anlar Değerli Başkanım, değerli vekillerimiz. Sayın Bakanımız 14 Kasım'da et için “Üretim çok arttı ama tüketime yetişmiyor.” dedi; bir yıl geçmeden, beş ay sonra Sırbistan'dan et ithalatı yaptık. “Ülkenin refahı artmış ki tüketim 6 kilogramdan 15 kilografa kadar çıkmış.” dedi ancak bunun da olmadığını gördük.

“Orman Genel Müdürlüğüne alımlarda mülakat yok, KPSS puanlarına göre alınacak.” denildi, sonradan mülakatla baş başa kalındığını gördük.

Kendisinden önce Tarım Bakanı olan Sayın Eşref Fakıbaba'nın 10.551 tane kadro sözü verdiği, biraz önce de söylediğim, ziraat, gıda, veteriner hekimler, su ürünleri, tekniker ve teknisyenlerin kadro sözleri tutulmadı, hâlâ yerinde duruyor ve bütün burada meslektaşlarımıza -sizler de dâhil- hepinizin SMS'lerine, maillerine binlerce mesaj gelmekte, bu meslektaşlarımızın feryatları artık ciğerlerimizi delmekte. Lütfen bu meslektaşlarımızın feryatlarına kulak verelim ve söz verilen kadroları, atamaları yerine getirelim.

Ülkemizin akciğerleri ormanlarımız yanıyor, uçaklarımızın yağ kaçırdığı söyleniyor.

Sudan'dan kiralanan arazilerle övünüyor oysaki Çukurova'ya, Konya'ya, Ege'ye bakılsa, buradaki verimlilik artsa, bunlarla övünülse çok daha iyi olur.

Sayıştay raporuna hiç girmiyoruz çünkü bütçede bunu gündeme getireceğiz.

Günün sonunda gerçek şu: Ülkemiz tarımı ve hayvancılığı, mazottan yeme, gübreden ilaca, tohumdan elektriğe, nakliyeden pazara yani tarladan sofraya her halkada büyük bir fiyat artışı altında ezilmektedir. Üretici üretmiyor, desteklenmiyor, ürettiğinden kazanamıyor; tüketici de kaliteli ve ucuza yiyemiyor.

Değerli arkadaşlar, değerli katılımcılar; tarımın genel durumuna ilişkin oldukça fazla söyleyeceklerimiz elbette var ancak burada sözlerimi Komisyonun ana gündemine ilişkin bir iki değerlendirmeye bitirmek istiyorum. Ülkemizde mevsimine göre en yararlı ürünlerin başında kuşkusuz balık gelmektedir. Balık ve diğer deniz ürünleri, sağlıklı beslenmede önemli yerini korumaktadır. Bu alanı düzenleyen kanunumuz 1971 yılında çıkarılmış ve yürürlükte olan Su Ürünleri Kanunu'dur. Mevcut kanunun yetersizliğini bütün arkadaşlarımız söylüyor ve tüm paydaşlar tarafından hem değişim yapılması hem yeterli hâle getirilmesi gerçeği vardır.

İmza sahibi milletvekillerimizin teklif çalışmaları sırasında sektörün paydaşlarıyla diyalog kurup görüşlerimizi alma gereğini hissettiğinde şöyle bir şey düşünmüştüm: Herhâlde Komisyonumuz ve Komisyon Başkanımız ilgili meslek odalarından, akademik kariyerli hocalarımızdan, üniversitelerden, sivil toplum kuruluşlarından gerekli görüşleri almıştır diye düşünmüştüm ancak hocalarımızla, odalarımızla, dernek başkanlarımızla yaptığımız görüşmelerde Komisyonumuzun buralardan herhangi bir görüş almadığını tespit etmiş bulunuyoruz. Tabii ki bir gelenek, AK PARTİ geleneğinde bu böyle, oldubittiye getirilip herhangi bir görüş alınmadan, anlık baskın kanun teklifleriyle karşımızda bulunuluyor. Burada çok kıymetli bilim insanlarımız var. Onların da hocalarımızın da burada söz alarak bu konulara, görüşlerine önem verilmesi gerekliliğini belirtmek istiyorum.

Dolayısıyla bizim onlardan edindiğimiz bilgiler ışığında bazı değerlendirmeleri şöyle yapmak istiyorum: Tabii ki bu konuda ilk çalışmayı –haksızlık etmeyelim- İstanbul Sarıyer Belediye Başkanımız Sayın Şükrü Genç gerçekleştirmiştir. 21 Ağustos 2019 tarihinde düzenlediği Balıkçılık Çalıştayı'yla, ilgili sektöre ait tüm konular işlenmiş ve taraflarla güzel görüşmelerde bulunulmuştur. Sonuçta, hem kanunen hem de uygulamaya ilişkin rapor çalışılmıştır; sektörel sorunlar, kooperatiflerin sorunları, pazarlamada yaşanan sorunlar, denetim, kaynakların yönetimi gibi sorunlar ele alınmıştır.

Teklifte öngörülenlerden birincisi, ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesinde zamanın belirlenmemesi önemli bir eksikliktir.

Yine ikinci olarak, teklifte kiralama yöntem ve teknik şartlarının süreleri, yıllık bedelleri Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirleniyor ve yine Bakanlık eliyle kiraya veriliyor. Bu, doğru değildir; bu kiralamalar Kamu İhale Kanunu esaslarına göre yapılmalıdır, aksi durumda her kiralamada bir şaibe aranacaktır.

Yine üçüncü olarak, arkadaşlar, teklifte asla kabul edemeyeceğimiz bir düzenleme ise fahri su ürünleri görevlisi görevlendirilme isteğidir. Böyle bir şey olabilir mi? Biraz önce de söyledik, ülkemizde alanında uzman binlerce mühendis varken, özellikle bu alanda su bilimleri ve mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri işsiz duracak, biz birilerini fahri olarak bu alanda görevlendireceğiz. Peki, niye bu insanları buralarda okutuyoruz, niye bu fakülteleri açıyoruz, niye bu genç meslektaşlarımızı yetiştiriyoruz? Sorarım size, fahri ziraat görevlisi ya da fahri gıda görevlisi ya da fahri tıp doktoru görevlisi gibi görevliler var mıdır da burada “fahri su ürünleri görevlisi” gibi

bir ibare koyuyoruz? Bu, doğru bir şey değildir. Biraz önce söylediğim gibi, bu alanda çok sayıda meslektaşımızın önünün açılması, verilen sözlerin yerine getirilmesi de bu anlamda çok değerlidir değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, dördüncü olarak, bu teklifin içerisinde genel olarak ne su ürünleri kooperatifleri ne de su ürünleri meslek grupları yoktur, hepsi baypas edilmektedir. Kıyıya çıkış noktasından denetimlere ve pazarlama noktalarına kadar meslek örgütlerinin ve alanında yetkili su bilimleri mühendislerinin, su ürünleri mühendislerinin, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin yer alması sağlanmalıdır ve özellikle otuz-otuz beş yılı aşkın süredir eğitim veren fakültelerimiz, bilim insanlarımız var. Değerli arkadaşlar, o kurumlardan, o bilim insanlarından utanmamamız lazımdır ve fahri görevliyi önermememiz gerekiyor.

Bu değişiklik kapsamında, 1380 sayılı Kanun'da ve ileride kanuna dayalı olarak tüzük ve yönetmeliklerde su bilimleri ve mühendislerinin, su ürünleri mühendislerinin, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin yetkilendirilmesi gerekir diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Yunus Kılıç'ın, Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Şimdi, efendim, bir iki şey söyledikten sonra devam edeceğiz.

“Komisyona görüşleri alınmak üzere çağrılmadı.” dediniz. Şöyle: Biliyorsunuz, burada usul ve esaslara göre, komisyon, teklifi hazırlayan bir birim değil. Komisyona teklif gelir. Dolayısıyla teklif geldiği zaman Meclis Başkanlığına verilir, komisyona Meclis Başkanlığına geçtikten sonra gelir biliyorsunuz ve komisyonun “onların” dediğiniz bilim insanlarının ve STK'lerin görüşlerini alacağı yer şurası, şu an burası ve biraz sonra göreceksiniz ki burada yeterince fikrine başvuracağımız bilim insanları, STK'ler var.

AYHAN BARUT (Adana) – Talebimiz öyle zaten, biraz önce söyledik.

BAŞKAN – Evet, yani “çağırmadınız” dediniz ya, çağırdık, buradalar.

AYHAN BARUT (Adana) – “Çağırmadılar” demedim, oralardan görüş alınmadı önceden bu şeydeyken... Eğer konuşma anında ağızımızdan öyle çıktıysa düzeltiyorum: “Çağırılmadı” demedim, dedim ki: Bu kanun teklifi hazırlanırken odalardan, derneklerden, bilim insanlarından, akademik kariyerli hocalarımızdan hiçbir görüş alınmadığını tespit ettik. Biz, bu tespitleri sunuyoruz.”

BAŞKAN – Tamam, eyvallah.

Ben de ona itiraz etmiyorum yani komisyonun bir misyonu değil bu, bir görevi değil, bu teklifi hazırlayanların hazırladıkları sıralarda alabilecekleri şeylerdir. Dolayısıyla komisyona geldiği üzere teklif görüşülür, zaman ilk toplantıda budur ve bugün toplantıda fikrini beyan edecek insanlar buradadır.

Bir de fahri su ürünleri görevlileriyle alakalı elbette maddenin içerisinde bu insanlara birtakım eğitimlerin verileceğinden bahsediliyor ancak tabii ki sizin dediğiniz çok haklı, elbette meslek mensupları var, yıllardır bu ülkede eğitim alan, emek veren insanlar var, bunun üzerine kurulmuş ve gelecek inşa eden fakülteler var. Fakat burası bir istihdam alanı değil, burada bu insanların bir maaşı yok, bunların bir geliri yok yani bu bir istihdam sağlamıyor bunlara. Tamam “fahri su ürünleri görevlileri” tanımını ilk defa burada getirilen bir şey, elbette üzerinde konuşulabilir ama bir istihdam alanı olmadığını da bilmenizi isterim.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, efendim, sırayla tekrar...

İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları ve sektörün değerli temsilcileri; hepiniz öncelikle hoş geldiniz diyorum.

Ben de 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılında böyle bir günde, erken bir dönemde Tarım Komisyonunun toplanmasından çok mutluyum; öncelikle bunu belirtmek lazım.

Yine suyla ilgili, daha doğrusu, tarımla ilgili birçok kanun bizim hep eski kanunlar ve su ürünlerinde de geç kalmış bir kanun ve bu konudaki çalışma için kutluyorum ama tabii ki eksikler olduğunu da hep beraber görüyoruz. Daha geniş bir zamanda, daha geniş bir tabanda hazırlanmış olsaydı daha sağlıklı olurdu diye düşünüyorum.

Yine bakınız, tarım dediğimiz zaman ülkenin şu anda aslında ana lokomotif olması gereken, Kurucu Liderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi “Köylü, milletin efendisidir.” diyoruz. Acaba artık “Köylü, milletin efendisidir.” kaldı mı, ona bakmamız lazım.

Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizin dikkatini özellikle çekiyorum: Yozgat Yerköy'deki çiftçimiz Ali İhsan Yılmaz nerede bilir misiniz? Cezaevinde. Niçin? Çiftçilikten yapmış olduğu 12 bin liralık borçtan dolayı şu anda cezaevinde. Biz çiftçimizi içeri tıkıyoruz, üretim yaparı ama vergi kaçıranlara ve bu ülkeye sövenlere ise kapıları sonuna kadar açıyoruz. En son işte İstanbul'da gördük, gene birilerinin borçlarını hafiflettik, önünü açtık. Bizim önünü açmamız gerekenler, bu ülkenin efendisi çiftçilerdir diyorum ben. Bakınız, feryat var. Şu anda bu beyefendinin -ben “beyefendi” diyorum Ali İhsan Yılmaz'a- tarlasında şeker pancarı ekili. Bu şeker pancarını kim çıkaracak? O iş adamları mı çıkaracak, kapanmadan önce çıkardığımız kanunla kurtardığımız, çıkardığımız iş adamları mı acaba bunların, şeker pancarının orada üretimini yapacak?

Evet, şimdi geliyoruz diğer bir konuya: Hayvancılık. Geçen hafta biz Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun görevlendirmesiyle Erzurum'daydık. Erzurum deyince aklınıza ne gelir? Ondan önce de Erzincan'daydım yine aynı komisyonla ilgili. 2 yer de hayvancılığın ön planda olduğu illerimizdi. Nerede hayvancılar? Nerede hayvancılık? Sektör nerede? Yerle bir ettik. Kim yaptı? 2002'den bu tarafa gelen projelerle yaptık. Geldiğimiz noktada, bakınız, geçen yıl, 2018'de tam tamına 2 milyar dolarlık et ithalatı yapmış bu ülke. Bugün de Cumhurbaşkanımız Sırbistan'da. İzzetbegoviç'in bir sözünü hatırlatmak istiyorum, diyordu ya, hani Bosnalı Müslümanları bize emanet etmişti ya ama biz gidiyoruz, Sırlarla sıfır gümrükle anlaşma yapıyoruz. Sıfır gümrükle un getiriyoruz. Ya, ülke olarak biz makarna üreticisiyiz. Makarna için sıfır gümrükle kapıyı açıyoruz. Kime açıyoruz? Sırbistan'a açıyoruz. Gene biz ne yapıyoruz? Sırbistan'dan sıfır gümrükle et ithalatı yapıyoruz ama bakıyorsunuz, Et ve Süt Kurumunun kapısı, stokları ağzına kadar dolmuş, satmak için ihaleye çıkıyor ama satamıyor. Benim çiftçimin kestirmiş olduğu hayvanına üç aydan beri sen para ödeyemiyorsun. Biz Sırbistan'ı mı destekliyoruz, oradaki çiftçileri mi, Ukrayna'daki ayçiçeği üreticisini mi, Rusya'daki buğday çiftçisini mi? Bizim desteklememiz gereken Yozgat Yerköylü Ali İhsan Yılmazlar arkadaşlar. Adamcağız hapisneden yazı yazıyor “Benim tarlada ürünüm var, bu ürünü kim çıkaracak?” diyor. Bizim bunları desteklememiz lazım ama biz ne yapıyoruz? Dışarıdaki çiftçiye destekliyoruz.

Bakınız, bir de yaptığımız işi de beceremiyoruz. Gıda, Tarım ve Orman Bakanlığı diyoruz, Gıda Bakanlığı et ithalatı yapıyor ama halkımıza denetimi yapılmayan etleri mi biz yedirdik acaba? Karantinada yirmi bir gün durması gerekirken o ithalatı yaptırdılar. Kim yaptı, ona bakmamız lazım.

İşin ilginç tarafı bir de Sayıştay raporunda şunu diyor: “Bakanlık tarafından ithaline izin verilmeyen şarole, brangus ve aubrac cinsleri getirilmiş.” Ya, ithalatı yasak ama bunu Türkiye’ye sokuyorsunuz. Nasıl işler arkadaşlar bunlar? Patagonya cumhuriyeti mi burası? Kim izin veriyor? Sorumlular kim?

Bakınız, TİGEM’in embriyo çalışmasıyla ilgili bir çalışması vardı araştırma enstitüsüyle beraber. 15 bin tane damızlık aldık ve embriyo aktarımı yapılacaktı. Ne yaptık? O damızlıkları kestik. Kendi elimizdekileri kesiyoruz ama gidiyoruz, ithalat izni olmayan ırkları Romanya’dan ülkeye sokuyoruz, karantinası daha bitmemiş olan hayvanları ülkeye sokuyoruz.

Yine bakınız -ya, yazıktır, günahtır- Sayıştay raporunda 368 bin doz aşının çöpe gittiğini görüyoruz. Neden? Soğuk zincirini yapamamışız. Arkadaşlar, hâlimiz içler acısı. Soğuk zincirini yapamamışız, aşılar çöpe gitmiş. Bu kaynak kimin kaynağı? Bu kaynak nasıl boşa harcanır? Bu insanlarla ilgili, bu kişilerle ilgili acaba bir uygulama yapıldı mı?

Yine bakınız “Genç Çiftçi Projesi” diyorsunuz. Genç Çiftçi Projesi’nden acaba kaç tane hayvan şu anda ayakta, biliyor musunuz? Birçoğu öldü çünkü hastalıklı hayvanları o proje kapsamında gençlere verdik. Bir de yakınlarından alarak aktarım yapıyoruz. Ya, hep işimiz hülle. Kim kimi kandırıyor? Yani kaynaklarımızı boşa harcıyoruz.

Bakınız “tarımsal destekler” diyoruz. Bakın, destekler çıktığından bugüne -bürokrat arkadaşlar da buradadır- genelde tarımsal destekler ocak ayı içerisinde yayımlanır; işte, bir yıl şubat ayına sarktı. Ya, şimdi, neye geldik? Ekimin 7’si bugün, yıl bitmiş, 2019 bitmiş arkadaşlar. Çiftçi buğdayını biçti, arpasını biçti, mısırını biçecek, biçiyor, çeltik biçiliyor, pamuk keza öyle ama hâlâ daha destekler ortada yok. Kim uyuyor arkadaşlar? Uykudan uyanın. Çiftçilerimiz arıyor, müstahsil makbuzunu almış, tarım ilçe müdürlüğüne gitmiş “Ya, benim müstahsil makbuzumu almıyorlar.” diyor. Alamaz tabii ki. Neye göre alacak? Bakanlık sınıfta kaldı arkadaşlar, hiç kimse buradan haklılık çıkarmasın kendine. 10’uncu ayın ortalarındayız, hâlâ tarımsal desteklerden bihaberiz. Ya, böyle bir şey var mı?

Şimdi, çıkarmışız yeni bir şey, işte “Üretici mazotu vermeyeceğiz, puanlama yapacağız.” Ya, neyi puanlıyorsunuz siz? Türk tarımını yok etmek mi istiyorsunuz? Yok, olmayacak o Semerad Holdinglerle ortaya çıkıyoruz, yok onlarla, yok bunlarla. Arkadaşlar, bizim yapacağımız tek şey şu: Küçük ve orta ölçekli aile işletmelerini büyütmemiz lazım, desteklememiz lazım. Biz ne yapıyoruz? Kökten kesiyoruz, yok ediyoruz geldiğimiz noktada.

Bakınız, yılbaşında Sayın Bakan çıktı, dedi ki: “TİGEM 10 milyon lira kâr yaptı.” Hatırlarsınız değil mi, belleklerinizde vardır. Tabii, sallamıştık. Tabii ki gerçek çıkınca TİGEM’in tam tamına 7,5 milyon lira zarar yaptığını gördük. Kim kimi kandırıyor ya? TİGEM’in başında ziraat mühendisi olacak, üretici olacak. TİGEM’in başında kim var? Bakınız, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü’nün başında kim var? Veteriner arkadaşımız var. Onun hayvancılıkla ilgili genel müdürlükte olması gerekirken bitkisel üretime siz veterineri koyarsanız; TİGEM’e getirir, işletmeciyi koyarsanız işte olacağımız bu. İmamlar keza, müftüler keza. Arkadaşlar, yazıktır, günahtır bu ülkeye, bu tarıma bu kadar yüklenemeyiz.

Tarımdan mutlu olan bir tane çiftçi söyleyin bana. Çeltikçi sorunlu, çeltik şu anda para yapmıyor yine. Mısır hakeza, pamuk çiftçisi zaten perişan ama biz Adanalı, Şanlıurfalı pamuk çiftçisi yerine kimi destekliyoruz? Yunanistanlı ve Amerikalı çiftçileri destekliyoruz, ithalatı oradan yapıyoruz çünkü. Bizim üretimde önce kendi ülkemizdeki çiftçileri desteklememiz lazım.

Yine, bakınız, Erbakan söz verdi, geldi geçti ama bir türlü... Hayal hayalle iç içe... 10.551 tane ziraat mühendisi alacağız, veteriner alacağız, gıda mühendisi alacağız dedik, teknikerler almamız lazım diyoruz, yine orman mühendisleri hakeza ama daha ses seda yok, tık yok. Bir de işin güzel tarafı

KPSS diyoruz, ondan sonra bir de mülakat, olmamacasına mülakat koyuyoruz. Kim kimi kandırıyor arkadaşlar? TİGEM’e imam alacağımıza TİGEM’e ziraat mühendisi alın, veteriner alın, gıda mühendisi alın. O zaman o hastalıklı olabilecek tehlikeli hayvanların ithalatını belki engelledik.

Bakınız, gerçekleri Sayıştay raporu söylüyor, ben söylemiyorum, devletin Sayıştay raporundaki şeyleri sizinle paylaşıyorum. Geldiğimiz noktada Sudan... İlk komisyon toplantısında dile getirmiştik, zaman zaman dile getirdik. Sudan’da 1 milyon dekar arazi kiraladık, övünüyorduk. Ne oldu şimdi? Uyardık. Elden gelenden hayır gelmez arkadaşlar. Bizim kendimizden hayır var, kendi topraklarımızdaki boş arazileri ekersek, nadasa kalan, ekilmeyen arazileri ekersek, o 4 milyon hektar araziye ekersek bize fayda var. Ne oldu? Şimdi Sudan’da sistem değişti, orada her şey kaldı. Bunun sorumlusu kimler acaba? Bu kaynakları oraya harcayanlar kimler? Bunlara hesap sorulacak mı? Şov yaptık ama şimdi şov patladı, gerçek ortaya çıktı ve maalesef tablo bu. Yine, bakınız, Orman Genel Müdürlüğü “Ormanlarımız yanıyor.” diyor, Türk Hava Kurumunun uçaklarını uçuramıyoruz. Bunlar uçtu. Neymiş, Sayın Bakan “Yağ kaçırıyor, bunlar uçmaz.” diyor. Anlıyormuş, pilotmuş, saygı duyuyorum. Pilot olabilir ama Türk Hava Kurumu da o uçakları uçurdu. Yazık değil miydi İzmir’in ciğerleri yandığında, yazık değil miydi Balıkesir’deki yangında, Marmara Denizi’ndeki adalar yanarken yazık değil miydi? Ben Tekirdağ Büyükşehir’den itfaiye gönderdim. Balıkesir ili dibinde ama oradan oraya gönderemiyoruz. Biz Tekirdağ’dan dört buçuk saatte itfaiye gönderdik oraya. Yazık değil mi? Kalkıyoruz ayırtırmaya. Arkadaşlar, ayırtırmayacağız, hepimiz beraberiz, et ile tırnağız. Yarın buralardan gideceğiz, bu koltukları boşaltacağız ama çocuklarımıza, torunlarımıza bizim borcumuz var. Çocuklarımızı, torunlarımızı biz şu anda borçlandırdık ve her şeyi ithal eder hâle geldik. İğneden ipliğe ithal ediyoruz ve kimse üzerine alınmasın diyorum ama maalesef gerçek bu. Ellerimizi kaldırırken daha sağduyulu olalım, kendi çiftimizi düşünelim, Sırbistan’ı düşüneyelim.

Ben bugün bir şeyi daha burada... Aslında Tarım Komisyonunu bağlamayan bir konu. Bugün Cumhurbaşkanımız Sırbistan’a gitti, bugün taş yapımıyla ilgili 2 tane imza atılacak, otoyol imzası. Arkadaşlar, Saraybosna, Belgrad, biri Tuzla üzerinden gidiyor, diğeri ise Vişegrad denen, yine Tuzla’dan da giden Boşnak Müslümanların yerleşim alanları ve Tuzla’da bizim askerî karakol var büyük bir şekilde, problem yok ama 2’ncisi, direkt Saraybosna’nın kalbine gidiyoruz, Sırp köylerine ve Sırp yerleşim yerleriyle beraber ve oradaki Müslüman Boşnaklar bize şu anda bir şeyler söylüyorlar, kulaklarımız kızıyor. Aynı Sırbistan’dan et aldığımız gibi, Sırbistan’dan kalkıp balık ve türevleri, konserve türevleri aldığımız gibi, un aldığımız gibi, makarna aldığımız gibi, o yolla ilgili bir şeyler söylüyorlar, diyorlar ki: “Gelin o zaman Novi Pazar’ı aşağı doğru 46 kilometre uzatın o zaman biz Müslüman Boşnakların olduğu bölge de kurtulsun. Aynı zamanda, Kuzey Makedonya’daki Müslüman ve Türk kardeşlerimize de, yine Batı Trakya’daki Müslüman Türk kardeşlerimize de o yol yarasın.” Yapılan hizmeti şu anda Sırlara yapıyoruz, Sırlara. Aynı 14 Haziranda çıkarmış olduğumuz sıfır gümrüklü ithalat gibi. Et ithal edeceğiz, bizim Et ve Süt Kurumunun depoları ağzına kadar dolu, ihaleye çıkıyoruz ondan sonra eti satmaya, kendi üreticimizin üç ay olmuş etini kesmişsin, hayvanını kesmişsin, daha parasını ödememişsin. Arkadaşlar, herkesin uykudan uyanması gerekiyor. Bizim üreticilerimizi desteklememiz lazım. Yine, Yozgat Yerköylü Ali İhsan arkadaşımızın sesine kulak vermemiz lazım. Öyle bir avuç, inşaat sektöründe o yol yapanların veya Türkiye’nin kaymağını yiyen, İstanbul Havalimanını yapan veya o tünelleri yapanları değil, bizim gerçek efendileri desteklememiz gerekiyor.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim İlhan Bey.

Tabii, gene, sağ olasınız, genel bir tur yapıyorsunuz, canınız sağ olsun. Niye? Çünkü hakikaten uzun bir aradan sonra toplandık, hakkınız var. Tabii, araya seçim girdi, başka gündemler oldu ülkede. Dolayısıyla bundan sonra umuyorum daha sık ifade edeceğiniz şeyler olacak.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İnşallah Başkanım. Şu tarımsal destekleri siz bir an evvel çıkarın da.

BAŞKAN – Bir iki şeye sadece kısaca cevap verip geçeceğim.

Efendim, Sırbistan'ın et ithalatı, biliyorsunuz, ülkelerin birtakım anlaşmaları olur. Yani siz bir şeyi metne koyarsınız, onlar da koyarlar fakat bu bir ithalat yapacağınız anlamına gelmeyebilir. Lazım olursa yaparsınız ama lazım olmazsa yapmazsınız. Şu anda Türkiye'de, sizin de söylediğiniz gibi, Et ve Balık'ın depolarında insanımızın ihtiyacını en azından kısa bir vadede rahatlıkla karşılayabilecek stoklarımız var. Dolayısıyla mesele buyken hiçbir ülke ve onun bürokratları veyahut da yürütmesi böyle bir tasarrufta bulunmaz. Bu sadece bir yetki alması söz konusudur. Şu anda ben size söz veriyorum, gün gelir de bu ithalatı ülkemizde böyle et stokumuz varken yaparlarsa basının karşısına çıkıp birlikte bunu suçlayalım. Bu sadece bir yetkiden ibarettir.

Ayrıca, Bosna'yla alakalı kıyaslama yaptınız ya, Bosna'ya bu manada hiçbir ülkenin, kardeşin kardeşine tanımayacağı ayrıcalıklar getirmiş durumdayız. Orada her üretileni, eğer Bosna'nın satmak istedikleri bir şey varsa Türkiye bunu çok çeşitli önceliklerle alma hakkına sahip, onu da söyleyeyim.

İkincisi, aşılarda alakalı söylediniz Sayıştay raporundan. Arkadaşlar, bir dönem -benim de bildiğim bir mesele olduğu için sadece, her şeye cevap vermeyeceğim tabii- burada bir elektrik kesintisi oldu. Aşıların korunduğu çok önemli sistemler var biliyorsunuz Şap Enstitümüzde ve birbirini çok yedekleyen sistemler var. Bunlara rağmen şu anda yargıdadır, araştırılıyor. Bununla alakalı bir sabotaj mı oldu, ne olduysa, bu dönemde, az bir miktarda üretilen aşı içerisinde söylüyorum, bir miktar aşıda bir zayıf oldu ama o bizim aşı programımızı bozacak bir miktarda asla olmadı.

Sudan arazileriyle alakalı. Arkadaşlar, Sudan arazilerinde bitmiş bir süreç yoktur. Bu arazilerle alakalı, Sudan Hükümetinin bu arazileri bize devrinde uzun bir süreç yaşandı. Onlar devredildi, planlaması yapılıyor, kiminle hangi üretimlerin yapılacağıyla alakalı süreç devam ediyor. Orada işin uzmanı bilim adamlarından oluşan bir heyet de var, çalışıyor, bitmiş bir şey yok.

Orman yangınlarıyla alakalı...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aynı, o adada da biliyorsunuz liman yapıyorduk, limanla ilgili de tasarrufları bitti, direkt Sudan'da devlet adamlarının şu andaki resmi açıklamaları iki konuda da yani biz şu anda orada ipe un serdik.

BAŞKAN – Arazilerle ilgili kısmı anlattım.

Orman yangınlarıyla da alakalı bir şey söylemek lazım. Burada Bakanlığımızdan tam da bu işin uzmanı yetkili insanlar var, Bakan Yardımcımız var, bana düşmez ama, bir cümle: Son on yılda Türkiye'de yanan orman miktarında yüzde 63'lük bir azalma var arkadaşlar ve kırk dakikada müdahale süresi şu anda on iki dakikaya inmiş, on dakikanın altına düşürülme gayretleri var ve iddia edildiğinin tam aksine 2018 yılında özellikle orman yangınlarımızda önceki yıllara göre ciddi bir manada azalma var. Elbette bir ağacımızın yanması da çok kıymetli bir şeydir ama neticede bunun da dünyada standartları var.

RIZA POSACI (Aydın) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

RIZA POSACI (Aydın) – Bitkisel Üretim Genel Müdürümüz Aydın Tarım İl Müdürüdür.

BAŞKAN – Size söz vermedim ama kısa bir açıklama. Belki bildiğiniz alandır.

Buyurun.

RIZA POSACI (Aydın) – Aydın da tarımın birçok alanında lokomotif olan bir ilimizdir. İlk 10’da birçok ürünümüz vardır. Yani tarımın kalbinin müdürünün o vesileyle Bitkisel Üretim Genel Müdürü olmasında bir sakınca bana göre yoktur.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Mesleğiyle alakalı.

RIZA POSACI (Aydın) – Mesleği veteriner.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siz kulak burun boğaz doktorunun kalp ameliyatı yaptığını gördünüz mü?

BAŞKAN – Karşılıklı yapmayalım bence bunu.

RIZA POSACI (Aydın) – Tarım İl Müdürü olabiliyorsa Genel Müdür de olabilir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Doğru, TİGEM’in genel müdür muavinleri imam olursa olacağı bu. Ondan sonra, 7,5 milyar kâr edilecek derken 10 milyar dolar...

BAŞKAN – İlhami Bey...

RIZA POSACI (Aydın) – Sektörün dışından gelen bir insan değildir.

BAŞKAN – Okan Bey, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, Bakanlığımızın değerli bürokratları, sivil toplum kuruluşlarımızın temsilcileri; yeni yasama dönemi açılır açılmaz yaptığımız bu Komisyon toplantısı beni de gerçekten çok sevindirdi. 4’üncü yıldan 5’inci yıla geçen vekillikim süresi içerisinde, çoğu fotoğraf çekimi, kahvaltı, iftar ve yemekli toplantı dışında çok az kanun tekliflerini görüşür hâle geldik. İnşallah bu dönemde daha fazla görüşürüz. Özellikle bütçeyi konuşmamız gerekir, hiç konuşmuyoruz.

Türkiye tarımı neden bu şekilde, arkadaşların bahsettiği çöküş içerisinde, neden ihracatçıyken ithalatçı olduk, neden ilkokulda bize “Kendi kendine yeten 7 tarım ülkesinden biriyiz.” diyorlardı, neden yerli malı haftaları kutluyorduk da şimdi bunlar tersine döndü, saman ithalatı konuşuluyor, nohut ithalatı, fasulye ithalatı? Türkiye’nin üretebildiği ürünleri ithal etmek hepimizin içini yakıyor.

Evet, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim amacımız çok konuşarak yasayı engellemek değil, yani bizim amacımız, hepimiz konuşmamızı yapalım, burada basına da bir şov yapalım değil, amacımız en iyisini yapmak. Madem 1971 yılında çıkmış bir yasa var, yasanın eksikleri var, bizim görüşümüz gerçekten bunu önce bir alt komisyona havale edelim, orada bir görüşülsün. Yani amacımız üzüm yemek gerçi üzümleri yedik o yüzden üzüm kalmadı.

Önerilerimiz var, bu öneriler dikkate alınırsa, beraber çıkartırsak daha iyi olacağını düşünüyorum, arkadaşlarımız bazılarını söylediler... Ama yıllardır girmeye çalıştığımız bir Avrupa Birliği var, bir hayal. Orada ortak balıkçılık politikası var ki ben bunun da dersini verdim. Ortak tarım politikası, ortak balıkçılık politikası, o kadar uzmanlaşan bir politikadır ki bu, kişi başına 25 kilogram balık eti tüketen bir birlikle bizim üç tarafımız denizlerle çevrili 7,6 kilogram balık tüketiyoruz. Yani balıkçılarla konuştuğumuzda sorun var, bizlerle konuşulduğunda balık eti pahalı, popülasyon gün geçtikçe azalıyor. Ben öğrenciyken –Tekirdağ’da okudum- uskumru yiyorduk, şimdi uskumruyu bulmak mümkün değil. Hamsiyi bile büyümeye çalışıyoruz. Av yasakları geldi hâlâ sıkıntılar var, demek ki bir yerlerde bir sorun var. Bu sorun aslında her sektörde var. Tarım dediğinizde, Tarım Komisyonu, hadi ben de biraz genel politikalara gireyim, girmek istemiyordum ama...

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Girme Hocam, girme, tarımdan çıkmayalım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Çok az.

Şimdi, siz Bosna Hersek dediniz, ben Bosna Hersek konusunda bir basın toplantısı yapmıştım. Tamam, Bosna Hersek bir Müslüman ülke, yardım etmemiz lazım, kolaylıklar sağlamamız lazım ama arazi belli, evet. Ama Türkiye’nin... Bosna Hersek’in üretim miktarının üzerinde mesela un alıyoruz, demek ki bu yaptığımız iyilikler suiistimal ediliyor. Yine, Bosna Hersek hayatında bu kadar çok ayçiçeği yağı bize ihraç etmedi, bu kadar ay çiçek yağı yok, nasıl oluyor? Demek ki başka ülkelerden, bizim sizlere “yandaş” dediğimiz arkadaşlarınız bunlardan faydalıyor. Bunlar son derece yanlış, denetim yapmak zorundayız. Sıkışınca hemen bir silaha başvuruyorsunuz, bu silah inanin çiftçiye öldürüyor. Az önce arkadaşım söyledi yani hacizli olan, borçlu olan çiftçimiz artık hapse giriyor. Yani üretim yapması lazım, sıkışınca sıfır gümrük vergisi. Şimdi, gıda fiyatlarını düşüremiyorsunuz, üretimi artıramıyorsunuz çünkü hemen gümrük vergilerini düşürelim. Sarımsakta, ondan önce nohutta yaptınız, fasulyede yaptınız, buğday da yapıyorsunuz, ayçiçeğinde yapıyorsunuz, ne faydası oldu üretime, hiç baktınız mı? Biz bakıyoruz, üretim rakamları aynı, nüfus artıyor, hatta birçok üründe üretiminiz düşüyor, demek ki gümrükleri sıfırlamak bir çözüm değil. Aynı zamanda gümrükleri sıfırladığınızda gümrük vergisinden de mahrum kalıyoruz. Yani hazinemiz para kazanamıyor. Her şeyde indirim yapalım, iyi güzel yapalım ama yani nede indirim yapabiliriz, bizim üretmediğimiz ürünlerde. Çok şükür Türkiye tarımı her şeyi üretebiliyor, tropikal ürünleri bile üretebilecek potansiyeldeyiz ama siz temel gıda maddelerinde gümrükleri sıfırladığınız zaman, işte mısırdaki sıfırladığınız zaman, arpada sıfırladığınız zaman, bu sefer yem fiyatları nedense düşmüyor. Hiç baktınız mı yem fiyatları niye düşmüyor? Çünkü dolar artıyor. Bakın, bugün dolar yine arttı. Niye artıyor? Çünkü siz üretim politikalarınızı bir türlü dengeye sokamıyorsunuz. Kendi çiftçimizi desteklemek yerine, destekleri başka ülkelerin çiftçilerine avuç avuç veriyoruz. O yüzden diyoruz ki “Ya, Tarım Komisyonu olarak şu destekleri beraber konuşalım. Nereye destek verelim, ne yapalım, ne edelim hep beraber çözelim.”

Mesela, elektrik dağıtım şirketleri zor durumda, sürekli elektriğe zam yapıyorsunuz ama çiftçi su kullanıyor, elektrikle kullanıyor. Biz sulamayı teşvik ediyoruz teknik olarak, diyoruz ki hatta “Damlama sulama yapalım.” Hem sulamayı teşvik ediyoruz ama çiftçi sulama yaptığı zaman maliyetler o kadar çok artıyor ki bunda sübvansiyon da yapmıyorsunuz. Yani 6,5-7 milyar liradır bunun ödenemeyen miktarı, herhangi bir destekleme yapmıyorsunuz, maliyetler artıyor. Zorla kamyonları üçüncü köprüden geçiriyorsunuz, zorla, yani yeni köprüler çalışsın diye. Bu sefer Antalya’dan bindiriyor, üçüncü köprüden geçmek zorunda kalıyor; Çanakkale’den bindiriyor, Bursa’dan bindiriyor, üçüncü köprüden geçmek zorunda kalıyor, maliyetler artıyor. Yani hiç planlama yapmadan, böyle oturup hep beraber “Ya, bu muhalefet ne diyor? Biraz dinleyelim, bakalım; doğru şeyler söylüyorsa...” Hemen kabul etmeyin, biraz düşünün, alt komisyonda tartışalım, sonra tekrar yapalım. Yani 1971 yılında çıkan bir yasada neden biz az balık yiyoruz, neden Avrupa Birliği’nde bir ortak balıkçılık politikası var, hiç alıp baktınız mı?

Ben üniversitedeyken birçok Avrupa ülkesini ziyarete gitmiştim. Örneğin İspanya’da deniz var ama denizle ilintili olmayan bir yerde akademik çalışma yapmıştım, süper balık tüketiyorlar. Demek ki fiyatlar bir şekilde ucuz, avlanan balıklar her yere rahatlıkla dağıtılabilir ama Türkiye’de böyle bir şey yok. Balık lüks ama 3 tarafımız denizlerle çevrili. Demek ki bir şey eksik.

Şimdi, Türkiye’de süt üretimi düştü, farkında mısınız? Bir zamanlar süt üretimini artırmak için elimizden geleni yaptık, yüzde 7,5 süt üretimi düştü, bu TÜİK verisi. Bununla birlikte, peynir üretiminde yüzde 14,5’luk bir düşüş var. Yani biz sanayi çalışsın istiyoruz, ham maddeyi mamul maddeye çevirelim, istihdam yaratalım, daha çok tüketelim istiyoruz ama nüfusumuz artarken temel gıda maddeleri üretiminin düşmesi ve bundan tükettiğimiz besin maddelerinin düşmesi, yoğurt ve ayran

tüketimi azalıyor, bunların üretim rakamları düştü. Yani bazı destekleri nedense hâlâ vermiyorsunuz. Ya, buzağı desteklerini vermediniz mesela. Geçen senenin desteklerinin zorla yüzde 70'ini verdiniz, bastırdık, bastırdık bayramda verdiniz, sanki bir lütufmuş gibi yani. Bunlar zaten verilmesi gereken destekler, yasada yazıyor, 2 taksitte veriyorsunuz, zaten kesintiler yapıyorsunuz. Yani çiftçi o kadar zor durumdaki 6,5 lira mazot yani kartlar olmasa, kredi kartları olmasa çiftçi biter. Ben Trakya'da sürekli aynı şeyi söylüyorum. Yani on yıldan beri neredeyse -bu sene biraz buğday fiyatları arttı, o da üretim fazla yok- çiftçi borçlanıyor. On yıl önce eşinin bileziklerini satarak borçları çevirdi, sonra bilezikler de gidince dedi ki "Ya, bilezikler de gitti. Ne kaldı? Bir şey kalmadı, traktörü satalım, yeni traktör alalım." Traktörü sattı, yeni traktör aldı, borç bitmedi. Ondan sonra bir başka bankaya gitti, oradan aldı, bakın, üçüncü yıla geçtik. Sonra başka bir bankaya geçti, bankalar arası kredileri aktarttı, dört yıl oldu. Sonra, yine iş olmadı, baktı, gördü, "Tarlayı ipotek edelim." dedi, tarlalar ipotek edildi, beşinci yıl oldu. Sonda tarla satışları başladı. Şimdi, Trakya'da olsun, Türkiye'nin her yerinde tarlalar satılıyor. Kimin eline geçiyor bunlar? Küçük çiftçiler azalıyor. Biz küçük çiftçiye korumak zorundayız, büyütme zorundayız çünkü üretici o.

Yani bu şekilde bunları tartışmadığımız gibi, ziraat fakülteleri mezunları, veterinerler, su ürünleri mezunları bizi sürekli arıyorlar. Ya, devlette ciddiyet vardır, devlete güven vardır ve devamlılık vardır. Daha önceki bakanlık Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirmiş, Mecliste tartışılmış, 10.551 tane kadro verilmiş. Bu kadro niye kullanılmaz? Neden gençlerimizi zor durumda bırakıyoruz? Neden devlete olan güveni sarsıyoruz? Bunlar nitelikli elemanlar. Türk tarımı bu durumdayken bunları sahaya sürelim, çalışsınlar. Veterinerler ahıra girsin, ziraat mühendisleri tarlaya girsin, su ürünleri mühendisleri, bakın, yasa çıkartıyoruz, gitsinler denetim yapsınlar. Aynı şekilde, gıda mühendisleri denetlesinler, sağlıklı gıdaya kavuşalım. İthal ettiğiniz ürünler bakalım sağlıklı mı, değil mi? Bunların hepsini kontrol etsinler, bunlara ihtiyacımız var. Yani kısacası bizim amacımız, üzümle yedik ama üzüm yemek, bağıcı dövmek değil. Ne kadar çok tartışsak amacımız uzatma, hadi bir günde bitirelim, yasa oldu, bitti. Sonra eksikleri çıkacak. O yüzden, güzel bir şekilde düşünelim, Türk tarımına çevirmeyelim. Madem Avrupa Birliği'nde ortak balıkçılık politikası var, bu politika ciddi anlamda işliyor, dünyaya mal satıyorlar. Bizim aldığımız bugün uskumrular, ton balıkları nereden geliyor zannediyorsunuz? Demek ki balık neslini, geleceği köreltmiyorlar. Biz ise ne yapıyoruz, geleceği körelten, işte buralarda konuşacağız, konularda nedense bir araya gelemediğimiz için siz ne dersiniz o oluyor.

İnşallah, bu sefer bizi dinlersiniz, hep beraber Türkiye'nin geleceği için, balıkçılığımızın geleceği için güzel bir yasa çıkartıyoruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Okan Hocam.

Hocam şöyle, hani dediniz ya, az balık tüketiyoruz tespitiniz doğru zaten bu verilerle öyle. Bence belki de bu yasanın tam ruhu bu. Çünkü biz şunu biliyoruz ki: 7,6 kilo tespit edilen ama bu yasanın birtakım eksikliklerinden dolayı sahada tespit edilemeyen en az onun 2 katı daha balık tükettiğimizi ben düşünüyorum. Yani kayıt altına alınmasına da bu yasada koyduğumuz maddeler sebep olacak.

Başka söz isteyen sanırım...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Başkan...

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, her konuşmanın ardından bir açıklama yapıyorsunuz eyvallah, Tarım Bakanı olsa bunları açıklasa daha iyi değil miydi bize?

BAŞKAN – Bakan yardımcımız var, söz vereceğim birazdan, o notlarını alıyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Yani sürekli, tamam eyvallah ama oradan yetkili açıklasa daha iyi yani.

BAŞKAN – Söz vereceğim. Sizin bütün konuşmalarınıza...

AYHAN BARUT (Adana) – Acaba sizin söylediğinizi onlar bağlayacak mı?

BAŞKAN – Konuşmalarınızdan sonra not alıyor, toplu bir değerlendirme imkânı vereceğim.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Öncelikle teşekkür ederim Sayın Başkan.

Su ürünleri Kanunu’nun ülkemiz açısından hayırlı olmasını diliyorum.

Ben de Türkiye gibi üç tarafı denizle çevrili bir ülkenin üç tarafı denizle çevrili olan ili Sinop Milletvekiliyim. Bu kanunla ilgili ben Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzün aylardan beri çalıştığını, Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüzün ve ekibinin bu konuda başarılı bir sistematik oluşturduğunu, ülkeye fayda sağlayacak çok katkılı şeyler yaptığını biliyorum ve desteklediğimi buradan bir kez daha açıklamak istiyorum. Çünkü Türkiye için su en önemli kaynaklardan biri, üç tarafı deniz olan Allah’ın bir lütfu bize, bunu da iyi değerlendirmemiz gerektiğine, kanunların ve yasaların buna uygun bir şekilde çıkarılması gerektiğine inanıyorum. Şunu belirtmek isterim: Tabii, sektörün içinde biri olarak hem de üç tarafı denizle çevrili bir ilin, kentin içinde büyümüş bir insan olarak kanuna muhalefet etmek değil derdimiz, kanuna katkı sunmaktır; bunu baştan söylemek istiyorum.

Bunu söylerken ben daha önce Çevre Komisyonu üyesiydim, Sayın Cihan Pektaş da Çevre Komisyonu Başkanımızdı, kendisi de buradadır şu anda, açık bir başkanlık yönetmiştir, gelen tekliflere açık, insanları dinleyerek, kanuna katkı sunma noktalarında açık, şeffaf bir başkanlık yapmıştır. Sizi akademisyen kimliğiniz ve milletvekilliğinizi bu şekilde, bu tavırla yapmanızı burada kınıyorum; baştan bunu söylemek istiyorum. O “Uyanıklıkça ve alelacele bir kanun teklifi çıkarmış.” dediğiniz kişi benim. İlk başta akademisyen kimliğinizin böyle bir kelimeye, “uyanıklık” kelimesine müsaade etmemesi gerektiğini düşünüyorum. Siz “uyanık” dediğiniz anda, cuma günü ben Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop’la görüştüm ve kanun teklifini bizzat kendisi imzalayarak bu Komisyona havale etmiştir. O zaman Mustafa Şentop da mı uyanıktır, bunu size soruyorum. Bu kanun teklifi bu Komisyona havale edildiyse demek ki kanunen bir yetki var. Yani bunu “alelacele hazırlanmış” ve “uyanıklık” kelimesiyle ifade ediyorsanız ben size bu konuyla ilgili ilk başta özür dilemenizi tavsiye ediyorum, eğer özür dilemezseniz aynısını ben size iade ediyorum; bunu baştan söyleyeyim.

Su ürünleriyle ilgili kanun çıkarıyoruz. O uyanıklık tabir ettiğiniz kanunun gerekçesini iyi okursanız su ürünleriyle ilgili çıkan kanunda su ürünleriyle ilgili su ürünleri mühendislerine, su ürünleri bilimleri mühendislerine ve balıkçılık teknoloji mühendislerinin hiçbirine yer verilmemiş. Okudunuz mu o zaman kanun taslağını? Demek ki okumamışsınız buna uyanıklık diyorsanız.

Aynı şekilde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda yorumlanan, tartışılan ve Komisyona gelen kanunlarda eğer bir eksiklik varsa sizin yani AK PARTİ’nin grup başkan vekilleri o kanunu desteklediğini açıklayacak bir şekilde ilk maddeyi aynı madde yazarlar ve benim de yazmış olduğum ilk madde uyanıklık değil, bu kanunu desteklediğimize dair bir başlangıçtır, devamı ise ek maddeler isteyerek kanunda gördüğümüz eksiklikleri gündeme getirerek buraya alınmasıdır. İç Tüzük madde 35 açık ve net, birleştirmek zorunda kanunun ilk maddesi gereğince. Yani bunu bu Komisyona bu şekilde hitabınız... Gerçekten bu kanunu geçirme noktasında 1-0 yenik başlattınız, üzülerek söylüyorum bunları. AK PARTİ ve diğer parti grupları bizim ne kadar uzlaşmacı olduğumuzu, bir kanun çıkarken ne kadar destek verdiğimizizi bilirler. Ama böyle bir tarzla böyle bir toplantıya başlamak...

Gerçekten Türkiye için en önemli şeydir bana göre su ürünleri. Ve herkesin dinlenmesi gerekirken... Bir kanun teklifi verilmiş, bu kanun teklifini buradaki Komisyon üyeleri tartışamayacak kadar... Sizin bu konuda ne kadar bilgili olup bu Komisyonun hiç bilgili olmadığı anlamına gelmiyor. Okumuşsunuz, bakmışsınız, beğenmemişsiniz, “uyanıklık ve acelecilik” olarak görmüşsünüz, kabul etmemişsiniz. Hayır efendim, buradaki insanlar bu kanun teklifini tartışabilirlerdi.

Çok üzülüyorum ve şu beş yıllık Meclisteki milletvekilliğim boyunca bu kadar üzüldüğüm böyle bir tabiri ilk defa sizden duydum, “uyanıklık” tabirini. Bu, destektir efendim, katkıdır. Tekrar söylüyorum, Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün ve ekibinin ne kadar ciddi hassasiyetle çalıştığını biliyorum. Bu işin içinde biri olarak bu kanuna destek vermek anlamında birtakım şeylerin kanun teklifine dönüştürülmesini böyle ifade ediyorsanız vallahi üç tarafı denizle çevrili olan bir ülkeye bence zarar verdiğinizi düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi, öncelikle biz Komisyonunda yapılması gereken en demokratik davranışı gösterdik, onu anlamanızı öncelikle size tavsiye ediyorum. Bunu ben hiç görüşmeye açmadan da kabul etmeyebilirdim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 35’inci...

BAŞKAN – Hayır, öyle bir zorunluluk yok, o tamamen Komisyonun kararına bağlı bir şeydir, size bakmanızı tavsiye ediyorum.

Bakın, burada Komisyon üyelerinin manası, anlamı nedir? Sadece burada kendi seyredenlerine birtakım mesajlar vermek değil değil mi? Burada herkes katkı yapsın diye buradalar ve sonunda da kararlar nasıl alınır, oyla değil mi? Neticede biz Komisyona sunduk ve Komisyon bunu kabul etmedi. Bitti, konuşacak hiç başka bir şey yok.

İkincisi, “uyanıklık” kelimesine gelince, İlhami Bey orada çok daha ağır bir şey söyledi bunu dikkate almamızla alakalı, çok daha sert bir şey söyledi, şu anda hatırlayamıyorum. Ben ona karşılık olarak söyledim, sizinle de alakası yok. Ayrıca, beş yıldır burada...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, bir şey diyeceğim, biz...

BAŞKAN – Sizinle alakası yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Oylama yaptınız bize. Biz neyi oyladık arkadaşlar? O kanun teklifini okuyan var mı içinde? Var mı arkadaşlar? Neyi oyladınız siz? Neye oy verdiniz?

BAŞKAN – Herkesin kararı var arkadaşlar. “Siz bilerek cevap verdiniz de diğerleri bilmeden el kaldırdı.” Bu da Komisyona saygısızlık. Komisyonunda herkesin bir tane oyu var, nasıl istediği...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Okumadan kaldırıyoruz parmağımızı.

BAŞKAN – İşte onu bilmiyorsunuz okuyup okumadıklarını. Ben okudum, bak en iyi... Bakın arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Geldi mi bize? Bize gelen şu: Bir tane şey var, Fatma Hanım’ın imzaladığı var tek elimizde.

BAŞKAN – O size gelmek zorunda değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman niye oylattınız bilmediğimiz şeyi? Belki faydalı bir şeydi.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, onu o zaman bileceksiniz. Ben okudum ve Komisyonun oyuna sundum, burada biz usule uygun olan her şeyi yaptık. Dolayısıyla şunu da çok abartmanızı da anlayamadım: “Ben beş yıldır buradayım da böyle bir tabiricaizse tavır görmedim.” Hiç beni tanımadığınızı gösterir. Bu Komisyon az toplanmıştır ama bugüne kadar herkesin fikrini en fazla söylediği bir Komisyondur. Biz de buna açığız. Ben bilim adamıyım, milletvekilliğimden, Komisyon Başkanlığımdan daha ziyade tanyanlar bilirler ki bu manada bizim Komisyonla...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O zaman özür dileyim de barışalım o zaman.

BAŞKAN – Özür dileyecek hiçbir şey yok. Nezaket gösterip geldiğiniz için ben teşekkür ediyorum. Ama gönlünüz rahat olacaksa buradan mutmain çıkacaksınız ben özür diliyorum. Ama bir şey yapmadığımı da bilmenizi isterim.

Şimdi, sırasıyla devam edelim.

Buyurun Cengiz Bey.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, bilim adamlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1971 yılında yürürlüğe girmiş bir Su Ürünleri Yasası’nın bugün tam da ihtiyaç olduğu bir dönemde gündeme getirilmesi... Bence ülkemizin hem ekonomisi açısından hem insanlarımızın protein ihtiyacının, gıda ihtiyacının rahatlıkla karşılanması noktasında katkı yapacak bir yasa olarak yürürlüğe girmesini canıyürekten diliyorum. Burada da bir Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyesi olarak siyasi kimliği bir tarafa bırakarak bir Türk vatandaşı, hâlâ çiftçilik yapan bir köylü ve denize 321 kilometre sınırı olan Mersin ilinin bir milletvekili olarak konuşuyorum. Üzülerek söylüyorum değerli arkadaşlar, biz Mersin’de balığa olan ihtiyacımızı kültür balıkçılığı yapan arkadaşlardan sağlamaya çalışıyoruz. Yani benden önce konuşan arkadaşlarım da belirttiler, hep 3 tarafı denizle çevrili ülkemizin bu yönden avantajını konuşuyoruz ama en önemli gıda maddemiz olan ve ekonomiye de çok büyük katkısı olacak su ve su ürünleriyle alakalı biz bir yasa görüşmesi yapıyoruz Komisyonumuzda; arkadaşlarımızın serzenişlerine katılıyorum.

Değerli arkadaşlar, Komisyonla müzakereyle bu kanunların çıkması lazım. Yani şunu da anlıyorum ki Sayın Başkanım: Az önce Okan Hocamın söylediği gibi, bizden tecrübeli, daha önceki dönemde görev yapan Tarım Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bir araya gelmemesi, tarıma dair yasaların çıkışıyla alakalı müzakere edilmemesinin sonucunda Türk tarımının nereye geldiğini de maalesef hepimiz acı bir tablo olarak görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, özellikle çıkacak olan bu kanunun mutlaka balık üretimini artırması, balık popülasyonunu artırıcı bir katkı yapması, insanlarımızın yıllık tükettiği ortalamanın üstünde balık tüketmesi ve ülkemizin bundan ekonomik kazanım elde etmesi... Bizim burada sizlere katkı yapabilecek teklifi sunmamızdaki gayemiz buydu arkadaşlar. Yani burada bir alınganlık yapmanızı ya da sizin fikirlerinizi beğenmez bir pozisyonda olmak istemedik şahsen; size yardımcı olmaya çalıştığımızı bilmenizi isterdik. Ülkemize eğer nokta kadar katkısı olacaksa bu yaptığımız çalışmaların bundan en az bir Türk vatandaşı olarak sizler kadar da mutlu olacağımızı bilmenizi isterdik.

Değerli arkadaşlar, Mersin’den örnek verdim, Mersin’de bir nükleer santral yatırımı yapıyor Hükûmetiniz. Bak, biz balıkçılığı konuşuyoruz, az önce söyledim, 321 kilometre bizim sınırimız var Akdeniz’e, kültür balığı tüketmek zorunda kalıyoruz yani balıkçılık yok olmuş. Sular ısınıyor ve mevcut balık popülasyonuna zarar veren dışarıdan gelen çeşitler var, balıklarımızı tüketiyor. Değerli arkadaşlar, bunlarla ilgili bu yasada herhangi bir madde var mı? Niye o zaman bu yasayı yapıyoruz biz? Teşekkür

ediyorum, arkadaşlar böyle bir yasanın gündeme getirilmesi için Parlamentoya bir teklif vermişler; bu, alkışlanacak bir durum ama burada bu yasaı, bakın, tarım genel anlamda müzakere edilmeden, birilerinin, bir siyasi otoritenin düşüncesiyle yürürlüğe sokmasından dolayı bugün çiftçilerimiz gerçekten borç batağı altında.

Sayın Başkanım, defalarca yineliyorum, 120 milyar seviyesine çıkmış bir tarım borcu var, çiftçiler bunu ödemekte zorlanıyor. Bakın, Meclis tatil olduğu dönemde ben seçim bölgemde daha çok kırsal mahallelere, köylerimize gitmek zorunda kaldım çünkü oradan sürekli davetler geliyordu. Değerli arkadaşlar, Ziraat Bankası işletme kredileriyle ilgili bir uygulama başlattı, biz burada diyoruz ki: Eğer küçük çiftçileri desteklemezsek, küçük çiftçileri biz üretimde tutmazsak ülkemizde gıdaya olan ihtiyacı karşılamakta zorluk çekeriz, sağlıklı gıda üretmekte zorluk çekeriz. Hâl böyleyken 100 bin liraya kadar kredi çekebilecek ya da kredi almış bir çiftçimiz o krediyi... Emin olun buna yani burada ne şov yapıyorum ne de birilerini kandırmaya çalışıyorum, yaşadığım bir durum. On bir yıl ziraat odası başkanlığı yaptım, 100 bin lira kredi alan bir çiftçimiz para kazanamadığından dolayı türlü şekilde bu 100 bin lirayı bankaya ödüyor faiziyle beraber, umutla 100 bin liranın üstünde tekrar işletme kredisi alacağını düşünüyor, bekliyor ama maalesef banka yüzde 50 oranında nakit para kullanılabiliyor çiftçiye.

Sayın Başkanım, bunlar önemli. Bakın, burada hepimizin sorumluluğu var. Biz burada sanki felaket tellallığı yapıyormuşuz gibi anlaşılmamış; bu, alanda gerçekten böyle. Eğer biz bu sorunları gideremezsek, az önce arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, yurt dışından hem sebze ithal etmeye devam ederiz hem altın topraklarımızda üretilen bakliyatı, hububatı ithal etmek zorunda kalırız, bugün olduğu gibi insanlarımızın yaşayamayacağı yerlerde yaptığı hayvancılıktan geri kalırız, ithal etmek zorunda kalırız. Değerli arkadaşlar, o zaman Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun gerçekten uzman arkadaşlarla bir araya gelmesi ülke tarımını, ülke tarımında yaşanan sorunları müzakere ederek bunların çözümüyle alakalı mutlaka çalışma yapması, sık aralıklarla bir araya gelmesi gerekiyor Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, bir de şu konu var: Biz tarımda maliyetleri düşürelim diyoruz ama elektrik dağıtım işini özelleştirerek orada bir kolaycılığa kaçıyoruz. Devletin yapması gereken yatırımları bu ihale şartlarına koymadan ihaleyi yapıyoruz, elektrik dağıtım şirketi kâr amaçlı burada elektrik vermeye çalışıyor. Değerli arkadaşlar, çiftçilerimiz enerjiye ulaşmakta zorlanıyorlar, enerji aboneliğiyle alakalı zorlanıyorlar, sulama birlikleri özellikle Mersin’de enerji kullanarak pompalı sulama yapıyor ve bir enerji maliyetleri tarımda bir yılda yüzde 60’ın üzerine çıktı Başkanım. Buralarda bir destek ya da bunu ortadan kaldıracak bir önlem alınması gerekmiyor mu değerli arkadaşlar. Hadi, enflasyonu düşük gösterdiniz, enflasyona göre emekçiye, işçiye maaşları ona göre ayarlayarak verdiniz ama çiftçiye eğer siz enflasyon yüzde 9 noktasına bakıp da enerji fiyatlarıyla ilgili bir katkı, bir destek yapmazsanız, Değerli Başkanım, biz çiftçiye üretimde tutamayız. Çiftçi üretimde olmazsa, bu ülkenin tarım topraklarına sahip çıkmazsak atamızdan bize miras kalan toprakları birilerinin eline maalesef veririz, peşkeş çekeriz ve bu topraklardan artık insanımızı besleyecek tarımsal ürünü elde etmemiz de mümkün olmaz. Dolayısıyla, bu enerji fiyatlarına dikkat çekmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, çiftçinin borçlarından bahsettim. Bir de şunları söylemek istiyorum: Bu borç -aşında az önce arkadaşlarımız da belirtti, tekrar olmasın ama- içimizi yakıyor. Değerli arkadaşlar, bir iş adamı mali açıdan krize girdiği noktada, eğer devlet ekonomik yönden rahatlatacak bir katkı bu iş adamına yapıyorsa, ülkede üretim yapan, bu ülke insanını doyuran cefakâr çiftçi için de bu uygulamaların yapılması gerekiyor. Bugüne kadar yasadaki kaynaklanan 150 milyar alacağı var çiftçinin. Bu 150 milyar alacağın içinden çiftçinin borçlarının faizleri silinerek çiftçinin bu borçları

ödeyebileceği bir borç yapılandırmasını acilen ihtiyaç var Sayın Başkanım. Eğer bunu yapmazsak Tarım Komisyonunun da Tarım Bakanlığının da tarıma dair kurumların da emin olun hizmet vereceği ya da onların yürürlükte olmasına gereksinim duyacak ne tarım kalacak bu ülkede ne çiftçi kalacak. Bu konulara dikkatinizi çekmek istiyorum.

Bir de şuna üzülüyorum değerli arkadaşlar: Çiftçilerimiz bu kadar cefakârca üretiyor, bu kadar ağır şartların üstünde BAĞ-KUR primlerini ödeyemiyorlar. BAĞ-KUR primleri, ticari faaliyet gösteren işletmecilerin ödediği BAĞ-KUR primlerine yakın. Yani buralarda, şimdi, köylere gittiğinizde -siz de gidiyorsunuz mutlaka- BAĞ-KUR primi borcu olmayan emin olun çiftçi yok ülkede. Yani dolayısıyla bunlara mutlaka bir çözüm bulmak lazım.

Ben de Mersin'in dışında, tabii ki ülkemizi de tanıma adına Cumhuriyet Halk Partisi Sayın Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bize verdiği görevler doğrultusunda dörtlü heyetler, beşli heyetler hâlinde 24 ilimizi incelediğimizde ben de Erzincan'a gitmiştim. Sayın Başkanım, gerçekten üzülerek söylüyorum, hayvancılığın başkenti Erzincan'da hayvancılar kan ağlıyor, birer birer süt sığırını keserek ahırları kapatıyorlar. Bilmiyorum bu sizleri ilgilendiriyor mu? Zannedirim –sizin de kişiliğinizi biliyoruz- bu sizleri de ilgilendiriyor, sizleri de üzüyor. Erzincan'da şeker fabrikası özelleştirilmiş. Çiftçiler Erzurum'daki fabrikaya ürünlerini götürmek zorunda kalmışlar, işlemiyor fabrika. Ölçülerde -türlü oyunlarla- istenilen değeri bulmadığı gerekçesiyle pancar üreticisinin fiyat kırımına gidiyorlar. Orada buğday eken çiftçilerimiz zarar ettiğinden dolayı buğday üretiminden çekilmişler. Erzincan'ın ekonomisi bitmiş arkadaşlar.

Buradan ben bu vesileyle hepinize saygılar sunuyorum. İnşallah burada alacağımız karar, özellikle su ürünleri konusunda, insanımıza, ülkemize, ekonomimize katkı yapacak bir sonuçla sonuçlandırılır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Cengiz Bey, sağ olun.

Gayet güzel bir konuşma yaptınız ve desteğinizden dolayı da özellikle...

Bir cümle yine, direkt Komisyonla alakalı olduğu için: Cengiz Bey de, diğer konuşan arkadaşlar da “Tarım Komisyonu daha çok neden toplanıp kanunların yapım süreçlerine müdahil olmuyor? E, arkadaşlar, biliyorsunuz, Komisyonun nasıl çalışacağı usul ve esasları belli. Komisyon kanun yapım süreçlerinde bulunmaz, komisyon kendine gelen kanunları gündemine alır ve görüşür. Dolayısıyla, şunu yapmayı ben aslında arzu ettim: Yani en azından toplantı sıklıklarımızı artırabilmek adına daha önce Komisyonumuzu Bakanla ve ekibiyle en azında karşılıklı konuşma ortamı olsun diye buluşturma ile alakalı bazı gayretlerim oldu takdir edersiniz ki. Fakat üzülerek gördüm -Ayhan Bey'in hakkını verelim burada, teşekkür ediyorum- özellikle muhalefet partilerinden hiç kimse katılmadı bu toplantılara. O yüzden daha çok katılımınızı ben istirham ediyorum. Benim tek gayem, burada söylediklerinizi... Gerçekten, Bakanlık direkt orada, bire bir çünkü, oralar bazı şeyleri başlatırlar, kanun tekliflerini milletvekilleri verir biliyorsunuz- ama en azından bakanlıklar da bazı konularda efendim hareketlendirici olurlar, ortaya bazı şeyler çıkar. Yine, Komisyondaki insanlarımızdan da oralara davet edilebilir, süreçleri takip edebilir ama bugüne kadar bunun böyle yürümüş olması, bundan sonra olmayacağı anlamına gelmez. Yine biz bu davetleri yapacağız size, bunu da söylemek isterim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Yalnız şunu söylemek istiyorum, kanun çıkartılmasıyla ilgili tüzük, iç tüzük belli, Komisyonun görevleri belli. Benim muradım şu: Madem biz Tarım Komisyonuyuz müzakereci bir pozisyonla, kanunla gelmeden bu bahsettiğim sorunların ortadan kaldırılmasıyla ilgili bürokratlarla da gerekiyorsa bir araya gelelim, fikir birlikteliği sağlayarak bunların yürürlüğe girmesini sağlayalım. Benim muradım bu, Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

AYHAN BARUT (Adana) – Bir cümle Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – O kahvaltıydı, TİGEM’de herhâlde yapmıştık. Cengiz Bey de vardı, beraber gelmiştik ama ondan sonra zaten toplantı da olmadı.

BAŞKAN – Yok, sonra bir iki davetim yine oldu, gelen olmadı, tarihleri de benim WhatsApp şeyimde var.

AYHAN BARUT (Adana) – Böyle Komisyon toplantısı değildi yani. Özel bir davet gibi olduğu için arkadaşlar orada...

BAŞKAN – Ama komisyon toplantısı biliyorsunuz bir kanun teklifi varsa toplanır. Yani bu, resmî bir komisyon toplantısı olmaz, bizimki komisyonla yapıcılar, yürütücüler bir araya getirmekten ibaret bir gayretti.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Özür dilerim Sayın Başkan, bu katıldığınız ve bizim olmadığımız iki toplantının bir analizini yapar mısınız; ne konuştunuz, ne önerdiniz, neler oldu? Bir yasanın hangi boyutuyla ilgiliydi, bu yasanın hangi maddelerini tarımla ilgili olan bakanla paylaştınız merak ediyorum gerçekten?

BAŞKAN – Yani onu keşke gelip orada görseydiniz. Gelip de fikriniz varsa söyleseydiniz Orhan Bey.

Şimdi, tabiri caizse herkesin kendi gündemi vardı. Şimdi bunu da çok şey bulmuyorum, neticede tabiri caizse yemekten ve kahvaltıdan ibaret bir toplantı olduğunu düşünemezsiniz değil mi? Her bölgeden sorumlu milletvekilleri var. Ülkenin kendi içerisinde bulunduğu sıkıntılarla, bölgelerin talepleriyle alakalı herkes dolu bir fihristle geliyor, onlar konuşuldu ama. Tabiri caizse herkes kendi söyledi, kendi cevabını aldı.

Şimdi, efendim, Aydın Milletvekilimiz...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir önerimiz vardı, oylamaya bile gerek duymadınız ama tekrar etmek istiyorum. Önerimizin gerekçesini bir kere daha yenilemek isterim.

Denizcilik politikaları ve denizcilik kanunu gerçekten çok önemli. Bununla ilgili birçok alt konu olduğunu ve tartışılması gerektiğini, olayın ve sürecin Türkiye’nin geleceğini etkileyen bir kanun olduğunu hepimiz biliyoruz, burada olan herkes bunun farkındadır. O yüzden, ısrarla bir alt komisyon talebimiz var. Neden bu talebimiz var, kısaca söylemek isteriz; kısa kısa. Bir, 18 metre-20 metre meselesi var. İki, yasaklı av mevsimi var. Yasaklı av mevsiminde balık türlerinin yumurta bırakma dönemleri var. Yani siz bir bölgede 1 Eylülünden itibaren yasağı kaldırdığınızda ya da daha doğrusu mart ayında ya da nisan ayında ya da haziran ayında yasağı başlattığınızda, yasağı başlattığınız o genel süreden sonra çeşitli balıkların yavru bırakma ya da yumurta bırakma, en azından ilk yavru bırakma olanakları var. Mesela istavrit nisan ayında yavru bırakıyor, barbun haziranda. Bu şu demektir: Haziranda barbun yasağı olmalı demektir ya da istavrit nisanda yasak olmalı demektir.

Biz şunu biliyoruz ki denizlerin temizlenmesinde... Hep şu laf söylenir: Deniz kendini temizler. Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; denizin kendi kendini temizlediği falan yok, çünkü o kadar çok kirletiyoruz ki.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Orhan Bey, onu kim söylemiş?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, geleneksel olarak böyle bir şey söylenir.

Böyle bir şey yok. Bilin, mesela bir tek örnek vereceğim. Deniz patlıcanı denilen bir ürün var su altında ve denizi en önemli temizleyen kavramlardan bir tanesidir. Süzgeç görevi görür ama ne yazık ki bu ciddi bir şekilde avlanıyor ve birilerinin çıkarı için yok ediliyor. Mesela bunun avlanma yasağının öyle kısa süreli değil, çok uzun süreli olması gerektiğine dair talepler var.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ama öyle bir şey yok, yasak. Serbest olan yerler var, yasak olan yerler var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tam da onu söylüyorum işte, bir yasa yaparken bunların tekrar tartışalım. Demek ki buradan doğru...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bu dediğiniz konu “kaçak avcılık” kısmında gündeme geliyor, cezalar artırılınca bunun önüne geçilebilir. Yani bu, mesela İzmir Körfezi’nde bu var, kaçak avcılık yapılıyor. Yasak, kaçakçılık yapıyor. Bunun düzenlenmesi aslında burada var, metinde var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam.

Yani demek istediğim konu geniş, büyük. O yüzden, ısrarla bu kanun tasarısının, teklifinin alt komisyona gönderilmesine dair talebimizi yenilemek istiyoruz Sayın Başkan, Komisyona eğer sunarsanız memnun olacağız.

BAŞKAN – Unutmadım teklifinizi, konuşmalar bittikten sonra onu sunacak idim ama eğer istiyorsanız hemen şimdi...

Sayın Komisyon üyeleri, kanun teklifimizle alakalı, alt komisyon kurulmasıyla alakalı Orhan Bey’in bir teklifi var, bunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, sırasıyla söz vereceğim.

Buyurun hocam.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, kanun değişikliği yapılan Su Ürünleri Kanunu -Denizcilik Kanunu değil, “Denizcilik Kanunu” dersiniz çok farklı yerlere gider- kırk sekiz yıldır ilk defa bu Meclis gündemine geliyor ve konuşmaların bence daha çok su ürünleri üzerine olması gerekiyordu fakat genel tarım konuları da girdi, demek ki kırk sekiz yıl daha bekleyecek bu tam gündeme oturtmak için.

Şimdi, Mersin’den bahsettiniz. Isınmayla balıkların değiştiğini söylediniz fakat kalkınma planı çerçevesinde istilacı türlerle ve patojenlerle mücadele eylem planı zaten gündemde, bu var. Bunun haricinde tarımda ürün desen değişimi, iklim değişikliğine bağlı olarak eylem planı, kalkınma planı içerisinde orada da var.

Şimdi, kanunda çok detaya inerseniz bu kanunun içerisinde çıkamazsınız. Yani balıklar nasıl avlanacak, ne yapılacak, ne edilecek, buraya detaylı detaylı girmeye kalktığınız zaman biliyorsunuz kanun bu işlerde genel hatları belirler, içerisindeki uygulamalar bakanlık tarafından düzenlenir ve burada yapılan kanun metninde bizim de katkımız oldu, eleştirimiz de oldu diyelim, bu önemli değil. Önemli olan, düzgün bir yasanın çıkması ve bunun içerisinde her şeyi katmaya kalkarsanız biz bunun içerisinde çıkamayız.

Genel hatlarıyla hocalarla görüşülmedi deniyor, bizzat ben zaten hidrobiyologum, çalışma alanlarım içerisinde bunlar da vardı, kirlilik de vardı ve ben -burada hocalarımız var- birçok fakülte dekanıyla da telefonla görüştüm, benim aradıklarım var, beni arayanlar var, onlardan görüş aldıklarım var ve şu anda da buradalar. Bu işi daha çok Su Ürünleri Kanunu çerçevesinde ele alırsak tabii ki eksikleri varsa düzeltiriz ama bununla ilgili herhangi bir kanun teklifiniz varsa bunu vererek gündeme getirebilirsiniz. Bakanlığın gözünden kaçmış olabilir, Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün gözünden de kaçmış olabilir yani bu bürokrasiden kaçmış şeyler de olabilir, aksaklıklar da olabilir. Bunların hepsini kanun değişikliğiyle Meclise verebilirsiniz, gündeme gelebilir.

Birçok kaçakçılık konusunda, yurt dışına çıkış dâhil bu kanunun içerisinde yer alıyor, canlı cansız çıkışlarının engellenmesine dair madde var. Onun haricinde üretim konusunda şu anda balıkçılıkta Karadeniz’de, Akdeniz’de sıkıntı var. Zaten Akdeniz’de çok fazla avlanan balık yok. Değerli balıklar var da böyle hamsi gibi şey yapan yok. Üretim alanlarının da desteklenmesi gerekiyor ama üretim alanlarının yerlerinin de çok iyi tespit edilmesi gerekiyor yani çevreye zarar vermeden ve çiftlik balığı yemenin de bir şeyi yok, onlar da sağlıklı yani, hatta daha fazla kontrolden geçen balıklar. Onun için, denetlemek gerekiyor yani kanunu yapmak önemli değil, önemli olan, bürokrasiye düşen şey, denetim. Kooperatifleriyle, diğerleriyle denetim. Kırk sekiz yıldır ilk defa değişiklik yapılıyor. Bence daha fazla su ürünleri üzerine söz söylenirse daha güzel olur kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, bir düzeltme yapmak gerekir belki. 2018’de verilmiş bir kanun teklifi var. Geçmiş dönemlerde de Meclise sunulmuş, su ürünleriyle ilgili birçok öneri var. Belki onlara bakmakta yarar var. Yani kırk sekiz yıldır su ürünleriyle ilgili Meclise hiçbir öneri, talep gelmemiş anlayışının çok doğru olmadığını düşünüyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – O açıdan demedim. Komisyona, kanun değişikliği açısından.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İkincisi de değerli milletvekili arkadaşım, şöyle: Zaten sorun, yasallaşmayıp genelge ve yönetmelikle her an her şeyin anlık değişimine müsaade etme meselesidir. Yani bir kanun... Denizin kendine özgü temel kuralları vardır. Ben denizci değilim, eksiğim olursa elbette geri alırım ve özür dilerim ama onların net bir şekilde ortaya konması lazım. Yani “20 metre mi, 30 metre mi, 18 metre mi?” meselesi gibi meselelerde...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi o konu gündemde yok.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – ...kanunun zaten önemli olmasının nedeni de bu. Yönetmeliklerle, genelgelerle düzenlemeye fırsat bırakmamak amacıyla bu yapıyor.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şu anda gündemde yok. O da kanunla belirleniyor zaten.

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ederim.

Şimdi size söz vereceğim ama ondan önce, tabii, Bakanlıkla alakalı çok iddialar da oldu. Bazı şeyleri cevaplaması açısından Sayın Bakan Yardımcım ve daha sonra da Su Ürünleri Genel Müdürümüze...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, bütün konuşmalar bitsin, ondan sonra.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Başkanım bizler de konuşalım.

BAŞKAN – Peki, peki, tamam.

Hayır, buradan “Neden cevap verilmiyor?” diye bir eleştiri geldiği için...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siz cevap veriyorsunuz diye Sevgili Başkanım.

BAŞKAN – Ama ben de neticede bir milletvekiliyim. Aynı zamanda başka bir şey daha var. Belki bilmiyorsunuzdur, siz beni daha çok veteriner hekim olarak biliyorsunuzdur, ben aynı zamanda ziraatçıyım, aynı zamanda Türkiye’deki balık yetiştiriciliği ve hastalıkları konusunda ders veren hocalardan da biriyim; su ürünleri yetiştiriciliği ve hastalıkları. Üniversitedeki tek hoca da benim zaten o konuda. O yüzden yani tamamen mevzunun içerisinde, bazı şeyleri, haklı olarak, hak verirsiniz ki...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Türkiye’de var çok hoca.

BAŞKAN – Tabii. Benim kendi üniversitemde diyorum. Elbette birçok fakülte var.

Şimdi Aydın Milletvekilimiz Hüseyin Yıldız Bey, buyurun.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar, çok değerli sivil toplum örgütleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii ki Su Ürünleri Kanunu değişikliği yapılması gereği bir komisyon toplandı. Onun için biz tabii ki... Su ürünleri hocam orada, benim iyi bir dostum, bu konuda uzman. Bu konuda değil ama her şeyden önce bir tarımcı olarak, bir üretici olarak bugün buradayım. Söz verdiğiniz için de teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Şimdi, bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi olunca -demin siz de anlattınız- maalesef bakanlar da bürokrasiden atandığı için de yani bizi muhalefet partisi milletvekilleri değil de iktidar partili milletvekillerinin dahi bakanla görüşme şansı olmuyor. Eskiden -ben 2015’te seçildim- geldiğimizde bakanlar, milletvekillerinin arasından seçiliyordu. Oraya geldiğimizde bölgemizin sorunlarını bakana gidip iletiyorduk, bakanın arkasındaki bürokratlar not alıyordu, 10 tane işten 2’sini çözüyorduk muhalefet milletvekilleri olarak. İktidar milletvekilleri de yaklaşık yüzde 50’sini çözüyordu. Ama maalesef bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde bakanlarla milletvekilleri arasında korkunç derecede kopukluk var. O yüzden böyle bu komisyonların toplanması, aynı zamanda da Sayın Başkanım, demin dediniz ya, her komisyonda her üç ayda bir en azından Sayın Bakan, komisyon üyeleri, bürokratlar toplanıp siz herkes kendi... Tabii, ben Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonundayım, alanım orası. Buraya gelip üç ayda bir en azından buradaki milletvekillerinin sorunlarını dinlemeniz gerektiği inancını taşıyorum. Yoksa hiçbirimiz, evet, seçilmişiz ama maalesef atanmışlar seçilmişleri yönetiyor şu an, ben öyle görüyorum. Bunu da takip ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, ben Aydın Milletvekili olarak yaklaşık dört yıldan beri çok sorunları gündeme getirdim ama maalesef çoğunu yapamadık. Şimdi, pamuk bizim Didim’de başlar, 250 kilometre derine, Denizli sınırına kadar Türkiye’nin bana göre en verimli ovasıdır. Şimdi, geçen sene 4,5’le pamuk satarken ve her şeye bir yıldan beri yüzde 100 zam gelmişken şu an 3,2 arkadaşlar, 3,2.

Şimdi, ben bir aydır gündeme taşıyorum bunu, basına götürüyorum, basın açıklaması yapıyorum. Ya, Allah rızası için bir Tarım Bakanı çıksın, “Ya kardeşim, evet, 3,2 ama ben buna şu kadar 1,50 prim vereceğim.” desin, susuyor. Şimdi, ben Aydın’lı olarak, evet, benim orada ELİDAŞ depoları yok. Ama Aydın’a yakın, İzmir’e giderken Torbalı’da -lisanslı depolar diyoruz bunlara- devlete ait... En azından bu dönemde üreticiye destek verip adam kendi malını toplasın, götürsün, bu depolara 25 lira mı, 30 lira mı nakliye parası devlet yardım etsin, bu depolarda malını saklasın adam. Aksi takdirde...

Değerli arkadaşlar, ben kendi derdimden bahsediyorum. Ziraat Bankası çiftçilerin bankası diyoruz ama üzülerek söylüyorum, Ziraat Bankasından çiftçi kolay kolay gelip kredi alamıyor. 2 kefil istiyor, tapu istiyor ama diğer taraftan, isim vermek istemiyorum, bir özel banka “Tapunu getir, parayı vereyim.” diyor. Yani dedelerim kanla bu ülkeyi aldılar, bedelle, şehitle bu ülkeyi aldık. Biz şu an Aydın’ın ovasının -bir özel bankaya ipotek edip- yüzde 80’i bankanın elinde. Bankanın genel müdürü toplantıda şunu söyledi bana: “Ben Aydın ovasının sahibiyim.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, gerçekte çiftçi perişan durumda. Pamukçu ya, geçen sene 4,50'yle satılan pamuk 3,2... Bir sene içinde yüzde 60 zam geldi mazota, elektriğe geldi, ilaca geldi, işçiye geldi. Peki, nasıl olacak bu iş? Kim bu sorunu çözecek? Tabii ki Tarım Bakanı, Tarım Bakan Yardımcısı çözecek. Çiftçi perişan.

İki: Yine biz geçen sene 22 ile 27 lira arasında inciri satıyorduk. Bu sene verimimiz güzeldi, kalite de güzel. Arkadaşlar, şu an Aydın'da incir 10 liraya düştü. Ortalama 25 liraya sattığımız incir şu an 10 lira. Şimdi, ben buradan sesleniyorum... Ben inkâr etmiyorum, AKP'nin Aydın milletvekilleri bu konuyla ilgili çalışmalar yaptılar; kendisine de, Rıza Bey'e de teşekkür ediyorum. Yani ben milletvekili olarak bölgede hizmet eden hangi iktidar olursa olsun takdir ve tebrik ederim çünkü bu ülke hepimizin arkadaşlar, bu çiftçiler hepimizin.

Şimdi, TMO'ya defalarca söyledik, incir alımlarında söyledik. Ya şu depolarınızı açın. Paranız yoksa Sayın Bakan Yardımcım, en azından bu depolara bir nakliye parası verin, oradaki üretici götürsün deposunda saklasın çünkü saklayacak yeri yok. Onun bir nem oranı var biliyorsunuz yani. E saklayacak yeri yok. Bu sonuçta maalesef üretim yapılırken, tam inciri satarken ithal ediyorlar, bir şey oluyor. Pamuk mesela şu an, biz Yunanistan'dan getiriyoruz, arkadaşlar ithal ediyoruz Yunanistan'dan. Tam pamuğun şu an fiyat belirlenirken Yunanistan'dan ve ABD'den pamuk getiriyoruz, ithal ediyoruz arkadaşlar. Peki, bu ülkenin çiftçisi, üreticisi ne yapacak? Şu an köyleri ben dolaştım, iki ay boyunca arkadaşlarımızla bazen yan yana geliyoruz, Rıza Posacı'yla beraber, Aydın'da 300 köy dolaştık. Köyler boşalıyor arkadaşlar, hayvancılık ölüyor, bitmiş. Yarın öbür gün tarımı da öldürürsek ne olacak yani? Köyde adam bulamayacağız. Yani bizim derdimiz... Doğru şeyler yapmak lazım yani 22-25 lira olan inciri şu an 10 liradan satamıyoruz, alıcı yok. Buna Tarım Bakanının el atması lazım. Yani şunu çıkıp basında desin. "TMO'yu açıyoruz." deseniz göreceksiniz o aradaki araçlar... Bir anda fiyatlar yükselecek yani. Yani tüccarlar para kazanıyor, bastırıyor, 10 liraya topluyor, bir ay sonra 25 lira olacak. Ben de biliyorum, siz de biliyorsunuz. Yani bu konuda üreticinin yanında yer almak zorunluluğumuz var değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, yine Aydın'da jeotermal elektrik santralleri kuruluyor maalesef üzülmek söylüyorum. Dünyanın en iyi ovası olan Aydın Ovası'nın tarım alanlarına, incirin yanına jeotermal elektrik santralleri kuruluyor. Biz buna karşı değiliz ama buna, çevreye zarar vermeyecek uygun teknolojiyi kullanmamız gerekiyor.

Şimdi ben size bir olay anlatacağım. Şu an elektrikte Aydın'da jeotermal elektrik enerjisi ürettiğimiz enerji miktarı 100 milyon dolar arkadaşlar. Peki, Aydın'ın tarım ürünlerinde ihracatımız ne kadar biliyor musunuz arkadaşlarım? 800 milyon dolar. Yani her sene 800 milyon dolar tarım ürünleri ihracatı yapıyoruz, nüfusun yüzde 80'i geçimini bundan sağlıyor ve siz 800 milyon doları görmüyorsunuz, iki üç firma 100 milyon dolar para kazanacak diye 1 milyon 200 bin geçim kaynağı sağlayan bir Aydın halkına ihanet ediliyor. Üzülerek söylüyorum bakın, şu an, eskiden bizim oraya gelen, Aydın'a gelen memurlar emekli olduktan sonra evini Aydın'dan alıp Aydın'a yerleşiyordu ama şu an gelen memurları bir yana koyuyorum, Aydın'da doğmuş büyümüş bütün Aydınlılar şu an başka şehre, İzmir'e göç veriyor arkadaşlar, bu duruma geldik. Çünkü denetleyen yok. Çevre Şehircilik gidiyor, 2 bin lira ceza kesiyor. Kesse ne olacak ya, adam bir saniyede 1 milyon para kazanıyor yani umurunda değil ki, 2 bin lira, 3 bin lira, 30 bin lira, 40 bin lira, 50 bin lira. Önemli olan Tarım Bakanlığı buna el atacak. Zaten kanunda yeri var, diyor ki: "Jeotermal elektrik santrali tarımın, zeytinin ve incirin olduğu bölgede kurulamaz." Ama gelmiş incirin arasına, boş ver incirin arasını merkezde, sağlık ocağının dibinde kuyu çakıyorsun.

Şimdi, biz bu şehri yok mu ediyoruz yani? Sizin düşünceniz şu mu? “Aydın’da 1 milyon 200 bin insanı yok edelim.” diyorsunuz. Diyorsanız biz ona göre tedbirimizi alalım, malımızı mülkümüzü satalım gidelim. Biz başka ülkelere gitmeyeceğiz sonuçta. Yani akıl var mantık var, 800 milyon dolar tarım ürünleri ihracatını yapıyoruz, 100 milyon dolar jeotermal elektrik santralinden gelir gelecek, üç tane firma zengin olacak diye Aydın’ın 1 milyon 200 bininin geleceği yok ediliyor. Dünyanın hiçbir yerinde yok arkadaşlar.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Niye bağırıyorsunuz?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Bağırıyoruz, beş yıldır bağırıyoruz da bir çare bulun. Size bağırıyoruz işte, diyoruz ki, bir çare bulun arkadaşlar diyoruz. Çare bulmak zorundayız.

Yani bu ülkede 2002’de “Bir gün gelecek -milletvekili adaydım o dönemde de- bu ülkeye Bulgaristan’dan saman ithal edeceğiz, Sırbistan’dan et ithal edeceğiz.” deseydim, “Ulan bu adam manyak ya, alın götürün içeri atın.” derdiniz. Üzülerken söylüyorum, yıl 2019, Bulgaristan’dan saman, Sırbistan’dan et, Romanya’dan hayvan getiriyoruz Türkiye’ye.

Ben, yine Sayın Genel Başkanımız talimatıyla 24 ili gezdim milletvekili arkadaşlarımızla beraber. Ben de Yozgat’a gitmiştim. Yozgat AKP’ye en çok oy veren bir il, kendiniz biliyorsunuz. Bu dönemde biz bir milletvekili çıkardık. Oradaki bütün sivil toplum örgütlerini gezdik arkadaşlar, inanın ki hepsi perişan, isyanda. Örnek vereyim, orada bir hayvan damızlık kooperatifi var, konuştuk, adam diyor ki: “Ya burada süt fabrikası vardı, et ve balık kurumu vardı, bizim bu fabrikanın sayesinde et süt kurumu oldu ama sekiz yıldır kapalı. O zaman teklif ettik, bize verin, biz şey edelim, ta Tokat’tan bize süt geliyordu. Devletin dışarıdan ithal ettiği süt tozunun yüzde 95’ini, yüzde 100’ünü biz üretiriz, yeter ki bize verin yani.” Altı sekiz yıldır o fabrikayı kapatmışsınız. “Dışarıdan hayvan ithal ettik, 600 baş hayvan getirdik, yolda Yozgat’a gelmeden 250’si öldü, hastalıklı çıktı.” diyor.

Değerli arkadaşlar, bu ülke hepimizin, hepimizin çocukları için. Biz birbirimizin düşmanı değiliz. Biz sizi uyarmak zorundayız. Sizler de, Değerli Başkanım da bakanları uyarmak zorunda. Ya biz bürokrasiden kurtaralım derken bakanlığı da bürokrasiye verdiniz, sorun burada zaten. Şimdi, seçilmiş bir adam bakan olduktan sonra seçilmiş bir milletvekili kendi bölgesindeki vatandaşa Sayın Bakanım, gidip hesap veriyoruz hesap. Biz onları temsil ediyoruz. Buradaki milletvekilleri, hepimiz, AKP’lisi, CHP’lisi, MHP’lisi, İYİ PARTİ’lisi, HDP’lisi seçtiğimiz bölgelerimize gidip hesap veriyoruz ama siz atandığınız için oraya umurunuzda değil, hiç önemli değil ama biz hesap veriyoruz, bu konuları gündeme getiriyoruz. Siz de bakanlığınızca çıkın kamuoyunun önünde bu açıklamayı yapın arkadaşlar. Bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak yetkimiz yok ama sizi uyarıyoruz. Türkiye’de şu an çiftçi bitik durumda arkadaşlar. Benim şu an Söke ovamın, Aydın ovamın yüzde 80’i borçlu, Ziraat Bankasına borçlu değil.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Korkutma beni, ben daha yeni çiftçiliğe girdim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yani kusura bakma yani fazla paran varsa gir.

Arkadaşlar, bakın, ben pamuk üreticisi bir insanım. Değerli arkadaşım, Aydın AKP milletvekili aynı durumda. Biz eskiden – yanlış anlamayın arkadaşlar- 50 dönüm, 100 dönüm pamuk ektiğimizde evimizi, arabamızı yeniliyorduk, bir dahaki döneme her şeyimiz hazır. Şu an 100 dönüm pamuk eken bir çiftçi inanın ki yüzde 30 zararda, koyduğu paranın yüzde 30’u zararda yani.

AYHAN BARUT (Adana) – Perişan, perişan...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Perişan durumda arkadaşlar. Bu ülke bizim ya, bunlar bizim çiftçimiz. Köyler boşalıyor. Hiç gördünüz mü ya, köyleri dolaşmıyor musunuz? Yani buradaki bürokrat bakanla bu iş yürümüyor, yürümecek de.

O yüzden, sizden rica ediyoruz özellikle: Bu çiftçi borçlarını muhakkak silmeniz lazım arkadaşlar. Hatta hatta sadece Ziraat Bankası değil, Ziraat Bankasına fazla borç yok, Özel bankalarda, bizim bölgemizde Denizbank mesela; çiftçinin yüzde 80'i, üzülererek söylüyorum yüzde 80'i oradan borçlu. Adam tapuyu alıyor, al diyor parayı. 100 bin lira olmuş 1 trilyon. Nasıl ödeyecek bu adam? 100 dönüm arazisi gidecek adamın. Ne olacak yani? O yüzden Sayın Bakan Yardımcım, bu konuda Bakanınızı uyarın, bürokrasinizi uyarın. Bir an önce bu pamuk sorununu çözün, bizim de incir sorunumuzu çözün ve oraya, bürokratlarınıza talimat verin; jeotermale, tarım alanlarına, incir alanlarına lütfen önlem alın.

Bu vesileyle, söz verdiğiniz için Sevgili Başkanım, teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, çok kısa bir ilavede bulanabilir miyim, çok kısa?

BAŞKAN – Çok bekleyenler var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çok kısa.

BAŞKAN – Benim için sorun değil de...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın vekilim, bir dakikalık bir ilave yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, değerli vekilim güzel bir konuya değindi aslında; birlikler dedi. Aslında TMO'nun olmaması gereken işi geçmişte birliklerimiz yapıyordu. Benim bildiğim, inciri TARIŞ alıyordu, pamuğu Çukobirlik alıyordu, fındığı FİSKOBİRLİK alıyordu. Ya arkadaşlar, ne oldu o birliklere? Şimdi, aynı şekilde -kala kala elimizde bir tane Trakya Birlik kaldı-ayçiçeğinde yapılan yanlış uygulamayla Trakya Birlik de şimdi bitecek.

Aslında TMO'nun görev alanı olmamasına rağmen o birlikleri biz yaşatabilseydik ve birlikleri eğer destekleseydik şu anda TMO'yla görüşmeyecektik. Asıl konu TMO'nun değil aslında orada, o birlikleri bizim yürütemememiz, çalıştıramamamızdan dolayı geldik buraya.

Bir de “Ziraat Bankasının” dedi... Ziraat Bankası tarım kredisiyle ilgili çok güzel bir konu var; devamlı defaatle dile getiriyorum. Tarım krediden kredi kullanıyorsunuz faizi farklı, Ziraat Bankasından faizi farklı. Bakan Bey'e de sorduk, telefonla da görüştüm, yüz yüze de görüştüm ama sonuç yok. Diyor ki Ziraat Bankası: “Tarım Kredi benim ticari iştirakim.” Çiftçinin ne suçu var? Bizler kanun çıkartıyoruz, ister diyoruz Tarım Krediden kullan ister Ziraat Bankasından kullan sulama kredisini, işte, tarımsal kredini ama birinin faizinde sübvaneli diğerinde kaynak kullanım desteği parasıyla ilave yüzde 14-15 para alınıyor. Arkadaşlar, reva mı bu? Şimdi, Elâzığ'da bir çiftçimiz yargıya gitti, bununla ilgili dava açtı. Ee, dava mı açması lazım? Bunu bizim çözmemiz gerekmiyor mu Sayın Bakan Yardımcım? Bunu defaatle getirdik.

Yine, başka bir yanışınız var. Acil olarak doğal afetten bir uygulama çıkartınız 30 Hazirana kadar. Dediniz ki: “30 Hazirana kadar olan doğal afetlerde biz karşılayacağız eğer TARSİM'i yoksa, sigortası yoksa.” Ama orada da yanlış yaptı bürokrat arkadaşlarım kusura kalmassınlar; üretim sezonu 31/12/2018'de başlamıştır ve 31/12/2019'da biter yani 1 Ocak ile 31 Aralık arasında olması gerekirken yanlış yaptınız. Şimdi, orada belli bir kısım çiftçiyi kurtardınız. Yazık değil mi diğer bölgedeki çiftçilere? Bunu bürokrat arkadaşlarımız görmedi mi? Bunu da Sayın Bakana söyledik “İlgileneceğim.” dedi, ama demek ki Sevgili Başkanım, olmuyor, birilerini aşamıyoruz. Yani bunu hep dile getiriyoruz ama havanda su dövüyoruz arkadaşlar, olan, bizim çiftçimize oluyor.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hakkınızı aldım Sayın Vekilim, özür dilerim.

BAŞKAN – Ayhan Bey, hemen söz veriyorum size.

Hüseyin Bey, gitmeden sizinle alakalı da efendim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Tamam...

BAŞKAN – Şimdi, bildiğim bir iki mesele olduğu için cevap vermem lazım.

Dediniz ki “Süt tozu ithal ediyorsunuz ve bunun sıkıntısını da Türk çiftçisi çekiyor.” Türkiye, uzun zamandır süt tozu ithal etmiyor. Ayrıca, o manada o kadar güzel bir şey yapıyor ki süt fiyatlarında flüktüasyon olmasın, çiftçinin aleyhine gelişmesin diye sütün fazla üretildiği dönemlerde ihraç etmek şartıyla süt tozuna dönüştürüyor ve bununla çiftçiye koruyor. Bunu bilmenizi isterim.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yozgat’taki fabrika...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Buzağı maması adı altında geliyor süt tozu.

BAŞKAN – Onu bilemem, onlar gayrimeşru şeyler, ben meşru olanını söylüyorum.

Saman ithalatıyla alakalı, biz o zaman da milletvekili olduğumuz için bizim dönemimizi de kapsıyor. Saman ithalatı şöyle oldu ülkede: Oldu evet, inkâr edecek değiliz. Kars, samanın kilosu... Etin kilosunun 20 lira olduğu zaman samanın kilosu 1,2 liraya kadar yükseldi ve bunun bir türlü önüne geçilemedi. O zaman en azından ithalat yapılabilecek duygusu oluşursa insanların bu karaborsacı zihniyetten kurtulup samanlarını piyasaya çıkarmasıyla alakalı bir gayretti. TÜİK rakamlarında 150 kilodan bahsediyor sadece, 150 kilo saman; göstermelik bir ithalattan bahsediyor ama sahada olduğum için ben biliyorum, 5-6 bin tonu geçmeyen bir saman ithalatı oldu ve bir anda Türkiye’de samanlar piyasaya çıktı ve fiyatlar 60 kuruşa kadar düştü. Bu, tamamen çiftçiye korumaya yönelik bir gayretti. Ancak Türkiye’de toplam kaba yem tüketimi 60 milyon tonun üzerindedir. Bakın, bunun içerisinde 3-5 bin tondan bahsediyoruz. Yani aslında elbette muhalefet kullanır, haklı; bir şey de dediğimiz yok ama bu rakamların da bilinmesinde fayda var.

Mesela, bir öneriniz de vardı, onu da...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yozgat süt fabrikası ne oldu? Onu da açacaksınız...

BAŞKAN – Yok hayır, hepsine cevap vermeyeceğim, birkaç tane; bildiğim mesele...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yani açacaksınız onun sözünü de verin, Yozgat’taki fabrikayla ilgili...

BAŞKAN – Sayın Bakan burada, söz vereceğim birazdan.

Mesela bir öneri getirdiniz; hadi bırakın AK PARTİ tarafını muhalefet milletvekilleri tarafı cevap versin. “Özel bankaların çiftçi borcunu silin.” diyorsunuz. Silebilir miyiz?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Silebiliriz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Yapılandırın.

BAŞKAN – Hayır “Silin.” dediler. Efendim, “Silin.” dediler.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Pardon, özür diliyorum, bu konuyla ilgili bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Efendim, ben soruyorum; yapabilir misiniz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 150 milyar lira alacağı var bizden.

BAŞKAN – Yapabilir misiniz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 150 milyar lira alacağı var bizden.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Faizlerden bahsediyorum bakın, ana parayı değil.

Değerli arkadaşlar, özel bankalar kredi verir, toplayamadığı zaman bir fona alacakların devri; bunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum. Özel bankaların bunun için... Yani toplam alacağı 10 lira ise 5 liraya satıyoruz şeyde özel fonlara.

Şimdi, baktığım zaman, incelediğim zaman verdiği ana paranın daha düşüğüne satıyor. Şimdi, Hükümet bir kanun çıkardığı zaman zaten o fona gideceğine... O fon alıyor ne yapıyor biliyor musunuz? Mafya usulü bir avukat sistemi kuruyor, avukatların yanına da mafya veriyor; adamın evine gidiyorlar... İnanın ki ben bunu gördüm, yaşadım Aydın'da bir garibanı götürmüşlerdi, çiftçiye. Silahı dayadılar ve "Vermezsen çocuğunu kaçıracağız." dediler. Adam lanet olsun diyerek tarlasını verdi adamlara, geri çekildi.

Şimdi, yani bu Hükümet, Cumhurbaşkanı her şeyi çıkarıyor, bunu da çıkarsın; ne olacak yani çok da fazla bir şey değil.

BAŞKAN – İnşallah, inşallah.

Efendim, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, sorduğunuz için söylüyorum.

Konuşmamın içerisinde söylediğim gibi, bir iş adamının hatta 3 iş adamının, 3 ortaklı iş adamının -2 bin çalışanı varken- zarar ediliyor diye, o kurtarma çabası... Devletin desteğiyle o işletme, 3 iş adamının işletmesi kurtarıldı; tabii, orada çalışan 2 bin işçi unutulmuş bu çabaya girildi.

Evet, özel bankalara devletin direkt çiftçinin borçlarıyla ilgili bir nakit akışı, para akışıyla borçların yapılandırılması yasal olarak mümkün değil ama Parlamentoda eğer bununla ilgili yasa değişikliğine gerek varsa, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, grubu olarak hazırız buna. Sayın Başkan, çünkü cari faizle kredi veriliyor ve hesaplamalara göre yanlılabiliriz 40 milyar liranın üstünde bir meblağ ortada. Gerçekten çiftçiler bunu çevirmekte zorlanıyorlar. Dolayısıyla eğer siz bir iş adamını kurtarma adına hepimizin parası olan Hazine'den bu kaynağı aktarabiliyorsanız demek ki 40 milyar lirayı bulan özel bankalara olan...

AYHAN BARUT (Adana) – 70 milyar...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Yani benim aldığım en son bilgi buydu, yükselmiş olabilir, özür dilerim yanlış bilgi verdimsem. Bu da sağlanabilirdi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkanım, özür dileyerek, iki sorunuzla ilgili iki cümle söylemek isterim kısa kısa.

BAŞKAN – Ayhan Bey bize kızacak.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Özür dilerim. Bize muhalefete, özellikle....

BAŞKAN – Size söz vereceğim yine, rahat olun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yanıtlamak için, unuturum.

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir; kaba yemden çok az bir ithalat yapıldığını, büyüklük içerisinde bir anlamı olmadığını söylediniz.

BAŞKAN – Saman için...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Saman için... Ama genelde olduğunu biliyorsunuz. Yonca da ithal ettik ama asıl karma yemde çok ciddi bir ithalat olduğunu hepimiz bilmeliyiz. 25 milyon ton karma yemin yaklaşık 10 milyon tonundan daha fazlası ve hiç hesaplanmayan, her yıl yaklaşık 2,5 milyar dolar ile 3 milyar dolar arasında sadece karma yem ve katkı maddelerine para verdiğimizizi bilmek zorundayız.

BAŞKAN – Doğru.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Borç yönetiminde de çiftçi kimseden bir özel kaynak, destek istemiyor. Eğer çiftçinin, adı üzerinde çiftçi, üretici dünyanın hiçbir gelişmiş toplumunda, dünyanın tarıma dayalı hiçbir toplumunda çiftçi, hem esnaf, çiftçi, hem muhasebeci, çiftçi, hem malını pazarlayan olamaz. Çiftçi üreticidir, kamu adına üretim yapar. Devletin ve hükümetlerin görevi de çiftçisini koruyup topraklarını verimli hâle dönüştürmek, çiftçisini zarar eden değil, kâr eden, onurluca yaşamasını sağlayan bir mekanizmayı oturtmak zorundadır. Mesele bugün borcu ödemek değil. Geçmişte yapıldı bu. Cengiz'in borcu silindi, 438 milyon. Hadi bırakın bakalım Cengiz'i tek başına. Hazine bir serbest bıraksın bakalım Cengiz'i, Hükümet bir elini çeksin, bakalım Cengiz ne oluyor? Çiftçi Cengiz değil, topraktan üretiyor. Sahip çıkmak lazım. Demek istediğim şu: Ürüne destek vereceğiz Sayın Başkan, çiftçinin aldığı borcu minimize edeceğiz, girdileri ciddi anlamda aşağı çekeceğiz ve çiftçi ürettiği zaman zarar eden bir üretici olmaktan çıkacak. Yoksa bugün silin, yarın gene aynı durumla karşılaşabiliriz. Elbette borç yönetimi mümkün. 46 milyarlık şu anda firmaların borcu hazine tarafından, bankalar üzerinden halledilmeye çalışılıyor. Biz şunu istiyoruz: Çiftçinin borcunu silin meselesi. Zaten tarlasını satıp ödeyemeyecek, ödeyemeyecek. O battı. Onu kurtaramayacağız ama kurtarılabilir durumda olan insanların hiç olmazsa borçları on yıla, on beş yıla, mümkünse sıfır faizle ötelensin. Yetmez. Doğru bir desteklemeyle para kazanmadığı sürece bu da çözüm değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bakanlık mensupları, misafirler, hocalar ve uzmanlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tarım Komisyonu olarak geçen yıl sadece iki kere toplanabildik. Bu tabii tarımın Türkiye'de güllük gülistanlık olduğu anlamına gelmiyor, biraz önce de vekillerimizden dinledik. Çiftçi çok perişan durumda. Biz İYİ PARTİ olarak her ilde milletvekili çıkarmadığımız için ben Ankara Milletvekiliyim ama İç Anadolu'nun birçok şehrinde, özellikle Yozgat ve Kırşehir'de de görevliyim. Oralara gittiğimizde çiftçinin sorunlarını dinliyoruz, dertlerini dinliyoruz. Vekillerimizin bahsettiği gibi çok mağdur durumdalar, borçlanmış durumdalar. Hatta Yerköy'den şekerpancarı üreticimiz Ali İhsan Yılmaz -bana da mektubu ulaştı- hapishanelere de girmiş durumdalar. Dolayısıyla çok acil sorunlarımız var.

Sayın Başkanım bu arada teşekkür ediyorum. Bu sene hızlı başladık, inşallah böyle devam ederiz. Şimdi, biz bu yasa şeyine gelecek olursak dünyada kıyı uzunluğu açısından 20'nci ülkeyiz. Bu ülkelerin bir kısmı kıyıları donan ülkeler yani onlarda tabii yaz kış kullanılamıyor. O açıdan bakarsak birkaç tane de ada ülkesi var, onların kıyı uzunluğu yüksek. Onun dışında çok şanslı bir ülkeyiz, su kaynakları açısından da komşularımıza göre hayli zengin sayılırız. İnsan yaşamı için en uygun sayılan Akdeniz iklimine sahibiz. Bu nedenle de medeniyetin ilk doğduğu antik çağlardan beri en organize şehirlerin olduğu bir yarımadada yaşıyoruz. Dolayısıyla hem doğal hem de arkeolojik zenginliklere sahibiz. Bize düşen, bu zenginlikleri heba etmeden, çarçur etmeden gelecek nesillere aktarmaktır. Bunu yaptık mı diye sorarsak şu ana kadar bu konuda çok başarılı değiliz. Günlük hırs ve rant kaygılarıyla denizlerimizi koruyamadık, balıklarımız kaybolmaya yüz tuttu, akarsularımızı kirllettik, doğamızı mahvettik.

Arkeolojik alanlarımız çokça talan edildi. Su ürünlerinden bahsederken yine çok başarısız olduğumuz bir alandan söz ediyoruz. En temiz sularımızın aktığı Karadeniz derelerini, ekosistemi ve doğasını, nehir tipi küçük enerji santralleri kurarak tahrip ettik. Dere yataklarını değiştirerek, su debisini düşürerek, lokal türler açısından fakirleştirdik. Trakya'nın Enez, İç Anadolu'nun Sakarya ve Kızılırmak'ını ve daha birçok akarsuyu, sanayi atıklarıyla doldurduk, pek çok defa balıkların ölümlerini televizyonlardan izledik. Göllerimizi de koruyamadık. Bilinçsizce ve hoyratça kullanılan gölleri kuruttuk. Aşırı bilinçsiz avcılıkla gölleri fakirleştirdik. Göl ekosistemi içerisinde farklı türler bırakarak mevcut türleri yok ettik, biyolojik dengeyi bozduk. Eğirdir Gölü buna bir örnek olup göle getirilen gümüş balığı, tatlı su kolyozu gibi türler sonucu doğal kerevit popülasyonu azalmaktadır. Gölden faydalansın diye onay verdiğimiz kullanıcılar bilgisizce kısa vadeli rant ve kâr kaygısıyla hareket ederek göllerdeki biyolojik canlılığı ve su ürünlerini yok etti.

Denizlerimize gelecek olursak kıyılarımızdaki balık zenginliği yıldan yıla azalmaktadır. Balık mevsimine girdik, kilosu 20 liranın altında balık yok. Balıkçılar ise gelir elde edemediklerinden yakınıyorlar. Yeterli denetim yapılamadığı için yavru balıkları avladık. Misina ağlarının denizde yırtılıp kalmasıyla balıklar zarar gördü. Trolle balık avlayarak balıkların yuvalarını bozduk. Aşırı ve bilinçsiz avcılık, çevresel olumsuz etkenler sebebiyle doğal balık kaynakları hızla azalmaya başlamış, hatta bazı türler nesli tükenme tehlikesi altına girmeye başlamıştır. Kısaca denizlerimiz su ürünleri açısından fakirleşti. Yasalara bakarsak birçok denetim yapılması gerekiyor ama çok kere denetim ve tespit yapılmıyor, yapılsa yetersiz kalıyor. Ayrıca birçok yasa birbiriyle çelişen ve uygulamada yoruma açık hususlar içeriyor.

Detayına inerek Kıyı Kanunu'nun 6/b maddesinde su ürünleri üretim ve yetiştirme tesisleri gibi özelliği olan yapı ve tesislerin kıyılarda yapılabileceği kabul ediliyor. Aynı şekilde Orman Kanunu'nun 18'inci maddesinde de tesis kurulabileceği söyleniyor ama Çevre Kanunu'nun 9/h bendinde "Hassas alan niteliğindeki kapalı koy ve körfezler ile doğal ve arkeolojik sit alanları da kurulamaz." hükmü içeriliyor. Dolayısıyla bir üretici, tesisi kurabiliyor ama buna ulaşacak yolu veya lojistik desteği sağlayamıyor, mağdur durumda kalıyor. Bu bürokratik engellerin bir an önce aşılması gerekiyor.

Sonuç olarak vatandaşa üretim tesisi kurma izni veriyoruz ama yasalar birbiriyle çeliştiği için veyahut yoruma açık olduğu için vatandaş o kapıdan bu kapıya sürekli mağdur ediliyor. Bütün bu mülhazalar dikkate alındığında böyle bir yasaya ihtiyaç olduğu açıktır. Ancak yasa maddeleri sürdürülebilir su ürünleri üretimine yönelik başarı sağlayabilecek midir sorusu hemen akla gelmektedir. Teklif sahibi değerli vekilimiz sunumunu yaptı. Keşke sunum sırasında bize bu yasanın hazırlanmasında kullanılan verileri gösterseydi, paylaşıyorsa. Yani biz son on yılda, son yirmi yılda su ürünleri üretiminde neredeyiz, azalıyor muyuz, artıyor muyuz, en büyük sorun nerede, yöresel sorunlar var mı, biz Türkiye olarak bunların kuvvetli yönleri, zayıf yönleri, fırsatlar, tehditler nelerdir, böyle bir sistematik yaklaşım mutlaka yapılmıştır ama onu bizimle paylaşıyorsa, madem Komisyon daha önce bu işe dahil olamıyor, o zaman burada bunları görseydik biz daha iyi karar verebilirdik veyahut da sayın vekillerimizin dediği gibi bir alt komisyona gidip belki orada bunu tartışmak daha iyi bir fikir olabilir.

Dolayısıyla biz bu yasayla neyi hedefliyoruz, amacımız nedir, yani cezaları artırarak, ceza gelirimizi mi artırmak istiyoruz yoksa biz su ürünlerini ne kadar artırmayı hedefliyoruz, önümüzdeki yıl su ürünlerimiz artacak mıdır bu yasa çıktıktan sonra, bunun simülasyonları yapılmış mıdır, niye biz cezaları 5 bin lira tespit ettik de 3 bin lira tespit etmedik? Bunun gerekçesi nelerdir? Bu tür analizlerin yapılmışsa bizimle paylaşılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum. Karar vermemiz açısından faydalı olacaktır. Yasaya konulan ek maddeler de denetim ve yaptırım açısından uygun görülmektedir. Temel olarak yıllardır tahrip ettiğimiz su zenginliğimiz ve denizlerimizi korumaya yönelik küçük bir

adım da olsa bu yasanın faydalı olacağını düşünüyorum. Dünyanın en verimli denizlerinde çok uzun kıyı şeridine sahip olup balık ve su ürünü tüketimini hem geliştiremeyip hem de ürünlerin yok olmasına sebep olmuş bir ülkemiz.

Teklifin, konuşmamın başında belirttiğim mevcut yasal çelişkilere değinmediğini ve uygulamada yaptırım maddelerinin Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle desteklenmesi gerektiğini belirtir, hayırlı olmasını dilerim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Ayhan Bey, çok güzel bir değerlendirme yaptınız.

Şimdi, efendim, hem eleştirilere...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Başkanım, ben söz istemiştim.

BAŞKAN – Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İktidarıyla muhalefetiyle yıllardan beri sularımıza çok kıymet veriyoruz ama denizler başta olmak üzere su kaynaklarımız son derece ciddi sıkıntıyla malul vaziyette. Ben Türkiye'nin pek çok noktasında dalış yapıyorum yıllardan beri. Balıkçılık da yapıyorum, su altı avcılığı yapıyorum, amatör balıkçılık yapıyorum ama özellikle bu dalışlarda seneden seneye sualtı çeşitliliğinin ciddi manada azaldığını bizzat müşahade ettim.

“Karekin Deveciyan” diye bir Osmanlı Ermeni'si var, bilenler vardır aranızda. Bu vatandaş, 1915'te “Deniz ve Denizcilik” diye bir kitap yazıyor. Önemi şu kitabın: O zamana kadar sualtı kaynaklarını bir belgesel biçiminde kaleme alan ilk kişi ve özellikle İstanbul bölgesinde şu anda türü tükenmiş olan, şu anda olmayan onlarca balıktan bahsediyor. Hatta Reşat Ekrem Koçu meşhur İstanbul Ansiklopedisi'nde ondan şöyle bahseder: “Karekin Deveciyan olmasaydı biz sualtı kaynaklarımızı, gerçekten nerede, ne kadar balığımızın olduğunu bilemezdik.” diye. Hâlâ satışta olabilir bu kitap, tavsiye ederim.

Bunu şundan söylüyorum: Zaman içerisinde çok belirgin bir zayıflama var. 1960'larda Moda sahilinde ıstakoz yakalayanlar hâlâ hayatta. Hatta biraz daha gerilere gidelim, bu sualtı avcılığının genellikle bizim kültürümüzde çok olmadığı ya da deniz avcılığına çok fazla kıymet vermediğimiz falan düşünülür ama Fatih Sultan Mehmet deniz ürünlerini çok severmiş hatta deniz kabukluları için de sarayda “haşeratıbahriye” diye tarif edilmiş. Bir fermanı var Fatih Sultan Mehmet'in: “O ki Keşiş Dağı'nda -yani Uludağ- bizim sarayın balıklarını yakalayanlar var, bunlar yakalansın ve bunlara kırkar değnek vurulsun.” diyor. Yani Uludağ'dan Saray'a alabalık geliyor, böyle bir aks söz konusu Osmanlı dönemi içinde konuşacak olursak fakat bugün bu fakirleşme biraz aslında kendi ellerimizle yarattığımız bir problem. Bir tanesi tabii küresel ısınma sebebiyle bizim denizlerin de ısınıyor olması, balon balığı gibi aslan balığı gibi daha çok Kızıldeniz'e has türlerin yukarı doğru çıkıyor olması. Ki, balon balığı diğer bütün balıkların levreğinden çuprasına kadar yumurtalarıyla beslenen beslenme zincirinin üst sınıfında olan canlı, Edremit Körfezi'ne kadar geldi, bu nasıl engellenebilir? Başka bir konu kuşkusuz ama küresel ısınmanın burada önemli bir etkisi var. Diğer taraftan, bizim endüstriyel kirliliğimizin yarattığı sonuçlar var, ciddi bir mesele. Endüstriyel kirlilik sebebiyle denizlerimizi kaybediyoruz.

“Kendi kendini temizliyor.” diye en fazla Saroz Körfezi'ne derler, Saroz Körfezi kötü durumda arkadaşlar. Aslında son derece kaliteli suyu olan, balıkçılık açısından önemli olan bir yer olmasına rağmen son derece kötü durumda. Yaptığımız hidroelektrik santrallerle -özellikle Karadeniz için daha geçerli bu- akarsuyun denizle buluşmasını sağladığımız hemen her projede balıkların beslenme imkânını azaltıyoruz. Yani “Bir gün hamsiye hasret kalabiliriz.” dersem zannediyorum çok abartmış olmam çünkü bu balıkların beslenmesi için tatlı suyun taşıdığı alüvyonlarla birlikte denizde buluşması. Biz her

bulduğumuz tatlı suya HES yapmak suretiyle elektrikten kazanıyoruz derken aslında büsbütün ciddi biçimde ekosisteme zararlar veriyoruz. Tabii bir yasa, bu yasaya ilişkin değerlendirmeler yapıyoruz ama yani bu tabloya bütünlüklü olarak baktığımızda hangi derde, ne ölçüde ilaç olacağı üzerine uzun değerlendirmelerin yapılması belki bazı konuların ciddi manada ayrıntılandırılması gerekli.

Tarım için söylemeyeceğim ama tarımla burada tabii ortak bir nokta var -pek çok konuşmacı arkadaşım buna vurgu yaptı- endüstriyel balıkçılık, endüstriyel tarım gibi var olan kaynakları tüketiyor. Ben endüstriyel tarıma karşıyım, endüstriyel balıkçılığa da karşıyım. Endüstriyel tarım nasıl monokültüre dayalı, aşırı zehir kullanımına “ilaç” diyoruz adına “tarım ilacı” diyoruz, ilaç iyileştirmeye yarar, tarım ilacı dediğimiz şey zehirdir aslında, toprağı çoraklaştırır, her sene daha fazla atmak zorundasınız, ilanihaye bu döngü devam eder, ta ki o topraktan verim alamayana kadar. Endüstriyel tarım monokültüredir, farklı üretimleri engeller, küçük aile çiftçiliğini tahrip eder, ekolojik yaşantıya zararlıdır ve sağlıklı değildir. Aynı şey endüstriyel balıkçılık için de geçerli. Üç ya da dört gün önce -ben Mersin Milletvekiliyim- Mersin’de balığa çıktık, hiç abartmıyorum milyonlarca, sayamayacağımız kadar ölü balık vardı denizin üzerinde, trol geçmiş. Biliyorsunuz trol deniz tabanını tarıyor, darmadağın ediyor, özellikle erişterleri mahveder, balık yuvalarını mahveder, küçük balıkları da öldürür, büyüğü küçüğü önemli değil toplar götürür, milyonlarca balık yok olmuş. Şimdi, endüstriyel balıkçılık bir taraftan çok balık yakalayıp o sözünü ettiğiniz daha fazla balık tüketimine imkân sağlayacak bir şeymiş gibi görünüyor ama aslında kendi bindiğimiz dalı kesmenin ekonomipolitik yöntemi tarım ve endüstriyel balıkçılık. Sularımızda azalan balık çeşitliliğin çok önemli sebeplerinden bir tanesi endüstriyel tarım, endüstriyel balıkçılık ve endüstriyel balıkçılığın da o hâliyle dahi yeterince denetlenemiyor olması, yeterince kontrole tabi tutulamıyor olması. Peki, o zaman bu fasit daireden nasıl çıkacağız, nasıl bu problemi çözeceğiz mesele biraz burada.

Dolayısıyla nasıl ki endüstriyel tarıma bir alternatif olarak kooperatiflere dayalı küçük aile çiftçiliğinin örgütlenmesini esas almalıysak çünkü dünyada küçük aile tarımı dünya tarımsal üretiminin aşağı yukarı yüzde 80’ini endüstriyel tarıma rağmen karşılıyor, bu çok önemli bir şey. Bizde ise küçük aile tarımı yıllar içerisinde çeşitli sebeplerle en fazla da uluslararası sermayenin Anadolu coğrafyasındaki tahrip edici etkisi sebebiyle tasfiye olmuş durumda, tasfiye olmak durumunda. Arkadaşlar, tarımla uğraşan çiftçilerin ortalama yaşı 52-53. 52-53 yaşındaki insanın üretim yapabilmesi neredeyse mümkün değil, bunun yanında tabii, girdilerden falan bahsetmiyorum. Bu meseleyi çözenin yöntemi yalnızca ve yalnızca küçük aile çiftçiliğini kalkındırmaya dönük, onların kooperatifler biçiminde örgütlenerek sermaye karşısında güç ve etki sahibi olmalarını sağlayacak örgütsel formlar yaratmak. Ama bizim şu anda mevzuatta yer alan Kooperatifler Yasası’nı daha demokratikleştirerek bunu bu hâle getirmek çünkü “kooperatif” deyince vatandaş “Kim bizi kandıracak?” duygusuyla karşı karşıya kalıyor. Haklı mı? Evet, yaşanan çok kötü pratikler var. Bunun benzerinin denizler için de geçerli olması gerekir diye düşünüyorum. Yani burada kooperatiflerin yapacağı bazı işler onlardan alınarak başka bazı kurumlara tevdi edilmiş bu vazifeler oysa endüstriyel balıkçılığın yerine belki bunu tam anlamıyla çöp tenekesine atmak mümkün olmayacaktır ama amatör balıkçılığı kooperatiflere, su ürünleri kooperatiflerine dayanan ve üreticinin örgütlenmesini temel alan örgütsel formlar yarattığımız koşullarda büyük bir iş yapmış oluruz. Ama metnin esasına bakıldığında orada kooperatiflerin olması...

Ki, iktidarın da kooperatifler üzerinde bir çalışmasının olduğuna ilişkin bir duyumumuz var, biliyorum ne kadar doğrudur, yanlıştır. Hâl böyleyken yani kooperatifçilik tüm dünyada bir geçer akçe hâline geliyorken bunu artırmak yerine onun fonksiyonlarını azaltmak ve tarım gibi, balıkçılık gibi, ormancılık gibi alanlarda bunun fonksiyonlarını güçlendirmek ve bu biçimde üreticinin örgütlenmesini sağlamak yerine onu ikinci plana iten yaklaşımların uzun vadede ciddi sıkıntılar yaratacağı kanısındayım.

Cezalarla bu işler çözülmüyor arkadaşlar. Bir de kim kime ceza veriyor? Bak, açık bir şey söyleyeyim: Bu sahil hatlarında mesela, gece zıpkınla, tüple orfoz avlayanlar var, ben buna tanık oldum -biliyorsunuz, orfoz avı yasak çünkü türü tükenen canlılardan bir tanesi, balıklardan bir tanesi- hem jandarma komutanlığına hem sahil güvenliğe hem Ankara Sahil Güvenlik Komutanlığına telefon ettim, birkaç yıl önceydi, ihbarda bulundum yani. Acı olan ne biliyor musunuz? Jandarma komutanlığına 2 kova balık verip balıkçılar balıkçılıklarına devam ediyorlar yani bu kötü bir şey tabii. Denetlemeyi nasıl yaparız bilmiyorum ama denetlemenin bu biçimiyle de meseleyi çözmediğini hele cezayı artırmak esasına dayalı bir fikriyatla bu işin altından kalkmanın mümkün olmayacağını düşünüyorum.

Hadi kaçak balıkçılığa, türlerimizi yurt dışına çıkaranlara cezayı yazdık, devlete ne yapacağız? Mesela, endüstriyel kirliliğin en önemli sorunlarından bir tanesi Enez Nehri'ne gidin, Enez Nehri yılan balıklarının uğradığı bir yerdir. Yılan balıkları Saragosa Körfezi'ne kadar gidiyor arkadaşlar yani bu kadar enteresan hayvanlar, gelip Enez Nehri'nde ergenliklerini geçiriyorlar. Enez Nehri arsenik akıyor, siyanür akıyor. Devleti ne yapacağız? Hükûmeti kastediyorum yani. Bakanla konuşmuştuk bir tarihte “Valla, bu kadar şeye ‘Filtre yapın.’ dersem, bunlar kapatırlar.” dedi. Ne olacak peki? Bu nehirler kirlenmeye devam edecek. Bilmiyorum yani büyük boyutlu nehirlerimizden kaç tanesi gerçekten temiz? Bu çok temelli bir mesele. Dolayısıyla vatandaşa ceza yazmaktan ziyade su ürünleri politikasını yeniden ele alan, yeniden değerlendiren ve gerçekten derde derman olan bir perspektife ihtiyaç var. Hani 3 tarafı denizlerle çevrili kavramsallaştırması ya da edebiyatı var ya, evet ama bu 3 tarafımızdaki denizleri lağım olarak kullanıyoruz, oradan çıkanı da yiyip sağlığınıza kavuşacağımızı düşününüz. Balıklardaki ağır metal oranı, özellikle dip balıklarındaki ağır metal oranını... Ben mesela, kızıma yedireyim mi yedirmeyeyim mi bilmiyorum, çok seviyor balığı, bayılıyor, 9 yaşında. Ama şimdi ne kadar cıva, ne kadar kadmiyum, ne kadar kurşun... Bunların her biri çok temelli meseleler. Japonya'da biliyorsunuz, bir tarihte cıva zehirlenmesinden çok sayıda insan hayatını kaybetmişti, balık sebepli ürünlerdendi. Şimdi, bunu bilmiyoruz.

Tabii, sularımız o kadar orijinal ki Karadeniz'de hamsi denen balık dünyanın başka bir yerinde yok. Kalkan... İstavriti biz severiz, istavriti kuzey ülkelerindekiler yemezler, tadı yok ama istavrit çok lezzetlidir bizim memlekette. Lüfer Amerika'ya kadar gider, Amerika'dakiler köpek balığı avlarlar, Karadeniz'den çıktıktan sonra tadının bozulduğu söylenir ki bence doğrudur. Lüfer bizim baş tacımızdır, olsa da yesek deriz, onların da sayısını giderek azalıyor.

Uzun lafın kısıası şu: Evet, kırk küsur yıldır ele alınıyor olması eyvallah ama bu bir gecikmişlikse eğer meseleyi temelli çözecek, devletin sorumluluğunu başka kurumların ya da kişilerin üzerine ihale edeceği değil, birinci planda kendini hem yasa yapan olarak hem bunu denetleyen olarak sorumlu göreceği ve bu meseleyi bir master plan çerçevesinde Türkiye'deki bütün denizler ve akarsular için geçerli olabilecek bir perspektifle ele alması doğru olacaktır diyorum.

Tasarıda olumlu taraflar olmakla birlikte böylesi bir hâletiruhiyeden uzak olduğu kanısındayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Rıdvan Bey.

Cihan Bey, buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, çok değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, buraya bir yasa teklifi geldi, ben de şahsen bunun üzerinde çalıştım.

Her yasa teklifinin eksiği olabilir, arkadaşlarımızın somut teklifleri varsa maddelerde bunları vermelerinin ben doğru olduğunu düşünüyorum, konuşuruz, tartışırız çünkü burada en mükemmeliyi ortaya çıkarmamız lazım.

Sayın Başkanım, şunu da teklif ediyorum: Şimdi, Tarım Bakanlığımız, biliyorsunuz, hemen hemen bizim her köyümüze, ülkemizin en ücra köşesine kadar hizmet veren bir Bakanlığımız. Milletvekili arkadaşlarımızla beraber zaman zaman Bakanlık mesela bizleri davet edip veyahut da hayvancılık konusunda ilgili bakan yardımcısını, genel müdürü, uzmanları biz Komisyona davet edebiliriz, arkadaşlarımızı bilgilendirebilirler, bizleri bilgilendirebilirler. Ben doğru iletişimin çok doğru sonuçlar vereceği kanaatindeyim. Mesela, dün Tarım Bakanımız son bir yılda Türkiye’de yüzde 6,5 oranında hayvan sayısında bir artış olduğunu söyledi. Ben de mesela, memleketim olan Gümüşhane’de her yıl küçükbaş ve büyükbaş hayvanlardaki sayısal değişimi takip ediyorum, her sene bizim Gümüşhane’de aşağı yukarı yüzde 10 civarında hayvan sayımız artıyor. Bunları bence kaynağından öğrenmek için arkadaşlarımızla ben bir araya gelmenin faydalı olduğunu düşünüyorum.

Tabii, bu kanuna arkadaşlarımız gerçekten çok ciddi katkılar koydular, hepsine teşekkür ediyorum. Bu kanunun birinci amacı, bir kere koruma refleksini artırmak, özellikle balıkları korumak ve yeni balık üreme alanlarındaki yavru balıkları korumak. İşte, Rıdvan Bey söyledi, trolle geliyor, efendim, toplayıp götürüyor. Mesela, bununla ilgili kanunun içinde artık elektronik takipler de var. Teknoloji de gelişti, bu nimetlerden de yararlanmak fayda var ama burada tabii, dürüst balık üreticisini de korumak var, olaya bu açıdan da bakmak lazım.

Şimdi, korumak mı, kurtarmak mı? Bakın, önümüze iki maliyet çıkıyor. Eğer bugün koruyamazsak yarın kurtarmak zorunda kalırız. İşte, biliyorsunuz, Rıdvan Bey hep sanayileşmeden bahsetti. Bir örnek vereceğim, Haliç, mesela 1940’lı yıllardan itibaren kirlenmeye başlamış, o zaman sanayi geliyor, herkes gidiyor Haliç’in etrafında fabrika yapıyor, yeterli denetim yok ama bu sefer ne oluyor? Şehirdeki insan sayısı artıyor, şehirleşme hızlı bir şekilde geliyor hem evsel atık sular hem de sanayinin getirmiş olduğu kirlilik komple geliyor, Haliç’e veyahut da Boğaz’ın kenarından Marmara Denizi’ne bunlar tamamen akıyor. Biz 1994’te İstanbul Büyükşehir Belediyesine geldiğimiz zaman –ben o zaman İSKİ’de çalışıyordum- bir baktık ki Haliç o kadar kirli hâle gelmiş ki artık, Haliç’te oksijen kalmamış, normal hayat yok yani bırakın balıkların yaşamasını, hiçbir canlının yaşama şansı kalmamış. Hatta 1963’te hazırlanan bir DAMOC master planı var, arkasından bazı yönetimler demişler ki “Artık burası adam olmaz, en iyisi biz burayı kapatalım, burayı park gibi bir şey yapalım.” diye. Mesela, dünyanın “golden horn” -altın boynuz- dediği yer Haliç. Ancak baktık ki Haliç kurtarılabilir ama maliyeti çok yüksek, dedik ki: “Maliyeti ne olursa olsun Haliç’i kurtarmaya değer.” ve biz milyarlarca dolar para harcadık Haliç’e. O gün dünyada daha ilk denenmiş bir teknikle, Haliç’teki bütün o çamurları bir tarama yöntemiyle Alibeyköy’deki bir taş ocağına bastık çünkü Haliç’in dibinde 4,5 milyon ton alüvyon var, çamur var. Eğer siz bunları kamyonlarla taşımaya kalkarsanız zaten insanlar kokudan yaşayamazlar. Bilirsiniz, o zaman insanlar Haliç’in kenarındaki evlerini satıp başka yerlere gidiyorlardı. Biz, netice itibarıyla, bakın, 1997’de Haliç Yılı ilan ettik, Haliç’i temizledik. Şuraya geliyorum: Sadece Haliç’e değil, özellikle Boğaz’ın kenarından ve Marmara Denizi’nin kenarından atık sular tamamen denize boşalıyordu. Biz bütün bu atık suları kolektörlerle toplayarak arıtma tesisleri yaptık ve bu arıtma tesislerinde atık suları arıtarak özellikle Boğaz tarafındakileri -veya Marmara’nın kenarındakileri, biliyorsunuz, Boğaz’dan Karadeniz’e bir dip akıntı var- Karadeniz’in ölü bölgesine göndermek üzere bütün bu arıtma tesislerini yaptık. 1994 öncesi İstanbul’da atık suların sadece yüzde 9’u arıtılıyordu yani her üretilen 100 metreküp atık suyun 91 metrekübü tamamen denizlere boca ediliyordu veya Haliç’e, boğazlara ama bugün bu oran Haliç’te hemen hemen yüzde 100’e yaklaşmıştır İstanbul’da. Biz daha sonra, bu çalışmaları yaptıktan sonra İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsü, TÜBİTAK

MAM ve Orta Doğu Teknik Üniversitesiyle bir protokol yaparak -o zaman galiba Oruç Reis gemisi vardı- artık bu çalışmalardan sonra Haliç'te, Marmara'da ve boğazlarda nasıl gelişmeler olduğunu bire bir takip ettik. Düşünün, mesela, Haliç'te hiç balık yaşamıyor, Marmara'da ise sadece 4 çeşit balık yaşayabiliyordu ki Marmara Denizi dünyada belki balık çeşitliliğinin en fazla olduğu iç denizlerden bir tanesidir.

Arkadaşlar, bakın, samimiyetle söylüyorum, on beş yirmi günde bir gelen her numunede biz hem Haliç'te hem boğazlarda hem de Marmara'da su kalitesi çalışmalarının sürekli iyileştiğini gördük ve Haliç'te bugün 28 çeşit balık yaşayabiliyor. Ama orada şunu da gördük: Mesela, Tuna Nehri çok büyük bir nehirdir yani Tuna Nehri'nin debisi neredeyse Türkiye'deki nehirlerin debisinden daha fazladır. Biliyorsunuz, Tuna Nehri Avrupa'da birçok ülkeden geçer, Romanya'sı, Macaristan'ı, başka ülkeler... Tabii, buradaki sanayi atıkları da, evsel atıklar da tamamen Tuna Nehri'ne bırakılıyor ve Tuna Nehri'nin debisi o kadar güçlü ki Karadeniz'e geldiği zaman o akıntının gücü Boğaz'ın önlerine kadar gelebiliyor. Biz orada ilk defa o çalışmalar esnasında Tuna Nehri'nin Boğaz'ın dibine kadar gelebildiğini, bu kirliliği ilk defa resmî belgelerle tespit ettik.

O zaman -hiç unutmuyorum- merhum İsmail Cem'di Dışişleri Bakanımız. Biz Veysel Bey'le bütün bu belgeleri, bilgileri aldık, Dışişleri Bakanımıza geldik; dedik ki: Sayın Bakanım, bakın, biz Marmara'da, Haliç'te ve boğazlarda bir çalışma yaptık, suyumuz gayet iyileşiyor ancak Tuna Nehri'nin kirliliği bizim Boğaz'ımıza kadar geliyor. Dolayısıyla, artık uluslararası alanda, bu ülkeleri de toplayarak bunların da tedbir almasına yönelik çalışmaların yapılması lazım ve ilk defa o dönemde, Türkiye ve Dışişleri Bakanlığımız harekete geçerek bununla ilgili çalışmalar yapıldı.

Arkadaşlar, dünya küçüldü; bakın, sadece sizin çalışma yapmanız yetmiyor, başkalarının da çalışma yapması lazım. Ben mesela şunu çok iyi biliyorum: Türkiye'deki denizlerde sintine tesisi yok denilecek kadar azdır. Nedir sintine? Biliyorsunuz, bu gelen gemiler atıklarını bırakıp gidiyorlar ama bugün kıyılarımızda 300 küsur tane sintine tesisi var ve bakın, gemiler o sintine tesislerine atıklarını bırakıyorlar, bırakmadıkları zaman da çok büyük cezalara maruz kalıyorlar. Kusura bakmasınlar, biz balıklarımızı korumak zorundayız, biz denizlerimizi korumak zorundayız ve bugün toplanmamızın esas manası da budur, esas maksadı da budur. Korumaya yönelik teklifler varsa ben iktidar partisinin bir milletvekili olarak seve seve dinlemeye hazırım ve bu konuda da hakikaten, makul teklifler varsa bunları da oturup konuşalım arkadaşlar çünkü bizim hedefimiz en doğruyu bulmaktır.

İkincisi: Tabii, mesela, Su Ürünleri Genel Müdürümüz bu konunun uzmanı doçent bir arkadaşımız. Hani, böyle, işte "Uzmanlar yok." falan filan... Bakın, Tarım Bakan Yardımcımız Akif Bey benim çok uzun yıllardır mesai arkadaşım, kendisi planlama konusunda bir uzman, sulama ve tarımsal planlama konusunda bir uzman, Amerika'da yüksek lisansını yapmış, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yapmış bir arkadaşımızdır. Arkadaşlar, biz genelde böyle önemli vazifelerde, daha doğrusu, teknik konularda çok hassasızdır, genelde konunun uzmanlarıyla çalışırız; bakın, bu konuda çalışmakta da çok büyük fayda var ve şu anda da yapılan budur. Dolayısıyla, isteriz ki bu konunun uzmanı herkes -burada hocalarımız da var, teklifleri inceledilerse- katkılarını sunsunlar.

Bir diğer konu, HES'ler. Arkadaşlar, bakın, HES'lerle ilgili kamuoyu çok yanlış bilgilendiriliyor. Arkadaşlar, HES dediğiniz şudur: Bir dere den su geliyor, oradaki enerjiyi almak için önünü kesiyorsunuz, suyu belli bir yere götürüp yüksekten suyu aşağıya veriyorsunuz, oradan bir düşüş sağlıyorsunuz ve enerji üretiyorsunuz. Bakın, suya bir şey yapmıyoruz, su zehirlenmiyor. Orada üretilen su tekrar dereye, yatağa gidiyor, nehir dibine kadar gidebiliyor. Ha, burada sadece sıkıntı olan nedir? Suyu kanala verdiğiniz zaman o enerji üretiminin geldiği yere kadar olan bölgede su kesintisi oluyor. Arkadaşlar, bakın, bunun için zaten yüzde 10 can suyu mecburi kılınıyor. Bir kere şunu unutmamak lazım: HES'ler

kömür gibi değil yani yenilenebilir bir enerji kaynağıdır ve eğer bugün HES'ler olmasaydı açık ve net söyleyeyim, özellikle, biliyorsunuz, temmuz aylarında çok yüksek sıcaklığın olduğu günlerde, pik saatlerde Türkiye enerjisiz kalır. Çünkü HES'leri tam kapasite çalıştırıyorsunuz ve o anda, o pik saatlerdeki sizin enerji ihtiyacınızı koruyor.

Dediğim gibi, burada teknolojiyen çok iyi yararlanmamız gerekiyor. Zaten biz bürokrat arkadaşlarımıza geçen toplantıda bunu da söyledik arkadaşlar, mesela bir balıkçı, trolle giriyorsa artık Bakanlık onu anbean takip edebiliyor; öyle yağma yok. Git oraya, daha henüz yavru hâldeyken balıkları yakala, götür... Bunlara artık kesinlikle müsaade edilmeyecek, zaten bu kanun teklifinde bununla ilgili maddeler de var arkadaşlar. Cezaları da artırmamız lazım. Arkadaşlar, bakın, eğer ki bir ceza karşı tarafı caydırmıyorsa, suçu işleyeni caydırmıyorsa bana göre bunun bir kıymeti yok. Çünkü bir tarafta dürüstçe bu işi yapan balıkçılar var, bir tarafta da Rıdvan Bey'in dediği gibi, böyle hurra gelip denizde ne var ne yok hepsini toplayıp götüren insanlar var, bu insanları da bizim ayırmamız şart arkadaşlar. Burada kooperatiflerin de korunması lazım. Ancak burada eğer ki kooperatif yöneticileri de vazifelerini iyi yapmıyorsa onlara karşı da bir müeyyidenin olması lazım arkadaşlar çünkü herkesin vazifesini yapması lazım. Mesela, biz de görüyoruz, Türkiye'de 380 küsür tane balıkçı barınağı var ama bakıyorsunuz ki balıkçı barınaklarına özel yatları çekmişler. Kardeşim, marina var, gitsin yatı oraya çeksin. Çünkü biliyorsunuz, marinalılıkta kâr oranı yüksek, belki zengin adam orada verecek yatı için senede 10-15 bin euro kira, gelip belki burada daha düşük fiyata yatını çekebilir. Arkadaşlar, eğer ortada bir rant varsa bu rantın devletin kasasına gitmesi lazım, bunların da sıkı takip edilmesi lazım.

Tarımla ilgili... Ben arkadaşlarımın tenkitlerini dinledim, çok da memnun oldum ama bana göre en önemli şeylerden bir tanesi de şudur Okan Bey: Bizim bir kere, ürettiğimiz ürünün ne kadarını sofraya getirebiliyoruz, buna bakmamız lazım. Arkadaşlar, bakın, şu anda özellikle yaş sebze ve meyvede çok ciddi kayıplarımız var. İşte şimdi hal yasası geliyor, perakende yasası geliyor, kooperatif yasası geliyor. Arkadaşlar eğer biz bir birim bir şey ürettiyorsak bunu en az fireyle sofraya, son tüketime nasıl sunabiliriz, buradaki başarı bana göre tarımdaki en önemli şeyimiz olacaktır. Ama bakıyoruz mesela, işte, geçen bir rapor yayınlamış bir kuruluşumuz, narenciyeden tutun da elmaya kadar, domatese kadar, kayısıya kadar, özellikle meyve yaş dönemdeyken -gerçekten ben üzülüyorum- neredeyse 100 milyara yakın bir israf var arkadaşlar. Bizim dinimizde de israf haramdır. Benim de zeytin ağaçlarım var, uğraşıyorum arkadaşlar; aslında hakikaten çiftçilik çok güzel bir şey, kazancı da bereketli ama dediğim gibi, kesinlikle bizim bu fireyi azaltmamız lazım.

Bir diğer konu da şu arkadaşlar: Maalesef ülkemizde çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşan aileler ve insanlar sanki toplumda statü olarak en geride kalmış insanlar. Hâlbuki bakın, Amerika'ya bakın, Kuzey Avrupa ülkelerine bakın; arkadaşlar, orada şu yapılıyor, insanlara şu söyleniyor: "Ey şehirlerde yaşayan on milyonlar, sizin yediğiniz içtiğiniz her şey bu insanların emekleriyle sizin sofranıza geliyor." Arkadaşlar, bakın, burada çiftçimizin hakikaten değerinin daha da artırılması lazım. Mesela çoban bulamıyoruz. Niye? Biliyorsunuz, şunu derler: Bir delikanlı bir kızı istediği zaman "İşin ne?" veya eğer ki bir mesleği yoksa "Git kardeşim, çobanlık yap." Arkadaşlar, çobanlık da önemli bir şeydir. Mesela, son yıllarda bakıyorum, galiba Süleyman Demirel'di herhâlde değil mi...

AYHAN BARUT (Adana) – O zaman işsizlik sorunu ortadan kalkmış demektir.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Arkadaşlar, bakın, mesela şu anda Nahçıvan'dan, Afganistan'dan, sağdan soldan çoban getiriliyor. Niye? Biraz da bu işi daha da cazip hâle getirmek lazım. Yani inanın, çobana bir daire başkanının aldığı maaştan daha fazla maaş veriyorsunuz, adam gelip çalışmıyor. Biraz bu işi de sevmek lazım. Mesela, gençlerimiz kaçıp geliyor, bizim Gümüşhane'den çok göç var. Arkadaşlar, bakın, şu anda sulamaları yaptık, gerçekten bizim tarımsal hasılamız her sene yüzde 20

artıyor Gümüşhane’de ama gençler çalışmıyorlar yani gelip İstanbul’da Türk Hava Yollarında uçakların bagajına valiz atmayı daha şey görüyorlar. Yani burada biraz insanımızın da tarım yapmaya, çalışmaya heveslenmesi lazım.

GAP’la ilgili bir şey söylendi arkadaşlar, Orhan Bey söyledi galiba. Bakın şunu söyleyeyim: GAP’ta 2003 yılında yüzde 14 sulama vardı, Orhan Bey GAP çok büyük proje ancak biz geldiğimiz zaman Devlet Su İşlerine baktık ki daha çok HES’e, enerji üretimine ağırlık verilmiş.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Hâlâ öyle.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Mesela enerji üretiminde şu anda belki orada yapılan barajlarımız 5-6 sefer kendini amorti etti. Ancak sulamada şunu söyleyeyim bakın: Şu anda biz yüzde 55’e geldik. Bunlar bilfiil bitmiş yatırımlar fakat ondan daha öncesi bir kere ana yatırımların yapılması lazım. Mesela Urfa tünelleri, Suruç tünelleri veyahut da mesela şu anda Atatürk Barajı’ndan biz öyle bir kanal açtık ki bakın 200 metreküp/saniye su götürüyor. Bakın, Kızılırmak’ın bile en yüksek dönemde debisi 190 metreküp/saniye. Bakın, bu bir ana yatırımdı, esas yatırımdı ve şu anda biz 225 kilometre, aldığımız suyu ta Mardin ovalarına kadar götürebiliyoruz. Bundan sonra zaten geriye kaldı tali yatırımlar ve özellikle sulamalar ve şu anda yüzde 55’te. Zannediyorum ki büyük oranda da bir sulama projesi aynı zamanda devam ediyor ama burada esas sevindiren şey şu: Mesela, işte, toprağın tuzlanmasından bahsettik. Tabii, Harran’da su yoktu arkadaşlar. Su birden verilince çiftçi zannetti ki çok suyu toprağa verirse ürünümüz fazla olacak. Hâlbuki suda belli bir tuz oranı vardır. Toprağa siz ne kadar çok suyu verirsiniz toprakta tuzlanma oranı artar ve yıllar geçtikçe de bu çölleşmeye kadar gider. Ancak şu anda biliyorsunuz biz kapalı sistem sulama da yapıyoruz arkadaşlar. Bu çok tasarruflu bir şey. Hemen hemen Harran’daki bütün ovalarda da tamamı kapalı sistem şu anda yapılıyor. Mesela orada bir Yaylak Ovası sulamamız var, bilgisayardan yönetilen bir sulama. Ben inanıyorum ki beş-altı seneye kadar bu sulamaların tamamı biter çünkü 100 bin, 200 bin, 300 bin hektarlık ovalar var.

Bir de tabii şu sıkıntıyı yaşadık arkadaşlar: Mesela terörden dolayı bazı bölgelerde çalışmakta çok zorlandı. Mesela Diyarbakır’ın en önemli projelerinden bir tanesi Silvan Barajı’dır ki yani 1 milyon 318 bin hektar bir arazi sulanacak. Ya mesela orada müteahhit çalışırken çok zorlandı o zaman ama şu anda tabii bir rahatlık var, müteahhitler rahat çalışabiliyor. Burada bakın 1 milyon 318 bin hektar arazi arkadaşlar, sulamaya açıldığı zaman 1 milyon kişiye doğrudan iş verecek bir proje ve gerçekten mesela ben diğer barajlar yapılırken çok şantiyeye gittim. Cenab-ı Allah o bölgeye öyle bir özellik vermiş ki mesela hayatımda ilk defa gördüğüm bazı meyveleri ben orada yedim. Yani o Mezopotamya dedikleri bölge var ya...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ejder meyvesi de var orada.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Yani mesela o zaman bir gittik, böyle ceviz kadar incir gördük veya mesela Gercüş’te susuz yetişen üzüm gördük -mesela sizin Kırklareli’deki gibi- ve gerçekten çok bereketli topraklar.

Haklısınız, bizim bir an önce arkadaşlar, sulamalarımızı bitirmemiz lazım. Orhan Bey’in dediği çok doğru. Şu anda bizim için Türkiye’deki en önemli arkadaşlar güvenlik, gıda arz güvenliğidir. Bizim gıda arz güvenliğini bir an önce teminat altına almamız lazım. Ben Genel Kurulda da söyledim arkadaşlar. Bakın, şu an dünyada 7 milyar insan yaşıyor ama 2035 yılında bu 8 milyara çıkacak, öyle hesaplanıyor. Fakat şunu söyleyeyim: 2035 yılında dünyada üretilen gıda bugünkü üretimden yüzde 12 daha az olacak. Arkadaşlar, nüfusun 8 milyara geldiğini hesap edersek bu gıda üretiminde yüzde 25’lik bir azalma demektir. Buradan da ortaya iki sonuç çıkar: Bir, gıda fiyatları yükselir; iki, gıdaya erişim zorlaşır. Bizim mutlaka bu tarımsal sulamalarımızı bir an önce bitirip... Ki bizim aşağı yukarı 85

milyon dekar ekonomik olarak sulanabilir arazimiz vardır ki ben motorlu pompalı sulamayı da bunun içine koymuyorum. Mesela 2002’de 2 milyon 200 bin hektardı bu, şu anda bu yaklaşık değil mi Akif Bey?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI - 6,6’ya geldik.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Arkadaşlar, bakın, 85 milyon dekar arazinin 66 milyon dekarını biz şu anda sulayabiliyoruz ve özellikle 2003’ten bu tarafa da hiçbir sulamayı açık yapmadık, tamamen kapalı sulama yaptık çünkü bizim suyumuz arkadaşlar çok fazla değil. Yüzde 30-35’e kadar yağmurlama ve damlama sulamada bizim avantajımız var, avantaj elde ediyoruz. Dolayısıyla tamamen kapalı sulamalarla gittik. Ha, nedir? Eksiklerimiz tabii ki vardır ama inşallah ben inanıyorum ki dört-beş seneye kadar sulamanın tamamı bitecek çünkü şu anda o 66 milyon dekar arazimiz sulanıyor ama hemen hemen çok az kaldı, hiç girmedik sulamaların, diğerlerinin de büyük kısmı zaten şu anda inşaat hâlinde. Bunlar çok önemli arkadaşlar. Özellikle bulunduğumuz coğrafyaya bakarsak -biz hakikaten mesela şu anda tamam eleştiriler aldık ama ithalatımız var ama- bizim şu anda belki sektörler arasında ihracatı ithalatına göre en yüksek sektör tarım sektörüdür. Ben inanıyorum ki bir gıda bölgesi olarak, gıda ihracat üssü olarak bu ülke belki ürettiğinin çok fazlasını da kat kat fazlasını da yurt dışına satacak bir potansiyele sahiptir. Bunu hep beraber başarabiliriz arkadaşlar.

Ben tekrar bütün arkadaşlarımıza verdiği katkılar için teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım bir öz eleştiri yapabilir miyim izniniz olursa?

BAŞKAN – Yapın, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama Haliç’ten bahsettiği için onunla ilgili bir projeyi ilave edeceğim.

BAŞKAN – Hızlı lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Haliç’le ilgili teşekkür ediyorum, ona sözümüz yok. Hatırlar mısınız 2011’de bir Şafak Harekâtı vardı.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Ergene...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ergene evet, Sayın Vekilim biliyor.

Kanserden ölümler Trakya’da ne durumda bilginiz var mı Sayın Vekilim?

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Biliyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Biliyorsunuz. Kırklareli’de 2’de, Tekirdağ 4’teyiz. “En zor şartta Haliç’i temizledik, Ergene bizim için kolay.” dediniz ve orada 22 tane balık tutuluyordu o dönemde, eskisinde, şu anda ağır metallerle, maalesef kanserle insanlar baş başa kalmışlar ve bunlar da sulama suyu.

Bir de şimdi başka bir şey daha var, sayın bakan yardımcımız da burada. Hepimiz bölge vekiliyiz, Edirne vekilimiz, işte Kırklareli, Tekirdağ, Trakya burada ve Ergene’de 2019 sonunda biz balık tutacaktık, şu anda balığı bırakın, geçenlerde bir eylem vardı, beyaz bir çamaşırı koyduk simsiyah oldu, yanına yaklaşamıyorsunuz, rezalet. Giden 3 milyar 240 milyon liralık para heba oldu ve geldiğimiz noktada o projenin dâhilinde...

Diğer bir tehlike de aslında derin deşarj sistemi yapıyoruz. Şimdi biz Su Ürünleri Kanunu’nu şu anda görüşüyoruz, doğru mu? Balıkçılığı nasıl kurtarabiliriz, denizleri nasıl kurtarabiliriz? Ama Ergene’yi derin deşarjla Marmara’ya basacağız ve Marmara Üniversitesindeki bilimsel çalışmada altı ay sonra oranın biteceğini söylüyorlar ve aynı kirliliği Marmara’da yaşayacağız. Bu benim değil, bilim insanların söylediği cümle.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – İlhami Bey, bakın, biz de bir çalışma yaptık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir dakika Sayın Vekilim, bitirmedim.

BAŞKAN – Cihan Bey, sırayla lütfen...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, hayvancılıkla ilgili sayın bakan bir cümle kullanmış: “Yüzde 6,5 arttı.” Arkadaşlar, Erzurum’daki resmî rakamları veriyorum: Büyükbaş 2 milyondan 700 bine düşmüş, küçükbaş 850 binden 680 bine düşmüş. Valla ben yüzde 6,5’u bulamadım. Erzincan’a da gittim, Erzincan’da da keza aynı, hayvancılık merkezlerinde rakamlar buradan buraya geldiğinde...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bizim Gümüşhane’de her sene artıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bilemem onu. Ben sadece resmî rakamlarla konuşuyorum. Biz birbirimizi kandırmayalım, gerçekler ortada.

Yine, başka bir şey daha söylüyorum. Sulamayla ilgili “kapalı sistem sulama” dediniz. Ceylânpınar’da TİGEM kapalı sistem sulama yaptı, doğru mu? Neden TİGEM zarar ediyor? Ceylânpınar’ın başarı yakalaması lazım. O suyu neden kullanamıyor Ceylânpınar’da TİGEM?

Yine, başka bir şey daha söyleyeceğim.

BAŞKAN – Çok daha fazla girmeyin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitti Başkanım.

İthalat ihracatta övünüyoruz işte “Karşıyoruz.” diye. Arkadaşlar, tohumculuktan ben size bilgi vereyim o zaman. İşte, 200 milyon dolar ithalat var, işte 120-130 milyon dolarlık ihracat var ama sizin bilmediğiniz, bizim bilmediğimiz başka bir kalem var. Nedir bilir misiniz? İslahçı hakkı. Adam normal transfer yapıyor, ürettiği o çeşitlerin hepsini resmî olmayan hesaplardan normal banka transferine gönderiyor, o hiçbir yerde görünmüyor. İşte, bizim aslında tartışmamız gereken, “royalty” dediğimiz ıslahçı hakları, hiçbir yerde görünmüyor. Yazıktır günahtır bu ülkeye! Tarımsal araştırma enstitüleri içerisini boşaltacağız, ondan sonra kalkacağız övüneceğiz “Yüzde 6,5 hayvancılık ilerlemiş.” diye. Pes doğrusu diyorum.

Teşekkür ederim.

FATMA AKSAL (Edirne) - Sayın Başkanım, birkaç kelime...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, bakın, şu Ergene’yle ilgili kısa bir bilgi verebilir miyim? Önemli çünkü.

FATMA AKSAL (Edirne) – Bakan yardımcımız açıklama yapacak.

BAŞKAN – Onu bakan yardımcımız versin bence.

AYHAN BARUT (Adana) - İki cümle bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, iki cümle iki cümle... Şimdi, bakın...

AYHAN BARUT (Adana) – Yani şöyle: Ben de tam bununla ilgili...

Şimdi, bizim konuşmalarımızı iktidar partisinin bütün milletvekilleri cevap verir nitelikte üzerine kurgularsa bu toplantı hiç bitmez. Siz ya da neyse bakan yardımcımız burada.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Ayhan Bey, ben teşekkür ettim katkı için.

AYHAN BARUT (Adana) – Hayır hayır, kötü anlamda demiyorum ama uzatma anlamında... Bir de akademik hocalarımız ile sektörün paydaşlarını biraz dinlememiz gerekiyor işin doğrusu.

BAŞKAN – Evet, ben de oraya gitmek istiyorum aslında.

AYHAN BARUT (Adana) - Ama işte böyle olunca karşılıklı oluyor.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Vereceğim söz Ayhan Bey.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – HES’lerden bahsetmedim, nehir tipi santrallerden bahsettim.

BAŞKAN – Vereceğim söz Ayhan Bey size.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Onlar da küçük HES hocam.

BAŞKAN – Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet küçük HES, 10 megavat, 20 megavat en fazla yani mesela bir Keban’ı düşünürseniz 8 tane türbini var, her birisi 150, 200 megavat civarında. Dolayısıyla bu HES’lerin, nehir tipi santrallerin hepsini toplasanız Keban’ın yarısı etmez. Dolayısıyla bir elektrik mühendisliği profesörü olarak bu noktayı düzeltmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Saygı duyuyoruz hocam.

Şimdi, efendim, tabii, herkes her aklına geldiğini istediği zaman konuşursa çok bekleyen oluyor, o yüzden bir tur yapalım, vakit çok, rahat olun, herkes istediğini konuşacak.

Şimdi, burada Fatma Hanım epey zamandır söz almak istiyor, teklif sahibi olarak buyursun.

FATMA AKSAL (Edirne) – Başkanım, çok uzatmak istemiyorum ama Ayhan Bey şahsıma bir soru sorduğu için cevap vereceğim. İşin teknik boyutunu sordu, bu konuya ben girmek istemiyorum çünkü Sayın Genel Müdürümüz teknik bilgileri birazdan arz edecek ama Sayın Vekilimin sorusuna istinaden şu kadarını söyleyeyim: Bu kanunun amacı kesinlikle sadece cezaları artırmak değil, bizim buradaki amacımız caydırıcılığı artırmak ve cezaları da uygulanabilir hâle getirmek.

Saros Körfezi’nden bahsettiniz. Ben Edirne Milletvekiliyim ve milletvekili seçildiğim günden beri -Saros Körfezi bizim için çok kıymetli- inanın orada çok ciddi bir mücadele veriyorum; bunu Enez’deki balıkçılar, Enez’de yaşayanlar çok iyi bilir. Ama ben bu süreçte şunu gördüm ki özellikle kanunlarda ve kanunların uygulanmasında ciddi sıkıntılar var. Bu kanun teklifi beni mutlu ediyor, ben rahatım. Burada Saros Körfezi’nin kirlenmesi... İşte “Kendi kendini temizliyor.” diyoruz ama tabii, deniz kendi kendini temizlemiyor, mesela deniz patlıcanı kendini temizliyor. İnanın, biz şu an Enez’de yasal olmayan yollardan deniz patlıcanı avlayanların aletlerini alıyoruz, şu an alıyoruz. Bu kanun bu konuda elimizi daha kolaylaştıracak; çok ciddi caydırıcı cezalar getiriyoruz.

Ergene Nehri’ne gelince -hepimiz bölge milletvekiliyiz- biz, CHP’li belediyelerin kirlettiği Ergene Nehri’ni temizlemek için çok ciddi bir mücadele veriyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bunu size aynen iade ediyorum.

FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Bakanımız bu konuda bilgi verecektir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Size bunu aynen iade ediyorum.

BAŞKAN – Dinleyelim İlhami Bey. Sıra gelir, konuşursunuz İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Size aynen iade ediyorum bu sözü.

AYHAN BARUT (Adana) – Organize sanayi bölgelerinin olduğu yerde...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Lütfen OSB’lere bakın, sanayiye bakın.

FATMA AKSAL (Edirne) – Edebilirsiniz, edebilirsiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Herhâlde kadmiyum, lityum...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

FATMA AKSAL (Edirne) – CHP’li belediyelerin yapmadığı arıtmasını biz yapıyoruz efendim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, kadmiyum, lityum, ağır metaller herhâlde mutfaktan çıkmaz; bakınız, ağır metaller mutfaktan çıkmaz. Kadmiyum, silisyum, lityum; bunlar nedir?

BAŞKAN – İlhami Bey...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, lütfen, lütfen...

FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Bakanımız, evet, söz alalım isterseniz.

BAŞKAN – İlhami Bey, sıra gelecek size, konuşursunuz.

FATMA AKSAL (Edirne) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bitti mi efendim?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, ben çok kısa bir şey eklemek istiyorum, tartışma yaratmadan.

FATMA AKSAL (Edirne) – Evet.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederiz Fatma Hanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siz döndüğünüzde kanserli vakalara bunu söylersiniz.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, özür dilerim...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, hemen çok kısa bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen... Şimdi, sıra geliyor. Bakın, hiç söz isteyene vermemezlik gibi bir şey yapmıyoruz; o yüzden, herkes fikrini söylesin. Yani, sizin söylediğiniz fikirler ne kadar kıymetliyse karşı tarafının da o kadar kıymetli olduğunu bilmek lazım, ona hürmet etmek lazım; bu ortamın buna uygun olduğunu düşünüyorum.

Buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Şimdi, biz aynı ilin milletvekiliyiz ve birbirimizi de çok seviyoruz, çok da görüş alışverişimiz var, bizim aramızda hiçbir sorun yok yalnız “Ergene’yi CHP’li belediyeler kirletiyor.” dersiniz burada çok büyük bir hataya düşmüş oluruz; “hata” diyorum bakın, bir bilim adamı olarak söylüyorum, bir partili olarak söylemiyorum. Evsel atıkların suları kirletme oranı nedir, sanayinin suları kirletme oranı nedir? Bir defa buna bakmak lazım. 1.500 tane fabrikanın olduğu, arıtmaların çalıştırılmadığı ve tamamının Ergene’ye deşarj olduğu bir yerde ve Ergene’nin doğduğu yerde; insanların su içtiği, ayaklarını suya soktuğu bir yerde; Ergene’nin de battığı yerde kanserin olduğu bir şeyi tartışıyorsak demek ki burada evsel atıklardan ziyade sanayinin atıklarını önce gündeme almamız lazım. O yüzden, tamam, Islah Organize Bölge Sanayi Bölgesi kuruldu, bir şeyler yapılmaya çalışılıyor kaç yıldır ama bunun da arıtılmadan derin deşarj olacağını öğreniyoruz, buna da üzülüyoruz. Şimdi, bakın, Haliç’ten bahsetti Sayın Vekilim, ne kadar güzel. Kaynakları ayırıp vermişiz, temizlemişiz ama Ergene’de benim bildiğim kadarıyla -yanlışsa düzeltin- 4 milyon liraya yaklaşan bir kaynak ayırıyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 3 milyon 240 bin lira para şu anda hibe oldu. Heba oluyor.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Bu para... Daha temizlenmedi ve temizlenmeden Marmara’nın biraz ortasına gidilecek ve derin deşarj olacak. Şimdi, Ergene’nin debisi saniyede 2 metreküp ama şu an 8 metreküp akıyor, niye? Kirli sudan dolayı akıyor. Şimdi, ne yaparsanız yapın

insan bunu kirletemez, yani evsel atıklarla kirletemez. Yani, CHP’li belediyelerin arıtmaları da var şimdi ki bütçelerini de merkezî Hükümet vermiyor, tamamen kendimiz, Cumhuriyet Halk Partili belediyeler yapıyor bunu. Burada -Sayın Vekilimi tenzih ediyorum- böyle bir şeye düşmememiz lazım.

Güzel bir diyalog başlattık, bu diyalogu devam ettirelim. Enez’de bizim de... Ki vatandaşımız çok duyarlı, ben Fatma Hanım’a da burada teşekkür ediyorum. Trolcüler geliyor, hep beraber “Dur!” diyoruz çünkü halkın istemediği bir şeyi de yapmamamız lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Şimdi, bir tur yaptık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, Sayın Vekilin bana sataşması var, benim sataşmaya cevap vermem gerekiyor.

BAŞKAN – Ama siz de saldırdınız; o sataştı, siz saldırdınız yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Ama”sı yok, sataşmaya cevap vermemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Direkt sataşma var.

BAŞKAN – Sataşmaya cevap verirsiniz, sıra gelecek.

Şimdi, müsaade ederseniz, birçok şey birikti; bunlarla alakalı, Bakanlık burada. Tabiri caizse şikâyetlerinizin çoğu neyle alakalıydı? “Bakanlıkla bir türlü bir araya gelemiyoruz.” İşte, buradalar. Bırakalım, müsaade edelim, bazı şeyleri cevaplayacaktır. Yalnız, gene kendi bildiğim bir alan olduğu için bir cümle söylemem lazım. Hayvan sayılarının azalmasıyla alakalı bazı illerden örnek veriyorsunuz ya, orada bir şeye dikkat etmeniz lazım: Bu iller aynı zamanda Kurban’da kaynak olan illerdir, bu illerden Kurban’da yüz binlerce hayvan aktarımı olur, yıl içerisinde onlar tamamlanırlar ve üstüne çıkar. Şu anda verdiğiniz örnekler; Erzurum, Kars, Erzincan, Tokat, Çorum gibi iller, Kurban’da Türkiye’ye en fazla kurbanlık hayvan sunan illerdir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Düşmez bu sayılar.

BAŞKAN – Hayır, 100 binden fazla, Kars’ta 100 binden fazla hayvan gider mesela, sadece Kars için söylüyorum.

Şimdi, Sayın Bakan Yardımcım bazı noktalara değinecek.

Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, milletvekillerimiz; ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak isterim.

Ben inşaat yüksek mühendisiyim. İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği mezunuyum. Sulama konusunda da Amerika Birleşik Devletleri’nde 1416 sayılı Kanun ve devlet bursuyla sulama mühendisliği üzerine master yaptım.

Sayın Başkanım, uygun görürseniz, gündem olan konular hakkında Bakanlığımızla alakalı genel bir bilgi vermek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI - Bir de, bugün esas itibarıyla Su Ürünleri Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi için toplanmıştık, o konuda da çok kısa bilgi verip esas detaylı bilgiyi de vermek üzere Sayın Genel Müdürümüze sözü bırakmak isterim.

Şimdi, efendim, malumunuz olduğu üzere geçen sene Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı birleştirilerek büyük bir bakanlık olduk. Bu Bakanlıkta ana sektörler olarak birçok konu var ama bu ana başlıklara bakacak olursak, 2 bakanlık birleştirilince ortaya tarım başlı başına, hayvancılık, gıda, ormancılık ve korunan alanlar ve su, bu 5 ana sektöre baktığımızda su en önemli kaynağımız; yani, diğer kaynaklarımız az önemli manasına da gelmesin ama başka bir ikamesi olmayan, çok korumamız gereken, diğer sektörleri de direkt ilgilendiren önemli bir kaynak.

Peki, bizim bununla, birleşmeyle birlikte ortak paydamız, en önemli paydamız ne oldu? Su ile toprağı bir araya getirdik. Daha önceki durumda suyun planlamasını Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yaparken toprağın planlaması, bitkinin planlaması bir başka bakanlıktaydı. Tabii, bir araya geliniyordu ama senkronize çalışma anlamında istenen faydayı çok elde edemiyorduk. 2 bakanlığın birleştirilmesiyle artık suyu da, toprağı da, bitkiyi de, hayvancılığı da hep beraber yönetebilme, planlama şansımız ortaya çıktı.

Şimdi, madem sulamayla başladık, GAP gündem oldu -sağ olsun Sayın Gümüşhane Milletvekilimiz Cihan Pektaş bahsetti, bize pek fazla bırakmadı ama- ben eksik kalan yerleri tamamlayamaya çalışayım.

Tabii ki GAP projesi kendi başına bir proje değildir. Sadece Devlet Su İşlerini ilgilendiren, sadece Tarım ve Orman Bakanlığını ilgilendiren, ne bir enerji ne bir tarım ne bir içme suyu ne bir hayvancılık... GAP projesi içme suyuyla, enerjisiyle, tarımıyla, sanayisiyle, turizmiyle, eğitimiyle tam bir entegre kalkınma projesidir. Dolayısıyla uzun yıllardan beri sadece bir bakanlığı değil... Bununla ilgili GAP idaresi kurulmuş, Başbakan yardımcılarına bağlanmış ve son olarak da Sayın Cumhurbaşkanımızın 27 Mayıs 2008 yılında Diyarbakır'da ilan ettiği üzere GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. Tabii ki alanlar çok önceki yıllarda 1,8 milyon hektar olarak deklare edilmiştir ama burası çalışılırken 16 kademeye kadar varan çok yüksek ve ekonomik olmayan sulama alanları da dâhil edildiği için, 2008 yılında bizzat benim de içinde bulunduğum çok geniş bir ekip çalışmasıyla, alanı ancak ekonomik olarak sulanabilen alan olan 1 milyon 58 bin hektara düşürmüştür. Burada ne vardır? Cazibeli sulama vardır, bir de sadece tek kademe enerjiyle sulanabilecek alanlar vardır. Bu 1 milyon 58 bin hektar alanda bugün için yaklaşık yüzde 55 tamamlandı ve 563 bin hektar şu anda sulu tarımla buluştu. Buna sadece bitirilme alanı olarak bakmak çok tatminkâr olmaz çünkü Sayın Vekilimiz de bahsetti, biz, önceliğimizi ana kanallara verdik yani 220 kilometrelik Mardin-Ceylânınar ana kanalı şu anda bitirilmiş durumda. Geriye kalan alanlar da artık bundan sonra tarla içi şebekelerdir ki bizim hedefimiz inşallah bütçede bir sıkıntı olamazsa -ki olmayacak diye On Birinci Kalkınma Planında yer aldı- bu toplam sulanabilir alanı 2023 yılında inşallah tamamlayacağız. Bu, GAP'taki fotoğraf.

Türkiye geneline baktığımızda tabii ki sulanabilir, ekonomik olarak sulanabilir alana bizim bakmamız lazım yani her yere su götüreceğiz diye bir mana yok. Bahsettiğim gibi ben bir hesap yaptırmıştım DSİ Genel Müdürüyken rantabiliteyi 1 alsak kaç metreye kadar biz ekonomik olarak terfili sulayabiliriz diye. Tabii, bölgesine göre değişiyor ama yaklaşık 65 ila 70 metrelere kadar ekonomik olarak sulayabiliyoruz. 70 metrelerden sonra suyu yine basarsınız ama bugünkü enerji maliyetleri diğer girdileri de düşündüğünüzde ekonomik olmaktan uzaklaşıyor. Türkiye'de 8,5 milyon hektar sulanabilir alanın bugün itibarıyla 6,6 milyon hektarı sulanıyor ve hedefimiz de ekonomik bir engel olmazsa inşallah yine kalkınma planlarımızda yer alıyor, önümüzdeki yıldan itibaren yine artışa geçerek 2023 yılında bu kalan alanda sulamaya geçeceğiz.

Şimdi, biraz daha sulamak... Yani eskiden biliyorsunuz biz "iptidai" dediğimiz klasik sistemlerle suluyorduk yani açık kanal ya "ayaklı sistem" dediğimiz "kanalet" dediğimiz sistemlerle veyahuta işte açık kanalla sulama yapıp, tarla içine kadar götürüp tarla içi zaten açıktı. Peki, 2002 yılından itibaren -özellikle bir önceki Bakanımız Profesör Doktor Veysel Eroğlu Bey DSİ Genel Müdürü olduğunda ben

de daire başkan yardımcısıydım- bizim önceliğimiz modern sulama sistemlerine geçmek oldu. Neden? Çünkü eski sistemde 1 hektara verdiğiniz su miktarı yaklaşık minimum 10 bin metreküp iken eğer siz bunu yağmurlama, damlama yaptığınızda, yağmurlama sulamasında bu 5 binlere, bir de damlama yapabilirseniz 3.500-4.000 metreküplere kadar varan bir su miktarı. Bu ne demek? Suyun tasarruflu kullanılması demektir.

Ülkemiz yarı kurak bir ülkedir yani iç bölgelerde 250 milimetreye varan çok düşük yağışlar alıyoruz, Karadeniz Bölgesi'nde 2.500 milimetreye varan aşırı yağışlar da alıyoruz. E, tarım da daha çok İç Anadolu'da, başta Konya ve diğer illerimizde, arkasından işte GAP ve diğer bölgelerde olduğuna göre bizim ülke olarak mutlaka kış sularını depolama ve yazın da ihtiyacımız alan sulama suyunu vermek durumundayız.

Bu kısa bilgiyi verdikten sonra diğer konulara geçmek istiyorum Sayın Başkanım, müsaadenizle. Şimdi, bunların hepsi birbirine bağlı, su olmazsa tarım yapamıyorsunuz, özellikle hayvancılığın en büyük girdisi ot ve bitkisel yem, bunlar olmuyor ve girdiyi düşüremediğiniz takdirde tarımsal üretimde maalesef sıkıntılar oluyor.

Hayvancılığa baktığımızda, bir önceki Tarım Bakanımız bir hedef koymuştu, dedi ki: "Biz, hayvancılıkta 2021 yılı sonu itibarıyla ithalata son vereceğiz." Bu yönde çalışmalarımız devam ediyor. Rakamlara baktığımızda, büyükbaşta 2002 yılında 9,9 milyon iken –çok teferuatlı rakamlara girmiyorum- bugün büyükbaş hayvan sayımız 18 milyon 205 bin olmuş. Küçükbaş da 2002 yılında 31,9 milyon iken bugün itibarıyla yaklaşık 50 milyona gelen bir hayvan varlığımız var. Artış oranı ne? Büyükbaşta yüzde 83 yani 2002 ile bugünü mukayese ettiğimizde büyükbaş hayvan sayımızda yüzde 83 bir artış gözlenirken küçükbaşta yüzde 56'ya varan bir artış söz konusu.

Orman yangınları gündem oldu. Orman yangınlarıyla mücadelede gerçekten bu sene çok büyük çaba sarf ettik. Bu çabamızı sarf ederken rakamlarla konuşacağım yine. Sadece orman yangınlarıyla mücadele etmedik, aynı zamanda kasıtlı olarak çıkarılmış ve -tespitlerimiz de var- terör bağlantısı olan yaklaşımlarla da girişimlerle de mücadele ettik. Biz orman yangınlarıyla ilgili başarıda, bir, yangın başına yanan alana bakarız, bir de yangına ilk müdahale zamanına göre kriterler bizim için çok önemlidir; diğerleri detay bilgilerdir.

Sayın Bakanımız da söyledi, önceki yıllarda yangına ilk müdahale süresi on beş dakika iken biz bu sene -Sayın Bakanımız bize talimat verdi ve bunu da başardık Allah'a şükür- on iki dakikaya düşürdük. Bu yeterli mi? Tabii ki değil, hedefimiz inşallah önümüzdeki yıllarda teknolojiyi yüksek seviyede kullanmak suretiyle bu süreyi on dakikaya düşürmek.

Şimdi, rakamlar verecek olursam, mesela 2017 yılında 2.169 adet yangın çıkmış, toplam yanan alanımız 11.611 hektar, yangın başına düşen alan da 5,35. Bugün itibarıyla 2019 yılı –artık bundan sonra inşallah çok fazla yangın olmayacağını da hesap ederek, yağışlı periyoda girdik- rakamlarını verecek olursam, yangın adedi 2.047'ye düştü. Bu kötü niyetli insanların yapmış olduğu girişimlere rağmen 2.047 adet yangınla karşı karşıya kaldık, yanan alanımız 5.518 hektar, yangın başına düşen alan da 2,69. Daha önce bu rakam 5,35'ti, 2,69'a düştü.

Peki, biz bunu on dakikaya nasıl düşüreceğiz, bu yanan alanlarımızı nasıl daha az rakamlara düşüreceğiz, ne çalışmalar yapıyoruz; bunlardan da çok kısa bahsetmek isterim. Tabii ki dünyada teknoloji her ülkede kullanılıyor, ülkemizde de bunu biz en yüksek seviyede kullanmaya gayret gösteriyoruz. Yangına ilk müdahale havadan oluyor. Bu uçaklar meselesi 2019 yılında en çok tartışılan konulardan bir tanesiydi. Onunla ilgili de kısa bilgi vereceğim. Şimdi, biz, şu anda helikopterle mücadele ediyoruz. Uçak da olsa helikopter de olsa bunlar kendi başına yeterli olmuyor. Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; biz, artık bu sene yeni bir şey daha başlattık, insansız hava

araçlarını da kullanmaya başladık çünkü termal duyarlılığı var, hemen, çok yüksek seviyelerde bile en küçük bir yangının başlama anında... Bizim Orman Genel Müdürlüğümüzde ve Bakanlığımızda –her iki tarafta da var- yangın yönetim merkezimiz var bir önceki Orman ve Su İşleri Bakanımız -sağ olsun- Profesör Doktor Veysel Eroğlu Beyefendi’nin kurmuş olduğu. Bu yangın yönetim merkezi ne işe yarıyor, biz yangını nasıl yönetiyoruz? Kısa bilgi vermek isterim. Bu yönetim merkezinde öncelikle meteorolojik veriler var. Yani meteorolojik veriler ne yönden önemli? Yangını ortaya çıkaran faktörler, nem oranı, hava sıcaklığı, rüzgârın şiddeti ve yönü. Burada arkadaşlar sürekli, 7/24 esasına göre orada hem meteorolojiden hem de Orman teşkilatımızdan arkadaşlar sürekli hangi bölgede, hangi ilde, hangi ilçede yangın çıkabileceğine dair ön bir çalışma yapıp Orman Genel Müdürlüğümüzle bu bilgileri paylaşıyor ve biz hava araçlarımızı, kara araçlarımızı öncelikle buralarda konuşlandırıyoruz, aksi takdirde on beş dakikaya, on iki dakikaya düşürmek, on dakikayı hedeflemek imkânsız bir şey. Dolayısıyla yüksek teknolojiyi kullanmak suretiyle önümüzdeki günlerde, önümüzdeki aylarda inşallah bu on iki dakikayı da biz on dakikaya düşüreceğiz.

Şimdi gelelim bu uçak meselesine. Kısa bilgi vermek isterim. Orman yangınlarıyla mücadelede tabii ki ilk müdahale havadan yapılıyor. Havadan yapılmasıyla birlikte orada konuşlandığımız kara araçlarımızla, arazözleriyle, diğer araçlarla birlikte yerden, karadan hareket etmek suretiyle öncelikle yangını çeviriyoruz, yangının daha başka yerlere sıçramasını önlemek suretiyle ve kalan kısımda da çevrilen alanda da yangını söndürme çalışmalarımız devam ediyor.

2019 yılında, bir yıl süreyle, günümüz şartlarına uygun, teknolojiye sahip 5 adet yangın söndürme uçağı kiralaması ihalesine çıkıldı fakat bu ihaleye, Türk Hava Kurumu dâhil, hiçbir katılım olmadı. İhaleler yapmak zorundayız biz. “Gel bakalım, 2 tane uçakla yangını söndür.” deme şartları mümkün değil. Dolayısıyla ihaleye çıkıldı, Türk Hava Kurumu dâhil, hiçbir katılım olmadı. Bunun üzerine, kurumumuz farklı bir tarihte pazarlık usulüyle -pazarlık usulüyle bir an evvel yapmak zorundaydık çünkü yangın mevsimi başlamıştı- tekrar ihaleye çıkıldı, bu ihaleye sadece Türk Hava Kurumu teklif verdi. Teklif verdi ama burada şu anda söyleyeceğim şeyin altını çizmek istiyorum, Türk Hava Kurumunun 1 adet yangın söndürme uçağı için teklif ettiği birim fiyat, aynı ihale ettiğimiz helikopterlerin birim fiyatının 3 katından daha fazlaydı yani piyasa fiyatının çok üzerindeydi. Türk Hava Kurumunun sadece 5 adet uçak için vermiş olduğu toplam teklif miktarı da kiralanan gereken helikopter sayısının yarısından daha fazla bir maliyetle bize mal olacaktı. Dolayısıyla biz o yüksek teklifi kabul edemedik. Peki, ne yapacağız bundan sonra, çalışmalarımız havadan ne şekilde devam edecek? Tabii ki biz helikopter ihalesi yaptık, helikopterle bu bahsettiğim mücadeleyi yürüttük, bununla da kalmadık -mutlaka bilginiz vardır- şu anda yüksek teknolojiye sahip Rus uçaklarıyla ilgileniyoruz. “Beriev tipi” dediğimiz uçaklardan örnek olarak bize tahsis edildi, pilot bir bölgede on günlük uçuşlar yapıldı. Arkadaşlar teknik olarak şimdi onu değerlendiriyorlar. Bununla da kalmayacağız, onun da daha ileri teknolojisinde, Japon teknolojisine sahip dört motorlu uçaklar var, onları da değerlendireceğiz. İnşallah, önümüzdeki yıl yangın mevsimine kadar bu uçak meselesini böylece çözmüş olacağız.

Bir diğer konu olan tarımsal hasıladan bahsetmek istiyorum. Tabii ki bizim Bakanlığımızın -ihracattan, ithalattan bahsedildi- öncelikli maksadı tarımsal hasılayı artırmak. Tarımsal hasılayı biz ne kadar çok artırabilirsek o kadar kendi kendimize yeteriz, fazlalığımız olursa ihraç da ederiz, ihtiyacımız olursa mecbur kalırsak ithal de ederiz. Bizim önceliğimiz hiçbir zaman ithalat olamaz. Önceliğimiz üretmektir, kendi kendimize yetmektir ve ihraç etmektir. Bizzat ben katıldım üç ay önce kiraz anlaşması için Çin’de -bize kısmet oldu- çok uzun yıllardan beri çalışılıyormuş, tartışılıyormuş ama şu anda Çin’e Türkiye’den kiraz ihraç ediyoruz. Arkasından, su ürünleriyle ilgili anlaşmayı daha geçen ay imzaladık. Şimdi, Antep fıstığıyla ilgili çalışmalarımız devam ediyor; kanatlı zaten ihraç ediyoruz yani diğer birçok konuda... Çünkü Çin Halk Cumhuriyeti bizim için büyük bir pazar, yaklaşık 1,5 milyar insanın

yaşadığı... Son orada ithalat yaptığı ülkelerle olan münasebetleri de malum olduğu üzere, şu anda ihracat noktasında Türkiye'yi öncelikli ülke olarak görüyorlar ve bu konuda çalışmalarımız devam ediyor.

Tarımsal hasılayla ilgili birkaç rakam verecek olursam: 2009 yılında 81 milyar TL, 2017 yılında 189 milyar TL, 2018 yılında 217 milyar TL gibi bir tarımsal hasıla elde etmişiz. Tabii ki bunları artırmak mümkün. Bu neyle mümkün? Dediğim gibi ancak girdi maliyetlerini, suyla ilgili biraz önce bahsettiğim... Biraz sonra pamuktan ve buğdaydan da bahsedeceğim. Özellikle pamuk üretiminde üretimi artırmanın yolu sulu tarımdan geçiyor. Yani rakamları biraz önce verdim, keşke imkânımız olsa da ekonomik olarak sulanabilir alanı, 8,5 milyon hektarı hemen, 2023'ü beklemeden önümüzdeki sene bitirebilsek ama gayretlerimiz ülkemizin bütçe imkânları dâhilinde bu 8,5 milyon hektarın tamamını sulayabilmek.

Şimdi, özellikle buğday ve pamuk gündem olduğu için... Mesela, buğdayla ilgili bir rakam verecek olursak: 2019 yılı ilk sekiz ayında 5,5 milyon ton ithalat yapmışız, bunun parasal karşılığı 1,3 milyar dolar. İhracat rakamımıza bakacak olursak yine 2019 yılında ilk sekiz ay için 4,9 milyon ton ve bunun parasal değeri de 1,8 milyar dolar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Buğday ihracatı yasak Sayın Bakan, buğday ihracatını nasıl yaptınız?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Un, un.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama unu söyleyeceksiniz o zaman, “buğday” diyorsunuz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Buğday...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Konuya ne kadar hâkim olduğunuz ortaya çıkıyor zaten.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Geleceğim.

BAŞKAN – Açıklamaları bekleyelim, sonra yine sorularınız olursa devam eder.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Şimdi, burada, ülkemiz tarafından ithal edilen buğday sadece tüketim amaçlı, iç piyasa ihtiyacının karşılanmasına yönelik değil. Bizim buradaki esas yaptığımız, artan mamul yani un, makarna, bisküvi, irmik ve bulgur. İhracatımız için de gerekli olan ham maddeyi ancak bu şekilde karşılayabiliyoruz. Öbür türlü, almazsanız bu ihracat da söz konusu değil.

Bundan da bahsettikten sonra... Aslında, çok konu var ama bunlara tek tek girmek büyük zaman alacak.

BAŞKAN – Bence de. Kısa kısa...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Özetliyorum Sayın Başkanım.

Gündem olan bütün bu konuları -hayvancılık, ormancılık, üretim, ihracat, ithalat- tartışmak üzere Sayın Başkanımızın da icra kurulu üyesi olduğu bir tarım orman şûrası düzenliyoruz şu anda. Sayın Cumhurbaşkanımız tarih verdi. Biz aslında çalışmalarımızı beş altı ay önceden, çok önceden başlattık. 21 adet ana başlık var. Bunlardan kısaca bahsedecek olursam; nedir bunlar: Tarımsal yapı ve dönüşüm, bitkisel üretim ve bitki sağlığı, hayvansal üretim ve hayvan sağlığı, balıkçılık ve su ürünleri -bugünün konusu- tarımsal girdiler ve finansman, gıda güvenliği, tarımsal meteoroloji, çevre ve doğal kaynaklar -biraz önce bahsedilen su doğal kaynağı başta olmak üzere- tarımsal sulama ve su yönetimi, mera yönetimi, tarımsal öğretim, çiftçi eğitimi, yayım, AR-GE, tarımda üretici örgütlenmesi, tarımsal pazarlama ve yeni pazarlama trendleri -artık sadece üretip kendi başımıza yetmek de yetmiyor, bunu pazarlayabilmeliyiz- kırsal kalkınma ve tarımda istihdam, tarımsal destekleme politikaları. Biraz önce

bir sayın vekilimiz bahsetti “Puanlama sistemine geçiliyor.” diye. Sayın Vekilimiz, bunlar henüz daha netleşmedi, bir çalışmamız var. 21 adet şûra konusundan bir tanesi bu. Bunları şûrada, inşallah, enine boyuna tartışacağız. Bu şûrada kimler var? Bilim adamları var.

AYHAN BARUT (Adana) – Kesinleşmiş demektir siz böyle konuşuyorsanız, tamam demektir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Bakanım, onu anlatmayalım, hiç o konuya girmeyelim. Çiftçiyi bitirdik.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Kırsal kalkınma ve tarımda istihdam -tarımsal destekleme demiştim- tarım hukuku, tarımsal üretim ve planlama, tarımda teknolojik dönüşümler, uluslararası ilişkiler ve stratejik yaklaşımlar -bu da çok önemli- sürdürülebilir orman yönetimi, orman yangınlarıyla mücadele -biraz önce bahsettiğim konuları orada da tartışacağız- ve son olarak orman köylüleri ve iş gücü.

Burada ne yapacağız? Bir: Mevcut durumumuz nedir bu 21 konuda? Güçlü yönlerimiz nelerdir? Zayıf yönlerimiz de olabilir. Bunları enine boyuna tartışacağız. Kimler var? Bilim adamlarımız var, üniversitelerimiz var, STK’lerimiz var, çiftçilerimiz var ve kendi düşüncesini söylemesi üzerine bir web sayfasında bununla ilgili, şûrayla ilgili bir sayfamız var, herkes “Kendi Düşünceni Söyle” köşesinden düşüncesini paylaşabiliyor. Bunlar hiçbir şekilde önceden karar verilmiş, sonuçlandırılmış değil. Enine boyuna bu arkadaşlar sürekli toplanıyorlar; bilim adamlarımız var, bizim Bakanlığımızdan bu konunun içinde olan uzman arkadaşlarımız var, STK’lerden var vesaire.

Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa, gündem olduğu için, son olarak da bu Ergene meselesinden bahsetmek istiyorum. Ergene meselesi Şafak Harekâtı’yla başladı, doğrudur. Yine bir önceki Bakanımız Veysel Eroğlu döneminde kendisine bu görev tevdi edildi. Bu sadece ne Orman ve Su İşleri Bakanlığının görevi ne şimdiki bakanlığımız Tarım ve Orman Bakanlığının görevi. Bu da -biraz önce bahsettim- GAP gibi entegre bir proje, Sanayi Bakanlığını da ilgilendiriyor, oradaki belediyeleri de ilgilendiriyor, oradaki sanayicileri de ilgilendiriyor. Bizim o zaman, Bakanlık olarak üzerimize aldığımız vazife şuydu: Evsel atık su arıtma tesislerinin yapılması.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onlar yapıldı, belediyeler hep kendi parasıyla yaptı ama, borçlanıp yaptılar.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Biz yaptık 13 adet evsel...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Belediyelere borçlandınız Sayın Bakanım, bakarsınız. Belediyelerin şu anda hepsi borçlu. Başka hiçbir örneği kimse anlatmasın.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) - Tamamı DSİ’nin bütçesinden yapıldı. Ben o zaman...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kesinlikle var. Sayın Vekilim, bakarsınız, bütün belediyeler arıtmalarla borçlandırıldı.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Toparlıyorum sayın vekilim.

BAŞKAN – Lütfen.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – 2011 yılına kadar Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nün atık su arıtma yapma tesisi yetkisi yoktu. O görev verildiği için bir kanun değişikliğiyle ilk defa biz 2011 yılından itibaren atık su arıtma tesisi yapma yetkisini aldık ve bu konuda da bir daire başkanlığı kurduk. Kurar kurmaz 13 adet evsel atık su arıtma tesisini ve bunların da bağlantısını yapacak toplama hatlarında yapacak, kolektör hatlarını yaptık ve tamamladık. Peki, şu anda sistem tamamen çalışıyor mu? Aslında çalışma noktasına geldi. Neden tamamen bitmedi, onu da izah edeyim. Şimdi orada bir doğu hattı vardır, bir batı hattı vardır, birleşiyor, tüneller vasıtasıyla gelir,

gelir, Marmara'ya derin deşarj. Çok önemli bir sistem. Türkiye'de ilk defa yapıldı. Bu konuda modeller yapıldı, çok bilimsel çalışmalar yapıldı ancak dediğim gibi oradaki ıslah organize sanayilerin, efendim, diğer sanayi tesislerinin arıtma tesislerinin tamamlanamamasından -onu da Sanayi Bakanlığımız takip ediyor- dolayı sistem tamamıyla çalışmıyor ama evsel atık suyu arıtma tesislerinin DSI tarafından yürütüleninin tamamı bitti, bağlantıları da bitti, çalışıyor. Ben arz ediyorum.

Bir de -tabii genel müdürümüze söz vereceğim ama Sayın Başkanım- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun neler getiriyor, neler götürüyor, çok kaba, genelde birkaç cümle de ondan bahsedeyim.

AYHAN BARUT (Adana) – Pamukla ilgili bir şey söyleyeceğim dediniz, söylemediniz onu?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Neyle ilgili?

AYHAN BARUT (Adana) – Pamukla ilgili. Şu kapalı sistemi...

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Onu aslında konuşmamın arasında söyledim ama pamukla ilgili, doğrudur, ithalat rakamlarımız yüksek ihraç ettiğimize göre ama aslında konuşmamın arasında söyledim. Pamuk sulu tarımla yapılır.

AYHAN BARUT (Adana) – Adana'da su var şu anda ama sulu tarım yapılmıyor.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Bahsettim. İnşallah üretilen pamuğun yüzde 40'ı da Şanlıurfa'da üretilir. Şanlıurfa da bir GAP ilidir. Biraz önce bahsettiğim aslında cevap içinde saklı. Biz bu ne kadar sulu alanları artırmaya devam edersek pamuk üretimi de o kadar artacak ve ithalat miktarları da azalacaktır.

AYHAN BARUT (Adana) – Tamam, onu biliyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Şimdi 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'yla ilgili çok kısa birkaç cümle söylemek istersek tabii ki bu kanun, Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz, 1971 yılında yürürlüğe girmiş, o günün şartlarıyla, o günün teknolojisiyle, o günün bilimiyle ama tabii günümüz teknolojisi değişti, bilimsel, çevresel, ekonomik ve sosyal hususlar göz önüne alınarak -değişik sektörlerle de STK'lerle de bilim adamlarıyla arkadaşlarımız çok geniş çalıştı, ben şahidim- yeni sektör ihtiyaçları göz önüne alınarak günümüz koşullarına uyumlu hâle getirildi. Tabii ki sayın milletvekillerimizin de teklifiyle daha önceki yapılmış çalışmalardan son hâline getirildi. Uygulamada tabii sağlanacak fayda yönüyle bir an önce de bunun yürürlüğe girmesinde ülkemiz balıkçılık ve su ürünleri açısından da fayda mütalaa ediyoruz. Öncelikle cezaların uygulanabilir ve caydırıcı olması. Tamam önceden de ceza vardı ama arkadaş göze almış: "Cezamı öderim, işime devam ederim." Caydırıcılığı yoktu maalesef ve yanlış yapılmaya devam ediyordu. Şu anda bir caydırıcılık var. Dolayısıyla uygulanacak cezaların da uygulanabilirliği var. Bu önemli bir konuydu. Diğer bir husus, 6111 sayılı Yetiştiricilik Kanunu'nda biz 3 defa uzatmıştık ama her seferinde geçici maddeyle uzatılıyordu. Bu artık kalıcı hâle getiriliyor. Bu arada tabii Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığının görüşleriyle. O da mutlaka alınacak.

Bir diğer husus, gerçek kurallara göre uygun balıkçıya destek olunacak. Kaçak balıkçılığı hiç kimse istemez. Kaçak balıkçılığının önüne geçilecek. Yine gündem oldu, trol dediğimiz kaçak avcılığı engelleyecek, caydırıcı tedbirler, en önemli tedbirler hâlinde.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Uygun görürseniz, daha geniş bilgi vermek üzere Sayın Genel Müdürümüze sözü veriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İlhami Bey, size söz vereceğim ama genel müdürümü de dinleyelim.

Buyurun.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, sayın milletvekillerim, Sayın Bakanım; ben de saygıyla herkesi selamlıyorum. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürüyüm.

Sayın Başkanım, genelde kanun kaba hatlarıyla, genel hatlarıyla tarifi yapıldı. Eğer müsaade ederseniz ben su ürünlerinin birkaç tanımı ve istatistikleriyle devam etmek istiyorum. Beş dakika içinde inşallah bu genel tanımları bitiririm. Efendim, bir de birinci olarak su ürünleri yaşamının tamamını veya bir kısmını suda geçiren tek hücreliler dâhil bütün hayvan ve bitkileri kapsayan geniş bir tanım. Bu da bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de özellikle halkın besin ihtiyacının karşılanmasında, gıda güvenliğinde, istihdam oluşturmada ki ülkemizde en az 250 bin kişinin bu alanda çalıştığı farz ediliyor. Makro ve mikro düzeyde de ülke ekonomisine büyük katkı sağlayan bir sektör. Bu kadar büyük sektör aslında yeni ele alınmamış, ta 1882’de Osmanlı döneminde Zabıta Saydiye Nizamnameleriyle düzenlenmiş. 1971’de Su Ürünleri Kanunu geçmiş. Su Ürünleri Kanunu günün şartlarına göre -Sayın Bakanım da arz etti- son derece aslında güzel yazılmış lakin sizler de takdir edersiniz, 1971 yılında ne bir yetiştiricilik tesisi vardı ne de gemiler bugünkü son derece gelişmiş teknolojilere sahip değildi. Bir de şunu belirtmek gerekiyor ki ülkemiz biyolojik zenginlik bakımından çok nadide ülkelerden bir tanesi. 4 tane denizimiz var, 4’ünün birden ekolojik özellikleri çok farklı. Burada yaşayan canlıların biyolojik özellikleri de çok farklı. Dolayısıyla aslında tek bir kanunda bütün kuralları yazmak mümkün değil. Dolayısıyla Bakanlığa belirli bir yetki verilerek her bölgeye ayrı tebliğler hazırlanarak ki bu tebliğler de dört yılda bir güncelleniyor. Güncellenirken de hem su ürünleriyle ilgili bütün akademisyenlerin, diğer kurumların, üniversitelerin, STK’lerin hepsinin ayrı ayrı görüşü alınıyor ve dört yılda bir yenilenen tebliğlerle birlikte su ürünlerinin genel avcılığı, yani hamsinin dönemi, istavritin hangi boyda olacağı, buna benzer yasaklar bu tebliğlerle birlikte yapılıyor.

Efendim, biraz önce de söyledim. 4 tane denizimiz var. Karadeniz verim bakımından son derece verimli. Hamsi, istavrit ve birkaç balığa bağlı bu verimlilik de. Yani sürüler oluşturan birkaç balığa bağlı. Marmara ise aslında boğazları kapattığınızda okyanuslarla veya diğer denizlerle kıyasladığımızda aslında küçük bir göl mahiyetinde. Dolayısıyla çok iyi korunması lazım ama biyolojik verimlilik açısından da son derece zengin. Ege, Yunanistan’la ve diğer sınır hatlarıyla şey yapıldığında aslında ince bir çizgi olarak ülkemize ait özellikle su ürünleri, avcılık bakımından. Akdeniz de orada bulunan balıklar ekonomik değer bakımından, ekolojik değer bakımından da son derece iyi olmasına rağmen aslında biyolojik açıdan da bir çöl olarak kabul edilir. Bunun haricinde 200’ün üzerinde doğal gölümüz var. Her biri birbirinden farklı özelliklere sahip ve bu kadar büyük bir ekolojik alanda denizlerde yaklaşık 500 tür, iç sularda ise 370 tür balık yaşıyor. Bunların da 100’e yakını ticari olarak alınıyor ve satılıyor ve -sayın vekilim bahsetti Deveciyan’ın kitabından- o Deveciyan’ın kitabında bahsedilen türlerden tamamıyla yok olan tür sayısı yok denilecek kadar azdır, hâlâ hepsi mevcudiyetini bulunduruyor. Lakin ticaretteki payları düşüyor veya yükseliyor.

Efendim, denizlerden bu kadar, dört farklı denizimizden hangi kaynaklarla yararlanıyoruz. Bir defa balıkçılık potansiyelimizi oluşturan balıkçı tekne sayısı. 15.352 adet balıkçı tekne var. Bunların yüzde 10’u endüstriyel tipte yani 1.600 diyebiliriz. 12 metrenin üzerindeki balıkçı gemileri. Bunların da avcılığın üretiminin yüzde 90’ını yapıyorlar. 13.700 tekne de kıyı avcılığını oluşturuyor ve şunu da söyleyebiliriz ki potansiyel olarak belki Avrupa’nın en güçlü, en dinamik ki bunu reislerin kabiliyetleriyle de birleştirdiğimizde son derece aktif bir av gücümüz var.

Diğer bir husus, ülkemizde balıkçı gemileriyle aslında avcılıkta bir tutulması gereken balıkçı barınakları var. 384 tane balıkçı barınağı var. Bunlar bir av teknesi ne kadar işe yarıyorsa aynı şekilde karaya çıkarma, bakım, onarım, kışlatma, benzeri işler için son derece aktif olarak kullanılan 384 tane ülkemizin farklı bölgelerine yayılmış balıkçı barınağı mevcuttur.

Avcılığın diğer bir sektörü, özellikle son yıllarda hem dünyada hem de ülkemizde hızla gelişen bir sektör ise yetiştiricilik sektörüdür. Ülkemizde toplam 2.300 adet -ortalama rakam veriyorum, küsuratları kapatıyorum- su ürünleri yetiştiriciliği tesisi var. Bunun 1.500 tanesi çok küçük, 50 tonun altında. Denizlerdeyse 426 adet balık çiftliği bulunmakta, su ürünleri yetiştiriciliği tesisi bulunmakta. Bunlar da genel itibarıyla büyüktür, 500 tonun üzerinde olan tesisler. Bu tesisler, özellikle karada ve denizlerde bulunan tesisler, sadece Tarım Bakanlığı tarafından değil, aynı zamanda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlarda, İçişleri Bakanlığının ilgili birimleriyle devamlı denetlenmekte, farklı farklı mevzuatlara tabii tutulmakta. Aynı şekilde üniversiteler tarafından çevreye verdiği etkileri de devamlı izlenmekte. Neredeyse hiçbirinin etkisi olumsuz olarak şu güne kadar tespit edilmiş değildir.

Yine, sayın vekilim “9 yaşında çocuğunuza...” Ben yediyorum çocuklarıma, bugüne kadar dışarıya gönderilen balıklardan hiçbirinde olumsuz olarak dönüş yapılmadı denilebilir. Ülkemizde bulunan hem avcılık hem yetiştiricilik ürünleri son derece sağlıklı. Büyük bir bölümü de ihracat olarak gidiyor. Yaklaşık 100 ülkeye yakın, 2018 rakamlarıyla tam 82 ülkeye ihracat yapıyor, son derece de rahat gidiliyor. 952 milyon dolarlık ihracatımız var su ürünleri konusunda.

Su ürünlerinde yetiştiricilik ve avcılık birbirinden tamamen ayrı konular aslında, bunları ayrı ayrı değerlendirmek gerekiyor. Biri, sizler de takdir edersiniz ki tamamen ticarete veya sanayiye dönüşmüş, entegre olmuş kültür yetiştiriciliği; diğeri ise, avcılıktan kaynak almakta. Dünyada 2017 rakamlarına göre -FAO 2017’yi verdiği için 2017’yi veriyorum- yaklaşık 172 milyon ton balık üretilmiş; bunun yüzde 54’ü avcılıktan, yüzde 46’sı ise yetiştiricilikten elde edilmiş. Bizde ise, 2017 rakamı, 628 bin ton balık üretilmiş; yüzde 57’si avcılıktan, yüzde 43’ü ise yetiştiricilikten. 2018’de bu rakam yüzde 50-50’yi buldu. Yine ülkemizde en fazla üretilen balık, avlanılan balık ne dediğimizde, Karadeniz’den elde edilen yüzde 42’yle son beş yıl ortalaması verildiği zaman, hamsi tabii ki baş tacımız balık. Arkasından, çaça balığı geliyor, yüzde 12. Palamut, istavrit, mezgıt gibi türler bunları devam ediyor.

Efendim, denetimler hem bakanlığımızda hem diğer ilgili bakanlıklarda, İçişleri Bakanlığı olmak üzere, İçişleri Bakanlığında da Sahil Güvenlik Komutanlığı olmak üzere hiç aksatılmadan aslında yapılıyor. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve ona göre çıkarılmış ikincil mevzuatlarla 2018 yılında 120 bin denetim yapılmış, 120 binden fazla. 828 ton, kilo değil, 828 ton su ürünlerine el konulmuş, 56 adet balıkçı gemisinin ruhsatı iptal edilmiş, 2354 adet muhtelif av aracına el konulmuş, 18,2 milyon lira da idari para cezası kesilmiş. Biraz önce arz ettim efendim, ihracatımız 952 milyon, ithalatımız ise 189 milyon dolar civarındadır. Burada da özellikle ithalat yaz döneminde yani bizim endüstriyel balıkçılarımızın dört buçuk aylık yasaklı olduğu dönemde halkımızın ve turistlerin balık ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılmaktadır. Ayrıca, diğer balıklara yem maddesi olarak da getirilen balıklardan oluşmaktadır.

Efendim, 1971 yılında çıkmış Su Ürünleri Kanunu’nun güncellenmesinin son derece önemli olduğunu, özellikle deniz ve iç sulardaki kaynakların korunması açısından önemli olduğunu tekrar vurgulayarak saygılarımla arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, buyurun İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, sayın milletvekilime ben bir soru soracağım, dedi ki “Ergene’yi kirletenler Cumhuriyet Halk Partili belediyeler.” Sevgili vekil arkadaşım, arıtmalar...

BAŞKAN – Kapatmıştık o mevzuu ama.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili Başkanım, şimdi ama güzel bir şeye geleceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Arıtmalar yapıldı, doğrudur, Devlet Su İşleri ve İller Bankasından ve hepsi borçlandırıldı ve belediyelerimiz şu anda arıtmanın bedellerini ödüyor.

Derin deşarjla ilgili maalesef bağlantılar yapılmadı, DSİ yapmadı, bakarsınız sayın vekilim. Bakarsınız, benim bütün belediyelerim borçlu. Şimdi, ben başka bir şeye geleceğim. Diyor ki “Ergeneyi evsel atıklar ve belediyeler kirletiyor.” Ya, sayın vekilim de sanayici. Ben merak ediyorum, arıtma tesisi nasıl, çalışıyor mu?

Diğer bir konu da Sayın Bakan Yardımcımız dedi ki...

FATMA AKSAL (Edirne) – Evet, çalışıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bilmiyorum.

FATMA AKSAL (Edirne) – Edirne’nin sanayisi yok Sayın Vekilim, keşke olsa da kirletse.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili Vekilim, ben sadece... Vicdanen rahatsanız sıkıntı yok.

Yine Tarım Bakan Yardımcıma soracağım, dedi ki: “İşte, hayvan sayımız şu rakamlara arttı.” Biz gurur duyarız artarsa. “O zaman neden 2 milyar dolar geçen sene para ödediniz ithalata?” diye ben de size sorarım. Arttıysa eğer, neden 2 milyar dolar ithalata para ödediniz? Halep orada... Şimdi, mantıkla soruyorum, ya ben aptalım anlamıyorum veya rakamlar sizin aynı TÜİK’teki rakamlar gibi mi? Enflasyonun yüzde 9’a düştüğünü söylüyorsunuz.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Tüketim de artıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili vekilim, bir dakika, bir dakika.

TÜİK rakamları açıklandı, biliyorsunuz, enflasyon 10’un altına düştü, inşallah düşmüştür diyoruz. Ben merak ediyorum, o alışveriş marketlerde de aynı şekilde... Herhâlde bu rakamlarla, o yandaş ve TÜİK’in başında oturan arkadaş gibi, bu rakamlarla da birileri oynuyor. Gerçekler ortada. Erzurum’da rakam düşüyor, Erzincan’da düşüyor, Kars’ta düşüyor, Tekirdağ’da hayvancılık bitmiş, Türkiye’de hayvancılık bitmiş, hâlâ daha biz rakamlardan bahsediyoruz, pes doğrusu.

Yine başka bir şey, orman yangınlarına müdahale ediyorsunuz. Sayın Bakan Yardımcım, vicdanen rahat mısınız? Diyorsunuz ki: “Biz rahatız. İşte on dakikaydı, on beş dakikaya düştü.” Ben merak ediyorum, Hamidiye suyunun yaşına gelen acaba Türk Hava Kurumunun başına mı geldi? Türk Hava Kurumunun yetkilileri çıkmış, hatırlarsınız, hiç öyle demediler ama siz diyorsunuz ki: Yüksek rakam verdi, ihaleden çekildi. Ben bir şey demiyorum. O konuda da yakın zamanda ben onu size soracağım zaten, bilgi edinmeyle soracağız. Ama şu gerçek var, benim ciğerlerim yanıyor. Sayın Bakan, sizin bölgeniz, Keşan’da orman yanarken neredeydiniz?

FATMA AKSAL (Edirne) – Anında müdahale edildi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sabahleyin gördüm.

FATMA AKSAL (Edirne) – Bakanımız geldi, Orman Genel Müdürümüz geldi, hızlı bir şekilde müdahale edildi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakan da geldi. Minibüsün içinde fotoğraf çekmişsiniz, onu da gördüm.

BAŞKAN – Karşılıklı yapmayalım arkadaşlar, karşılıklı yapmayalım.

FATMA AKSAL (Edirne) – Büyümesi muhtemel olan bir yangın çok hızlı bir şekilde kapatıldı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, Hamidiye suyuna da aynısını yaptınız, Türk Hava Kurumuna da mı aynısını yaptınız diye soruyorum. Ayırtırmayın, lütfen, Türk Hava Kurumu bizim. Gidip Rusya’dan helikopter kiralayacağımıza, bizim elimizdekileri çalıştırmak bana göre uygundur.

Yine başka bir şey daha var, bütçe görüşmelerinde de dile getirdik. “Ya tarım, orman, gıda, bir sürü şeyi bir araya, aynı sepete koydunuz ve bütçemiz düştü.” dedik Sayın Başkanım, hatırlıyorsunuz. Ama o zaman hiç kimse sesini çıkarmadı, biz bütçe görüşmelerinde kürsüye çıktık, bas bas bağırдық. Bu kadar güçlü bir yapıyı bir araya getiriyorsunuz, gücü büyütüyorsunuz, yönetemezsiniz, hem bütçeniz düşecek aşağıya, ondan sonra, ormanı da, gıdayı da, tarımı da, hayvancığı da aklınıza ne gelirse koyacaksınız. Ondan sonra hastalıklı hayvanlar, yirmi bir gün karantina olmadan Türkiye’ye giriyor. Marketlerde gıda kontrolünü yapamıyoruz, ondan sonra ormanlarımız yanıyor, işte şu oldu, bu oldu. Kusura kalmayın, ben vicdanen rahatsızım, sizin de rahatsız olduğunuzu biliyorum ama maalesef içinde bulunduğunuz siyasi kimlikten dolayı bazı şeyleri söyleyemiyorsunuz ama gelecekteki çocuklarımıza, bizim halkımıza, bu ülkeyi kuran atalarımıza borcumuz var. Bu toprakları en iyi şekilde üretim yaparak kullanmamız lazım.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İlhami Bey, gene bakın bir rakam, bunlar gerçek rakamlar olduğu için bilmenizde fayda var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, TÜİK rakamlarında enflasyonu da gördük, aynı şeyi söylemeye hiç gerek yok.

BAŞKAN – Tamam, başka bir şey söyleyeceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Gerçeği ben söylüyorum size.

BAŞKAN – Ama şimdi öyle hep sen söyle, ondan sonra kimseyi dinleme, öyle bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – TÜİK de söylüyor?

BAŞKAN – Söyleyecekseniz dinleyeceksiniz. Benim verdiğim rakam, resmî rakam. Bakın, sadece bir ille alakalı veriyorum. Demin söyledim, az söylemişim, düzeltiyorum şimdi.

Kars’tan Kurban Bayramı’nda sevk edilen büyükbaş hayvan sayısı 70 bin, küçükbaş hayvan sayısı 100 bin. Dolayısıyla, şimdi giderseniz, Kars’ın rakamlarına bakarsanız, düşmüş gözükür.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Erzurum’un rakamını ben size söyledim. 2 milyondan nasıl düşmüş merak ediyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, burada bir yanlışlık içindesiniz. Hayvan sayısının 10 bin, 20 bin, 100 bin artıp düşmesinde değiliz, biz diyoruz ki...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İthalat neden?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hayvan üreticisi perişan, zorda, üretmiyor.

BAŞKAN – Cengiz Bey, bak o ayrı bir başlık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hayvan sayısının artması elbette ki bizim gururumuz, üretimin artması gururumuz. Ama bunu yaparken... Çiftiği bizim kurtarmamız lazım, bizim iddiamız bu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İthalat niye?

BAŞKAN – Eyvallah, ona bir şey dediğim... O, ayrı bir başlık. Efendim, rakamlar söylediniz, ben de resmî rakamı söylüyorum. Bunu söylemenizin ne sıkıntısını var?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Dinleriz Başkanım. Konunun özü anlamında ben müdahale ettim, özür dilerim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Şimdi, Rıdvan Bey'in bir söz talebi var.

Buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürümüz Altuğ Bey konuşmasında bana atıf yaptı, o nedenle cevap hakkı doğduğu kanısındayım. Karekin Deveciyan'ın kitabındaki türlerin tümünün hâlâ İstanbul sularında olduğuna ilişkin bir şey söyledi. Daha somut konuşmak mümkün olabilir. Örneğin, mavi yüzgeçli orkinos, kılıç 2 tane örnek sadece. Hatta kırk yıldan beri uskumru yoktu, geçen sene uskumru çıktı, onlar da bu sene gelecekler mi, gelmeyecekler mi belli değil. Yani burada bir maddi hatayı düzeltmeye çalışıyor falan değilim. Meselenin ciddiyetini tespit edersek buna ilişkin tedbirler almak daha kolay olur diye düşünüyorum Sayın Genel Müdürüm.

Ayrıca hatırlayacaksınız 2011 miydi, 2010 yılı mıydı Macaristan'da bir siyanür havuzu çöktü Tuna Nehri'nin üzerinde -Tuna Nehri 10 sanayileşmiş Avrupa ülkesinden geçer- o siyanür havuzundaki siyanürler Tuna Nehri'ne karıştı, Tuna Nehri vasıtasıyla Karadeniz'e deşarj oldu. Şimdi örneğin, Dinyeper, Dinyester'i düşünelim, Tuna'yı, Kızılırmak'ı düşünelim, bu kadar toksik atığın sanayileşmiş alanlardan gelen bu nehirlerin deşarj olduğu yerdeki balıkları sağlıklı kabul etmek mümkün mü? Yani bu toksik atıklar nereye gidiyor? Özellikle çok yıllık balıklarda -nedir- dip balıklarında, orfoz, lahoz, barbun, dil balığı, kalkan balığı bunlarda toksik atığın -ağır metal diyeyim daha doğrusu- ağır metallerin olduğuna ilişkin ben araştırma okuduğumu hatırlıyorum. Şimdi hemen çıkarıp koyamam ama tekrar arşivime bakacağım. Bunu asla ve asla balıktan, denizden uzak duralım falan diye söylemiyorum. Ama bunun düzeyini bilirsek buna uygun da bilimsel yol ve yöntemlerle onu elimine edecek birtakım yöntemler geliştirebiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Rıdvan Bey.

Şimdi, şöyle: Söz talepleriniz var farkındayım. Fakat tam da Rıdvan Bey'in bıraktığı yerden eğer müsaade ederseniz sayın Komisyon üyeleri, şu anda Komisyon salonumuzda STK temsilcileri var, aynı zamanda üniversitelerden hocalarımız var. Biz buradayız nasılsa, belki onlardan gitmek isteyen, ayrılacak isteyen, işleri olanlar, programları olanları vardır, müsaade ederseniz onlara söz vereyim, sonra yine biz devam edelim.

Efendim, STK temsilcilerimizden, üniversite hocalarımızdan söz almak isteyenler...

Yaş itibarıyla size hürmeten başlayalım.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLERİ ÜRETİCİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI FARUK COŞKUN – Sayın Komisyon Başkanım, sayın vekillerim, sayın üyelerimiz, sayın bakanım, sayın genel müdürüm; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ben de su ürünleri yetiştiriciliğinde çalışan birisi olarak... Kendim aynı zamanda üreticiyim, balık yetiştiriciliği yapıyorum. Şimdi burada, Su Ürünleri Kanunu'nda bizi ilgilendiren bir madde var, 4'üncü madde yani şimdi yeni 2'nci madde olmuş oluyor, onunla ilgili görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Biz üreticiler olarak biliyorsunuz, yetiştiriciler olarak bütün denizlerimizde alabalık, çipura ve levrek balığı üretiyoruz. Son zamanlarda ise Karadeniz’de ve Akdeniz’de bu yetiştiriciliği geliştirmeye çalışıyoruz. Bu yetiştiriciliği geliştirirken de elbette su kiralamaları bizim sıkıntımızdı, her yıl bizi devlet kapılarına götürüyorlardı, getiriyorlardı, her yıl uzatılması gerekiyordu. Bunun için de bu kanunun yeni bir kural hâline getirilerek uzun süreli olması üreticilerimiz tarafından çok olumlu karşılanan bir şey. Onun için ben kanun teklifinin uygun olduğunu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Güzel bir temenniyle açıldı Genel Müdürüm, en çok sizi sevindirmiştir, sağ olun.

Buyurun.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY – Öncelikle bir sitemimi belirteceğim çünkü üç saattir oturacak yer bulamıyorum, ben 70 yaşındayım.

BAŞKAN – Hiç öyle görünmüyorsunuz, maşallah.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY – Allah’ımıza şükürler olsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir hürmet edelim 70 yaşa, bakın, hemen...

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY – Şimdi, 1380 sayılı Kanun’un değişmesi için zaten biz yirmi senedir mücadele veriyoruz. Bugüne geldiği için de getirenlere teşekkür ediyoruz. İki dönem alt komisyonda görev yaptım 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’yla ilgili, ikisinde de kadük oldu, çıkmadı. Bir Orman Bakanlığı karşı çıktı, bir Turizm Bakanlığı karşı çıktı. Şimdi belirli yerlerde birleşmeler oldu, önümüze bir şey geldi.

Yalnız burada ışıkla avcılıkla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Bu, Danışma Kurulunda bizim gündemimizde yoktu. Danışma Kurulunda gündemde olan maddelere zaten 4’üncü maddeye yani yeni 2’nci maddeye itirazlarımız vardı, orada düzeltmeler oldu; kooperatifler eklendi, kooperatif birlikleri eklendi. Ancak 4’üncü maddede benim ve benim arkadaşlarımızın şahsi görüşü; avcılık alanlarının yetiştiricilik alanlarına çevrilmesi bu kanunla mümkün. Bizim voli alanlarımızın ve avcılık alanlarımızın kesinlikle üreticilere verilmemesi lazım, yetiştiricilere verilmemesi lazım, zaten alanlar daraldı. Bakın, yollar yapıldı, deniz dolduruldu, hâlâ Trabzon’da yaşam alanları yapılıyor, 800 bin metre yol yapılıyor. Bizim av sahalarımız azalıyor. Yetiştiricilik şimdi Karadeniz’de başladı. Eğer o alanları, av alanlarımızı yetiştiriciliğe açtığımız zaman bizim gemilerimizi satın alın, biz de bu dertten kurtulalım.

Bizim yatırımlarımız çok büyük. Bakın, bir vekilim dedi ki: “Sanayi, yüksek tonajlı gemiler...” Bakın, endüstriyel değil bizim gemilerimiz, orada bir anlaşalım. Bizim gırgırımız, trolümüz, ortasuyumuz endüstriyel gemi değil. Biz bir tek balığı avlarız, buzhanede saklarız, balığı ne işleriz ne ikinci bir işlem yaparız, canlı olarak piyasaya getiririz, piyasada satılır. Bu, endüstriyel değil.

BAŞKAN – Kullandığınız sistemlerden dolayı, teknolojiyenin dolayı endüstriyel deniyor.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY – Şimdi, bakın, evet, çok büyüdük ama 1999 senesine kadar 8 bin tane gemimiz vardı, bir anda 1999 senesinden 2002 mart ayına kadar 22 bin tekneye çıktık Başkanım. Hani bunu biz yapmadık, bunu o zamanın hükûmetleri, verilen teşvikler... Bunlarla beraber yapılan gemiler var. Biz şimdi onun acısını çekiyoruz. Bizim denizlerimiz o kadar büyük deniz değil.

Mesela, 16'ncı maddede uluslararası gemiler var. Türk Bayrağı gezdiriyoruz biz Başkanım ve personelimiz Türk, 52 tane Moritanya'da gemimiz var ancak Ziraat Bankası, yüzde 4,5'le aldığımız krediyi yüzde 24'le geri istiyor şimdi bizden. Niye? Yurt dışına gidiyoruz, ülkeye döviz getiriyoruz diye. Balık avcılarını bu kadar sıkmanın, bu kadar ezmenin anlamı nedir, onu anlayamıyoruz bir türlü. Ha, bizim bir tek hatamız var -burada belki diğer milletvekillerim alınacak- evet, biz AK PARTİ'yi destekledik balıkçı olarak, bütün mitinglerine gemilerimizle de gittik ama bedelini çok ağır ödüyoruz, hâlâ da ödetiyorlar; maalesef bu kanunda da bize ödetmeye çalışılıyor. Yani daha evvelki Komisyon kararlarına, alt komisyondan gelen maddelere bir bakın, her kooperatifte bir su ürünleri mühendisinin, hatta büyük gemilerde, 25 metre üstündeki gemilerde de birer tane su ürünleri mühendisinin çalışması için teklifi getiren biziz, 2003 senesinde Başkanım. Ama biz dinletemedik bugüne kadar kendimizi. AK PARTİ Hükümetinden bir mazot desteğimiz var, başka hiçbir desteğimiz yok ve biz kötü çocuğuz şimdi, balık avcısı olarak kötü çocuğuz. Hani bunlar artık senelerdir içimizde şey oldu, biz gemilerimizle geçerken -Sahil Güvenlik Komutanlığından yetkililer burada- gemilerimizin resimleri çekildi, bir gün sonra sezon açıldı, hepsi ceza yedi teknelerin. Biz bunları yaşadık. Affedersiniz, sinkaflı küfürlere, sahilinden edilen küfürler; bunları hep yaşadık biz ama hep sineye çektik, düzelir... Ya, 2 profesör çıkıyor, diyor ki: "Palamut balığında cıva var." Yok "Şu balıkta cıva var."

BAŞKAN – Arkanızda profesörler var, dikkat edin.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Ya, hocalar çıksın, söylesin. Bunlar televizyonlarda da var, bütün... Tavukçular isyan ediyor "Vay anasını satayım, bu sene balık çok, tavuk fiyatları düştü." Ya, ne kadar düşmanımız varmış bizim, bilmiyorduk. Ama biz de mi diğerleri gibi sokağa çıkalım ya? Bizim âdetimiz yok böyle.

BAŞKAN – Siz de denize çıkın, sokağı bırakın.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Ya, denize de çıkamıyoruz artık. Bakın, ulaştırma ayrı bir hesap, 16 tane bakanlığın 13 tanesi bize müdahil. Hangisiyle baş edelim?

BAŞKAN – Peki, bir şey sorabilir miyim Başkanım?

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Bir dakika, bakın, lafınızı unutmayın.

BAŞKAN – Size yol açacaktı yani.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Evet, bizim içimizde de bu duruma getiren balıkçılarımız var. Namuslu balıkçıyı namussuz balıkçılardan daha aza indirdik biz artık. Niye? Kaçak avcılık ama yapılan avcılığı da ruhsatı olmayan tekneler yapıyor.

Patlıcandan bahsettiniz... Enez'e de geleceğim Fatma Hanım, bakın, biz çok yaralıyız. Türk Bayrağı taşıyorum Moritanya'da da dâhil ama Enez Balıkçı Limanı'na giremiyorum. Niye? Orada 2 sarhoşun yapmış olduğu bir hatadan bütün sektör zan altına alındı ama buna o günün valisi, kaymakamı, belediye başkanı çanak tuttu. Enez'de bugün insan kaçakçılığı yapıyor, her türlü kaçakçılık yapıyor; bizim ne gırgırcımız ne trolcümüz oraya sokuluyor.

BAŞKAN – "Kaçakçılığı bir biz yapamıyoruz." diyorsun yani.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Evet. Ya, biz zaten yapamayız, balıkçılık da yapamıyoruz. Yani konuşacak çok şey var da...

Başkanım, şimdi, bakın, bir kanun yapılır, ışıkla avcılık bize verilen metinlerde yok, danışma kurullarında da görülmedi, sonradan çıktı. Ha, hak ettiler mi? Hak ettiler. Bakın, samimi olarak söylüyorum. Niye? Yalvardık, iki sene toplantı yaptık, onu yaptık, bunu yaptık; internet yoluyla, Facebook yoluyla bildirdik, yine gittiler, 3 tane, 4 tane lamba yaktılar ama yakmayanı da cezalandırıyoruz.

BAŞKAN – Yakmayanı cezalandırıyoruz.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Bakın şimdi, şu sezonda 1 tane yakan var, adam zaten belli, 50 kasa, 60 kasa balıkla gelir ama 3 tane, 5 tane yakan 500 kasa balıkla gelir.

BAŞKAN – Başkanım, şöyle: Bir şey soracaktım, siz zaten cevap vermeye başladınız. “Yaşım 70.” diyorsunuz ama intibak süreniz maşallah çok hızlı, anladınız benim ne soracağımı. Şimdi, burada gaye şudur: Birinci gaye, su ürünlerimizi, servetimizi korumak; ikincisi de namuslu yapanı korumak zaten. Sizin bunlardan taraf olmanız lazım. Siz iyi yapıyorsunuz ya, şartlara, bütün kurallara uyarak yapıyorsunuz, bu kanun sizi koruyacak. Bakın, AK PARTİ döneminde -burada geçsin diye söylüyorum- ruhsat verilmiş bir tane tekne yok. Niye? Zaten zamanında fazla verilmiş, bunlar zamanla belli bir sayıya insin ve bu kaçak avcılık azalsın diye. Hatta ilave yaptığımız güzel bir şey daha var, belli metreden büyük teknelerini getirip bu işi terk edenlere teşvik ediyoruz, satın alıyoruz ve sistemden çıkarıyoruz. Bakın, 1.250’nin üzerinde tekne çıkardık, sırf kaçak avcılığı azaltmak için. Dolayısıyla, söylediklerinizde –evet, yaşadıklarınız- haklısınız ama buradaki toplantının gayesi de iyi yapanı korumak, kötü yapanı sistemden çıkarmak. Mesela Moritanya’ya gidiyorsunuz ya, “Bayrak taşıyoruz.” diyorsunuz, tebrik ediyoruz, helalühoş olsun, ülke içinde değil, dışından da ülkeye bir gelir getiriyorsunuz; burada sizin için bir sıkıntı yok. Gelin, kendinizi bildirin, hatta çözemediğiniz uluslararası sıkıntılı işlerinizde de devlet aracı olsun, çözsün deniliyor. Siz bunu yapmadığınız takdirde -biliyorsunuz- ne oluyor? Uluslararası bir sürü probleme sebep olduğunuz zaman orada kimsesiz kalabilirsiniz çünkü sen devlete haber vermemişsin, kafana göre Moritanya’ya gitmişsin. Ama şimdi devlet diyor ki: “Gel, bana haber ver, Moritanya’ya mı gidiyorsun, Somali’ye mi gidiyorsun, nereye gidersen git, arkada Türkiye Cumhuriyeti olsun.” Bu, bence son derece faydalı bir şey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, yalnız orada farklı bir şey söyledi o beyefendi, diyor ki: “Ziraat Bankası bizim yüzde 4,5’la aldığımız krediyi yüzde 24’le geri istiyor.”

BAŞKAN – Moritanya’yla hiç alakası yok Ziraat Bankasının.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Benim dediğim farklı bir şey, yüzde 4,5’la alınan kredi yüzde 24’e çıkmış.

BAŞKAN – Kaçırmadık İlhami Bey, Moritanya ile Ziraat Bankasını nasıl birleştirdin anlayamadım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, beyefendi krediyi de söyledi.

BAŞKAN – Yok, onu da anladık kardeşim, ayrı bir mevzu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O beyefendi Moritanya konusuna farklı girdi.

BAŞKAN – Ben beyefendinin yolunu açıyorum; o, gayet güzel şeyler söylüyor, zaten konuştuğumuz sıkıntılar bu kanunun gelme sebebi.

Buyurun.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Şimdi, bizim malum, üç tane yerimiz var; bir tanesi, Gürcistan toprağı kabul ediyoruz, Abhazya. Gürcistan’la az da olsa bir anlaşmamız var. Moritanya’ya da sayın genel müdürlerim falan gittiler, peşinden biz de gittik... Ama ilk, başlangıç, dediğiniz gibi, kişisel imkânlarla oldu, oradaki şirketlerle

anlaşılarak oldu. Bunun sıkıntılarını yaşamaya başladık, Gürcistan'da da yaşamıştık. Bunları biz Genel Müdürlüğümüze anlattık, bunların da bir sisteme girmesi lazım. Yalnız, şöyle bir şey var: Eğer bu ülkelerle bir anlaşma yapılacaksa, bizim devletimiz yapacaksa, burada avcı olarak 2 tane kuruluş var, bizlerden birilerinin de onlarla beraber gitmesi lazım. Şimdi, sıkıntı o. Mesela GFCM'e ICAT'ta imza attilar, bizim kuruluşlarımızın hiçbirinin haberi yok bu işlerden. 24 metre olayı öyle geldi karşımıza bizim. Yani bunun gibi şeylerde... Diğer bakanlıklarda da aynı sorunu yaşıyoruz. Mesela pis su tanklarının boşaltılması... Bizim balıkçı barınaklarımızda depolar doldu, alacak yok. Almaları için firmayı arayacağız, üstelik para vereceğiz, ondan sonra onu alacaklar oradan. Böyle sıkıntılarımız da var bizim yani.

BAŞKAN – Peki efendim.

Teşekkür ederim.

DENİZ ÜRÜNLERİ AVCILARI ÜRETİCİLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI ALİ GÜNEY - Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN - Başka söz isteyen var mı?

Buyurun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Bugün çok sevinçliyiz, 1971 yılında çıkan, birkaç defa değişime uğrayan ancak iki defa kadük olan, bugün önümüze gelen bir yasayı konuşuyoruz ve bundan mutluyuz. Tabii ki her yasa yüzde 100 tam hazırlanmış olmayabilir, tartışmalara açık olacağına inanıyoruz fakat bir gerçek var, denizler bize miras olarak kalmadı, emanet olarak verildi.

Denizlerimiz bize miras bırakılmadı, emanet bırakıldı. Bol, bereketli denizleri biz gelecek insanlara, gelecek torunlarımıza da bol, bereketli bırakmak zorundayız. Günü kurtarmak değil, yılları, asırları kurtarmak zorundayız. Mesela, ben 3 tane rakam vereceğim, 2007 yılında –TÜİK rakamları yalnız bu- 528 bin ton, 2013 yılında 339 bin ton, 2018 yılında 283 bin ton. Yani her sene aşağı doğru 100 bin ton gibi geliyoruz.

Şimdi, balıkçılarımızın çok büyük yatırımları var, bu yatırımların karşılığı denizdeki balıktır. Bizim bereketli denizlere kesinlikle ulaşmamız lazım. 1979-1996 yılları arasındaki bereketli günlere, balıkçımızın tüm yatırımları yaptığı o yıllara bugün dönmemiz mümkün değil. Ancak, eğer biz bugünden itibaren belirli önlemleri alabilirsek, belirli yatırımları yapabilirsek, koruma alanlarını Avrupa gibi yüzde 10'lara çıkarabilirsek, hele hele bu kanunda olan ve çok önemsedığımız kota ve bölgesel balıkçılığı uygulamaya geçirebilirsek inanın balıkçılarımız, belki bugün bazı maddelere itiraz etmelerine rağmen ileride, gelecekte bu maddelerin ne kadar kendilerine de faydası olduğunu görecekler. Ancak, tabii ki çok tartışılmalı, tabii ki eksik maddeler şey olmalı. Aslında biz bu eleştiriyi, “Katkılarımız var, çok güzel katkılar sağlayacağız.” diyenleri dinledikten sonra, milletvekillerimizi dinledikten sonra yapabilirsek daha tatlı olacaktı, çünkü katkılarımız biz de öğrenmiş olacaktık. İnanıyorum ki bu katkılar Türk balıkçısına yapıcı olacaktır.

Ancak bizim burada bir sıkıntımız daha var. Şimdi, kanunda olmayan -Ali ağabeyin dediği gibi “Işıktaki olmayan.”- ancak yine bizim duyularımıza göre balıkçı barınaklarının gündeme geleceği söyleniyor. Biliyorsunuz balıkçı barınaklarının öncelik hakkı kooperatiflerde. Çiftçinin tarlası neyse bizim balıkçı barınaklarımız da o. Yani bizim denize ilk adım attığımız yer balıkçı barınakları. Biz, bunun eskisi gibi, dünyada olduğu gibi, tarımı kalkanıran kooperatifler gibi bizim de balıkçı barınaklarında öncelik hakkımızın aynı kalması, tabii ki disipline edilebilmesi, oranın iyi yönetilebilmesi... Zaten bu yasada, anladığım kadarıyla da, kooperatiflerin yaptığı yanlışların yönetim kurulu olarak müeyyidesi

olacağı da var. Biz de buna diyoruz ki “Evet, doğrudur, olması lazım.” Çünkü bir gerçek var, azalan stoklarımız, küçülen balık boylarımız ve yok olmaya yüz tutmuş ekonomik balıklarımız var. Biz bunları kazanabilir miyiz? Kazanabiliriz. Çünkü bizim reislerimiz inanın dünyanın en iyi reisleri. Yani buna eğer el birliği verebilirsek biz eski yıllara belki çok kısa sürede dönemeyiz ama yine de döneriz diyoruz.

Son olarak, ben bu kanunun çıkmasında katkısı olan, eleştiren, katkı sağlayan, yazan, buraya kadar getiren herkese teşekkür ediyorum. Bunun Türk balıkçısına hayırlı olmasını diliyorum. Eksikleri vardır evet, ama biz bu kanunun geçmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun hocam.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SU BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. MERİÇ ALBAY - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, değerli STK üyeleri. Ben 1988 Su Ürünleri Fakültesi mezunuyum. 1971’de çıkarılan 1380 sayılı Kanun’da yer almadığımız için kendi fakülteme ihanet ettim ve iki sene önce fakültenin ismini değiştirdik, Su Bilimleri Fakültesi olduk. Hakikaten boğuşamıyorduk çünkü hiçbir kanunda yerimiz yoktu. “Kadının adı yok” diye bir roman vardı, biz de aynen onun gibiydik.

Şimdi, bu kanun için gerçekten çok teşekkür ediyoruz yani büyük bir emek var kuşkusuz, büyük bir çalışma yapılmış fakat kendimizi içinde yine bulamadık Sayın Başkanım. Hem birkaç maddede katkımız olacak hem de isteklerimiz olacak. Bunlar örneğin balık geçitleriyle ilgili, teknik bir konu tabii kuşkusuz. Ben özellikle taşıma sisteminin çok uygun olmadığını düşünüyorum, onun yerine modern dünyada kullanılan vakum sisteminin veya asansör sisteminin daha uygun olacağını düşünüyorum. Büyük barajlarda da bu uygulanıyor aşağı yukarı. Bunun tekrar gözden geçirilmesinin... Çünkü bir de balık yukarıya taşınacak da aşağı nasıl gelecek onunla ilgili hiçbir madde yok. Balığı götördünüz, aşağıya nasıl gelecek? Çünkü bunlar göç eden balıklar, geri dönmeleri lazım. Bazıları derenin aşağı kısımlarına, bazıları denize dönecekler. Onunla ilgili bir şey yok. Dolayısıyla bunun yöntemleri var, bunlar tartışılabilir.

Diğer bir konu sayın vekillerimiz, birkaç arkadaşımız, vekil beyefendiler söylediler, aslımızı bulmak istiyorduk bu kanunda. Çünkü örneğin 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nda birçok meslek anılıyor, biz artık bu kanunda kendimize yer bulacağımızı düşünüyorduk gerçekten. Yine bulamadık, bula fahrisini bulduk: “Fahri su ürünleri görevlisi”. Bu gerçekten meslektaşlarımızı biraz üzdü, rencide etti diyelim. Bu anlamda gerçekten bunun tekrar düzenlenmesini talep edeceğiz.

Diğer bir konu, özellikle sahil güvenlik botlarında biz su ürünleri mühendisleri, su bilimleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin olmasını talep ediyoruz çünkü bunlar bilimsel bir konu, tıpkı fahri su ürünleri görevlisi gibi bunlar bilimden beslenen işler. Biz fahri görevliyi o anlamda biz zaten kabul edemiyoruz çünkü bu artık bir terzinin, bakkalın yapacağı bir şey değil, bilimden beslenen bir konu. O anlamda gerçekten anlayış rica ediyoruz. Tıpkı sahil güvenlik botlarında mutlaka su ürünleri, su bilimleri ve balıkçılık teknolojisi mühendislerinin olmasını istediğimiz gibi.

Diğer bir konu, ölen balıklarda biz mutlaka su ürünleri, su bilimleri, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin olmasını istiyoruz. Neden? Sayın vekillerimizin, gerçekten dikkatine sunuyorum: Biz hangi dersleri veriyoruz? Lütfen bunu özellikle söylemek isterim bakın. Örneğin su kalitesi, balık kalitesi ve hijyenle ilgili biyokimya, “Fundamentals of seafood system”, genel mikrobiyoloji, su ürünleri besin kimyası, su ürünleri işleme teknolojisi, su ürünleri besin mikrobiyolojisi, su ürünlerinde

gıda güvenliği ve kalite kontrol, su ürünlerinde gıda güvenliği ve HACCP sistemleri, su ürünlerinde kodeks ve uygulamaları, su ürünlerinde soğuk zincir ve muhafaza, su ürünleri tüketici algısı, aquatik mikrobiyoloji, su ürünleri işleme teknolojisi.

Yine, akabinde, neden bu konuda biz katkı istiyoruz, hastalık konusunda destek istiyoruz sizlerden? Örneğin sadece balık hastalığıyla ilgili, balık anatomisi ve fizyolojisi, histoloji ve embriyoloji, aqua kültürde su kalitesi yönetimi, genel parazitoloji, patoloji, balık hastalıkları, akvaryum balıkları hastalıkları, balık sağlığında biyogüvenlik, balık sağlığına giriş, su ürünleri farmakolojisi, balık hastalıkları teşhis ve tedavisi, balık immünolojisi ve aşılama, balık sağlığı ve yönetimi, su omurgasızları ve hastalıkları.

Bakın, 15 tane ders var. Allah aşkına balığı kime emanet edersiniz? Balık yemek isterseniz hangi mesleğe bırakırsınız? Gerçekten takdirlerinize sunuyorum. Bu anlamda lütfen alınganlığımızı anlayışla karşılayın, bir kanun çıkıyorsa içinde artık kendimizi bulmak istiyoruz. Hep bize şu söyleniyor: Yönetmeliklerde sizi tanımlayacağız. Artık ne olur yönetmeliklere bırakmayın, bir tane kanunda da adımız geçsin. Bakın bunu söyleyerek ajitasyon yapmıyorum. Ben fakültemin mezunlarına iş bulmak için gözümün yüzde 80'inini kaybettim, diyemedim. Tanıtımlar için sağa, sola gidiyoruz. Artık, lütfen ölmeden şunu görelim yani. Rica ediyoruz, su ürünleri mühendisleri şu kanunlarda yer alsınlar. Yani Bakanlığımızın bu kadar uzak vizyonu var, deniyor ki “600 bin tona çıkaracağız üretimi.” Kiminle çıkaracağız, insan kaynağımız nerede? İnsan kaynağı kaybolmuyor. Sayın Vekilimiz biraz önce bahsetmişti, çoban bulamayacağız diye. İnanın bana, şu anda su ürünleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri, bizim fakülte de olmasa neredeyse öğrenci bulunamıyor. Toplam mezun sayısı 100'ü bulamıyor Sayın Başkanım. Yani insan kaynağımız gidiyor. Ne olur bizi anlayın.

Kusura bakmayın duygusallığıma da, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim hocam.

Tabii, haklısınız, bir emek veriyoruz, bir ürün ortaya çıkarıyoruz ama sahiplenilen yok. Haklı hocam.

Sayın Dekan, buyurun.

EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. UĞUR SUNLU – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle burada olmaktan ve sizlere hitap etmekten gerçekten son derece mutluyum.

Sayın Meriç Hocam “1988 mezunuyum.” dedi ama ben 1987 mezunuyum, ondan daha kıdemliyim. Dolayısıyla Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Dekanıyım ve aynı zamanda da Türkiye'deki herhâlde en yaşlı su ürünleri mühendislerinden bir tanesiyim. O yüzden rahatlıkla... Ve bugün gerçekten son derece heyecanlıyım. Bunu gerçekten söylemem gerekiyor.

Demin Meriç Hocam da söyledi, biz herhâlde 1380 sayılı Kanun'la emekli olacağımızı düşünüyorduk ama Allah bize bugünleri de gösterdi. Hakikaten emeği geçen herkese öncelikle teşekkür ediyorum.

Meslekle ilgili hakikaten problemlerimiz var, Meriç Hocama katılıyorum ve bu kanunda ne ölçüde yer alabiliriz ondan çok umutlu değilim ama yine de herhâlde birkaç noktada hakkımızın verilebileceğini düşünüyorum meslek grubu olarak. Çünkü hakikaten otuz yılımızı bu mesleğe verdik ve bu mesleğin artık bir yerlere gelmesi konusunda da hakikaten yasal anlamda büyük ihtiyaçlarımız olduğunu düşünüyorum.

Bir iki teknik konu var, onları belirtmek istiyorum. Biraz önce Meriç Hocam bahsetti, özellikle bu barajlardaki balık transferiyle ilgili, bu sistemlerin yasada -benim okuduğum kadarıyla, eğer yanlış değilse- on sekiz aylık bir periyotta yapılması öngörülüyor. Ama hepimiz biliyoruz ki –Sayın Vekilim de çok iyi biliyor- akarsular çok dinamik yapılar ve dolayısıyla on sekiz aylık sürenin on iki aya indirilmesinin çok daha akılcı olabileceğini düşünüyorum. Tabii ki bu sadece benim şahsi fikrim. Kabul edilir, edilmez. Tabii, teknik konudur, o konuda çok net bir şey söyleme şansım yok ama dünyadaki uygulamalara baktığımızda sistem yapıldıktan sonra ne kadar çabuk bu tür sistemleri inşa edebilirsek, tabii, ekosistem ve balıklar açısından daha sağlıklı bir noktaya gelebileceğimizi düşünüyorum.

Bunun dışında, bir de şunu söylemek istiyorum: Özellikle yüzey sularının kiralınması konusunda önceliğin yine su ürünleri kooperatiflerine verilmesinin önemli bir nokta olduğunu düşünüyorum. Eğer su ürünleri kooperatifleri yoksa ya da istemezlerse tabii ki ikinci şahıslara ya da diğer kişi ve kuruluşlara da verilebilir ama önceliğin mutlaka yine su ürünleri kooperatiflerinde olmasının son derece önemli bir konu olduğunu düşünüyorum çünkü tabii ki sizin de söylediğiniz gibi doğrular var, yanlışlar var, bunların hepsi tartışılabilir ama yine de su ürünleri kooperatiflerine de bir önceliğin tanınmasının uygun olabileceğini düşünüyorum.

Ben de özellikle gırgır teknelerinde ve Sahil Güvenlik Komutanlığı gemilerinde su ürünleri mühendisi istihdamının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bunun da gelecekte, en yakın zamanda yine gündeme gelmesinin önemli olduğunu düşünüyorum ve son olarak şunu söylemek istiyorum sözlerimi bitirirken –kusura bakmayın, birazcık lafı uzattım ama- ben yaklaşık otuz yıllık bir deniz kirliliği uzmanıyım ve deniz kirliliği konusunda burada teknik konuların tartışılmasından gerçekten son derece mutlu oldum ve aynı zamanda da master ve doktoramı deniz organizmalarında ağır metal birikimi ve kirliliği üzerine yaptım. Eğer bir gün lütfeder de bizi davet ederseniz özellikle Ege ve İzmir Körfezi’ndeki su canlılarındaki ağır metal kirliliği ve bunların insan yapısına olan etkileri konusunda bir brifing vermekten büyük onur duyarım.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Hocam, bir iki kelime etseydiniz.

EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. UĞUR SUNLU – Yani şöyle: Benim, tabii, Karadeniz’deki konuyla ilgili bir çalışmam yok ama İzmir Körfezi’nde biz üniversite olarak yaklaşık otuz yıldır deniz canlıları üzerine çalışıyoruz ve özellikle ağır metal kirliliği üzerine çalışıyoruz. Benim doktora tezim de özellikle İzmir Körfezi’nde yaşayan ekonomik bazı balık türlerinde ağır metal kirliliği üzerine ve şunu söyleyebilirim çok genel olarak, tabii, çok geniş bir konu ama: Ağır metaller canlılarda aynen insanlarda ve diğer memelilerde ya da diğer canlılarda olduğu gibi değişik doku ve organlarda birikiyorlar. Bunlardan en önemlileri karaciğerler, solungaçlar ve sindirim sistemleri ve gonadlar yani ovaryumlar ve en az miktarda da kas dokusunda birikiyorlar çünkü biyolojik aktiviteleri daha düşük olduğu için kas dokusunda birikim düzeyleri düşük ama bunun yanında bazı balıkların yapılarından kaynaklanan, özellikle yağ içeriklerinden dolayı kas yapılarında biraz daha fazla birikebilme özelliğine sahipler. Siz de bahsettiniz, dünyada özellikle orkinos balıklarında bazı cıva konsantrasyonlarının yüksek olduğuna dair çalışmalar var ama şunu söylemem gerekiyor: Özellikle biraz önce Sayın Genel Müdürüm de bahsetti, Türkiye’deki akuakültür çalışmalarında ürettiğimiz balıklarda herhangi bir kontaminasyon riskinin düşük olduğunu biliyorum.

Bunun dışında avcılıkla ilgili söyleyebileceğim konu ise -İzmir Körfezi’nden örnek vereyim- İzmir Körfezi, biliyorsunuz, 1960’lı yıllardan beri çok ciddi bir kirlenme problemi yaşayan bir körfez ve 2000 yılından itibaren de temizlenme sürecine girmiş bir körfezden bahsediyoruz. Şu anda yenilenme,

iyileşme süreci içerisinde. Tabii, şu da bir gerçek ki kırk yılda kirlenen bir ekosistemi yirmi yılda geri kazanma şansına sahip değilsiniz. Bu çok uzun soluklu bir olay ama şunu söyleyebilirim: Kirleticilerin su sütununda konsantrasyonlarını düşürebilirsiniz ama önemli olan sediment dediğimiz dip çamurunda birikme miktarlarıdır ve dolayısıyla bu da canlıların biyolojisiyle ilgilidir yani ağır metal birikimi aslında balıkların beslenme biyolojilerinde çok önemlidir çünkü dediğiniz gibi demersal balık türleri “top predator” dediğimiz yani daha çok besin zincirinin üst halkasında olan canlılardır ve bunlar beslenme yoluyla... Kirleticiler çünkü bir besin halkasından bir diğerine geçerken katlanarak artarlar dolayısıyla bir sudaki fitoplanktondaki ağır metal miktarıyla, işte, son durak olarak geldiğimizde bir “top predator”la hani levrek ya da işte daha karnivor bir balık türüne geldiğinde ağır metal düzeylerinde birikim miktarları artabilir. Böyle riskler vardır ama şunu söylememiz gerekiyor: Dediğim gibi, su sütunundan çok sedimentteki birikim ve onun suyla transferi arasındaki ilişki çok önemlidir çünkü ağır metallerin sudaki ömürleri de son derece düşüktür çünkü özgül ağırlıkları fazla olduğu için sudaki askı yüküne bağlı olarak, direkt olarak sedimente çökerler yani dip ya da çamura çökerler. Dolayısıyla demersal balık türlerinde risk, pelajik balık türlerine göre yani hamsi, sardalya, istavrit gibi balıklara göre biraz daha yüksektir. Bunu genel olarak söyleyebilirim, biraz önce sizin de söylediğiniz gibi.

Teşekkür ederim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Hocam, bir soru sorayım müsaadenizle.

EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. UĞUR SUNLU – Estağfurullah, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Körfez’deki kirlilik kaynakları tamamen durduruldu mu?

EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. UĞUR SUNLU – Yok, onu söylememiz mümkün değil Sayın Rektörüm. Özellikle nehirlerle gelen kirlenme hâlâ devam ediyor. Yüzeysel sulardan gelen kirlenme var. Neyse o uzun bir konu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

EGE ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ DEKANI PROF. DR. UĞUR SUNLU – Ben de çok teşekkür ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – Efendim, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Rektörüym, İbrahim Diler. Aynı zamanda su ürünleri mühendisiyim. Uğur Hocam gibi, Meriç Hocam gibi 1988 mezunuyum. Uğur Bey’den bir sene sonra ve otuz yıldır bu sektörün içindeyiz. Bu kanunu hakikaten Sayın Vekilimizin ifade ettiği gibi kırk sekiz yıl sonra ciddi anlamda bir değişiklik olarak karşımıza çıkaran tüm ekibe, kanun teklifini yapan Sayın Fatma Hanım’a, Bakan Yardımcımıza, Su Ürünleri Genel Müdürümüze ve çok değerli Komisyon üyelerimize hem teşekkür ediyorum hem de üniversitem adına su ürünleri mühendisi sıfatıyla saygı ve selamlarımı iletiyorum.

Sayın Başkanım, tabii, bu kanun teklifindeki değişiklikleri hazırlarken ilgili Genel Müdürlüğümüzle çok yakın temasta olduk, bazı önerilerimiz oldu. Ben sadece burada bir kısım konuları hazıruna iletme istiyorum izin verirsiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – Örneğin, kanun maddesi 4’te iç sularda kiralama usul ve esaslarında kaynaklar, kooperatiflere ihale yoluyla bir yıllığına kiralanmakta ve her yıl belli oranda artırılarak bu miktar tekrar edilmekte. Ancak burada şöyle bir kısır döngü olabilir: Kooperatifler ne kadar avlayacağını bilmeden borçlandırılmakta. Borçlu olan kooperatif de sonraki ihaleye girememekte ve bu kısır döngü devam etmektedir. Bilim insanı olarak bizim –âcizane- bu konudaki önerimiz, her kaynak için sezon öncesi maksimum kota belirlenip, bu anlamda kooperatifler avlayıp menşe belgesi kestiği ürün nispetinde ödeme yaparsa hem kaynağı sömürmekten vazgeçer, aynı zamanda karaya çıkış noktalarının belirlenmiş olması da izlenebilirliğini sağlar. Yine aynı şekilde menşe belgesi kesmeden başka bir yerden illegal satış yapan kooperatiflere sezon içinde bir aydan az olmamak üzere avlanma yasağı ve idari para cezası uygulanırsa çok ciddi bir yaptırımla bu anlamda karşılaşmış olur. Yani sizler veya bizler balıkçılara para cezasıyla çok fazla bir caydırıcılık bu konuda sağlayamıyoruz ama bir ay gibi bir zaman diliminde bu meslekten menedildiği takdirde çok ciddi bir yaptırım olacağı kanaatindeyiz.

İkinci bir konu, madde 33’teki düzenlemeye baktığımız zaman pek çok meslek grubu ama sayın meslektaşlarımızın dediği gibi ne yazık ki su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisleri burada yer alamamışlar.

Sayın Başkan, çok değerli hazırun; şu anda ülkemizde 13 bin tane su ürünleri mühendisimiz var. 15 su ürünleri fakültesi, 5 ziraat fakültesi su ürünleri bölümü, 4 deniz bilimleri ve teknolojileri fakültesi ve 1 adet de su bilimleri fakültesiyle yaklaşık 25 fakülteyle ülkemizin iç su ve deniz anlamında bütün su ürünlerine hizmet etmekteyiz.

Bu anlamda bu koruma kontrol birimi oluşturularak buralarda da güvenlik ve emniyet eğitimi almış su ürünleri mühendislerine çok ciddi anlamda bir istihdam sağlanmış olur. Aslında bizler, Bakanlığımızdan fazla bir şey beklemiyoruz. Her yıl düzenli olarak -15, 20, 50 hiç önemli değil- ama her yıl sürdürülebilir anlamda su ürünleri mühendisi istihdamı eğer sağlanırsa 2011’den beri, bakın, dikkatinize çekmek istiyorum, 2011’den beri 15 fakültenin yaşadığı öğrenci tercihlerini çok ciddi anlamda düzeltebiliriz.

Baktığımız zaman, Bakanlığımız ne zaman su ürünleri mühendisliği için bir kadro açıtıysa Sayın Vekilim, Sayın Bakan Yardımcım, çok ciddi anlamda öğrenci tercihleri tavan yapıyor, hiç kadro açmazsanız da ne yazık ki dip yapıyoruz; böyle bir handikabımız var. Örneğin, bir ay önce orman mühendislerine galiba 5 bin kadro açıldı.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – 5 bin.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – Çok güzel bir gelişme olmakla birlikte acaba bunu her yıl sürdürülebilir yapabilir miyiz?

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Hepsi orman mühendisi değil, diğer branşlar da var.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – O güzel, o zaman güzel.

Biz de sizlerden su ürünleri mühendisi olarak her yıl çok üst rakamda da değil, 500 binler istemiyoruz; 50 kişi olsun, 100 kişi olsun ama her yıl olursa bu, ciddi anlamda bu ülkenin çok önemli yerli kaynakları olan 15 adet su ürünleri fakültesi, 4 adet balıkçılık teknolojisi mühendisliği bölümünden mezun olan mühendislerimize çok iyi hizmet etmiş olursunuz. Bizim bu konuda hakikaten yetmişmiş elemanlarımız hazır. Yurt dışında bunun örneklerini bir şekilde görmekteyiz.

Koruma ve kontrol birimiyle eğer su ürünleri mühendisleri istihdam edilebilirse hem balık sektöründe hem başka iç suların korunmasında çok ciddi anlamda yerli deniz ve iç su kaynaklarımızı daha bilimsel ve sağlıklı bir şekilde koruyacağımız inancındayım. Bu umutla hepinizi efendim, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ İBRAHİM DİLER – Özür dilerim, bir şeyi unuttum onu hemen bir hatırlatayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ DR. PROF. İBRAHİM DİLER – Sayın vekillerimiz “Kültür balığı yiyoruz başka balık bulamıyoruz.” diyorlar. Acaba kültür balığı sizin için çok mu kötü balık? Neden yani illa böyle bir kıyaslama içindeyiz? Örneğin, tavukçuluk da 1970’ten beri çok ciddi bir endüstri kolu hâline geldi. Hiçbir ifadede ben “Ya, ben doğal tavuk değil de kültür tavuğu yıyorum.” diye bir ifade hiçbir kimseden duymuyoruz ama...

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Hocam, muhalefet yapıyorlar.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – “Doğal balık yiyemiyorum ama kültür balığı yıyorum.” gibi sanki böyle küçümseyici bir ifadeyi özellikle düzeltmenizi istirham edeceğim. Neden? Çünkü hakikaten kültür balığı en sağlıklı balığımız.

Su ürünleri mühendislerimizin çok yoğun özverisiyle, gece gündüz demeden o sulara en güvenli şekilde; asla sağlıksız ham madde katılmıyor, asla bizim insanımızın istemediği ham madde katılmıyorum, antibiyotiklerle beslenmiyor, büyütme hormonu asla kullanılmıyor. Ben o hassasiyetin bilinmesi açısından sadece bilgilendirme yapmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Hocam.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkan, bir ilave yapacağım hocamı desteklemek adına.

BAŞKAN – Barış Bey çok acil bir yere gitmek istiyor, izin vererseniz...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Peki, madem.

BAŞKAN – Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Evet, tekrar teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben bir gerekçe okuyacağım: “Bu kanun teklifinde -sayın dekan hocalarımın özellikle dinlemesini isterim- ekonomik ve sürdürülebilir su ürünleri üretiminde kontrolün en temel unsurlarından biri olan ruhsatlandırma işlemlerinin günümüz şartlarına uygun hâle getirilmesi,

Su ürünleri ihtisas sahalarında ve sınırlarının tespit edilmesi faaliyetinde oluşturulacak heyette alanında uzman ve meslek mensubu bilirkişilerin görev alması,

Su ürünleri yetiştiriciliği, ıslahı ve yönetimi, balıkçılık yönetimi ve teknolojisi, su ürünleri kalitesi, güvenliği ve işleme teknolojisi, su ürünleri hastalıkları ve sağlık yönetimi, su kaynakları ve kıyı yönetimi alanlarında dört yıllık lisans eğitimi gören ve su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi ve balıkçılık teknolojisi mühendisi unvanına sahip meslek mensuplarının meslekleriyle doğrudan ilişkili olan bu kanun kapsamında görev, yetki ve sorumlulukların artırılması, eğitimli insan kaynağımızın uzmanlık alanı doğrultusunda istihdamının sağlanması,

Balıkçılık ve su ürünleri faaliyetlerinin mesleki standartlarının gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.”

Az önce Sayın Başkanımızın “alelacele” dediği kanun teklifi su ürünleri mühendislerimizin kırk bir yıldır, kırk sekiz yıldır aslında beklemiş olduğu bir kanun teklifiydi. Yani bu, gerçekten su ürünleri mühendislerimizin... Özellikle bu kanundan sonra bir de yetki kanunu çıkartılması lazım. Çünkü su ürünleri mühendislerinin yaptığı işi veteriner hekimler kendi ofislerinde yapabiliyor ama su ürünleri mühendisleri maalesef, ne yazık ki kendi işlerini yapamıyor.

ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ PROF. DR. İBRAHİM DİLER – Hazırladık.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Hazırlamanız lazım gerçekten çünkü ondan sonra diyoruz ki su ürünleri fakültelerine niye öğrenci gelmiyor? Niye gelsin? Yani gelmez tabii ki iş alanı, iş sahası yaratmazsak, onlara destek olmazsak tabii ki gelmez diye düşünüyorum. Bu kanunda da, özellikle bazı maddelerinde su ürünleri mühendislerinin kanun maddelerine eklenmesini özellikle talep ediyorum.

Türkiye’de 60 ve 65 metrelik gırgır teknelerimiz var.

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – 2 tane.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 2 tane. 40 metrenin üzerinde 40’ın üzerinde.

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – 38 tane; iki sene evveline kadar öyleydi.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 40’ın üzerinde ve çoğu da şimdi Moritanya’da orkinos balıkçılığında..

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – Öyle değil, burada da var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Var, evet.

Şimdi, devlet, ruhsatları geri alarak balıkçıların önüne bir yol açtı aslında.

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – İki sene evveline kadar öyleydi.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Öyleydi ama milyon dolarlık yatırım yapıyor gırgır teknelerimiz ama ruhsatlarının geri alınmasını istese belki yarı fiyatına geri veremiyorlar; doğru mu? Yani şimdi, gırgır tekneleri o zaman bu tekneleri geri verir mi?

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – O zaman da adil konmamıştı o.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tabii, adil konmadı.

BAŞKAN – Birbirinize değil arkadaşlar, siz buraya hitap edin.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, böyle bir sistem oluştu ve bunun acil düzenlenmesi.

Bir de kıyı balıkçıları, bizim Türkiye’deki kıyı balıkçılarımızın... Özellikle balıkların yavrulama zamanı mart, nisan, mayıs, haziran. Balıklar suyun ısınmasıyla beraber kenarlara gelmekte ve kıyı balıkçılığına her türlü müsaade serbest, bir yasağımız yok. Yasağımız olmadığı için, yumurtlayacak olan balığı biz direkt kıyı balıkçılığı adı altında avlıyoruz; yani bunların da... Biz bütün büyük balıkçılara suç atıyoruz ama yani bizim kendi içimizdeki kıyı balıkçılığını da -mart ve nisan ayından sonra denize

girecek yer olmuyor çünkü her tarafta ağlar gerili- yani ne istavrite ne mezgite ne barbuna ne bileyim, değişik balıklara biz yavrulama imkânı vermeden bu balıkları avlama yoluna gidiyoruz. Özellikle bu hususun dikkate alınması gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, orta su balıkçılığı diye bir şey çıktı. Şimdi, bir tekne bir dönemde ruhsat alıyor; orta su balıkçısı. Trol mü, orta su balıkçısı mı, gırgır mı belli değil. Bir ruhsat; bu sene bu olmadı, ben trole döneyim, o yıl içinde olmadı, ben şuna döneyim. Bir ruhsatın bence bir dönem boyunca -tarım il müdürlüğü olur, Tarım Bakanlığı olur, Genel Müdürlüğümüz olur- bir yıl boyunca bir göreve nasıl başlادیysa o sezona sezonun öyle bitirilmesi balıkçılığımız için bence avantaj sağlayacaktır diye...

BAŞKAN – Kanunda var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Var evet.

DENİZ TİCARET ODASI MECLİS ÜYESİ ABDULLAH DENİZER – 2020’de başlıyor Vekilim; yine araya girdik ama o kanun da işte 2020’de başlıyor.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Evet.

Şimdi, trol avcılığıyla ilgili bir şey daha söyleyeceğim. Trol avcılığını biz bakın, Eylül 1’de başlatıyoruz bütün balıkçılıkla beraber. Denizlerimiz daha ısınmamış, 3 mil kuralı var ama denizlerimiz ısınıp daha soğumadığı için 1 Eylülde başlayan trol avcılarımızın devlet farkında olmadan 3 milin içerisine girmesine sebebiyet veriyor. 1 Eylülde değil 1 Ekimden sonra trol avcılığı başlarsa belki balıkçılarımız da rahat eder, belki trol avcılarımız da o zaman 3 mil sahasının içine girmezler. Yani bu da bir önlemdir. Bunun da kanunlaştırılması bence önemli.

Bir de -sayın ağabeylerim belki kızar ama- ben balıkçılık için özellikle Karadeniz’de trol, gırgır avcılığının yönetmelikle 18 metreye çekildiğini biliyorum ve bu 24 metre dünyada 50 metreyken bizim ülkede 24 ve 18 metreye kadar çıktık. Yani bazı balık türlerini, balıkları korumamız için bence bunun 24 sınırında kalması daha uygundur. Yani nasıl kıyı balıkçılığımız bu şekilde tam balıkların yavrulama dönemi ağlarını atıp balıkları yakalatıyorsa aynı şekilde, “18 metre” dediğinizde Karadeniz’de yani bazı alanlar öyle derin ki 2 metre ötesi 18 metre oluyor. Onun için bunun da bir kanunla düzenlenmesi, bunun yönetmeliğe değil kanuna bağlanması belki ülkemiz için daha hayırlı olacaktır.

Ve şunu da söyleyeyim: Burada en önemli, Su Ürünleri Kanunu’nu tartışırken, Su Ürünleri Kanunu’nu burada gündeme getirirken kanun maddesi içerisinde bir tane su ürünleri mühendisinin olmaması gerçekten şaşırtıcı ve buradaki, Komisyondaki arkadaşlarımıza rica ediyorum ve Sayın Başkanımızın huzurunda bazı önergeler verilecektir. Yani burada sadece “Muhalefet partisi bir önerge verdi, biz de reddediyoruz.” mantığıyla değil, gerçekten Türkiye’nin ihtiyacı olan bir şey mantığıyla hareket edersek Sayın Başkanımızın beraberinde verilen önergeleri dikkate alıp belki Türkiye için çok mantıklı şeyleri -1971 yılında çıkmış, kırk sekiz yıl- belki tarihe geçecek kanun maddelerinin düzenlenmesini burada Komisyon üyelerinin huzurunda sağlayabiliriz. Onun için tekrar istirham ediyorum.

Teşekkür ederim. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, cevap vermem gerekiyor.

BAŞKAN – Buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Hocam, özellikle teşekkür ediyorum kültür balıkçılığıyla alakalı verdiğiniz bilgidan dolayı.

Hocam, ben tükettiğim balığın tamamına yakınına kültür balığıyla tüketiyorum. Şimdi, nasıl yetiştirildiğini biliyorum. Benim buradaki amacım, kültür balıkçılığı için milyonlarca liralık bir yatırım gerekiyor, değil mi? Ve kültür balıkçılığının olduğu yerlerde, hiç kimse kusura bakmasın, çevre katliamı yaşıyor ve çevreye verdiği bu zarardan dolayı ben kültür balıkçılığının mümkünse belli ölçülerde kalmasından yanayım. Ben bunun için söyledim: Allah'ın bahsettiği denizlerde, üç tarafı denizle çevrili bir ülkede, siz doğal yollarla üreyecek balıkları yanlış politikalarla yok ediyorsunuz, ürettilmiyorsunuz, kültür balıkçılığına yönlendiriyorsunuz. Benim itirazım buna. Çıkacak yasalar hem balık üretimini, doğal ortamda popülasyonunu artıracak. Belirli kurallarla yapılması noktasında burada doğru şeyler yapmamız açısından ben bunu söyledim. Yoksa kültür balıkçılığının ne olduğunu çok iyi biliyorum Hocam, deniz çocuğuyum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, söz talepleriniz var, onları vereyim fakat lütfen, biraz kısa tutalım, bir ara verelim uygun görürseniz, ondan sonra tekrar devam ederiz diye düşünüyorum.

Buyurun.

SİNOP ÜNİVERSİTESİ SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ DOÇ. DR. BİROL BAKİ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, öncelikle, bu kanun teklifinin, hocalarımın da dediği gibi, uzun bir süre sonunda bu hâlde bile olması bizi aslında sevindiriyor. Ben altı buçuk yıl Tarım Bakanlığında da görev yaptım. Bakanlıkta görev yaptığım zamanlarda da başımıza gelen, bazı ikilemde kaldığımız konulara açıklık getirildiği görülüyor bazı maddelerde, özellikle kiralamada. Balıkçı barınaklarının kiralınması ve istihsal alanlarının kiralınması konusunda.

Diğer bir husus: Yunus avcılığı Bern Sözleşmesi'nde, kati bir kanunda olmasına rağmen -1380'de olması- Avrupa Birliği mevzuatları gereği gerekiyordu bunun değiştirilmesi.

Yine, Meriç Hocam bahsetti, balık geçitleri enerji sistemlerinde kurulması gereken, sizin de dediğiniz gibi, yüzde 10'u geçiş hakkına sahip olması gereken sistemler ama biz de Karadeniz Bölgesi'ndeyiz, zaman zaman bununla ilgili sıkıntılı durumları duyuyoruz, görüyoruz. O yüzden önemli bir konu, özellikle balık göçlerinin hem üreme hem de beslenme amaçlı olması itibarıyla.

Müsadere konusu, el koyma konusu: Özellikle 2007'den sonra biliyorduk, başımıza da çok geliyordu. Yargıyla alakalı, görevsizlikle alakalı bir durum. Şimdi bu da idari olarak valiliklere verilmiş. Umarım yeterince gerçekleştirilebilir çünkü farklı uygulamalar da başımıza geliyor, görüyoruz.

Madde madde de kısa kısa önerilerim olacak.

2'nci maddede istihsal alanlarının kiraya verilmesi konusunda “altmış gün içinde cevap verilmemesi hâlinde ilgili bakanlıklardan uygun görüş verilmiş sayılır.” hükmü var. Şimdi, genelde dosyalarda evrak tanımlaması yapıldığı için burada bir evrakta boşluk olacağı düşüncesi oluştu bizde. Yani bununla ilgili cevap verilmemesi bir cevap verilmiş anlamına nasıl gelecek, bunu anlayamadık.

Balık geçitleriyle ilgili daha açık ve net, dediğim gibi, hem göç, beslenme ve üreme amaçlı, çok net ifade edilmesi gerekiyor. Fahri su ürünleri görevlisi, evet, su ürünleri fakültesinde görevli bir öğretim üyesi olarak biz su ürünleri mühendisleri yetiştirmeye çalışıyoruz, dört dörtlük olmasa bile, eksiklikleriyle de olsa ama “fahri su ürünleri” tanımlaması biz hocaları da biraz rencide etti, sadece mezunlarımızı değil.

Yine, “bu madde kapsamında görevlendirilen” diye bir deniz ve iç sularda su kontrolü yapan, görevlendirilen personel diye geçiyor. Bence de bu görevlendirme bir yazıyla da olabilir. Dolayısıyla su ürünleri kontrolörleri eğitim alarak gelen personeller bildiğimiz kadarıyla. Buranın “su ürünleri kontrolörleri” olarak değiştirilmesinde fayda görüyoruz.

Yine fahri su ürünleri görevlisinin görev tanımı bir yardımcı olmak, tutanak tutmak ve tutanağı ilçe müdürlüklerine iletmek olarak tanımlanmış. Burasının iyi doldurulması lazım çünkü tutanak tek taraflı olmuyor ki şu anda hâlihazırda Bakanlık bünyesindeki mühendisler bile bazen tutanak konusunda sıkıntı çekebiliyor. Dolayısıyla Bakanlık personellerinin daha yetkilendirilmesinde fayda görüyoruz. Özellikle kanunda da su ürünleri mühendisleri tanımının iyi yapılması gerekiyor.

11’inci maddede, avcılık ve yetiştiricilikle ilgili idari para cezalarında hep bir ara var; 1.000 TL ile 5.000 TL arası, işte, 5.000 TL ile 50.000 TL arası. Bununla ilgili bir hüküm yok. Yani ağırlığa göre mi, fazlalığa göre mi, büyüklüğe göre mi, böyle bir tanımlama yapılmamış. Bazı maddelerde net olarak verilmiş ama bizce bölgeler arası, iller arası, kişiler arası farklılık olmaması adına bunların daha net olması gerekiyor. Yani eğer bin TL azami ise sadece bin TL üzerinden cezalandırmanın doğru olduğunu düşünüyoruz.

Bir örnek vereceğim: Ben MERKODER Yönetim Kurulu üyesiyim, Mersin Balıkları Koruma ve Yaşatma Derneği. Bizi üzen, tabii, mersin balıkları, biliyorsunuz, dinozor tarihçesine de sahip, o zamandan bu zamana gelen bir balık türü ve nesli tükenme tehlikesi altında. Bunun gibi balık türlerimiz var, özellikle Karadeniz alabalığı (salmo trutta fario) da bu şekilde. Orman Bakanlığımızdan yetkili bakanımız da burada. Bir adet kum zambağının kumsallardan sökülme cezası 40 bin TL, bunu biliyoruz ve bizim bölgede konusu da olmuştu. Ama bu nesli tehlike altında olan türlerle alakalı bu büyüklükte bir yaptırım yok. Yani biz balıklarımızı, evet, çevremizi evet koruyacağız ama bir kum zambağını önemsiyorum, endemik bir tür, nesli tehlike altındaki bir tür ama aynı faunada, florada gösterdiğimiz özeni ya da ehemmiyeti faunada da göstermemiz gerektiğini düşünüyorum.

Yetiştiricilikteki potansiyel alanlar burada yok ama Ali Başkanım da haklı olarak avcılık alanlarının sınırlandırıldığı konusunda biz de bölgede toplantılar yaparken bizim de çok başımıza geliyor. Bizim önerimiz şu: Bütün Türkiye’de potansiyel alanlar belirleniyor. Belli ki bir Bakanlığımızın 2023 hedefi var 600 bin ton. Bu alanları belirlerken üniversiteler, STK’ler ve Bakanlık birlikte çalışmamızı öneriyorum ben. Yani o bölgede yoğun avcılık yapılıyorsa balık göç bölgelerindeyse, eğer bu bilimsel bir raporla tespit edilmişse veya edilmemişse çalışarak potansiyel alan olarak belirlemeyelim diyoruz, biz de avcılık yapan balıkçılarımızı ekonomik olarak korumamız gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, yetiştiricilik tesislerinin su kalitesi anlamında izleme çalışması var 2009, 2010 ve 2007 yönetmelikleriyle. Burada da izlemeleri yetkili laboratuvarlar yapıyor bildiğimiz kadarıyla. Burada da üniversitelerle birlikte yapmayı öneriyoruz. Biz kendimizce yapıyoruz ama bunlar sadece yayınlarda kalıyor, raporlanma aşamalarında Bakanlıkla birlikte çalışılabileceğini düşünüyoruz.

Yine, kotadan bahsedildi, ben kısa bir açıklama yapayım. Tüm Türkiye açısından bir sörvey çalışmasına ihtiyacımız olduğu bütün bilim adamları söylüyor. Sörvey çalışması yapılmadığı sürece ne kadar balığımız var, ne kadar bir yaşlı üreme zamanına gelmiş balığımız var, bunu bilemiyoruz. Dolayısıyla da kota uygulayamıyoruz. Kotayı uyguluyoruz ama kafamızdan veya geçmiş verilere dayalı uyguluyoruz.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Yararlanacağımız şeyler muhakkak olacaktır.

Barış Bey, her aklına geldikçe geliyor “Acelem var.” diyor. Arkadaşlar, bir düzeltme yapacak.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasındaki bir ifadesini düzelttiğine ilişkin açıklaması

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Az önce yanlış bir ifade kullanmış olabilirim, yanlış anlaşılmış olabilir daha doğrusu. Ben kıyı balıkçılığıyla ilgili bir kanun düzenlemesi yaparken kıyı balıkçılığını hem destekleyelim hem de balık türlerini koruyalım anlamında sadece balığın yavrulama döneminde tutulmaması gerektiğini söyledim; onu düzelttim yanlış anlaşıldıysa. Sadece buydu.

BAŞKAN – Eyvallah.

Balıkçılar hemen duyunca içeri geri geldiler. İşte böyle. Ne konuştuğumuza dikkat etmemiz lazım.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2214) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, efendim, size söz vereceğim, sonra oylamaya geçeceğim.

Buyurun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ERDOĞAN KARTAL - Teşekkür ediyorum.

Ben de SÜR-KOOP adına buradayım, Su Ürünleri Merkez Birliği olarak sabahtan beri, on ikiden beri buradayız ama başlarsanız, sayın vekillerim hep konuştu, işte altı aydır toplanamamış Komisyon falan, biz on senedir bekliyoruz sayın vekillerim, bu kanunun çıkmasını inanın on senedir bekliyoruz.

Şöyle hatırlıyorum: Herkes bilir, bizim “kaçak avcı” “şebeke avcıları” dediğimiz kaçak trolcuların Marmara’da sayısı 10 bile yoktu o dönemde, bugün 300’ün, 400’ün üzerinde; İzmir’de hiç yoktu, 200-300 orada olmuş; Akdeniz’de hiç yoktu, orada da bu tür kaçak avcılık fazlasıyla artmış; Karadeniz’de hiç yoktu, Samsun bölgesinde oldukça fazla olmaya başladı. Demek ki on senedir kaybettiğimiz zamanda oldukça bu kaçak avcılık ortaya çıktı. Bunun için biz aslında balıkçılar olarak sabırsızız, bir an önce şunları konuşsak da şu kanun, bir saat bizim için inanın çok önemli. Belki herkes gibi ben de az da olsa eksiği var ama bu kanun şu anda bizim için elzem, çok önemli, balıkçılar için çok önemli; bunu özellikle diyorum. Kim için? Doğru balıkçılar için önemli. İnşallah, bu şekilde biraz daha acele edersek bizim için daha iyi olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Efendim, bence burada kifayeti...

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI ERDOĞAN KARTAL - Vallahi hemen çıksa...

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Geneli üzerindeki konuşmaların yeterince yapıldığı düşünüyorum çünkü maddelerde zaten yine konuşma haklarımız olacak.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 6'ya kadar ara veriyorum.

Kapanma saati:17.07

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.05****BAŞKAN : Yunus KILIÇ (Kars)****BAŞKAN VEKİLİ : Hasan KALYONCU (İzmir)****SÖZCÜ : Fatma AKSAL (Edirne)****KÂTİP : Zafer IŞIK (Bursa)**

BAŞKAN – Saygıdeğer Komisyon üyeleri, Sayın Bakan Yardımcım, çok kıymetli hazırun; 1’inci maddenin görüşmelerine başlıyoruz.

Şimdi, 1’inci maddeyi okutuyorum:

SU ÜRÜNLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Su ürünleri ruhsat tezkereleri ve izinleri

MADDE 3- Ticari amaçlı su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler ile ticari amaçlı su ürünleri avcılık ya da yetiştiricilik faaliyetinde kullanılacak gemiler ve diğer su vasıtaları için Tarım ve Orman Bakanlığından ruhsat tezkeresi veya izin alınması zorunludur.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin verilmesine, yenilenmesine, süresine, iptaline ve ruhsat kod numarasının gemiye yazılışına, türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa ve av araçlarına göre verilecek izinlere, amatör amaçlı avcılık faaliyetlerinde türlere, yerlere ve yöntemlere göre belirlenen esaslar dahilinde getirilecek sınırlamalar veya ruhsata tabi olacaklar ile yerli ve yabancı uyruklu kişilerce yapılacak amatör avcılığa ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ruhsat tezkerelerinin veya izinlerin yetkililerce talep edilmesi halinde gösterilmesi zorunludur.

10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkındaki Kanun hükümleri saklıdır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyenler, sırasıyla?

Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, teklifin 1’nci maddesiyle Su Ürünleri Kanunu’nun 3’ncü maddesinde değişiklik yapılmak isteniyor. Bu maddede iki ayrı değişiklik önergemiz bulunmaktadır.

Madde 3 üzerinde teklif edilen değişiklik hakkındaki görüşümüz şu şekildedir: Bu teklifle birlikte deniz ve iç sularda su ürünleri yetiştiriciliği yapan işletmelerin faaliyetleri kapsamında kullanmış olduğu çeşitli ebatlardaki gemi/teknelerin akaryakıt desteği almaları sağlanmış olacaktır.

Kanunun mevcut hâli nedeniyle bu işletmelerin, gemi/teknelerini ruhsatlandıramadıkları için ÖTV’siz yakıt alamadıkları ifade ediliyordu. Sektörün artan maliyetleri içerisinde en göze çarpan giderin yakıt/enerji olduğunu düşündüğümüzde, yapacağımız değişikliğin sektör açısından faydalı sonuçlar doğuracağını umuyoruz.

Yine, bu madde kapsamında ülkemiz için ilk defa balık türlerine yönelik avcılık kotası getirilmekte ancak burada en önemli husus, kotaların belirlenmesinde bilimsel ölçütler kesinlikle göz önüne alınmalıdır. Üniversiteler ve araştırma enstitülerinin yer alacağı bir komisyon oluşturulmalıdır. Onlarla birlikte türlere özgü stokların nasıl belirleneceği ve ne kadarının avlanacağı gibi hususlar bilimsel olarak belirlenmelidir.

Ayrıca, balık türüne göre stokların yıllık olarak izlenmesi gerekmektedir. Stokların belirlenmesinde görev yapacak olan meslek gruplarının, biraz önce de belirttiğimiz gibi, su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri, su bilimleri ve mühendisleri bu kanun içerisinde ve kanuna dayalı çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerde muhakkak ve de muhakkak yetkilendirilmelidir. Çünkü bu meslek grupları almış oldukları lisans eğitimleri süresince balık stoklarının tahmin edilmesi ve ekosistem temelli yönetilmesi konularında bilimsel eğitim almaktadırlar.

Bu önergemizle teklifte sıralanan, aslında amaçlanan avlanma için sıralanan izin koşullarında zamanında belirtilmesi amaçlanmıştır. Yani “zamana göre” kelimesinin eklenmesi gerektiği düşüncesindeyiz. Önerimizin, bu izinlerin zamanın bilinmesi ve belli bir süreyi öngörmesinin daha doğru olacağını düşünüyoruz.

İkinci önergemizde ise yine madde 3’ün son paragrafında yapılan değişikliğin mevcut hâliyle kalmasının doğru olacağını düşünmekle birlikte kanunlarda genel çerçevesi çizilen düzenlemelerin tüzük, yönetmelik ve/veya yönergelerle düzenlenmesinin yapıldığını da hatırlatmak isterim. Bu açıdan baktığımızda, yapılan değişiklik teklifinde sadece kanuna atıf yapılmıştır. Bunun bir eksiklik gibi görüldüğü için bu kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümlerinin de saklı kaldığına yer verilmesinin önergemizde olduğu gibi doğru olacağını düşünüyoruz. Yani şöyle: “10/6/1946 tarihli 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ile bu kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.” diyelim diyoruz. O yüzden size verdiğimiz önergemizde de bulunmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sizin de söylediğiniz üzere madde üzerinde iki adet önerge var. Şimdi önergeleri okutup işleme alacağız.

Birinci önergeyle başlayalım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

7/10/2019

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 3’üncü maddenin (2)’nci fıkrasında yer alan “..., türlerin avlanma miktarlarına, bölgesel avcılığa, ...” ifadesinden sonra “..., zamana, ...” ibaresi eklenmiştir.

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygün

Bursa

Adana

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Gerekeçyi okutuyorum.

Gerekeç:

Avlanma için sıralanan izin koşullarında zamanının da belirtilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

7/10/2019

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 3'üncü maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“10/6/1946 tarihli ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ile bu kanuna dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümleri saklıdır.”

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bursa

Adana

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Kanunlarda genel çerçevesi çizilen hükümlerin tüzük, yönetmelik ve/veya yönergelerle düzenlenmesi yapılmaktadır. Değişiklik teklifinde ise sadece 4922 sayılı Kanun'a atıf yapılmıştır. Metnin bu hâliyle eksik kaldığını düşündüğümüzden atıf yapılan 4922 sayılı Kanun'a dayalı çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümlerinin de saklı olduğunun belirtilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

AYHAN BARUT (Adana) – Biz çoğunlukta'yız ama Başkanım, böyle “Kabul edenler... Etmeyenler...”

BAŞKAN – Yok, saydım.

AYHAN BARUT (Adana) – Bir daha sayın Başkanım. Hiç mi iyi bir şey söylememişiz de kabul görmemiş?

BAŞKAN – Hayır, saydım, 6 kişisiniz kabul edenler, etmeyenler 9 kişi.

AYHAN BARUT (Adana) – Memleketin faydasına olan bir şey Başkanım.

BAŞKAN – Onu siz sundunuz, biz okuttuk, kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2 - 1380 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 - Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında, ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz, dalyan ve içsulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri, üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir. Bu yerler gerçek veya tüzel

kişilere, gelirleri il özel idarelerine, il özel idareleri kaldırılan illerde ise genel bütçeye ait olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir. Bu yerlerden Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda avcılık yoluyla istihsal hakkı, başkalarına devredilmemesi şartıyla, öncelikle istihsalin yapılacağı yerde kurulan, üyeleri beş yıldan az olmamak üzere üretim bölgesinde ikamet eden, münhasıran su ürünleri istihsalı veya pazarlaması ile iştigal eden su ürünleri kooperatiflerine veya birliklerine, bunların kiralamaması halinde ise gerçek veya tüzel kişilere Tarım ve Orman Bakanlığınca kiralanabilir.

Projeli olarak yapılacak yatırımlarda ihtiyaç duyulacak karasal alanların kiralama işlemleri bu madde hükümleri çerçevesinde; taşınmazın tescilli olması durumunda maliki kuruluş tarafından, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanlardan olması durumunda ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle yapılır.

Deniz ve içsularda veya bu yerlerden su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır; altmış gün içerisinde cevap verilmemesi halinde uygun görüş verilmiş sayılır.

İstihsal hakkı kiraya verilen alanlarda yapılacak ticari, amatör, rekreasyonel amaçlı avcılık ve yetiştiricilik faaliyetleri ile istihsal hakkı kiraya verilen türler ile ilgili usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben kısa tutacağım bu maddeyle ilgili.

Kiralamayla ilgili bir madde. Burada öncelikle 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’nun koşullarının mutlaka devreye sokulması lazım yani sadece Tarım ve Orman Bakanlığının kendi belirlediği koşullar üzerinden bir ihale olması doğru değil. Mutlaka Devlet İhale Kanunu’nun ilgili koşullarının da ilgili yaptırımlarının da kurallarının da geçerli olması özellikle söylediğimiz bir durum. Çünkü yaşadığımız birçok ihale süreci var, birçok tereddüt var, birçok sıkıntı var, o yüzden 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu’na da gönderme yapılarak ihalelerin buna göre verilmesi, kiralamaların buna göre yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Diğer bir konu da “Deniz ve iç sularda veya bu yerlerde su alınarak karada su ürünleri yetiştiricilik bölgeleri belirlenirken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınır, altmış gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde uygun görüş verilmiş sayılır.” Bu ciddi anlamda bir sorun. Yani Bakanlık ya da ilgili kurum “Ben cevap vermiyorum.” diyebilir, o zaman cevap gelmiyorsa bu olumluluktur. Bence bunun tam tersi olmalı, altmış gün içerisinde Bakanlık olumlu veya olumsuz bir cevap vermeli. Altmış gün geçecek, cevap vermeyecek... Bu olumlu bir anlam taşıyor! Böyle bir şey yok, olmamalı da zaten. Dolayısıyla bu altmış günlük mesele içerisinde Bakanlığın mutlaka ve mutlaka bir görüş bildirmesi, karar vermesi, karar vermiyorsa da altmış gün içerisinde bunun geçerli değil geçersiz olması gerektiğini düşünüyoruz, olumsuzluk ibaresi olarak algılanmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Bu madde üzerinde bir değişiklik önergemiz var.

Değerli arkadaşlar, bununla ilgili, burada görüşülen su ürünleri hakkında kanunun değişikliği hakkındaki görüşlerimiz, önergelerimizle ilgili biz de bu kanunun çıkmasından yanayız ancak burada önerdiğimiz değişiklikler yine burada bu işte çalışan, bu sektörle ilgili olanların, herkesin faydasına olan bir şey. Muhalefet partisinden geldi diye bu teklifleri hazır kıta “evet” ya da “hayır” şeklinde yapmayalım, vicdanlarımızı sorgulayalım. Biz de bu toplumun yararına, bu sektörün yararına işler peşindeyiz. Bu nedenle faydalı olan değişiklik önerilerimiz var. Amacımız burada bu işin önünü tıkamak değil, daha faydalı, daha üretken hâle getirebilmek. Her şeye de hayır dersek bunun bu Komisyonun ileriye yönelik bundan sonraki çalışmalarında bazı sıkıntıları doğuracağını belirtmek istiyorum.

Madde 4 kapsamında getirilen değişiklik teklifinde biraz önce Orhan Başkanımın da söylediği gibi kooperatiflerin mevcut hakları budanmaktadır. Şöyle ki: Kanunun mevcut hâlinde her türlü su ürünleri istihsalı yapılan deniz ve iç su alanlarında öncelik hakkı olan o alanda mevcut olan kooperatif veya birliklere verilmişken teklif edilen değişiklikle kooperatifler ve birlikler geri plana atılmaktadır. Madde 4’ün mevcut hâliyle kooperatifler, birlikler deniz ve iç sularda avcılık veya yetiştiricilik yoluyla yapacakları üretimde kısmen de olsa korunmuşken yapılan değişiklik teklifinde sadece avcılık yoluyla yapılacak olan üretim konusunda öncelik tanınmıştır. Bu durum özellikle kafeslerde, havuzlarda, su ürünleri üretimi yapılan, yapılacak sahaların kiralanmasında kapital açısından güçlü şirketlerin, holdinglerin korunmasına neden olacaktır. Kooperatif veya birliklerde örgütlenmiş olan küçük ölçekli üreticiler açısından mağduriyetleri artıracak, tekelleşmeyi sağlayacaktır. Yani burada denizler, iç sular ve kara alanlarında yapılacak olan alan kiralamalarının Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre neden yapılmadığı, çıkarılmadığı bize izah edilmeli. Bu hususta her türlü tartışmayı beraberinde getirecek bir düzenlemedir. Bunu bizim muhalefet olarak kabul etmemiz mümkün değildir. Kiralamanın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılmadan sadece Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılması adrese teslim kiralamaların yapılmasına neden olacaktır. Bu sonuç daima tartışmalı olacaktır. Bu açıdan, önergemizde olduğu gibi, burada kiralamalarla ilgili bakanlıklarla birlikte su ürünleri kooperatifleri, kooperatif birlikleri, köy birliklerinden mutlaka görüş alınmalı ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerince yine Bakanlık tarafından kiraya verilir olmalıdır diye düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Okan Bey...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben de verdiğimiz önerge doğrultusunda konuşacağım.

Yani artık her şey kooperatifler, birlikler... Yani dünya buralara giderken biz bundan geçtiğimiz dönemde sulama birliklerini ve sulama kooperatiflerini Devlet Su İşlerine terk ettik. Şimdi de ihale yoluyla sadece avcılık yapsın kooperatifler isteniyor. Bu da yanlış. İhale yoluyla adrese teslim işler yapılabilir çekincesindeyim. Bunu bir daha düşünelim. Yani en azından değiştiremiyorsanız kooperatiflere, birliklere bir kota koyalım yani bunlar da yaşasınlar. Yarın öbür gün bunların yaptıkları işi bir tanesi ihaleye çıkarılır, bastırır parayı. Kooperatiflerin bu kadar gücü yok. Onlar da silinir gider diye düşünüyorum. O yüzden bunu lütfen düşünelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – 2’nci maddenin dördüncü fıkrasıyla ilgili...

“Hazinenin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan deniz ve iç sularda veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye dayalı olarak yapılacak su ürünleri

yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile deniz, dalyan ve iç sulardaki su ürünleri istihsal hakkının kira, yöntem ve teknik şartları, süreleri ve yıllık bedelleri üretim yerlerinin özellikleri dikkate alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir.”

Şimdi, burada bizim itiraz ettiğimiz şu Sayın Başkan: Bu yerler belirlenirken ÇED raporları uygunluğuyla alakalı sadece Tarım ve Orman Bakanlığına yetki veriliyor. Burada da turizm alanlarının, ilim Mersin gibi turizm alanlarının bu şekilde heba edileceği gibi bir çekincemiz var. Bu konuda gerçekten sizlerin de iyi bir gözlemlleme yaparak bu maddenin aslında ÇED raporlarının alınarak... Tamam, Tarım ve Orman Bakanlığı onayı versin, müsaadeyi versin ama sadece Tarım Bakanlığına bunu bırakırsak ileride doğacak sıkıntılara bir katkı yapmış bu yasayı biz onaylamış oluruz. Bunun dikkate alınmasını istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İl özel idarelerinin olduğu yerde sorun yok fakat il özel idarelerinin yerini bu tür, gelirler açısından büyükşehir belediyelerinin bir sorumluluk alanı olduğu... Önceden il özel idaresinin bir encümeni vardı, meclis üyesi vardı ya da il genel meclisi üyesi vardı. Şimdi onun yerinde büyükşehir ve meclisi var. Burada böyle bir şey yok mudur acaba? Hani genel idareye bırakılan bir gelirden bahsediyoruz. Acaba burada büyükşehirle gitmesinde bunun ne gibi bir sakınca olabilir. Sadece bilgilenecek adına söylüyorum. Çünkü il özel idarelerinde oraya gidiyor. İl özel idarelerinin yerini öbür tarafta o sorumlulukları, il özel idaresinin yaptığı görevleri, onların ekonomik harcamalarını büyükşehir belediyesi yapıyor. Acaba böyle bir şey düşünüldü mü ya da böyle bir şey... Şimdi birden aklıma geldiği için paylaşmak istedim. Bence daha doğru bir iş olur diye geliyor aklıma.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tarımsal daire başkanlıkları da var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tabii, tarımsal daire başkanlıkları var, su ürünleri daire başkanlıkları var. Var yani.

BAŞKAN – Genel Müdürüm, siz oradan da cevap verebilirsiniz. İzin verirsiniz bu konuyla alakalı bir değerlendirmeleri vardır. Yani buradaki bahse konu olan rakamın ne olduğuyla alakalı belki bilginiz olursa çok önemli olmadığını göreceksiniz. Bu kiralamaların bedelleri büyükşehirlerde de olsa il özel idarelerine kalmalarıyla alakalı haklı olarak genel bütçe talebi var. O rakamlar çok azdı, ben hatırlıyorum.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Türkiye genelinde 6,5 milyon lira.

BAŞKAN – Bir yıldaki toplam. Yani bunu belediyeler böldüğünüzde belediyelere 10 bin lira falan filan gibi bir rakam düşecek, belki daha az.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – 79 ilde...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok özür dilerim Değerli Başkanım.

İki soru: Bir tanesi buydu, Başkanımın söylediği. Bir diğeri: Neden Kamu İhale Kanunu’nun koşullarını dışarıda bıraktık? Yani Kamu İhale Kanunu’na uygun değil de sadece Tarım ve Orman Bakanlığının kendi inisiyatifine bıraktık bu kiralama yöntemini. Öyle söyleyeyim. Kamu İhale Kanunu neden çıkarıldı orada, neden yok Kamu İhale Kanunu?

BAŞKAN – Bunun da haklı bir sebebi olduğunu biz biliyoruz. Sayın Genel Müdürümden bunu da dinlemekte fayda var.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Efendim, ilk önce gerekçe olarak şöyle ifade edeyim: İlk olarak bu, denizlerde veya herhangi bir ilin herhangi bir ilçesinin x köyüne ait bir yerde özel biri bir proje yapıyor. O bölgeye özel bir proje yerleştiriliyor ve oraya talip oluyor. Böyle bir proje geliştirildikten sonra yani şahıs olarak bir yerde çiftlik kurmak istiyorsunuz, hani biri çalışıyor, emek sarf ediyor, orayı buluyor. Bunu ihaleye açmak hani birinin emeğini almak şeklinde oluyor oraya özel yapılmış bir proje varken.

Bir de bu kanun bu hâliyle 6111 sayılı Kanun geçici 12’nci maddesinde 2011 yılından beri uygulanıyor yani aslında kaldırılmıyor. Şu anda yine Meclisimiz tarafından onaylanmış geçici bir maddeyle uygulanmakta. Bugüne kadar da herhangi bir problem yaşanmadı.

BAŞKAN – İlave bir açıklama yapabilir miyim?

Burada şu anda geçici maddeyle devam eden süreç niye ortaya çıktı, onu söylemekte fayda var. Bence o daha anlaşılır olacak. Daha önce farklı illerde farklı ekipler tarafından farklı kriterlere dayalı çok değişik rakamlar ortaya çıktı. Dolayısıyla birçok ilde kiralanamaz, kabullenilemez hâle geldi ve bu süreçler yıllarca sürdüğü için bazen buralar sahihsiz, kimde olduğu belli olmayan süreçler yaşandı. Daha sonra, bu geçici maddelerle bu devralınarak özel idarelerden, daha hızlı bir şekilde, tabiri caizse bu sular sahiplenilebilir hâle getirildi. Dolayısıyla bu, her iki yılda bir de Mecliste şu anda uzatılarak 2020’ye kadar gidiyor. 2020’de bu tekrar bitiyor. Bunu sürekli hâle getirilebilir ve sürdürülebilir bir şekilde kiralanmasına imkân vermek üzere düzenlendiğini ifade ettiler. Sebep bu.

Şimdi, efendim, bu, 2’nci madde üzerinde...

Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, şimdi, Kamu İhale Kurumunda iyi incelendiğinde bütün bunlara cevaz veriyor aslında. Bunun 21/b’si var, 21/c’si var, 21/f’leri var, bilmem ne. Eğer ki orada çalışmış insanlara emeği karşılığında o projeler uygulanacaksa yine Kamu İhale Kurumu çerçevesinde bu yapılabilir ama bu şekilde geçtiğinde kişilere inisiyatif verirsiniz ki isteyen bir mühendis orada istediği kişiye istediği yerleri pazarlayabilir yani bu, devletin yürüyüşü açısından hangi bakanlıkta olursa olsun doğru bir şey değil. Burada bir ibare konularak, nasıl diyorsanız düzenlenerek bunun çerçevesi çizilebilir ve Kamu İhale Yasası’nda bunların hepsi var. Yani o konuyu çok iyi biliyorum. Bu bir.

İkincisi kira süreleriyle ilgili. Burada kiralama süreleriyle ilgili hiçbir madde konulmamış. Daha önce de bu uygulamalar buraya konulmadığı için bugün 79 ilde –bakın, “79 il” dediği için ben “79 il” diyorum- 81 ilde varsa 81 ildeki uygulama farklı. Kiralamaya verirken, örnek veriyorum, Burdur’da on beş yıllığına çıkıyor, Denizli’de bir yıllığına çıkıyor, daha sonra bir ihaleyi beş yıllığına veriyorlar. Gidiyoruz, Muğla’da bir yıllığına veriliyor, Aydın’da bir yıllığına veriliyor, Kayseri’de bir yıllığına veriliyor. Burada bir çerçeve çizmemiz lazım. Asgari bir süre getirmemiz lazım ki yatırımcılar eğer kooperatiflere, birliklere verilmiyorsa, verilemiyorsa orada yatırımcı oraya yatırım yapabilsin. Bir yıl için, burada herkes ticaretle uğraşıyor, çiftçilikle uğraşıyor, bir şekilde bunun ticaretini yapıyorsa oraya yatırım yapılabilmesi için, balık üretebilmesi için bir yatırım yapacak ve bu süreye ihtiyacı olacak. Bu süreleri her tarım il müdürlüğü kendi kafasına göre koymamalı, asgari bir zaman koymamız gerektiğini düşünüyorum.

Diğer, üçüncü bir husus da şu: Ben belediyecilikten geliyorum ve bu işleri de iyi kötü biliyorum. Özel idarelerde, hepiniz de yörenizden bilirsiniz, ufak paralar gibi gördüğümüz 6 milyon o küçük belediyelere çok büyük gelirlerdir. Emin olun ki 10 bin liraya, 20 bin liraya ihtiyacı olan küçük belediyelerimiz var. Bu, merkezî bütçeye çok bir şey getirmez, çok büyük katkı sağlamaz ama

belediyelerimize ufak da olsa hem bu işi ciddiye almaları için hem sağlam tutmaları için ve görevlerini iyi yapmaları için de bir teşvik olur. Ben bu gelirlerin de belediyelerde kalmasından yanayım. Bunu ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu 6,5 milyonun ülke çapındaki toplam para olduğunu söyledik, bir belediyeye ait değil.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Biliyorum.

BAŞKAN – Çok küçük rakamlar, o yüzden belki böyle düşünüldü.

Bir de, hani, siz dediniz ya: “Burada, kanunda o kooperatiflere ve birliklere hiçbir zeval getirilmiyor, yine tamamen öncelik onların, eğer onlar almazlarsa artık -tabiri caizse- ondan sonra başka şeyler araştırılacak.” Bu bizim için de çok önemseydiğimiz bir şey. Çünkü düşünün orada, Anadolu’da bir köyün yanında bir su var ve o köylü orayı kendi malı gibi koruyor yıllardır, bin yıllardır, o hâle getirmişsiniz, orada onu göz ardı ederek bir kooperatifi var köyün, başka birine vermeye kalkarsanız birisi gelir, bastırır ve orada vahşi bir avcılık yapabilir, o gölü, suyu kurutabilir. Dolayısıyla öncelik yine onların.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Orada sıkıntımız yok, öncelik onların olsun. Zaten burada onlar korunmuş, korunmaya da devam edilsin, orada bir sıkıntı yok ama onlar almıyor da ihaleye çıkacaksa, birilerine vereceksek buna bir süre koymamız gerekiyor.

BAŞKAN – İşte, onu kanuna değil...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Çok talep olan yerler de var. Burada da kişiye göre süreler konulmasın, illere göre süreler konulmasın, asgari bir zaman belirleyelim, beş yıl diyelim, bunu yönetmelikle belirleyebiliriz, burada atıfta bulunup on yıl diyebiliriz.

BAŞKAN – Yönetmelik var, burada “Yönetmelikle belirlenir.” diye devamında ibare var. Zaten takdir edersiniz ki birbiriyle birçok yönüyle benzeşmeyen birçok alandan bahsediyoruz. Yani bunu kanuna yazmanın mümkün olmayacağı açık. Dolayısıyla “Yönetmelikle belirlenir.” diyoruz arka tarafta. Süresi, kira miktarı... Mesela, siz diyorsunuz ya, bir yerde on yıllık, bir yerde iki yıllık yani bunlar gelirlerle alakalı bir süreç ama tabii kanuna yazmak bunun mümkün olmayabilir, yüzlerce sayfa sadece bu maddeyle alakalı şey çıkar. Bunu tebliğ ve yönetmeliklere bırakıyoruz.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, ben iyi niyetli olarak bunları sunmaya çalışıyorum ve on beş aydan sonra ilk defa bu Komisyon ciddi anlamda toplandı, burada herkes katkı sunmaya çalışıyor. Böyle bir yasaya ihtiyacımız olduğu çok aşikâr ve buna katkı sunalım istiyoruz ve buna katkı sunarken de en doğru şekilde çıksın istiyoruz, yasaya karşı değiliz ama en doğru şekilde çıksın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, haklısınız.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Şimdi bir örnek vereceğim alabalıkla ilgili: Muğla’da yapılıyor, Denizli’de yapılıyor, Aydın’da yapılıyor, Türkiye’nin çok çeşitli yerlerinde yapılıyor, Kayseri’de de yapılıyor, kendi ilçem Pınarbaşı’nda yapılıyor ve aynı kişiler hem orada balıkçılık yapıyor hem öbür tarafta balıkçılık yapıyor, şartlar aynı, belki üretim miktarları farklıdır ama oradaki kiralama durumu ile öbür taraftaki çok farklı; biri diyorum on yıl, biri diyorum beş yıl, biri diyorum bir yıl. Yani biz buna bir asgari limit getirelim, herkes ona göre yatırımını yapsın yoksa bir art niyet olarak “Yok, yasayı zorlayalım.” manası çıkmasın burada ama bir standart koyalım, bir şey yapalım. Burada farklı durumlarda, farklılık arz eden yerlerde tabii ki farklı davranılacak ama asgari bir limit koymamızda fayda var.

BAŞKAN – Sağ olun.

Efendim, bu madde üzerinde...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkanım, bir rahatsızlığımı daha ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Müdür Bey bir şey söyledi “Birileri bir proje getiriyor, o projeye emek veriyorlar, o projeyi hayata geçirecekler dolayısıyla o projeyi getirdikleri ve uyguladıkları için de onların da öncelik hakkı var ve onlara da daha uygun kiralılır.” gibi bir anlayış ortaya koydu. Şimdi bu başlı başına bir vahamet. Nereleri göstereceğiz, kim proje yapacak, bu projenin maliyeti ne olacak ve bu projeye göre biz bunu nasıl vereceğiz? Şu ana kadar konuştuklarınız mevcut olanlar, kısmen kiraya verilmiş olanlar ya da kira geldiğinde yeniden kiraya verilecek olanlar ama bu biraz daha başka bir yöne döndü, özellikle o cümle söylendi. Oradaki niyeti ve tam açıklamayı alabilirsek memnun olacağız.

BAŞKAN – Evet, Altuğ Bey az önce dediniz ki: “Bir proje yapıp ve bu projesi çeşitli kriterlerle uygun görülenlerin tabii ki bu projeleri yapmasına imkân vereceğiz.” “Buradaki sağlıklı kriterleriniz ne olacak?” der Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani “Proje yayıp getirip şey yapacak.” ne demek onu bir açıklarsanız? Yani devlet yer mi gösterecek ya da proje sahibi “Ben burada bir barınak yapmak istiyorum, burada şöyle bir yer var, şurada şunu yapacağım, bana buraya kirala.” mı diyecek, nedir? Anlamadım.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Efendim, özellikle hem yetiştiricilik hem avcılık alanı içerisinde Su Ürünleri Yönetmeliği’ miz var. 1971 tarihinde çıkarılmış olan Su Ürünleri Kanunu’na göre çıkarılmış Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği var, bu yönetmelikte bir tesisin, bir yetiştiricilik tesisinin veya başka bir tesisin hangi şartlarla kurulabileceği pek çok kritere bağlanmış. Bu kriteri sağlayan özel proje hangisiyse, hangisi geliyorsa ona veriliyor. Aşağı yukarı Türkiye’de -biraz önce arz ettiğim- 2.300 tane yetiştiricilik tesisi var, hepsi bu kriterleri sağlamış, hiçbirinde herhangi bir böyle şey yapılmamış ve bunlar ihaleyle de yapılmamış. Bu şöyle: Hani, biraz önce X ilinin X beldesi dedim ya veya X ilinin herhangi bir deniz kıyısında yani denizin ortasında bir proje geliştirilmek isteniyor, bu proje eğer kanunla çıkarılmış yönetmelik kurallarına da uyuyorsa, o denizin yüzey alanını ihaleye çıkarmadan proje sahibi eğer karşılıyorsa gerekli şartları ona veriliyor, bu şekilde efendim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Yani bu bize göre çok riskli, tamamen denizin yeniden kirleneceği, keyflik getiren, gücü olanın istediği gibi denizleri kullanabileceği bir modelleme ki gerçekten sıkıntılı. Bu aynı zamanda şunu da getiriyor kendisiyle beraber: Üzgünüm ama buradan kooperatifler -eğer burada kooperatiften temsilciler varsa- bir süre sonra elini ayağını çeker, gider, kendi işine bakar. Bu ciddi ciddi liberal ve serbest piyasa ekonomisinin, gücü olanın güçsüzü ve en önemlisi de yasalardan, kanunlardan, yönetmeliklerden aldığı güçle bu kooperatifleri bitirme, sindirme, yok etme noktasına döner. Tarihsel yaşadıklarımız üzerinden söylemek isterim, bu çekincemi paylaşmak isterim sizinle.

BAŞKAN – Teşekkürler.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) - Başkanım, bu maddeyle ilgili özellikle... Açarsanız, kayda geçsin lütfen.

BAŞKAN – İlhami Bey mikrofonunu açtık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Pardon, özür dilerim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, şimdi, iyi güzel de il özel idaresi olduğu yerlerde özel idare ihaleye çıkacak. Özel idaresi olmayan büyükşehirlerimizi burada cezalandırıyor muyuz? Baktığımız zaman, hizmetlerini, diğer destek kısımlarını yine büyükşehirden alacaklar, o zaman bu ihaleyi büyükşehirler yapsın, tarımsal daire başkanlıkları var, su ürünleri bölümleri var içerisinde. Tarım Bakanlığının zaten işi var taşrada, bir de ilave bu işi işin içine sokacağız.

Yine, en büyük sorun -Sevgili Başkanın dediği gibi- kooperatifler bu işe giremez. Girecek bir iş adamı, orada bir proje yapacak, ondan sonra da asıl bu işle iştigal olanlar, gerçek sahipleri burada mağdur olacaklar. Burada maddeyi düşünürken bizim öncelikle bu işlerle iştigal olanları ortaya koymamız lazım.

Bir de en önemlisi, büyükşehirleri burada mağdur ediyorsunuz. Büyükşehirler her türlü hizmeti verecekler, sorunu çekecekler, temizliğini çekecekler ama diyorsunuz ki: “Sen buna giremezsin.” Normal illerde, özel idaresi olan yerlerdeyse valilik kanalıyla o kaynağı orada kullanmaya izin veriyorsunuz, burada bir çelişki var. Tüm iller arasında eşitlik elzemdir, Anayasa’ya aykırılık vardır bana göre çünkü onu ayıramazsınız. Burada olmayan yerde Tarım Bakanlığına yetki veriyorsunuz. Hani, Tarım Bakanlığına verilmesi bana göre yanlış. Sayın Bakanım ve Sayın Genel Müdürüm burada da büyükşehirlerde de özel idare olmayan yerlerde de nasıl mera ıslahını büyükşehir tarımsal daireleri yapıyorsa tarımsal destekleri yapıyorsa o zaman bunda da büyükşehirlerin ihaleye çıkmasına izin verilmesi lazım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Genel Müdür, kooperatifler ve birlikler 1971 yılından bugüne kadar korunmuş. Biz kooperatif ve birlikleri korumaya dair bir tutum ve düşünce içerisindeyiz. Bu kanunun da kooperatifleri ve birlikleri daha çok koruması gerektiğini düşünüyoruz. Her açıdan kıyıların korunması, denizin korunması, toplumun geniş kesimlerinin buradan faydalanması meselesi üzerinden baktığımızda bugün ne yazık ki bu sekiz yıl sonra daha geriye giden ve kooperatifleri ve birlikleri tasfiye eden ve özellikle söylendiği için söylüyorum eğer kooperatif ve birlikler almazsa... Niye almasın? Tek gerekçeyle: Siz kiralama rakamlarını yüksek açıklarsınız, kooperatif ve birlik de bunu alamayacak ekonomik güce sahiptir. Dolayısıyla, otomatikman bu, doğal olarak kooperatif ve birlikleri devre dışı bırakır, başka mekanizmaların eline geçer. Bu çok sıkıntılı, lütfen bunu bir kez daha düşünün. Bunu hiçbir şekilde destekleme şansımızın olmadığını paylaşmak isterim.

BAŞKAN – Buyurun Cengiz Bey.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, Ege’de üretim alanları doldu, Akdeniz havzasına doğru bir yöneliş var. Şimdi burada, tek başına bir şahıs ya da kooperatif proje yaptığı anda Tarım ve Orman Bakanlığının onayıyla bu müsaadenin çıkması denizlerimizi kirletir, çevre ve doğa katliamına neden olur. Örnek veriyorum Sayın Genel Müdür: Narlıkuyu var Mersin’de biliyor musunuz? Dünyada eşi benzeri olmayan, doğa güzeli bir yer; ben şimdi gittim oraya, bütün teknik şartlarımı zorladım, belirlediğiniz kirayı da ödemeyi sağladım, dedim ki ben Narlıkuyu’ya bu tesisi yapacağım, nasıl olacak? ÇED raporu, oradaki belediyenin herhangi bir yaptırımı olmayacak mı? Sadece Tarım ve Orman Bakanlığındaki teknik bir arkadaşın onayıyla mı yapılacak bu tesis?

Değerli arkadaşlar, ikinci bir husus şu: Burada dün sizlerin, iktidar partisinin yönettiği büyükşehir belediyeleri ya da diğer belediyeler bugün Cumhuriyet Halk Partili ya da başka partili belediye başkanları tarafından yönetiliyor olabilir. Biz burada bir yasa yapıyoruz, bu yasanın nihayete ulaşması yani uzun süre ihtiyaçlara cevap verecek bir şekilde olması lazım ve burada eğer bir gelir ediniliyorsa bu 1 lira da olsa bunun mutlaka o beldedeki, o bölgedeki belediyelere gelir olarak getirisi olması lazım ki hakkaniyetli bir yasa çıkmış olsun. Bu konulara dikkatinizi çekmek istedim.

Bir daha söylüyorum üstüne basa basa: Sayın Başkanım, denizleri katlederiz. Evet, biz de bu ülkenin ekonomik olarak güçlenmesini istiyoruz. Denize zarar vermeden, eğer teknik şartları birkaç kurumun da müdahalesiyle oluşturabileceksek biz de tarafız ama bu hâliyle tamamıyla tek bir kurumun, tek bir yapının onay vermesiyle doğayı da katlederiz, denizi de kirletiriz. Turizm alanlarımız zaten yok olmaya başladı, yok oluyor. Yani bu yasa teklifini bu hâliyle bir düşünmenizi rica ediyorum arkadaşlar. Yani benim denizin kenarında 1 metre bir yerim yok ama bu ülke bizim ya, ne olur, böyle bakalım ya.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İzinizle, buna hemen bir açıklık getirmemiz lazım, öyle anlaşılmış olduğundan endişe ettiğim için. Burada kesinlikle yeni istihsal alanlarının, yetiştiricilik alanlarının Tarım Bakanlığının izniyle verilmesi gibi bir şey yok. Burada yeni alanlar açılacaksa Kültür Bakanlığının, Çevre Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra Tarım Bakanlığının onayıyla oluyor. Sizin söylediğiniz üç kurum birden uygun görüş... Bakın “Görüş alınır.”dı önceden, bu maddenin ilk hâli hatta biz onunla yetinmedik “Uygun görüş alır.”a çevirdik yani uygun görüş alındıktan sonra olacak. Zaten şu anda biliyorsunuz, Türkiye’nin bir hedefi var turizmde 75 milyon turist 65 milyar hedefi; şimdi, bunu gerçekleştirmek için tabiri caizse denizlerimizin bu şekilde kirletilmesine başta hepimiz karşı çıkarız. Dolayısıyla bunu sıkı şartlara bağladık. Turizm Bakanlığı buranın turizm alanı olarak bugün, yarın, on yıl sonra, yirmi yıl sonra hatta belki uzun vadeli kullanılabileceğini öngörüyorsa öncelik onların hakkı. Ondan sonra, şu alanlarda da siz balıkçılığa müsaade edebilirsiniz dedikleri alanlarda yapılacak arkadaşlar. Bu, kayıtlara geçsin diye söyledim.

Okan Hocam, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Biz yasa teklifinin tamamı görüşülürken maddelere geçmeden önce küçük üreticilerden bahsettik, hep eleştirdik Türkiye tarımını. Kooperatifler 1970’li yıllarda korunmuş burada, şimdi kırk dokuz yıl sonra geliyorsunuz, kooperatifleri makaslıyorsunuz. “Sadece kooperatifler avcılık yapsın, avcılıkla ilgili çalışmalarda bulunsun.” diyorsunuz. Geçen sene, hiç unutmuyorum, Ticaret Bakanlığı bütçesi görüşülürken yine komisyona gitmiştim, Avrupa Birliği ülkelerindeki tarımsal pazarlamada kooperatiflerin payı anlatıldı. Hiç unutmuyorum, yüzde 99’unu kooperatifler pazarlıyordu, birçok üründe; bizde de binde 4 olarak açıklamıştı Sayın Bakan, eleştirmiştik, amacımız bunu geliştirmek demiştik. Yine, bundan yedi sekiz ay önce bir hal yasası geldi, sonra geri çekildi, orada da kooperatiflere yer verilmesi düşünülüyordu ama şimdi tekrar hal yasasını getireceksiniz. Acaba oradan da mı kaldıracaksınız? Bunları ben şimdi çekince olarak söylüyorum ama küçük üreticiler birleşerek zaten kooperatifler oluşuyor. Yani burada da küçük balıkçılar birleşerek balıkçılık kooperatiflerini kuruyorlar. Neden bunun var olmasından yana değiliz? Büyük yatırımlarda bunlar giremezlerse nasıl olacak? Bunları korumamız lazım, bence bu hâliyle korunması lazım ya da bir kota verilmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, burada saat on ikiden bu yana yaklaşık yedi saattir Su Ürünleri Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ni görüşüyoruz, belki biraz daha da uzayacak çalışmalarımız. Buraya 25 tane teklifle geldik, önerge veriyoruz. Üstelik burada su ürünleri fakültesinden dekanlarımız var, rektörlerimiz var, oda başkanlarımız var, dernek başkanlarımız var, Deniz Ürünleri Avcıları, Üreticileri Merkez Birliği burada, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği

burada, herkes burada, 25 tane de önerge vermişiz bu sektörün faydasına. Hem kırk sekiz senede bir değişiklik oluyor, su ürünlerindeki değişikliği yapıyoruz diye övüneceğiz hem de burada verdiğimiz 25 tane önergeden hiçbirinin geçerliliği olmayacak. Yani böyle bir şey olabilir mi? Yani biz de bu sektörün faydasına...

BAŞKAN – Ön yargılı olmayın; daha henüz 1-2 tane verdiniz, durun bakalım.

AYHAN BARUT (Adana) – Ön yargılı değil. Bizim istediklerimiz bu memleketin yararına, bu sektörün yararına ve su ürünlerinin yararına olan şeyler, muhakkak ki faydalı bir şeyler söylüyoruz ve bunların burada geçmesi gerekiyor, bir kısmının en azından yani çok fayda sağlayan teklifler. Hepsini mi, 25 tanesi mi boş? Burada milletvekilleri var, bir sürü milletvekillimiz var. Bu Komisyonun üyesi olmayan milletvekillerimiz geldi, deniz bölgelerinde yaşayan arkadaşlarımız geldi. Hepsinin de bu kanuna, bu değişikliğe son derece olumlu katkıları var, olumlu önergeleri var. Ama burada görüyorum, biraz önce söylediğimi tekrar söyleyeceğim, kurgulanmış bir vaziyette “evet” “hayır” kalkıyor. Yani burada bu şeyi çürütmemiz gerekiyor. Bizim de bu işin, bu sektörün, buradaki balıkçıların, üreticinin, çiftçinin faydasına işler yaptığımızı unutmamamız gerekiyor. Hep sizin dediğiniz olacaksa bundan sonraki komisyonların daha uzun süreceğini, bitmeyeceğini söylemek isterim. Yani bizim buradaki öngörülerimizi lütfen ciddiye alalım, önemseyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Tabii, Ayhan Bey, komisyonların çalışma şekli böyle. Biz -tabiri caizse- Başkan olarak oyumuz da olmasına rağmen herhangi bir yönlendirme yapmıyoruz. Neticede burada Komisyon üyelerinin her biri milletvekili, her biri kendi müktesebatları olan insanlar; umarız, herkes kendi alanıyla alakalı hoş gördüğü şeylere olumlu katkı verir.

Buyurun.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANI VELİ KARAKAYA – Burada tam anlaşılamayan bir husus var, ben onu bir izah etmek istiyorum müsaadenizle. Hem 2’nci madde hem 3’üncü madde benzer düzenlemeleri içeriyor. Şöyle söyleyeyim öncelikle: Hukuk sistemimizin içerisinde iki tane ihale kanunu var. Bunların bir tanesi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, bu tamamen kamu giderlerine ilişkin işlemleri düzenleyen bir kanun, bu kanunun sorumluluğu Kamu İhale Kurumunda. Kamu gelirlerine ilişkin işlemleri düzenleyen ise Devlet İhale Kanunu, Devlet İhale Kanunu’nun yönetimi de Maliye Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğünde. Madde metninden görüleceği üzere burada bir kamu geliri söz konusu yani bir yerin kiraya verilmesi, buradan elde edilecek kira gelirin de özel idareye veyahut da genel bütçeye aktarılmasına ilişkin bir düzenleme var ve madde metninde Devlet İhale Kanunu’na tabi olmayacağına ilişkin açık bir hüküm yok ancak burada kiralama şartlarının Tarım ve Orman Bakanlığının belirleyeceği yönetmelikle tespit edileceğine ilişkin hüküm var. Dolayısıyla burada çıkarılacak olan yönetmelik tamamen Devlet İhale Kanunu’nun ruhuna uygun olmak zorunda. Buna hem Maliye Bakanlığı hem Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü uygun görüş vermek zorunda. Diğer mevzuatımızdaki hükümler bunu gerektiriyor. Dolayısıyla burada “İhale Kanunu’na tabi değil.” demek çok sağlıklı bir değerlendirme olmayabilir, bu bir.

İkincisi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına maddenin üçüncü fıkrasında bir yetki verilmiş. Buradaki yetki öncelikle Millî Emlak Genel Müdürlüğüne... Yani devlete ait, hazineye ait taşınmazların ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların yönetimine ilişkin Millî Emlak Genel Müdürlüğünün bir izin vermesi gerekiyor. “Doğal sit” dediğimiz alanlarda böyle bir istihsal yapılacaksa ona ilişkin Tabiat

Varlıkları Genel Müdürlüğünün izin vermesi gerekiyor. Ayrıca, ÇED mevzuatı kapsamında alınması gereken bir izin söz konusuysa da bu konuda da Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün bir izni söz konusu. Dolayısıyla burada Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geniş bir yetki verilmiş, ÇED alınmadan herhangi bir işlem yapılması, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınmadan herhangi bir yerin kiraya verilmesi, Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğünün görüşü alınmadan herhangi bir yerin kiraya verilmesi söz konusu değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sanırım, herhâlde bu şeylere biraz olsun cevap vermiştir diye düşünüyorum. Devlet burada artık, o yüzden inanmak lazım.

Cengiz Bey, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ya, özür dilerim ama burada “Teknik şartları Orman Bakanlığı belirler.” diyoruz, teknik şartlara göre hazırlanmamış bir evrak geldi diyelim “Altmış gün içinde cevap verilmezse otomatikman kabul edilir bu müracaat.” diyor. Bakın, bu otuz günde verilsin, on beş günde verilsin, yatırımcı beklemesin ama belirli bir şarta bağlamak lazım Başkanım bunu.

BAŞKAN – Şöyle bir şey söyleyebilirim, bakın, siz sanıyor musunuz ki kurumlar bu yetkilerinin alınıp birine verilmesine son derece razılar? Öyle bir şey yok. Kurumlar bu haklarını, yetkilerini ellerinden bırakmamak için neler yapıyorlar. Dolayısıyla yani “Biz buna cevap vermeyelim de zaten onlar...”

AYHAN BARUT (Adana) – Teklif sahibinden de bir cevap alalım. Teklif sahibi yok herhâlde burada.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, geçmişte buna benzer örnekler kurumlarda yaşandı, siz de şahit oldunuz. Yani burada bir yaptırım maddesi olması lazım. Bakın, bu sakat, bir sakatlık var burada, boşluk var. Benim söylemem bu yani burada bir sürü insanız, gelmişiz...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Başkanım, ben bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Değerli arkadaşlar, şimdi, maalesef, hani bürokraside bazen işler çok uzuyor ya, şundan diyorum, sanki biraz daha hani vatandaşın işinin uzun sürmemesi için, sürüncemede kalmaması için, biraz da diğer bakanlıkları sıkıştırmak adına böyle bir şey yapmışlar.

Ben şunu söyleyeyim size, Başkanımız da söyledi, bakın, hiçbir kurumun ben bugüne kadar yazı yazmadığına şahit olmadım. Hele kendi alanıyla ilgili bir şeyse zaten ona itirazını da yapar, düzenlemesini de yapar, burada bir sorun çıkmaz, bunda mutmain olmak lazım. Sadece vatandaşın işi hızlı görülsün diye...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Vekilim, bugüne kadar ne çektiyseniz “ve” ve “veya”lar yüzünden çekti. Bakın, bir daha söylüyorum, on beş gün süre koyalım yani cezai müeyyide uygulayalım cevap vermeyene ama bir cevap verilecek bir duruma getirelim bu maddeyi. Cevap verilmeden kabul edilmesi intihar gibi bir şey arkadaşlar, mantıklı olalım. Hakikaten yani bakın, çok çekmişiz bunlardan hep beraber “ve” ve “veya” kişinin inisiyatifine kalmış. Ya, böyle bir yasa çıkmaz, ne olur...

BAŞKAN – Teklif sahibi de burada “Oradan da görüş alalım.” dediler. İsmail Bey de teklifte imzası bulunan vekillerimizden.

Buyurun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Teşekkür ederim Kıymetli Başkanım.

Değerli üyeler, bu söylediğiniz hususların hepsini tüm teklif sahiplerimizle beraber istişare ettik yani bu kanunun hazırlanması süreci içerisinde... Bu, çok yakında hazırlanmış bir kanun da değil, aşağı yukarı bir sene kadar önce bu eksiklikler görüldüğü için, deniz alanları içerisinde özellikle sürdürülebilir avcılık, iç sulardaki sürdürülebilir avcılıkla ilgili ihtiyacın tespitini gördüğümüz için aşağı yukarı bir senelik bir çalışmadan bahsediyoruz yani şimdi yeri geldiği için söylüyoruz. Bunu da çok tartıştık aramızda. Bunun daha uygun olduğu, zaten görüş bildirmek isteyen kurumların bu süre içerisinde görüşü bildireceği ve gecikmenin engellenmesinin burada önemli olduğunu da tespit ederek böyle bir düzenleme yaptık yani bu görüşün... Uygulamada hepimiz biliyoruz “görüş verilir” dediğiniz zaman bu görüşü vermiş olmak için verilen görüşler var. “Takdirlerinizi makamınıza...” diye hepimizin bildiği hususlar var. Ben de bir hukukçu olarak konuşuyorum. Dolayısıyla bunu bir süreyle sınırlandırıp gecikmelerin engellenmesi için bu düzenlemeyi yaptık. Bunun olması, bu süreç böyle.

Öbür türlü, kooperatiflerle ilgili üretim alanlarındaki hususlardan bahsettiniz ya -biraz önce cevap da verildi- bunun uygulamasının hiç olmadığını hatırlatmak isterim. Bunun uygulaması yok, kooperatiflerin şimdiye kadar kurduğu böyle bir yapı yok yani kanun değişmeden önce öncelik onlarda olmasına rağmen hiçbir kooperatif üretim anlamıyla su alanlarında böyle bir şey yapmamış şimdiye kadar. Dolayısıyla önceki uygulamaları da değerlendirerek yaptığımız bir düzenleme. Dikkatinize sunarız.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Değerli Arkadaşım, teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgi için. Sürede sıkıntı yok. Bakın, bir bakanlığın taşra teşkilatına gittiğiniz zaman tek bir yetkili oluyor. Adamın eşi doğum yapıyor, yerinde yok, muhatap bulamıyoruz. Eşi, Allah korusun, üç gün, dört gün hastaneden çıkamasa idari izin kullanıyor, gelmiyor. Benim söylemek istediğim bu, arkadaşlar yani ucu açık bir yasa çıkmaz. Geçmişte örnek olabilir, kooperatifler, üretici birlikleri hiçbir işletme kurmamış olabilir ama bakın, az önce Bakan Yardımcımız açıkladılar “Gelecekte üretici birlikleri ve tarımsal kalkınma kooperatifleri ya da kooperatiflerle alakalı çalıştaylar yapacağız.” dediler. Dolayısıyla önümüzde küçük çiftçiye de ayakta tutacak kooperatifler ve üretici birliklerine doğru evrilen bir süreç var. Niye su ürünlerinde biz bunu yapmıyoruz? Niye yapmayalım arkadaşlar? Yani burada, bakın, bir daha söylüyorum, kooperatifler şu hâliyle küçük çiftçinin gerçekten müdahil olacağı ya da kooperatif çatısının altında yer alacağı bir pozisyonlardan uzaklar. Eğer tam anlamıyla küçük çiftçinin güçlerini birleştireceği yasal değişimler yapılırsa su ürünleriyle alakalı da kooperatifler üretici anlamında kurulacaktır, birlikler kurulacaktır. O zaman geçmişte olan kötü örnekler üzerinden ya da talep olmadı diye gelecekte olabilecek taleplerin önüne niye geçelim arkadaşlar, buna ne hakkımız var?

Süreyle alakalı olarak bir daha söylüyorum: Arkadaşlar, cevap verilmemiş bir konudaki mevzuat hiçbir zaman kabul edilmiş sayılmaz; aksine, kabul edilmemiş sayılır yani mantık bu. Dolayısıyla bunlara dikkatinizi çekmek istiyorum. Ya, hayırlı bir iş yapalım ya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok kısa olarak söyleyeceğim: Bu düzenleme kayırmacı, kamucu ve toplumsal değil; bireysel ve şahsi bir alan açacaktır. Bu rahatsızlığımızı tekrar ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2'nci madde üzerinde üç önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4'üncü maddenin birinci fıkrasında yer alan “Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir.” ibaresi çıkarılarak yerine “İlgili Bakanlıkların, su ürünü üretim ve pazarlaması ile iştigal eden kooperatif, kooperatif birlikleri ve köy birliklerinin görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilecek esaslar dahilinde, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerince Tarım ve Orman Bakanlığınca kiraya verilebilir.” ibaresi eklenmiştir.

Orhan Sarıbal

İlhami Özcan Aygun

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Tekirdağ

Edirne

Cengiz Gökçel

Ayhan Barut

Mersin

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen?

Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN BARUT (Adana) – Evet, değişiklik teklifinde öngörülen düzenlemeyle kooperatiflerin mevcut hakları budanmaktadır. Biraz önce söyledik, kanunun mevcut hâlinde her türlü su ürünleri istihali yapılan deniz ve iç su alanlarında öncelik hakkı o alanda mevcut olan kooperatif ve birliklere verilmişken teklif edilen değişikliklerle kooperatifler, birlikler geri plana atılmaktadır. Maddenin yürürlükteki hâliyle kooperatifler ve birlikler deniz ve iç sularda avcılık veya yetiştiricilik yoluyla yapacakları üretimde kısmen de olsa korunmuşken yapılan değişiklik teklifinde sadece avcılık yoluyla yapılacak olan üretim konusunda öncelik tanınmıştır. Bu durum özellikle kafeslerde, havuzlarda, su ürünleri üretimi yapılan/yapılacak sahaların kiralanmasında kapital açısından güçlü şirket ve holdinglerin korunmasına neden olacaktır. Kooperatifler veya birliklerde örgütlenmiş olan küçük ölçekli üreticiler açısından mağduriyete yol açacak ve tekelleşmeyi artıracaktır. Ayrıca denizler, iç sular ve kara alanlarında yapılacak olan kiralamaların Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması önerilen teklifte kaldırılmıştır. Kiralamaların 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yapılmadan sadece Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılması adrese teslim kiralamaların yapılmasına neden olabilir. Yine kiralamalarda alanın hassas alan olup olmadığı, biyoçeşitlilik açısından korunması gereken türlerin bulunup bulunmadığı hususlarına dikkat edilmeli; ekosistem yaklaşımı koruma-kontrol kurallarına uygun yapılmalıdır.

Değerli Başkanım, burada bu kadar sivil toplum örgütleri var, burada temsilcileri de var. Sorun onlara, onlar bu kanuna uygun diyorlarsa oylayın ve 25 tane -biraz önce söyledim- önerge verdik, hepsini siz oylayacaksanız bizim burada gereğimiz yok, kalkıp gidelim, o zaman bu komisyonu hiç oluşturmayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, Ayhan Bey, tekrar her seferinde bunu karşılıklı -anlaşıldı ki- birbirimize söyleyeceğiz. Siz haklı olarak...

AYHAN BARUT (Adana) – Biz diğer komisyonlarda yapılan gibi daha fazla anlaşılır ve şey şekilde davranmaya çalışıyoruz. Bu kanun, evet, kırk sekiz senedir beklenen bir kanun, geçsin diye uğraşıyoruz ama bu da dayatmayla olmaz ki. Burada bizim söylediklerimizde hiç mi bu arkadaşlarımızın, üreticilerin, çiftçilerin, bu alandaki çalışanların lehine olan bir şey yok; tamamı mı aleyhine? O zaman niye biz burada oturuyoruz?

BAŞKAN – Hayır, haklısınız. Bunu söylediniz. Ben de her seferinde...

AYHAN BARUT (Adana) – Siz Komisyon Başkanısınız. Sizin yönlendirmenizle Bakanlığın temsilcileriyle -burada isterseniz- diğer arkadaşlarımız da buna onay vererek bazı düzenlemeler yapılabilir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben her seferinde bunu söylemek zorunda kalacağım. Komisyonun çalışma şekli belli. Komisyonunda biz bir işarı oylama yapmak durumunda değiliz. Herkes burada kendi kişisel kararını verecek. Dolayısıyla ben de neye göre karar vereceğim? Buradaki sayılara göre, değil mi? Yani usul bu. Dolayısıyla umuyorum ki sizin uygun tekliflerinize arkadaşlardan da katılanlar olur.

AYHAN BARUT (Adana) – Siz her konuşmaya cevap verdiğiniz için biraz yönlendirme olmuş oluyor tabii arkadaşları.

BAŞKAN – Ben hiç ipucu vermemeye çalışıyorum ama.

AYHAN BARUT (Adana) – Veriyorsunuz, veriyorsunuz, bolca ipucu veriyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kalyoncu.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Aslında kanun teklifini getiren arkadaşlar, ilgili milletvekili arkadaşlar buna cevap verseler de bütün yük size kalmasa belki de daha adaletli ve onların da getirdikleri...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bu tür söylemler yanlış. Burada oylamaya giriyor, oylama sonucu ne ise o. Yani bunu farklı...

AYHAN BARUT (Adana) – Tamam da sayısal üstünlük sizde var diye illaki hepsinde ezip geçecek hâliniz yok ki. Burada bu vatandaşların lehine bir şey yazmamış ki. Biz bu memleketin milletvekilleri değil miyiz?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, bakın yani burada o zaman bu önergelerinize ret verenler vatandaşın aleyhine çalışıyor, öyle mi?

AYHAN BARUT (Adana) – Öyle bir şey demiyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Öyle diyorsunuz. Azıcık Türkçe biliyoruz.

AYHAN BARUT (Adana) – Hiç mi doğru bir şey yok diyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ya doğru yok işte. Devlette İhale Kanunu bellidir. İhaleye çıkarsanız devletin kanunlarına göre ihaleye çıkarsınız. Buraya yazmışsınız. Buradan size açıkladılar.

AYHAN BARUT (Adana) – Üstelik böyle konuşurken bizi dövecek gibi konuşmayın lütfen. Bizi dövecek gibi konuşmayın. Parmak göstererek, şöyle yaparak konuşmayın lütfen.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Dinlerseniz anlatacağım.

BAŞKAN – Hocam, sakın olmaya davet ediyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sizin bu anlatma tarzınızla sizi dinleyecek hâlimiz yok.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bir dakika... Bir dakika, açıklama yapacağım. 5’iniz, 6’nız bir anda konuşmaya başlayınca sesimi duyun diye sesimi yükseltiyorum. Yoksa...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Duyuyoruz. Maşallah, bütün salona yetiyor sesiniz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakın, burada 12.00’den beri konuşuyorsunuz, hiçbir...

AYHAN BARUT (Adana) – Konuşmayalım mı, sizden izin mi alalım, ne yapalım? Hiç gündeme getirmeyelim mi?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ama lütfen, bakın, cümleyi bitirmedim. 12.00’den beri konuşuyorsunuz, hiçbirinizin sözünü kesmedim, hiçbirinize ekstradan bir şey söylemedim ama siz “Biz burada bu vatandaşların lehine çalışıyoruz, hiç siz görmüyorsunuz.” dediğiniz zaman biz vatandaşın aleyhine çalışıyoruz diyorsunuz.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Kalyoncu, bir Başkan konuşuyor, bir Başkan yardımcısı, bir Başkan, bir Başkan yardımcısı. Kanun teklifini veren var, Bakanlığın temsili var, diğer milletvekillerimiz var, sivil toplum örgütleri var.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Arkadaşım, 12.00’den beri bir defa söz aldım. Demokrasi burada işliyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Size söz almayın demiyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Çoğunluk neyi kabul ediyorsa o. Yani buna ekstradan tehdit etmeye, “İşte 25 önergeyle geldik, sabaha kadar dururuz, uzar falan” bunlara gerek yok. Bakın, ben size nazik nazik anlatıyorum. Sizin buradaki anlattıklarınız -ben bu işin hocasıyım- yazdıklarınız bu milletin işte lehine yok yani olsa biz de size diyeceğiz. Şimdi, burada bizim de eleştirilerimiz vardı, söylüyoruz, bunları da söyleyeceğiz ama sizin dediğiniz İhale Kanunu’na... Türkiye Cumhuriyeti devletinde herhangi bir ihale yapılırsa bu kanuna göre yapılır.

AYHAN BARUT (Adana) – Hocam, İhale Kanunu hangi ifadeyle var?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hocam, bir öğrencinizi sınava tabi tutuyorsunuz, sözlü sınavında soruyu sordunuz, yirmi dakika mühlet verdiniz, cevap vermedi, nasıl olumlu karşılayacaksınız?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, size cevap vereyim. Sizin önergenizde diyorsunuz ki: “Cevap verilmezse olumsuz sayılır.” Siz vatandaş ı altmış gün bekleteceksiniz, beklettikten sonra cevap vermeyeceksiniz, adam sizi beklerken zamanı gidecek, öyle mi? Bu mu vatandaşın lehine?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hayır, on beş gün süre koyalım maddeye, on beş gün. Ama müspet ve menfi cevap vermek zorunda kalsın oradaki bürokrat.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, önerge burada. Ben sizin yaptığınız önergeye göre konuşuyorum. Önergeniz burada. “Altmış gün içerisinde görüş vermezse olumsuz sayılır.” Şimdi, burada sizin ne düşündüğünüzü ben bilemem. Burada yazılına bakıyorum. Yazılında siz vatandaş ı altmış gün bekleteceksiniz...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hocam, burada şimdi tekrar yazabilirim. Bu önemli değil. Ben soruma cevap almak istiyorum. Yirmi dakika mühlet verdiniz, sınav yapıyorsunuz sözlü; cevap vermedi öğrenci, puanı 10 mu?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi baştan kanuna koyduysanız 10’dur.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Tamam, Allah razı olsun! Hiç buna söyleyecek sözüm yok.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Tamam mı? Bu iki konunun birbiriyle hiç alakası yok.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Vallahi çok alakası var.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Burada net. Burada anlatmak istediği, kanundaki şu: Her şey olumluysa Bakanlık görüş vermeyebilir. Altmış gün içerisinde de olumlu sayılır. Bitti.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – O zaman on beş günde verecekse niye altmış gün beklesin vatandaş arkadaş ya?

BAŞKAN – Arkadaşlar, sırayla gidelim, anlaşılır olsun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hayır. Hocam, aklımızla böyle kendine göre bir şey yapmaya çalışıyor da hiçbir karşılığı yok onun. Her şey dört dörtlük, altmış gün içerisinde cevap verilmezse de olumlu. Yok öyle bir şey. Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Bir hukukçu görüşü alalım burada.

Burada Dursun Bey var, Tarım Bakanlığı...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Komisyonun da hukukçusu var Başkan, bir de ondan görüş alalım. Rica etsem.

BAŞKAN – Alırız.

Dursun Bey'in de bir görüşünü alalım burada.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ DURSUN KELKİT – Sayın Başkanım, değerli vekillerim, değerli katılımcılar; saygıyla selamlıyorum. Tarım ve Orman Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdür Vekiliyim.

Efendim, bu süre konusunda iki düzenlemeden yola çıkarak bu tezi destekler tarzda. Birincisi mevzuat hazırlama usul ve esasları. Orada karşı tarafa bir süre vererseniz yani bu süre içerisinde -kurum olabilir ya da kişi olabilir, sivil toplum örgütü olabilir- herhangi bir cevap vermez ya da işte hassasiyet göstermez ya da herhangi bir nedenle karşılık vermezse bunu olumlu görüş bildirmiş olarak kabul edersiniz. Daha sonra, Turizmi Teşvik Kanunu'nun -yaklaşık bir ay önce çıkan bir kanun- 7'nci maddesinin 2'nci fıkrasında da yine benzer bir düzenleme var. Yani "İki ay içerisinde görüş verilmemişse uygun görüş verilir." şeklinde yine yasal olarak çıkmış, düzenlenmiş bir mevzuat var. Bunun sebebi de şu benim kanaatimce: Yani iki ay boyunca duyarsız kalındığında, cevap verilmediğinde ya da herhangi bir nedenle karşılık verilmediğinde kişiyi mağdur etmemek yani oradaki hak sahibini mağdur etmemek temelli, amaçlı bir düzenleme var. Bunu öngörüldüğü gibi olumsuz değerlendiresek bu herhangi bir nedenle ama kişiden kaynaklanmayan bir nedenle kişiyi mağdur ettiğimiz ya da edeceğimiz anlamına gelir. Bu da uygulamada karşılaştığımız bir sonuç. Yani hiçbir sebebe dayanmadan ya da memur izinli olduğunda aylarca sürebiliyor bunun ucunu sınırlandırmazsanız. Tamamen iyi niyetli ve bu şekilde getirilmiş bir düzenleme.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, ben kendi anladığımızı söyleyeyim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, sürekli konuşuyoruz değil ama bu kabul görülemez.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamam, vereceğim, bir saniye İlhami Bey.

Arkadaşlar, biz kendi anladığımızı da söyleyelim. Başkaları tarafından nasıl anlaşıldığını da merak ediyorum. Dursun Bey diyor ki: "Zaten vermeseler, altmış gün sonra o görüş isteyen kurum gereğini istediği gibi yapıyor. Biz bunları zorluyoruz altmış gün içerisinde cevap vermeye ama kurum bu olayla

alakalı tamamen bir duyarsızlık gösteriyorsa “Benim o alanda bir tasarrufum olmayacak.” duygusu içerisine giriyorsa o zaman siz bir de karşıda, sizin sonucunuza göre işlem yapmayı bekleyen birileri olduğunu düşünün, onun işi nasıl yürüyecek? Dolayısıyla bunu da düşünmek lazım.

Buyurun İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, ben Dursun Bey’e soruyorum özellikle: Ben bir proje getirdim, projeyi sundum yetkili bakanlığa, ondan sonra değişik yollardan amca da dayı da buldum kendime, şimdi ne olacak? Ondan sonra soruyorum: Cevap verme zorunluluğu yok.” diyorsunuz “A” bakanlığının, “B” bakanlığının, “C” bakanlığının; arkadaşlar, amca, dayı var, buluyoruz da cevap vermezse olumlu gelecek; Tarım Bakanlığından ben işi çıkaracağım. Ya, böyle bir saçmalık olabilir mi? Yani şimdi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına geleceğim ben, orada bir yakınımı bulacağım veya bir şekilde oraya müdahale edeceğim, orası cevap vermeyecek, sümen altı edecek oradaki bürokrat arkadaşımız...

BAŞKAN – Ya, böyle bir şey olur mu? Böyle şey üzerinden...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kendiniz söylediniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ya, böyle afaki, vasıfsız şeyler üzerinden “Bütün devlet memurları o zaman işini yapmıyor.” anlamı çıkarmak doğru değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, olabilir mi? Olabilir. Başkanım “Cevap vermez.” diyor.

BAŞKAN – Ama bunun üzerinden bir tartışma yürütemeyiz, doğru değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama cevap vermezse ne olacak? Olumlu oluyor o zaman.

BAŞKAN – Siz de belki devlet memurluğu yaptınız, öyle şey mi olur?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biz yapmadık Başkanım, işte hep hizmet aldığımız için...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sıkıntı yaşıyoruz.

BAŞKAN – Olmaz, devlet memurlarını bu kadar zan altında bırakmak olmaz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama “Cevap vermezse olumlu.” diyorsunuz.

BAŞKAN – İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kıymetli Başkanım, değerli üyeler; biz bu düzenlemeyi vatandaşın lehine olsun diye böyle yaptık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Biz de vatandaşın lehine olsun diye uğraşıyoruz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – İşte aynı şey için uğraşıyoruz demek ki.

O zaman ““verilmez” dediğinizde vatandaşın aleyhine oluyor bu.” diyoruz. “Verilir” diyelim yani “Buna olumlu görüş verilmiş sayılır.” diyelim. “Vatandaşın lehine olsun.” diyoruz yani anlayamadım ben bu tartıştığımız hususu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hangi vatandaşın?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Başvuran yani kimin başvuracağını nereden bilelim. Başvuran kişi altmış gün beklemiş, sonunda, sizin verdiğiniz örnekten, töhmet altında bırakmadan diyelim ki: “Altmış gün içerisinde...”

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, ben gerçekleri söylüyorum Sayın Vekilim, gerçekleri söylemeye çalışıyorum. Belki siz söyleyemiyorsunuz ama biz de muhalefet olarak doğruları söylemeye çalışıyoruz burada.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Efendim, biz herkesin kendi doğrusunu söylediğine eminiz, Sayın Milletvekili, biz kimsenin yanlış söylediğini söylemiyoruz, herkes doğru bildiğini söylüyor burada, işte onun için güzel bir ortam var.

Biz vatandaşın lehine olan uygulamanın bu olduğunu düşündüğümüz için böyle yaptık yani dediniz ya “Memur savsaklar.” Savsaklamadı, oraya herhangi bir şey yazdı, olumsuz bir görüş yazdı sadece altmış gün içinde cevap vermek için, onun yerine, eğer olumsuz verecekse, otursun düşünsün, güzelce bunu gerekçelendirsin, eğer cevap vermezse de altmış gün bekleyen vatandaş mağdur olmasın diye bu düzenlemeyi böyle yaptık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Çok güzel “on beş gün” diyelim; bakın, on beş güne indirelim. 3 tane kurumun oluruyla Çevre Bakanlığından hukukçu bir arkadaşımız söyledi, “3 tane kurumun oluruyla... Burada uyum olması lazım.” dedi, burada cevap verilmeyince 3 tane kurumun oluruyla bu kullanım izni verilmiş olmuyor mu?

BAŞKAN – Buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Şimdi, değerli arkadaşlar, ben de tabii uzun yıllar bürokratik yaptım, burada izni verecek ana kurum Tarım ve Orman Bakanlığı. Zaten Tarım ve Orman Bakanlığı uygun olmayan bir yere zaten izin vermez, kendi Bakanlığı tarafından uygun görülen bir yere izin vereceği için bu konuyla alakalı diğer bakanlıkların da görüşünü alıyor. Bir kere zaten sanki böyle Tarım Bakanlığı, efendime söyleyeyim, devletin malını birilerine peşkeş çekiyormuş gibi... Arkadaş, bu anlayış yanlış. Bir kere buna bir bakalım. Önce Bakanlık kendisi izin vermeyi uygun görüyor, daha sonra da ilgili bakanlıkların görüşünü alıyor. Dolayısıyla, iki aylık bir süre uygun bir süre. Üstadımız özellikle bunu söylüyor.

Bakın, arkadaşlar, bazen sahaya gitmek, orada inceleme yapmak, keşif yapmak, bu konuyla ilgili rapor hazırlamak, uzman mühendislerin rapor hazırlaması için on beş günlük süre çoğu zaman yetmez. O yüzden iki aylık süre uygundur. Dolayısıyla, bu meseleyi kalkıp da böyle farklı alanlara çekmek doğru değildir. Bu, yıllardan beri bürokraside uygulanan bir şeydir arkadaşlar. Bu, yeni olmuş bir şey de değildir. Dolayısıyla burada sıkıntılı bir durum yoktur. Önemli olan burada esas izni verecek olan bakanlıktır, diğerleri zaten tali görüştür. Mesela ben de Çevre Komisyonu Başkanlığı yaptım, mesela Dışişleri Komisyonundan ana komisyon olarak bize bazen evraklar geliyordu, işte, ülkeler arası anlaşmalar, biz bazen komisyonları toplamadan görüş belirtip gönderebiliyoruz veyahut da hiç görüş bile belirtmiyoruz. Yani bu meseleyi böyle kalkıp da hani böyle çok afaki durumlara çekmek de doğru değil. Bu, yıllardan beri Türkiye’de uygulanan bir şey, ilk defa da böyle bir kanun metniyle buraya gelmiyor. Bakın, birçok kanunda bu böyledir. Birçok bakanlık bazen 10-15 tane kuruma yazı yazar arkadaşlar ve bakın, bunların toplanması bazen aylar sürebiliyor. Bu, karşıdaki bürokrasiyi sıkıştırmaktır çünkü eğer bir bakanlık bir yazıya cevap vermez, ikinci yazıya cevap vermez, üçüncü yazıya cevap vermezse oradaki bürokrat sorgulanır arkadaşlar. Bu, biraz da bürokratların -affedersiniz- adam gibi çalışmaya zorlanmasıdır. Bunu böyle anlamak lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Başkanım, şimdi, konu yeteri kadar anlaşıldı. Ben şunu söylemeye çalışıyorum: En azından altmış gün sürenin sonunda... Burada 3 bakanlığı ilgilendiren bir şey var. Çevre ve Şehircilik Bakanlığından -biz müsaadeyi ettik Tarım Bakanlığı olarak- cevaplar gelmedi ve ÇED raporunu bu kişiler nereden alacak? Yine Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alacak veya Tarım Bakanlığının elinde Kültür Bakanlığının sahip olduğu bütün bilgiler var mı, koruma altında olan yerler,

tarihî yerler var mıdır? Birçoğunda yok. Şimdi, oradan cevap gelmedi, unutuldu, sümen altı edildi, artık art niyeti bir tarafa bırakıyoruz, unutuldu diyelim. Daha sonra burası ihaleye çıktı, verdi, görüş vermiş sayıldı ama orada böyle bir sorunla karşılaştı, Çevre Bakanlığında veya Kültür Bakanlığında yatırımcı böyle bir sorunla karşılaştı. Bu mağduriyeti nasıl gidereceğiz? Onun için buraya bir ibare, küçük bir ibare “Altmış gün içinde bu bakanlıklar cevap vermek zorunda.” Cevap vermezse vermiş sayılsın ve sorumlular da bir şekilde cezalandırılsın, idari yaptırım uygulansın. Yani altmış gün makul bir süre ama sonlanacak bir cümle, bir kelime, bir şey koyalım yani bu kadar açık kalmasın, kanun oluyor madem kanun net olsun, ucu açık olmasın. Burada itiraz buna. Yani burada 2 bakanlığı birden ilgilendiriyor, 2’inde de siz diyorsunuz ki: “Yatırımcı altmış gün geçtiği zaman mağdur olabilir, izin veriyor.” Öbür taraftan, gelen başka bir kararla da yine mağdur olabilir burada yani 2 bakanlıkta da mağdur olabilir. O yüzden bağlasak daha iyi olur diye düşünüyorum, kişisel görüşüm.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben de sondan gitmek isterim, soru şu: Altmış gün içerisinde cevap verme zorunluluğu mu kamu kurumlarını, görevlileri, bürokratları o konu hakkında çalışmaya zorlar, bir karar alma sürecine iter ya da ucu açık bir “Nasıl olsa ben cevap vermesem de bir karar verilecek, bu karar da olumlu olacak.” mı acaba kamu kurumlarını hem itibar açısından hem kararlılık açısından hem de bir meseleyi sonuçlandırma açısından kıymetli olur? Biraz önce Başkan “Ya, bu kamu kurumu personellerini de bürokratları da zan altında bırakmayın.” derken aslında biz itibar sahibi yapıyoruz, kurumları işlevsel hâle getiriyoruz, oysa ucu açık olan bu madde kurumları hiçbir şekilde ne sorumlu tutuyor ne de bir çalışmaya zorluyor. O yüzden bu pencereden bakılmasında yarar olduğunu özellikle ve özellikle söylemek isterim. Elbette siz iyi niyetle, kendi yüreğinizle, belki kendi aklınızla, bir bürokrat ya da bir sorumlulukla bunu söylüyorsunuz ama bir yasa yapıyoruz, bu bir yasa, yönetmelik değil, genelge değil, akşam oturup sabah değiştirebileceğiniz bir durum değil, bir kanun yapıyoruz. Bu kanunda böylesi bir maddenin olmasını benim aklım gerçekten almıyor yani bakıyorum neresinden bakarsam bakayım, kamuya bir itibar atfetmekte, kamuyu çalıştırmakta, kamunun sorumluluklarını yerine getirmekte, bütünüyle elbette karar vermede gecikebilir mi? Gecikebilir. İki ay olmaz, üç ay olur, üç buçuk ay olur ama bir karar çıkmadan “Çıkmayan karar olumludur” anlamı taşıması... Gerçekten defalarca yaşadık bunu, defalarca ÇED meselesi üzerinden tekrar döndük, tekrar mücadeleler verdik, tekrar kazanıldı ama mevcut iktidar defalarca ÇED Yönetmeliğini değiştirdi, defalarca; olmadı, bilirkişileri değiştirdi, olmadı, bilmem neyi değiştirdi; onlarca, tonlarca örnek söyleyebiliriz. O yüzden ucu açık bir maddenin, hem de kanun maddesinin doğru olmadığı konusunda bir kez daha grubumuz adına tutumuzu söylemek isteriz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Şimdi, arkadaşlar, bakın, bürokratları bağlayan şeyler de var. Bir, her bakanlığın kendi iç denetim birimi var; iki, teftiş kurulları var. Öyle, bürokratlar “Ben buna cevap vermeyeyim, zaten olumlu görüş sayılsın.” Böyle bir şey yok, çünkü yarın hesaba çekilecek. O yüzden, yani bunun pratikte uygulaması yoktur, ben bunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan "Altmış gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde uygun görüş verilmiş sayılır" ibaresi "Altmış gün içerisinde cevap verilir, verilmemesi hâlinde olumsuz görüş verilmiş sayılır" şeklinde değiştirilmiştir.

Orhan Sarıbal

Bursa

Cengiz Gökçel

Mersin

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Ayhan Barut

Adana

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Önemli.

Bence de uzunca yıllardır bir tek parti iktidarının Türkiye'nin geldiği noktada aslında toplum yararına, kamu yararına, ülke yararına neler yaptığına dair de önemli bir maddedir değerli arkadaşlar.

Keyfi bir yönetimin, tek adam yönetiminin ülkeyi getirdiği...

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Tek parti derken, demokrasi sandıkta milletin seçtiği AK PARTİ on yedi yıldır. Tek partili dönem değil, demokrasi, çok partili süreç...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben size karışmıyorum, herhangi bir şey söylemiyorum.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Tek parti yok.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir tek parti yönetiminin hegemonyasının bir ülkeyi getirdiği bir sonuçtur.

Arkadaşlar, bu ülkede özelleştirmeler yapıldı. TEKEL özelleştirildi, 260 milyon dolara bir yerli firmaya verildi. Sonra o firma, aradan bir süre geçti, 800 milyon dolara yabancı bir firmaya devretti. Aradan bir süre geçti, iki buçuk üç yıl kadar; 2,1 milyar dolara aynı TEKEL'i hem de bir kısmını dışarıda tutularak başka bir yabancı firmaya devretti. Bugün geldiğimiz nokta, özelleştirme güzelleştirme meselesi üzerinden 64 milyar dolarlık aşağı yukarı özelleştirme yapıldı. Yetmedi, arkadaşlar, kamu-özel iş birliği üzerinden bu ülkenin arsaları, bu ülkenin bütün gayrimenkulleri şirketlere verildi. O da yetmedi, bugün bizim, büyüklerimizin, çocuklarımızın, yarın torunlarımızın da aşağı yukarı hayatları boyunca borçlanacağı o uzun uzun, yirmi yıllık, otuz yıllık özelleştirmeler yapıldı. Deyim yerindeyse –kendilerinin söylediği şekliyle söylüyorum- hakikaten büyük projeler. Kamu yararı projeleri. Evet, Boğaziçi Köprüsü bir kamu yararı projesidir. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü bir kamu yararı projesidir ama şu anda hiç yolcunun geçmediği, hiç uçağın kalkmadığı Zafer Havaalanı'nda, yolcu garantisi vererek şirkete para ödediğimizi herhâlde herkes biliyordur.

Bu ülke bu tür keyfi davranışlar, bu tür keyfi yaptırımlar, bu tür keyfi ve kuralı olmayan, yasaya, kanuna, kamu yararına bağlanmayan nedenler yüzünden bu hâle geldi değerli arkadaşlar. 68 milyonun 7 milyar civarında borcu varken 81 milyonun 500 milyarın üzerinde borcu var. 448 milyar dolar dış borç var ve değerli arkadaşlar, 148 milyar dolar bir avuç İngiliz lobisine para ödedik. Neden acaba? Zenginlikten herkes uçuyor galiba? Dağıtacak, İngiliz lobilerine verecek bol bol paramız olduğunu düşünüyoruz. Asgari ücretin 3 kat arttığını, millî gelirin 3 kat arttığını, gayrisafi millî hasılanın arttığını söylüyoruz 3 kat, 5 kat ama benim gariban çiftçimin borcunun 200 kat arttığını hiç söylemiyoruz

mesela. Orta direk diye aldığınız, 10 bin dolar seviyesine kadar çıktığı düşünülen millî gelirin aslında 7 bin dolar seviyesine düştüğünü ama aslında bunun da ötesinde hakikaten toplumun yoksulluk ve fakirlikle uğraştığını söylemek zorundayız, görmek zorundayız.

Elbette, basın elinizde diye topluma güzellikleri sunabilirsiniz, hayalleri süsleyen, gece rüyalara giren muhteşem bir hayattan bahsedebilirsiniz. Eğer insanları durduğu yerde, oturduğu yerde, yaşamın içinde olduğu yerde hayata tutunduramazsanız elbette çoban bulamazsınız. Herkese televizyonlar üzerinden bir Brezilya dizisi satarsanız elbette köyde çalışacak insan bulamazsınız. Sosyal güvencesi yoksa, geleceğe umutsuz bakıyorsa elbette köylerde kimseyi tutamazsınız; kentlere insanları yığar, ülkenin en zengin müteahhidi TOKİ'yi rantçı müteahhitlerle birlikte memleketin kahramanı yapar, ülkeyi de inşaat sektörü üzerinden büyütüp düştüğünde de yerle bir olursunuz. Niye söylüyorum bunları? Bu tür önü açık, keyfiyete kalan yasalar üzerinden yapıyorsunuz arkadaşlar; yapıyoruz diyelim.

O yüzden, değerli arkadaşlar, bir kanun çıkarıyoruz -daha çok söyleyebilirim elbette- iyi gelen, tartışarak geldiğimiz bir toplantının buralara gelmesini aslında elbette istemedik ama eğer gerçekten bu ülkenin gerçekleriyle yüzleşeceksek, on yedi yıl sonra Kamu İhale Kanunu değil de “Bizim zaten kanunlarımız var, altmış gün sonra cevap gelmemişse geçilmiş sayılır, başarılı sayılır, artık ben gider projemi uygulayım.” anlamı taşıyorsa arkadaşlar, bu iş çok su götürür. Nedeni de, on yedi yıllık keyfi ihale işlemleridir, on yedi yıllık özelleştirmelerdir. On yedi yıldır memleketin neresinden bakarsanız bakın köyünden, işçisinden, esnafından, memurundan sadece 5 zengin müteahhit elde edip, bütün ülkenin projelerini onlara verip “Ben ve arkadaşlarım yararlınsın.” meselesi üzerinden yeni bir hikâye, yeni bir alan açarsınız diyoruz.

Bu maddenin bu şekilde geçmesini ısrarla reddediyoruz, rahatsızız, itiraz ediyoruz, bilin ve tekrar bu duyarlılığı göstermeniz gerektiğini birkaç örnekle anlatmaya çalıştım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de sevgili Orhan Başkanımıza ilave yapma anlamında söz aldım.

Şimdi TEKEL'den bahsetti. Evet, Tekirdağ Milletvekiliyim ve Tekirdağ rakısıyla anılırdı hatırlarsınız. Rakı söylediğiniz zaman şu anda ters tepiyor ama Tekirdağ rakısının marka değeri vardı. Kim aldı o fabrikayı bilir misiniz? Şu anda bizim Futbol Federasyonu Başkanımız var, sizler daha iyi biliyorsunuz AKP'li milletvekili arkadaşlarım, Nihat Özdemir. O rakamlara aldı ama en güzel tarafı, depoları da ağzına kadar doluydu, o mahzenler ağzına kadar doluydu aldığı rakamda. Ondan sonra, İngilizlere derken Kanadalılara peşkeş çektik. Kimin malını çektik? Ülkenin mallarını çektik. Çiftçi perişan, şu anda üzümünü satmaya yer bulamıyor. Fabrika ondan sonra özelleşti, dediğimiz gibi, aldı Manisa'ya götürdü. Şu anda arazisine AVM'ler yapılacak. Onun için de Çevre ve Şehircilik Bakanlığında özel projeler yapılıyor. Tekirdağ'ın belediyesine sorulmuyor, Ankara'dan hazır projelerle gelip orada Tekirdağ'ın kalbini hançerleyeceğiz.

İkinci bir konu, bunu dile getirdiğimde Tekirdağ milletvekilimiz de ateş püskürmüştü. TÜRK TELEKOM vardı, hatırlar mısınız? Hani çok güzel kucaklıyorduk, seviyorduk Hariri'yi. Ne yaptı bu Hariri? Ülkeyi soydu arkadaşlar, bizleri soydu, soydu. TELEKOM'un içini boşalttı ve borçlarını da bize bıraktı, Türk bankalarına bıraktı, bizim çocuklarımıza borçlarını bıraktı. Şimdi “Özelleştirelim, bunu yapalım, şunu yapalım.” diyoruz. Şimdi, kalkıyoruz ondan sonra ucu açık bir şeyle... Az önce dedim ya, adrese teslim gider bu ihaleler, kişiye teslim gider. Bakınız, Diyarbakır Devlet Demiryolları ihalesi yapılıyor, tren yolu ihalesi yapılıyor, en yüksek fiyatı veren Cengiz İnşaat biz oradaki ihaleyi

veriyoruz, hatırlar mısınız bunu? Yakında oldu. Düşük ihale verene değil, “Tercih kondu.” diyor Sayın Bakan ve Cengiz İnşaat veriyorsunuz. Aynı şekilde bunun ucunu açık bırakırsanız kişiye, adrese teslim gönderirsiniz. Biz bunu kabul etmiyoruz. Biz vatandaşın, kooperatifin, üreticinin yanındayız. Onun için ucu açık bıraktığınız her şey sizi zan altında bırakır, oradaki bürokratları zan altında bırakır. Onları zan altında bırakmamak için ucunu kapatalım arkadaşlar ve işte en güzel örnekleri verdik, dediniz ya “Acaba oluyor mu?”, işte söyledim, Limak Holding diyorum. Şu anda bütün inşaat sektöründe, hava limanını da alan bunlar, tüneli alan bunlar, inciği boncuğu, her şeyi bunlar alıyorlar. Yok mu başka, ülkede o 5 kişiden başka? Vergi affını getirdik, borcunu sildik ama benim Yozgatlı çiftçime gelince, yine, Çorum Alacalı Alim Gürsu’ya gelince yok, ama o 5 kişilik çeteye biz böyle ucu açık projeler getiremeyiz arkadaşlar, böyle kanun yapamayız.

Sayın avukatım söylüyor, maalesef, kimseyi zan altında bırakmamak için bunun ucunu kapatalım. Kaçırmış olabilirsiniz, muhalefetin görevi doğruyu göstermek, anlatmak, aktarmak. Ha, siz bilirsiniz, parmak üstünlüğünüz var, dediği gibi sevgili vekil arkadaşımın, 25 madde getirdik, kabul etmeyebilirsiniz ama elinizi vicdanınıza koyun, eve gittiğinizde yastığa başınızı koyduğunuz zaman “Muhalefet bunu bize söylemişti ama biz bunu dinlemedik.” demeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bu madde üzerinde bir önerge daha var, okutup oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 2’nci maddesiyle değiştirilen 1380 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “dalyan” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cihan Pektaş

Gümüşhane

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle öncelikli kelime anlamının bir tür balık avlama yöntemi olması nedeniyle “dalyan” ibaresinin madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesi okutulan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

Şimdi, Komisyonun görüşmeleri sırasında teklifle değişiklik öngörmeyen maddeler geldiği takdirde sırasıyla onlara ait önergeleri alıp, işleme koyup, sonra oylarınıza sunacağım.

Şimdi bu konuda önergeler var. Bunlardan, teklifte değişiklik öngörmeyen maddelerle alakalı önergeleri sırasıyla okutacağım, öncelik hakkı var onların.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nde yer almayan 1380 sayılı Kanun'un "istihsal yerlerinin sınırlandırılması" başlıklı 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bursa

Adana

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

Madde 5: Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan istihsal yerlerinin sınırları, Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında Hazine ve Maliye Bakanlığının tayin edeceği bir temsilci ile mahalli kadastro veya tapu memuru o yerin sulh hâkimliğince tayin edilecek birisi su ürünleri alanında eğitim veren fakülte veya su ürünleri araştırma enstitülerinden ve ikisi su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisliği unvanına sahip meslek mensubu olan üç bilirkişiden kurulu bir heyet tarafından usulen uygun bulunan veya kira sözleşmesi veya teknik şartnamenin gösterdiği şekilde üç nüsha tutanak ve krokiyle belirlenir. Bu tutanak ve krokilerin bir nüshası Tarım ve Orman Bakanlığına, bir nüshası Hazine ve Maliye Bakanlığına verilir, bir nüshası da mahalli tapu dairesince muhafaza edilir. Tarım ve Orman Bakanlığınca tutanak ve kroki Resmî Gazete'yle yayınlanır. Deniz dalyanlarıyla voli yerlerinin ve mansapların tespitinde yukarıdaki heyete en yakın liman daire temsilcisi, Devlet Su İşlerinin mülkiyet ve işletmesindeki yerlerde ise Genel Müdürlük temsilcisi de katılır. Devlet Su İşlerinin mülkiyetinde olan istihsal yerlerinin sınırlarının tespitinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz. Bu maddede adı geçen heyette görev yapacak memurların harcırahları ile bilirkişiler için mahkemece uygun görülen ücret Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ödenir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu kanun maddesinde su ürünlerinde gerçekleştirilen avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin en önemli unsurlarından biri olan istihsal sahalarının ve sınırlarının tespit edilmesi faaliyetleri için Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında kurulan heyette su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi ve balıkçılık teknolojisi mühendislerinin bilirkişi olarak bulundurulması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğum önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 1380 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının mütalaası alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca" ve "Maliye ve Gümrük Bakanlığınca" ibareleri "Tarım ve Orman Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen?

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – "1380 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan 'Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının mütalaası alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca' ve 'Maliye ve Gümrük Bakanlığınca' ibareleri 'Tarım ve Orman Bakanlığınca' şeklinde değiştirilmiştir." diyor. Maliye ve Gümrük Bakanlığını kaldırıyoruz, Tarım ve Orman Bakanlığını koyuyoruz. Bunun

doğru olduğunu düşünmüyoruz. Yani burada Maliye ve Gümrük Bakanlığı neden tamamen sistem dışında bırakılıyor? Bakanlar arasında bir görev dağılımı mı var, bir hiyerarşi mi var; bunu bilmek isteriz. Bu anlamda, Tarım ve Orman Bakanlığı elbette olsun ama “Maliye ve Gümrük Bakanlığınca” ibaresinin kaldırılmasının gerekçesini anlamak istiyoruz.

BAŞKAN – Burada İsmail Bey’e bir söz verelim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli üyeler; burada balıkçı barınaklarının kirasıyla ilgili hususta, biliyorsunuz, barınakların yapımı işi Ulaştırma Bakanlığının uhdesinde, bununla ilgili diğer hususlar da farklı bakanlıkların uhdesindeydi, mesela, kiralınmasında Maliye Bakanlığı devreye giriyordu. Fakat diğer işlemlerinin tamamı Tarım Bakanlığı tarafından yapıldığı için bu işlerle ilgili de Maliye Bakanlığı bürokratlarının süreçle ilgili bilgisini aldığımızda en doğrusunun bir yerde toplanmasının ve bu konuda bir yetki birliği oluşturulmasının süreçte, özellikle, balıkçı barınaklarının ve su ürünleri kooperatiflerinin süreçle ilgili karşılaştığı sıkıntıların ortadan kaldırılması için yerinde olacağını düşündük, onun için böyle bir düzenleme yaptık.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Teklifin 3’üncü maddesiyle Su Ürünleri Kanunu’nun 17’nci maddesinde değişiklik yapılmak isteniyor. Bu değişiklikle Hazine ve Maliye Bakanlığının kiralama yetkisinin Tarım ve Orman Bakanlığına verilmesinin kooperatifler veya birlikler açısından bir faydası olacağını düşünmemekteyiz. Üstelik, bu alanlardan elde edilecek gelirlerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından nasıl kullanılacağını veya nerelerde değerlendirileceğinin de açıklanması gerekmektedir. Biz Tarım ve Orman Bakanlığının bu alanlardan elde edeceği gelirlerin yeni balıkçı barınaklarının inşasına veya mevcut balıkçı barınaklarının altyapı ve üstyapı ihtiyaçlarına harcamak için kullanılması gerektiğini düşünüyoruz ve öneriyoruz. Önergemizle amaçladığımız budur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Burada, (2)’nci fıkrada görüldüğü gibi “Üstyapı tesislerinden faydalanma hakkı on yıldan az olmamak üzere su ürünleriyle ilgili kooperatif veya kooperatif birliklerine Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın...” Aslında sizin de baştan beri söylediğiniz gibi, kooperatif birliklerine bir avantaj sağlanıyor. Bununla da yetki birliği oluşturularak bu işin yapılması da zaten oradaki faaliyetlerin kontrolü Tarım Bakanlığında olduğu için Tarım Bakanlığına bırakılıyor. Maliye Bakanlığının ihale yapması, sonra Tarım Bakanlığının kontrolü yapması, buranın inşasının da Ulaştırma Bakanlığında olması çok büyük bir kargaşa oluşturuyor. Özellikle kooperatif ve kooperatif birlikleri açısından olumsuz bir süreç oluşturuyor. Kooperatif birlikleri zaten muhatap olduğu Tarım Bakanlığı il müdürlükleri veya ilgili birimleriyle buranın kiralınmasını kendileri öncelikle olarak, İhale Kanunu’na tabi olmadan, on yıllık süreyle yapacaklar. Dolayısıyla su ürünleri kooperatiflerine bu anlamda hem kolaylaştırıyoruz hem bir avantaj getiriyoruz. Sizin de bir önceki maddede aslında söylediğiniz hususları da tam olarak karşıladığını düşündüğümüz bir husus. Ancak onlar istemezse ve kiralamazsa ondan sonra, kooperatif veya birliklerinden talep baki olmazsa Devlet İhale Kanunu gereğince gene ihaleye çıkıyor. Bu da gene bir önceki maddede sizin özellikle talep ettiğiniz hususlardan bir tanesiydi. Dolayısıyla hem yetki karmaşasının ortadan kaldırılması hem kooperatif ve kooperatif birliklerine kolaylık sağlanması amacıyla böyle bir düzenleme yaptık.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Herkese iyi akşamlar.

Biz kooperatifler olarak balıkçı barınaklarını kiralityoruz. Kiralarken öncelikle Tarım Bakanlığı bir fiyat veriyor. Mal Müdürlüğünden fiyat alırken ikisinin arasında inanamazsınız Tarım Bakanlığı “15 lira” derken Mal Müdürlüğüne gittiğimizde bu -abartılı olmasın- 70-80 bin liraya çıkıyor. Fakat orada bizim teknelerin bağlanması –fiyatını, tekne başına parayı tarım il müdürlüğünden alıyoruz- tekne sayısı belli, kirası belli fakat Maliye Bakanlığına Mal Müdürlüğüne gittiğinizde 70-80 bin lira gibi bir parayla karşılaşıyoruz. Onun için, biz Mal Müdürlüğünde olduğu sürece kiralamada inanin çok zorluk çekiyoruz yani inanılmaz bir fiyat farkı var. “Hiçbir şekilde benim kanunum Tarım Bakanlığının verdiği fiyata bağlı değil, ben fiyatı kendim belirlerim.” diyor. O zaman da şu çıkıyor: Biz balıkçıdan bin lira alacağımız bir tekneden ya 5 bin lira alacağız yahut da yatların oraya bağlanması için yatları çağırılmaya çalışıyoruz. Onu da dikkate almanız istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Burada bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Bir saniye Cengiz Bey.

Buyurun, İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Kanunu hazırlayan sayın vekillere sormak istiyorum. Genelde hazine veya Maliye hiçbir şeyi bırakmazken para konusunda, bunu Tarım Bakanlığına nasıl bırakacak merak ediyorum. Çünkü Tarım Bakanlığında döner sermayeye dahi karışıyorsa, hele buna nasıl karışmayacak, merak ediyorum. Artı, bakınız, başka bir şey daha söylüyorum, Sayın Hazine Bakanı, damat diyor ki, söylediği cümle şu: “Bütün belediyelerin kaynaklarını toplayacağız, oradan biz ödeme yapacağız.” derken vallahi ben Tarım Bakanlığına bu yetkinin verileceğini düşünmüyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, burası son konuşulduğu yer. Dolayısıyla bunlar konuşulmadan, danışılmadan buraya getirilmiş şeyler değil. Dolayısıyla bir sıkıntıyı ortadan kaldırıyoruz. Yani, bakın, hep “kooperatif, kooperatif” diyorsunuz ya, al işte kooperatifi koruyoruz, bari burada bağırmanın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Mevcut sıkıntıyı dile getiriyorum. Bu sıkıntılarla, bu sorunlarla karşılaşacak olanlar onlar yine.

BAŞKAN – Tamam, evvallah.

Buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Evet değerli arkadaşlar, aslında ülkede olan yanlışlığı, bizim de tam itiraz ettiğimiz noktaları Sayın Başkan söyledi. Ne demek Orman Bakanlığı olursa biz ucuza alacağız, Maliye Bakanlığı kat kat fiyatı artırıyor?

Değerli arkadaşlar, eğer biz bu zihniyetle yasa yaparsak ülkenin temel taşlarını yerinden oynatırız. Burada birilerine bizim birtakım yerleri peşkeş çekme gibi bir hakkımız yok, biz burada yasa yapıyoruz.

Ben şunu öneriyorum: Maliye Bakanlığına bırakalım ama ücretsiz versinler. Arkadaşlar, bakın, ücret farklılığı var diye siz diğer bir kurumu baypas ediyorsunuz. Diyelim ki başkan şu anda bir üretici kooperatifinin başkanı ya da birliğin başkanı, e o zaman bu yatırımı yapacak birlik ya da kooperatifin olmadığı yerlerde, talep olmadığı yerde, demek ki Orman Bakanlığı, Maliyenin fiyatlarının onda 1’ine ya da laf olsun beri gelsin fiyatıyla birilerine buraları peşkeş çekecek. Hiç kusura bakmayın arkadaşlar.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Ne alakası var?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – O zaman şuraya ekleyelim. Bakın, iddia ettiğiniz ne? Kooperatif ve birliklerin bu işten faydalanması, değil mi arkadaşlar? Hadi ücretsiz yapalım kooperatif ve birliklere, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, ücretsiz yapalım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Başkanım, bakın, burada yasa yapıyoruz ya, Allah aşkına, mantığımı zorluyorum. Şimdi Maliye Bakanlığı bu ülkenin menfaatlerini düşünüyor da Tarım Bakanlığı bu ülkenin menfaatini düşünmüyor mu? Bakın, burada bir üretici olarak elbette ki kooperatifin bedava almasından yanayım ama bir de devletin işleyiş şekli var. Bunların ayarlarıyla oynamayalım.

Değerli arkadaşlar, kurumsal yapının güvenilirliğini, kurumsal yapıların eş güdümünü, bakanlıkların eş güdümü rica ediyorum ortadan kaldırmayalım. Yani burada amaç eğer kooperatiflere, birliklere maliyeti düşük işletmeler vereceksek, devletin imkânlarını sunacaksak, değerli arkadaşlar, o zaman Orman Bakanlığı bedava versin ya, buna kimsenin bir itirazı olmaz. Ama bir şahsa buraları... Kooperatif ya da birlik talep etmiyor, şahıs ya da tüzel kişilik –farklı, neyse işte- talip buraya, o zaman arkadaşlar, devletin gelirini burada ortadan kaldırmaya ya da yok etmeye uygun bir yasa maddesini nasıl kabul edelim?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Buyurun.

MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANI VELİ KARAKAYA -Başkanım, bir hususu ben açıklamak istiyorum.

Kanunun 17'nci maddesinde verilen yetki daha önceden Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğününken şu anda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından kullanılıyor. Aslında 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle, atıf maddesi gereği, bu yetki Çevre ve Şehircilik Bakanlığında.

Şunu söylemek istiyorum: Tabii, Millî Emlak Genel Müdürlüğünün işleyiş tarzı farklı, Tarım Bakanlığının işleyiş tarzı farklı. Burada sadece bedele odaklanmak meselenin yeterince anlaşılmasına sebebiyet verebilir. Millî Emlak Genel Müdürlüğü sadece yeri kiraya veriyordu bugüne kadar, başka hiçbir şeyine karışmıyordu. Oysaki o balıkçıların birinci derece muhatap olduğu bakanlık Tarım Bakanlığı. Tarım Bakanlığı sadece o balıkçı barınağından elde edilecek gelirle değil, gelirin haricinde o kooperatifin hangi niteliklere sahip olması gerektiği, kaç üyesinin olması gerektiği, yıllık balık üretiminin ne kadar olması gerektiği, bakım onarım işlemlerinin nasıl yapılması gerektiği gibi birçok hususla ilgileniyor. Millî Emlak Genel Müdürlüğü ise sadece on yıldan on yıla kiraya veriyor ve kiranın tahsilini takip ediyor, başka hiçbir işe karışmıyordu. Dolayısıyla balıkçılarımız sahada hem kırsal kalkınmayı destekleme hem orada eşit bir gelir dağılımının sağlanması açısından çok ciddi emek veriyorlar. Bu yaşanan sıkıntıdan dolayı Millî Emlak Genel Müdürlüğü olarak biz bütün haklarımızdan, kiralama haklarımızdan feragat ediyoruz. Tarım Bakanlığınca kiraya verilmesinde bizim için hiçbir mahzuru yoktur. Nitekim kanun hazırlanırken de buna katkıda bulunduk.

Bunu iletmek istedim. Arz ederim.

BAŞKAN – Allah razı olsun.

3'üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Madde üzerinde 2 adet önerge vardır, 1'inci önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 17'nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tarım ve Orman Bakanlığı bu alanlardan elde edeceği gelirleri yeni balıkçı barınaklarının inşasına ve/veya balıkçı barınaklarının altyapı ve/veya üstyapı ihtiyaçlarına harcamak için kullanır.”

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygun

Bursa

Adana

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Buradaki temel amacımız, bunca zamandır tartıştığımız kurumlar arası hiyerarşinin olması gerektiği, denge denetleme meselesinin üzerinden baktığımızı söylüyoruz ama sonuçta bir ihale yapılacak ve bir para oluşacaksa bunun yine barınaklara dair, bu alandaki yatırımlara dair bir alana harcanmasından yanayız. Yani buradan gelen gelirin yine barınakçı bölgelerine, bu alanla ilgili altyapı ve üstyapı hizmetleri olarak kullanılmasından yana bir tutumumuz var, onun için buna bu ibarenin eklenmesi talebimiz var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Selahattin Minsolmaz

Kırklareli

“MADDE 3 - 380 sayılı Kanunun 17 nci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Balıkçı gemilerinin barınma, av araç ve gereçlerini depolama, tamir ve bakımlarını yapma, avlanan veya yetiştirilen ürünleri karaya çıkarma, depolama, kontrol, veri toplama gibi avcılık ve yetiştiricilikle ilgili hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulan kıyılarda Tarım ve Orman Bakanlığının teklifiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının uygun görüşü alınarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca balıkçı barınakları üst yapıları ile birlikte yapılır.

Balıkçı barınaklarından yararlanma hakkı öncelikli olarak ticari balıkçılara ve su ürünleri yetiştiricilerine aittir. Balıkçı barınakları ve bunlara ait üstyapı tesislerinden faydalanma hakkı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görüşü alınarak, Tarım ve Orman Bakanlığınca süresi on yıldan fazla olmamak üzere su ürünleri ile ilgili kooperatif veya kooperatif birliklerine ya da üretici birliklerine 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın pazarlıkla kiraya verilir. İlan edilen 30 günlük süre içinde kooperatifler veya kooperatif birliklerinden ya da üretici birliklerinden talep vaki olmazsa 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince Tarım ve Orman Bakanlığınca gerçek veya tüzel kişilere ihale ile verilir.

Balıkçı barınaklarının işletilmesine, denetlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle balıkçı barınaklarının yapılış amaçları, hangi kurumların onayıyla yapılabileceği, yapılırken üst yapılarıyla birlikte inşa edilmeleri ile yapımı tamamlandıktan sonra kiralınması ve işletilmesinden sorumlu kurumlar ve görevleri belirlenmektedir. Ayrıca, balıkçı barınaklarının yapılış amaçlarına uygun olarak yararlanma hakkının öncelikli olarak ticari balıkçılar ve su ürünleri yetiştiricilerine ait olması, balıkçılar ve su ürünleri yetiştiricilerinin ihtiyaçları karşılandıktan sonra balıkçı barınaklarının diğer ilgililer tarafından da kullanılabilmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Gerekçesi okutulan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Geçmeden bir bilgi almak için eğer müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Otuz gün süre içerisinde kooperatifler veya kooperatif birliklerinden ya da üretici birliklerinden talep baki olmaz ise Devlet İhale Kanunu gereğince Tarım ve Orman Bakanlığınca gerçek ve tüzel kişilere verilir.” Şimdi, burada kooperatif yöneticileri var, eğer gitmedilerse şu soruyu sormak isterim: Bakanlığın getirmiş olduğu bir fiyat, kiralama şartının sizce uygun olabilmesi için bir tartışma, bir ortak görüş, pazarlık gibi bir süreç olacak mı olmayacak mı? Burada kooperatiften kimse var mı? Şimdi, burada gizli bir şey var. Yani Bakanlık bir rakamı büyük tutup o kooperatifin ya da birliğin onu almasına engel olabilir.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Nasıl yapacak onu? Piyasa şartları belli, olmaz öyle şey, olur mu ya. 3 liralık mala nasıl “10 lira” diyecek ya?

BAŞKAN – Başkan geldi, bir daha soralım.

Siz tekrar edin lütfen.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, otuz gün içerisinde kiralamayla ilgili Bakanlıktan gelen teklife sizden bir olur gelmezse tüzel veya gerçek kişilere Devlet İhale Kanunu gereği orası kiralatabiliyor. Peki, siz kooperatif olarak gelen bir rakam sizi aştığında nasıl bir yöntem izleyeceksiniz ve yapacaksınız? Yani ısrarla bizim başından beri söylemek istediğimiz kooperatif ve birlikler öncelikli olsun meselesi bu noktada nasıl bir sürece gider?

BAŞKAN – Buyurun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Şimdi, zaten en büyük sıkıntımız bu ancak biz Tarım Bakanlığında kalsın derken Tarım Bakanlığı bizi tanıyor, biliyor, tekne sayımızı biliyor bütün işlerimiz orada olduğu için. Maliye Bakanlığı... Zaten kiralayamıyoruz ki iki ayda. İki sene geçiyor, üç sene geçiyor, sıkıntımız var. Biz onun için dedik ki: Maliye Bakanlığından -kusura bakılmasın, yanımızda da Millî Emlaktan arkadaşımız var- çok ağızımız yandı. Onun için biz diyoruz ki: Biz bir kapıdan girdiğimizde balıkçının tüm işlerinin olabildiği bir

merkezî sistem istiyoruz yani ben girdiğim zaman olumlu veya olumsuz, işlerim olsun. Onun için biz Tarım Bakanlığında kalmasını genellikle bu nedenle söyledik. Hem bizi tanıyor, tekne sayımızı biliyor, fiyatları il müdürlüğü belirliyor, ona göre kiralar çıkıyor ve biz de rahatlıyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tabii, geç geldiğiniz için tam anlatamadım Değerli Başkanım, özür dilerim.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı bitti, Millî Emlak dışarıda. Tarım ve Orman Bakanlığıyla muhatapsınız. Tarım ve Orman Bakanlığı geldi, afaki fiyat verdi. Ne yapacaksınız?

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA – Özellikle mahkemeye gideceğiz, orada bir sıkıntımız var tabii. Tarım Bakanlığıyla fiyat belirlemede şimdiye kadar hiç böyle bir şeyle karşılaşmadık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Diyarbakır demir yolunu söyle.

BAŞKAN – İlhami Bey... Böyle yürütemeyiz arkadaşlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama örnek verdim. Diyarbakır’da düşük teklif verene vermiyoruz, yüksek teklif veren Cengiz İnşaatı veriyoruz.

BAŞKAN – Tamam, kayıtlara geçti.

İsmail Bey’e bir söz vereceğim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkanım, hem bir hukukçu olarak ifade etmek istiyorum hem de şimdi, biz bunları hazırlarken bu işin sürecinin nasıl olduğunu hem bürokrasi tarafıyla hem kooperatiflerle konuşarak yaptık. Şimdiye kadar böyle bir olay vaki değil. Muhal üzerinden örnek verip soru soruyorsunuz. Ayrıca genel hukuk kaidesi şudur: Yaptı il müdürlüğü işlemi, Bakanlığa itiraz edersiniz. Beğenmediniz, idare mahkemesine taşırırsınız bu süreci. Yani hukuk süreçleri, bunu yazınca, böyle yapınca ortadan kalkmıyor il müdürlüğünün yaptığı işlem; böyle bir şey yok. Hukuk devletiyiz. İl müdürlüğü, Bakanlık, Bakanlıktan sonra da mahkemeye başvurursunuz ki böyle bir şikâyet hiç vaki olmuş değil. Bakın, kendileri de ne yapacaklarını bilmiyorlar çünkü Bakanlıktan hiç böyle bir olumsuzluk görmemişler. Dolayısıyla biz iyi niyetle kanunları yapmak durumundayız; bu, mahkemeye taşımaya engel değil. Yapılan her işlemi siz dâhil, başka birisi dâhil mahkemeye taşıyabilir ve yargının denetimine açabilir. Dolayısıyla, burada çok konuşulması gereken bir husus olarak düşünmüyorum açıkçası.

BAŞKAN – Hele ki kooperatiflere böyle öncelikli bir yetkiyi kanunla verdiğimiz takdirde kooperatif orada hakkını başkasına tabiri caizse yedirir mi? Kooperatif o süreçleri ziyadesiyle işletir.

Cengiz Bey, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi, 2’nci maddede hep konuşulurken dendi ki: “Altmış gün süre koyalım, işlemler uzamasın. Yani burada kooperatifleri koruyalım.” Şimdi diyoruz ki: Çelişki olursa yargı yolu açık.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Efendim, burada da hızlansın diye yaptık.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Bakın, şimdi, sevgili arkadaşım...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yani Tarım Bakanlığında toplansın...

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Bak, aklımızla... Yani hem diyorsunuz ki: “Süre hızlansın, altmış gün koyduk, kabul edilsin.” Hem diyorsunuz ki: “Olmazsa mahkemeye, yargıya gitsin.” Yok mu bir çelişki Allah aşkına ya?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – İdarenin bütün işlemleri yargı denetimine açıktır yani.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Şimdi, farz edin ki –iyi niyetimle söylüyorum- Bakanlık gerçekten kooperatifleri, birlikleri şu anda kabullenen, onları korumaya yönelik inisiyatif kullanabilir. Ya, Allah’ın izniyle ilk yapılacak seçimde iktidar değişecek. Biz geldik iktidara. Biz de sizlerle yakın ilişkisi var diye kooperatiflerle aramıza mesafe koyduk. Ne olacak o zaman?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – İlk seçimlerde gidersiniz.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İnisiyatif mi kullanmak lazım bunda? Kanun yapıyoruz, kanun. Kanun kişilere göre, o anki idarenin inisiyatifine göre olmaz arkadaşlar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Cengiz Bey.

Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, her konuşan arkadaşımız hukukçu gözüyle konuşuyor, komisyon yapıcı gözüyle konuşuyor. Biz de burada Komisyon üyesiyiz. Ben ziraat mühendisiyim, on yıl oda başkanlığı yaptım, çiftçiym, hâlâ da tarım sektörünün içerisinde iştigal etmekteyim. Her türlüünü, hayvancılığın denizciliğine, tarımsal üretiminden süt üretimine; bütün alanında devam ediyoruz. Biz de bu işi biliyoruz.

Sonra, çok övündüğünüz, bu, hazırladığınız kanun teklifinin alelacele hazırlandığı belli ki 4 tane düzeltme önergesi gönderdiniz şu anda. 4 tane, bakın, şu anda 4 tane düzeltme önergesi gösterdiniz. Konuşuyoruz, biri Tarım Bakanlığı Kooperatif Genel Başkanımız orada konuşuyor, diyor. Biri Maliye, biri de Tarım Bakanlığı, ikisi de devletin kurumu. Versin bir talimat ülkeyi yöneten Maliyeye, fiyatını aşağı düşürsün. Yani böyle bir şey olabilir mi? Yani bu ikisinin arasındaki sebepten dolayı bu şey gösterilebilir mi? İkisi de devlet kurumu değil mi? Birisi Tarım Bakanlığı, diğeri Maliye Bakanlığı. Biz de bunun düzeltilmesi için uğraşıyoruz. Yani hep sizin dediğiniz haklı oluyor, hep siz düzeltiyorsunuz. 4 tane, alelacele olduğu besbelli.

Konuşmamın başında söyledim, hiçbir odadan, dernekten, hocadan görüş almadan bu kanun teklifini getirdiniz önümüze.

BAŞKAN – Buna cevap verebilirim.

AYHAN BARUT (Adana) – Hiçbir hocadan. Biz hepsini sorduk, hepsini. Ben cevabımı aldım, siz...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap verecek olan varsa bu kanun teklifini hazırlayan 2 vekil arkadaşımızdır.

AYHAN BARUT (Adana) – Bu konuda yüzlerce hoca var, işinize gelen hocadan görüş almışsınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sabahtan beri sizi dinliyoruz Başkanım, dinlememiz gereken bu kanunu getiren 2 vekil. Kim getirdi? Fatma Aksal ile İsmail Emrah Karayel. Siz neredesiniz?

BAŞKAN – İlhami Bey, ben Komisyon Başkanım, her maddede konuşma hakkım var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap vermenize gerek yok.

BAŞKAN – Arkadaşım, bak...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Soruyu, hazırlayanlara soruyorum. Hazırlayanlar ne yaptığının daha bilgisinin... Bihaberler, haberdar değil.

BAŞKAN – Bize de savunmuşlardır, biz o yüzden bilgi sahibiyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, haberdar olsa sorulan sorulara cevap verir.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Her şeye cevap veriyoruz ya.

BAŞKAN – Verirler. (Gürültüler)

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Konuşuyorsun, haberin yok hiçbir şeyden. Her şeye cevap veriyoruz, lütfen töhmet altında bırakmayın ya. Saygılı olun efendim. Bakın, bizler saygılı oluyoruz, siz de saygılı olun, lütfen efendim, saygılı olun. Yani hoca dedin, gösteriyoruz burada Sayın Vekil, gösteriyoruz. Aynı şekilde konuşuyorsunuz...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap verin.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Veriyorum işte, bak, burada, cevap burada. Kabalığa gerek yok, lütfen. (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kabalık yapmayalım birbirimize ya. Kabalık yapmayalım, kabalık. Nezaket, söylediğim şey bu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama sizin verdiğiniz cevaplardan...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Efendim, ne cevabı? Profesörlerin okuyayım isimlerini, isimlerini okuyayım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dalga geçiyorsunuz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Efendim, siz dalga geçiyorsunuz. Bizim aklımızla dalga geçmeyin. Bir yıldır çalışıyoruz. Biz bunu bir yıldır çalışıyoruz. Sizin haberiniz yok diye biz bir şey yapmıyor değiliz. Efendim, bakın, profesörler burada. Bak.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Getiriyorsunuz, bu kâğıdı önüne koyuyorsun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ben koymadım efendim, Komisyon Başkanına söyleyeceksiniz onu. Ben bir senedir çalışıyorum, getirdim, verdim bunu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Belli, belli.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Çok çalıştım efendim, çok çalıştım. Senin gibi burada muhalefet üretmiyorum. (Gürültüler)

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, bir saniye, tamam.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Lütfen, nezaketle gidiyoruz, nezaketle gidelim. Okuyayım isterseniz isimleri.

BAŞKAN – İlhami Bey...

İsmail Bey, teşekkür ederim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Siz bir şeyler zannediyorsunuz, işin öyle olduğunu zannediyorsunuz, konuşuyorsunuz ya. (Gürültüler)

BAŞKAN – Hayır, söz vermedim, bir dakika arkadaşlar, bir saniye.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İlhami Bey, size söz vermedim. Bir saniye ya, burayı böyle yönetemeyiz.

İlhami Bey, sabahtır her elinizi oraya götürdüğünüzde söz verdim, bu kadar ortamı germeye hakkınız yok, lütfen. İstedığınız kadar konuşmanıza müsaade edeceğim bir komisyon var, daha ne istiyorsun? Efendim, kamerayı kuruyorsun, seyrettiriyorsun; telefonla çektiriyorsun, seyrettiriyorsun; kendi taraftar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben seyrettirmiyorum. Ben kamera kurdurdum.

BAŞKAN – Arkadaş, hayır, bak, çekmenize, her şeye müsaade ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neye müsaade ediyorsunuz, ben kamera kurmadım ki.

BAŞKAN – Kuran arkadaşlarınız var ama. Bak, biz sesimizi çıkarmadık, yapın. Kendi şovunuzu yapmayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onları dışarı çıkardınız. Şov yapmıyoruz.

BAŞKAN – Lütfen, Komisyonun çalışmasına müsaade edin. Bakın, Komisyonun çalışmasına müsaade edin. İstedığınız kadar söz veriyoruz, istediğiniz kadar konuşma hakkı veriyoruz.

Şimdi, bir de bilmediğiniz alanlarda hemen çok ön yargılısınız. Şu konuda hiç haberiniz yok diyorsun, çıkıyorsun. Bir sor bakalım, cevap verecek burada bir sürü insan var. Cevap veremezlerse ön yargını sürdür.

Bir yıldır çalışılıyor, biz de bunun çalışıldığını biliyoruz. Orada bir sürü profesörün, bir sürü bilim adamının, STK’nın gelip görüş bildirdiği Bakanlıkta kayıtlarıyla var, biz bunları biliyoruz ama siz “Hiç kimseden görüş almadınız.” diyorsunuz ve buraya da bugün birçoğunu da sizin verdiğiniz isimlerden bir sürü insan çağırdık, davet ettik, hepsinin görüşlerini aldık. Çok mutlu ve memnun gittiler, görüşlerini aldık ve yansıtmaya çalışıyoruz. Yani bunu ön yargılı, çok, böyle, bağırarak çağırarak, birbirimize saygısızlık ederek sürdürümeyiz. Sırasıyla söz verelim, devam edelim.

Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, iyi niyetlerle bir Komisyon çalışması başladı, sekiz saatte buradayız. Burada her bulunan arkadaşımız bu kanuna bir katkı sunmaya çalışıyor. Orada da bir yıllık bir emek vardır. Saygı duymak lazım.

Evet, bu kanun buraya gelirken eksiği varsa, hatası varsa, düzeltilmesi gereken yerler varsa düzeltilsin diye burada ve biz de burada katkı sunmaya çalışıyoruz. Bu kanunun çok alelacele bu hafta benim gördüğüm kadarıyla Meclis gündemine inmeyecek. Daha fazla sınırlar gerilmeden, ilk defa toplanan bu Komisyonumuzun iyi bir işe de imza atması adına benim bir talebim var: Sekiz saatin sonunda elbette ki bugün resmi çektik ve herkesin itirazları üç aşağı beş yukarı belli oldu. Şu andan itibaren verilecek önergeleri de bir inceleme adına ara vermemiz mümkünse hem daha fazla gerilmeyiz ve bizim toplumumuzun bizden beklediği tarımla ilgili çıkaracağımız kanunlara da örnek olması adına biraz uzlaşıyla, tabii ki karşılıklı önergeleri görerek yarın devam etmemizde fayda olduğuna inanıyorum. Şu andan itibaren biraz inatlaşmaya doğru bu iş gidecek ve istenilen sonuç da alınmayacak diye düşünüyorum. Bakan Yardımcımızın da bilmiyorum, yarın zamanı var mı, sivil toplum örgütlerimizin zamanı var mı ama ben böyle bir öneri sunuyorum. Yani iyi bir şey çıksın buradan istiyorum.

BAŞKAN – Evet, Hocam, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, ben önergelere baktım da bazılarında şey var zaten. Mesela 5’inci maddeye geçmiş olsaydınız tanklarla taşıma kısmında benzer bir şekilde şey var. Zaten zannediyorum bunu bir hocanın görüşü olarak alınmış. Evet, bu zaten değişecek. Yani benzer şeyler var. Fazla şey yapmaya da gerek yok. Olumlu olan her şey aynı. Mesela “4 tane önerge vermişsiniz.” dediniz, birisi bu, sizin 5’inci maddedeki önergeyle aynı. Onun için biraz daha şey yaparsak yani burada çok da fazla bir şey yok yani tartışılacak, o kadar gerilecek çok da fazla bir şey yok. Bence çok da fazla gerilecek bir şey yok. Yani var, maddeler var. Burada sizin söylediklerinizde...

AYHAN BARUT (Adana) – Tanklarla taşınmasının iptalini istiyoruz. Asansör ya da -neydi o vakum...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, bu konu zaten benim uzmanlık alanım, bu konu tamam. Tanklarla taşıma işi olmaz çünkü...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Niye öyle koydunuz, niye öyle geldi başta?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, benim Milliyetçi Hareket Partisinin temsilcisi olarak burada olduğumu biliyorsunuz. Kanunu hazırlayanlar AK PARTİ’den geliyor. Biz de...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Ben gördüm, baktım, beraber yaptık.” dediniz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakın, aynı şeyi söylüyorsunuz, “Beraber yaptık.” diye ben bir şey söyledim mi?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Birlikte yaptık.” dedin.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ya, deminden beri siz diyorsunuz, sabahdan beri konuşuyorsunuz diyorsun, ben 2 defa söz aldım.

Bakın, ben size anlatayım -biz görüş verdik- tanklarla taşıma şeyi şu: Türkiye’de zaten balıkların göç etmesi, göç eden etmeyen bilinmiyor, ekolojileri bilinmiyor. Onun için tanklarla taşımaya kalktığınız zaman bazı türleri zorunlu göçe tabi tutuyorsunuz. İhtiyaç hâlinde ise zaten diğer geçen ibareler tanklarla taşımayı da içine alıyor.

Mesela “büyük barajların yıkılma durumu” demişsiniz siz önergenizde, sizinkinden de haberim var yani sadece buradaki diğer önergeden değil. Büyük barajlarda bu uygulanabilir. Zorunlu hâllerde uygulanabilir ama uygulayacağınız zaman da balığın ekolojisini bilmeniz gerekiyor, bu da Bakanlık tarafından düzenlenebilecek bir şey. Tanklarla taşımayı kanun metninden çıkarıyoruz zaten. Hem sizin önergeniz hem buraya gelen önerge, ikisi de aynı, birleştirelim, devam edelim yani bunda bir sıkıntı yok.

Yani, şimdi, demokrasilerde de çoğunluk ne diyorsa o oluyor.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ona saygımız var Sayın Vekilim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Onun için, İzmir’de de aynı demokrasi sizler için var -ben oradan geliyorum- öyle değil mi?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

4’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 1380 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanı,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

4’üncü madde üzerinde önerge var mı? Yok.

Dolayısıyla 4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Hele şükür uzlaştığınız bir şey bulabildik.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Niye uzlaşmayalım biz, o kadar da değil yani.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 1380 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Tarım Orman ve Köyüşleri” ibaresi “Tarım ve Orman” şeklinde ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj ve regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği yirmi metreden fazla olan su yapılarında, masrafları müteşebbise karşılanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılacak veya yaptırılacak bilimsel araştırma ve inceleme sonucu balık

geçitlerinin işlevsiz olacağının anlaşılması halinde balık geçidi dışında farklı göç yapıları, tanklarla taşıma, yapay ortamda üretilip kaynağa bırakma gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrollüğü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Hasan Bey, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, demin de biraz değindik şeye. Şimdi, burada “...balık geçidi dışında farklı göç yapıları, yapay ortamda üretilip kaynağa bırakma gibi tedbirler alınabilir.” diyor. Burada tanklarla taşınmanın zaten kaldırılması gerekiyor, kanun metninde geçmemesi gerekiyor çünkü diğerleri zaten bütün yöntemleri kapsayıcı durumda. Tanklarla taşıma -az önce de söylediğim gibi- aslında balıklara zarar veren bir yöntem ve ne zaman taşınacağı, ne zaman geriye getirileceği, yukarıda göç etme zamanlarının da çok iyi bilinmesi gerekiyor. Bunlarla ilgili, iyi, özelliği bilinen Mersin balıkları ile ekolojileri bilinen yılan balıkları var, bunlarda bu sistem, taşınma sistemi uygulanabilir fakat bizim yerli türlerimiz, özellikle endemik türlerimiz hakkında tam olarak bilgimiz yok. Onun için, bundan kaçınmak gerekiyor. Farklı yöntemler var, işte, asansör yöntemi var. Bu diğer yöntemlerin, sizin de önergede verdiğiniz yöntemlerin tamamını bu önceki “...balık geçidi dışında farklı göç yapıları uygulanır.” dememiz sizin bütün şeyi de karşılıyor. Büyük barajlarda dünyanın problemi bu, büyük barajlarda balık geçidi yapılamıyor, dünyanın her yerinde bu böyle, yapılamadığı zaman, balık asansörü de çalışmıyorsa bu taşıma yöntemi uygulanabilir zorunlu hâllerde, o da ekolojisi bilinen balıklarla alakalı. Onu Bakanlık zaten o şekilde düzenleyecektir. Bilim adamlarıyla beraber çalışılıyor.

Aslında başka bir şey daha söyleyeyim: Bu tanklarla taşıma yöntemini öneren de başka bilim adamları var ve uygulamasını yaptılar, Türkiye’de yapılmış uygulamaları da var. Mesela, 21 Ekimde taşımış yukarıya, 22 Ekimde geriye getirmiş balıkları. Bilim adamlarının tavsiyesidir bu da. Yani “Bu tanklarla taşıma buraya niye girdi?” dersiniz, bu da bazı bilim adamlarının görüşüdür. Fakat genel görüş, dünyada kabul edilen görüş tanklarla taşınmanın sıkıntılı olduğudur, imkânsız olan yerlerde baş vurabilecek bir yöntemdir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Teklifin 5’inci maddesi Su Ürünleri Kanunu’nun 22’nci maddesinde değişiklik öngörüyor. Biraz önce 4’üncü maddede doğal olarak, aslında herhangi bir şeyi tartışmadan bir birliktelik vardı, şimdi buradaki değişiklik önergemize Sayın Komisyon Başkanımızın da söylemleriyle hemen hemen, aşağı yukarı, yüzde 90 oranında aynı geldi ama ben yine de neden istediğimizi söylemek istiyorum. Madde 22’yle getirilen değişiklikle ülkemiz deniz ve iç sularında yaşayan göçmen balık türlerinin üreme ve beslenme amacıyla yaptıkları göçler, çeşitli köprü ayakları, menfezler, bentler, göletler veya barajlarla kesintiye uğramakta, hatta tamamen imkânsız hâle gelmektedir. Ülkemizde 25 farklı akarsu havzası mevcut olup her birindeki ekolojik koşullar membasından mansabına kadar farklılıklar göstermektedir. Bu alanlarda yaşayan su canlıları da mevcut ekolojik koşullara adapte olmuş türler olup yaşamlarının farklı evrelerinde her birinin ihtiyaç duyduğu sıcaklık, tuzluluk gibi şeyler değişiklik göstermektedir.

Bu anlamda, yapılan değişiklik teklifini olumlu bulmakla beraber özellikle balık geçidi yapılmasının uygun veya işlevsel olmadığı kararı verilen işletmelerde kamyonlardaki su tanklarıyla taşıma veya anaçlardan yavru üretilip kaynağa, membaya bırakılmasıyla türün, türlerin korunması mümkün değildir.

İşletmeler de balık asansörü gibi -biraz önce hocamız söyledi- vakumlu sistem gibi teknik çözümler üretilmelidir, işin kolayına, maddi açıdan ucuz olanına kaçılmamalıdır. Gerekçe olarak da özellikle büyük barajlarda ortaya çıkan bu sorun gelişmiş ülkelerde büyük ölçüde asansör sistemiyle çözülmekte ve sorun da ortadan kaldırılmaktadır. Maliyetin yüksek olması nedeniyle ülkemizde firmalar modern balık geçitleri yapmak yerine tanklarla taşıma sistemi tercih etmektedir oysaki tanklarla yapılan taşımalarda doğal ortamda yaşamaya alışkın olan türler stres altına giriyor, canlılara ölüm dâhil çok büyük zararlar vermektedir. Son yıllarda, gelişmiş ülkelerde balık geçidi olmayan birçok baraj yıkılmakta, üreme ya da beslenme amacıyla göç eden balıklara özel önem verilmektedir. Bu yüzden akarsular üzerine yapılacak barajlar ya da su yapılarındaki balık geçidi olmasına özel önem verilmeli, bu mümkün değilse asansör sistemi kullanılmalıdır. Sürdürülebilir bir yöntem olmayan tankerle taşıma kesinlikle düşünülmemelidir dedik. Zaten Komisyon Başkan Vekilimiz de, diğer arkadaşlarımız da büyük oranda buna benzer, aynı şeyleri söylüyorlar. O zaman, gördüğünüz gibi, mutabakat sağlanınca iş oluyor yani Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYHAN BARUT (Adana) – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Buyurun İlhan Bey.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Efendim, bu asansörün de nasıl olduğunu kısaca anlatabilir misiniz, merak ettim de.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, Sayın Komisyon Başkanım, ben, öncelikle, merak ediyorum, az önce bu kanun teklifini hazırlayan arkadaşlar dediler ki: “Bir yıldan beri biz bunu çalışıyoruz ve bilim adamlarına danıştık, beraber çalıştık.” Demek ki o kadar bilim adamı böyle bir maddeyi, önemli bir maddeyi kaçırmış, takdirinize sunuyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, ısrarla, inat ediyorsunuz, ben size diyorum ki: Tanklarla taşıma yöntemini öneren de...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili Başkanım, bakın, oraya cevap...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yok, bana söylediniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, size demedim ben.

HASAN KALYONCU (İzmir) – “Beraber çalıştık dedin...”

FATMA AKSAL (Edirne) – Bize söyledi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, ben de diyorum ki...

FATMA AKSAL (Edirne) – Başkanım, bize söyledi.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakın, İlhami Bey...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Az önce ne dediniz? “Ben yoktum şeyde.” dediniz, çalışıyorsunuz şu anda yine bakın.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yok, yok, şimdi, başka bir şeyi anlatıyorum size. Tanklarla taşımayı öneren de bir bilim adamı ve Türkiye’de bunun uygulamasını da yapmış, bir proje çerçevesinde bunu yapmış yani bu denenmiş fakat sonuç alamadı, kendisi de sonuç alamadı.

Asansörle ilgili olay şu: Balıklar göç ettiği süre içerisinde yukarıdan bir su akıntısına doğru hareket ediyor. Siz asansörü tam barajın önüne kurduğunuz zaman balık o suya doğru devam etmek için oraya gelip giriyor, oradan da yukarıya kaldırıyorsunuz, barajın içine bırakıyorsunuz, asansör tekrar aşağıya iniyor, aynı bizim asansör sistemi gibi, aynı şey.

Teşekkür ediyorum.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Anladık Sayın Başkanım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama ben cevap alamadım soruma.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Söyledim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizden değil, ben...

FATMA AKSAL (Edirne) – Ben cevap vereyim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – He, oradan istiyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet çünkü bir yıldan beri çalıştıklarını söylediler.

BAŞKAN – Peki, Fatma Hanıma söz veriyorum.

FATMA AKSAL (Edirne) – Hasan Hocam, müsaadenizle ben cevap vereyim.

Biz değişik bilim adamlarıyla görüştük, tankla taşımayı savunanlar da var ama Hasan Hocam ve başka bilim adamları da bunun doğru bir yöntem olmadığını söylediler ve bizi ikna ettiler. Biz de bu aşamada... Siz de zaten o fikirdesiniz, niye tartışıyoruz ki, anlamadığım o.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Tartışmıyoruz.

FATMA AKSAL (Edirne) – Sadece muhalefet olsun diye mi muhalefet yapıyorsunuz? Yani doğru yolu bulmuşuz -kim bulmuş, nasıl bulmuş- siz de aynı fikirde misiniz, o zaman lütfen geçirelim. Yani sadece muhalefet olsun diye mi söylüyorsunuz?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Anlaştığımız maddede de tartışmalıyım diyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, ben farklı bir şey söylüyorum. Sizin söylediğinize karşı ben bir öneri öne sürdüm. Biraz önce dediniz ki: “Biz bunu bir yıldan beri çalışıyoruz, birçok bilim adamıyla bunu görüştük.”

FATMA AKSAL (Edirne) – Görüştük; evet, görüştük. Ama kanun teklifi hâlâ geçmedi. Kanun teklifi Genel Kurula geldiğinde bile biz değişiklikler yapabiliyoruz.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Tamam, bir yanlışlık varmış, düzeltilmiş, ne kadar güzel.

FATMA AKSAL (Edirne) – Ne kadar güzel. Genel Kurulda bile düzelttiğimiz olmuyor mu?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız, sizin gözünüzden kaçmış olabilir bu, demek ki muhalefetin gözünden kaçmamış; bak, hazırlamış, oturmuş, çalışmış.

FATMA AKSAL (Edirne) – Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Cihan Bey, buyurun.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Değerli milletvekili arkadaşlarım, bu maddeyi biz de gördük; tankla taşıma da bir taşıma yöntemidir ama ortak bir karar birliğine vardık. Burada tankla taşımadan daha ziyade, asansörle taşımanın çok daha uygun bir yöntem olduğu görüşü ortaya çıktı. Böyle bir karar birliğinin olması da güzel bir şey. Belki iki önerge birleştirilerek geçebilir, problem yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Karadeniz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Benim de bu kanun maddesiyle ilgili bir önerim olacak, burada özellikle, bu yapılar yapılırken su ürünleri konusunda eğitim veren fakülteler veya su ürünleri araştırma enstitüleri veya birliktişiler tarafından bilimsel araştırma ve inceleme raporu hazırlanmasıyla alakalı. Çünkü bu yapıldığı zaman denetlemeyle ilgili bir faktörün ortadan kalkabileceği söz konusu. Bunun denetlenmesi için bir üniversite ya da bu fakülteden raporlarla beraber denetlenmesinin sağlanması uygundur diye...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Zaten öyle.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yalnız burada “Tarım ve Orman Bakanlığının yapılacak ve yaptırılacak bilimsel araştırma ve inceleme sonucu...” Yani bunu bir üniversiteyle...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – “Araştırma sonucu, inceleme sonucu” diyor, Tarım Bakanlığı zaten bu tür konuları tamamen üniversitelere yaptırır. Bunu yönetmeliğe, yönergeye yazarlar, onda problem yok.

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Bunu tam da sizin söylediğiniz kaygıyla...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Başlangıç değil, devamında denetlenmesi anlamında ben bunu söylüyorum.

BAŞKAN – Şöyle: Hatta, ona hiç müsaade etmiyor kanun, daha yapılmadan, proje aşamasında bilimsel görüş olarak müsaade ediyor projeye. Yani bu çok ince tartışılan bir maddeydi ve çok güzel bir hâle getirildiğini düşünüyorum ben.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Niye orası cevap vermiyor?

BAŞKAN – Bunları tartıştık İlhami Bey, benim haberimin olmaması söz konusu olabilir mi? “Niye orası cevap vermiyor?” diyor da... Arkadaş, bak, ben derinliği olan, mükteşebatı olan bir adamım, bu süreçlerden haberimin olmaması mümkün mü? Dolayısıyla, uzatmamak adına sizi ikna edebilecek cevabı vermek istiyorum, olmazsanız yine oralara topu atıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yetersiz mi diyorsunuz karşı tarafa?

BAŞKAN – Ben kendim yetmezsem oralardan fikir alıyorum diyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ben bir ek yapabilir miyim.

Çözümü aslında var. Şu anda Tarım ve Orman Bakanlığı birçok konuda on-line izleme yapıyor. Yani su kirliliğinin şu anda Menderes’te, diğer nehirlerde, nerede nasıl gittiğini on-line takip ediyorlar. Balık geçitlerinde de bu süreç on-line’a dönecek zaten ve örnekleri var. Kanunla alakalı söylemiyorum İlhami Bey, Bakanlıktaki uygulamaları söylüyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben az önce anlatamadım herhâlde. Şimdi, bu kanun maddesinde, “Hazırlanan rapor kapsamında belirlenen yöntemin uygun bulunması ve uygulanmaya başlamasının ardından Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenecek periyotlarla müteşebbisten sahada raporların tekrarlanmasını isteyerek akarsuyun zamana bağlı değişimi tespit edilir.” ibaresinin geçmesiyle bunun denetlenmesinin biraz daha... Yani bir sefer yapıp gözden kaçabilir, ilerleyen dönemde ihmal edilebilir ama bu raporlar eşliğinde ilerleyen dönemlerde bunun denetlenmesinin sağlanmasıyla ilgili bizim talebimiz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ben de diyorum işte, on-line izlemeler de kullanılıyor.

BAŞKAN – Maddede şöyle bir şey var: Çalıştırılmaması durumunda ayrıca yaptırımları var, denetimlerde bu kurulmuş sistemin çalıştırılmamasıyla alakalı yaptırımlar var. Arkada cezai maddeler var.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Mesela, can suyu var, barajlardan veya HES’lerden bırakılacak can suyu var; Bakanlık şu anda onu on-line izliyor, onu dahi on-line izliyor yani o sistemler kuruldu. Şu anda Tarım ve Orman Bakanlığında kirlilik dâhil bütün sistemler on-line izleniyor. Teknoloji ilerledikçe zaten bunu yapıyorlar, denetim sürekli var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Peki, şunu sorabilir miyim: Su kirlilikleri izleniyor, can suyu da izleniyor; bugüne kadar can suyu olmayan ya da kirliliği görünenlerle ilgili herhangi bir itiraz mı yok, hepsi tertemiz mi ya da bir şey yapıldı mı, ne yapıyor? Yani takip önemli değil, önemli olan ne yapıldığı.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Anladım sizin dediğinizi. Ben Türkiye’deki 25 havzanın 16’sında fiilî olarak arazide çalıştım, uzmanlık alanım da ekolojik kirlilik, sadece kimyasal değil ekolojik kirlilik. Bakanlığın bu alanda yaptığı bütün projeler bitti, tamamlandı. Sizin az önce sorduğunuz konuyla alakalı, öncelikli kirleticiler, spesifik kirleticiler, ağır metaller, organik kirleticiler, nitrat, nitrit, fosfat kirleticileri, bütün hepsi bütün akarsularımızda çalışıldı. Bunlarla beraber pilot projeler yapıldı, deşarj standartlarını belirlemek açısından, Türkiye’nin deşarj standartları da belirlendi. Şimdi, Çevre Bakanlığında da, Tarım ve Orman Bakanlığında da havza yönetim planları yapıldı. Bunlar belirli sürelerde devreye girecek şekilde yayınlandı da. Proje sonuçları da yayınlandı ve bunlar uygulamaya geçirilecek. Bir anda olmaz, mümkün değil. Mesela, İzmir Körfezi’nin kirliliği. Demin bir soru sordum hocama, su ürünleri fakültesi dekanına “Düzeliyor, düzelme devam ediyor.” dedi. Evet, İzmir Körfezi’nde yapılan olaydan sonra düzelme var da İzmir’de çoğunlukla ilçelerin atık su arıtma tesisleri yok ve hâlâ körfeze kirlilik boşaltıyoruz. Kirlilik boşaltırsanız bu önlenmez. Şu anda mesela Küçük Menderes’te, Büyük Menderes’te, Gediz’de –İzmir tarafını düşünelim- diğer büyük nehirlerde de kirlilik problemlerimiz var. Fakat bu var diye bunlarla ilgili Bakanlık hiçbir çalışma yapmadan bekliyor değil, bütün çalışmalar yapıldı, 25 havza didik didik edildi. Seyhan’ı, Ceyhan’ı, Dicle’yi, Fırat’ı, Van kapalı havzasını, Asi’yi, Kızılırmak’ı, Yeşilirmak’ı, Akarçay’ı, Büyük Menderes’i, Küçük Menderes’i bizzat ben çalıştım yani arazide bizzat nehrin içerisine girerek, örnek olarak ben çalıştım. Kirlenme var, Bakanlık da bununla ilgili projelerin hemen hemen hepsini tamamladı. Şu anda havza yönetim planları tamamlanıyor. Şimdi, fabrikalara bir anda “Kirleticileri kes.” dediğiniz zaman bütün her şeyi durdurursunuz. Buna süre veriliyor, bu süre içerisinde... Mesela, fosfat, nitrat kirliliğiyle ilgili zannediyorum 2020’ye kadar bir süre var, bunların hepsi çalışılmış vaziyette.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 2 defa uzatıldı o.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Tesisleri bir anda kapatamıyorsunuz. Zaten kirlüten ana unsurlar belediyeler. Belediyeler atık su arıtma tesislerini çalıştırmıyorlar, bu hangi partiden olursa olsun. Gece saat bir civarında gidin, bütün hepsi baypas yapıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

5’inci madde üzerinde üç adet önerge vardır, önergeleri sırasıyla okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 22’nci maddesinin (2)’nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Barut

Orhan Sarıbal

İlhami Özcan Aygün

Adana

Bursa

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

MADDE 5- 1380 sayılı Kanunun 22 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Akarsularda engellemeler yapılması yasağı”

“Akarsular üzerinde kurulmuş veya kurulacak olan baraj, regülatör gibi su yapılarında su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi yapılması ve işler durumda bulundurulması zorunludur. Ancak yüksekliği 20 metreden daha fazla olan su yapılarında masrafları müteşebbise karşılanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığının yetkilendirdiği kuruluşlarca veya su ürünleri konusunda eğitim veren fakülteler veya su ürünleri araştırma enstitüleri veya bilirkişiler tarafından Bilimsel Araştırma ve İnceleme Raporu hazırlanır. Bilimsel Araştırma ve İnceleme Raporu ile su yapılarının kurulacağı akarsuda yaşayan canlı türleri, beslenme, üreme ve göç hareketleri tespit edilir ve raporlanır. Mevcut veya planlanan baraj veya regülatör yapılarında hazırlanan rapora göre uygulanacak eylem planı belirlenir. Hazırlanan rapor kapsamında belirlenen yöntemin uygun bulunması ve uygulanmaya başlamasının ardından Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenecek periyotlarla müteşebbisten sahada raporlarının tekrarlanması istenerek akarsuda zamana bağlı değişim tespit edilir. Mevcut veya planlanan balık geçidinin işlevsiz olmasının anlaşılması durumunda balık geçidi dışında farklı göç yapıları, balık asansörü gibi tedbirler alınabilir. Bu madde kapsamındaki balık geçidi, balık asansörü ve diğer yapılara ilişkin projenin onayı, kontrolü ve kabulü inşaat tekniği açısından Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.”

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Başkanım, bu önergede az önce tekrar ettim ama siz de “Burada cezai müeyyideler artırıldı, zaten önlüyor.” dediniz. Yani burada cezai müeyyideleri uygulayıp oradaki müteşebbisi de belki zor durumda bırakarak... Ama belirli periyotlarla raporları istemek kadar doğal bir şey olamaz ki. Bundan neden kaçacağız ki? Raporlarını getirsinler, uygunsa Tarım ve Orman Bakanlığı uygunluk şeyini onayladığı zaman devam eder ama “Bunu yapmadı, rapor da getirmede, biz buna ceza verelim; peşine devam etsin, bir daha ceza verelim.” değil; bunları, gayet mantıklı bir şekilde, belirli periyotlarla bu raporları müteşebbis getirebilir, Bakanlığa sunabilir. Bunda abesle iştigal bir şey yok yani biz buna cezai müeyyide uygulayalım mantığıyla gidersek bir yere varamayız ama hem müteşebbisi hem Bakanlığımızı hem çevremizi hem kendimizi, her şeyi koruyabiliriz yani şu maddedeki bu önergeyle. Çok abes bir durum değil yani küçük bir madde değişikliğiyle burayı da koruyabiliriz.

BAŞKAN – Şöyle bir şeye dikkatinizi çekmek isterim: Orada “geçmesine mahsus geçidi yapması ve işler durumda bulundurulması” diyor. Bu ne demek? Tarım Bakanlığı veya kimse denetleyici, zaman zaman buraları denetleyecek.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Zaman zaman... İşte, sıkıntı orada. Belirli periyotlarla denetletirsek hem Tarım Bakanlığımızın hem...

BAŞKAN – “Zaman zaman” ile “belirli periyot”... Artık onların çok kendi şeylerine girmeyelim. Hayır, şunu demek istiyorum, hani siz “Getirsin, raporlarını.” dediniz ya, getirmezse ne yapacaksın? Ona bırakmayacaksın işte. Tarım Bakanlığı burada kendisi bu denetlemeyi bizzat yapıyor belirli periyotlarla, tam da sizin dediğiniz gibi, işler durumda değilse bunun yaptırımları olmasın mı? Olması lazım değil mi?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yaptırımlarının olması lazım kesinlikle ama bu durumda...

BAŞKAN – Yani sizin dediğiniz ile bu şu anda maddenin getirmiş olduğu arasında bir fark olmadığını anlatmaya çalışıyorum. İşler durumda bulunduracak. Adam diyelim ki yaptı bir şey, tamam, inşaat aşamasında gittiniz, ruhsatını verdiniz, başladı fakat bu ebedi billah sürdürülebileceği anlamına gelmiyor. Zaman zaman veya belli periyotlarla -tam sizin dediğiniz gibi diyelim- Bakanlık bunu gidip denetleyecek. Eğer işlemiyorsa “İşler hâle getir.” diyecek. Getiremediyse tabii ki müeyyideleri olacak.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Efendim, Sinop’ta bir HES mahkemenin durdurma kararı olmasına rağmen durdurulamıyor, nasıl olacak?

BAŞKAN – O, tabii, mahkemelerin işi ama yani burada yaptırım var.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yani “denetleme” diyorsunuz ama...

BAŞKAN – Mahkemenin burada gereğini yapması lazım yani mahkemenin kararına da uyulmaması artık... Ondan sonra tutup da birisinin onu dövecek hâli yok, mahkeme kararına uyacak. Mahkeme kararına uymamanın da hukukta bir yaptırımı var.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Mahkeme kararının yerine getirilmemesi suç. Dolayısıyla yani onunla ilgili bir işlem başladığında onun müeyyidesi uygulanır. Şimdi, mahkeme karar verdi, adam uygulamıyor; öyle değil yani suç olduğu için gereği yapılır.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – O zaman ben size bunu yarın yazılı bir şekilde ulaştırayım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle: Söyleyelim buradan Bakanlığa, Bakanlık bununla ilgili işlem yapsın, onlar suç duyurusunda bulunsun böyle bir karar varsa.

BAŞKAN – Duyuyor musunuz Tarım Bakanlığı?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Bakan Yardımcım, bir HES’te bir sıkıntı varmış.

Şöyle tabii: Şu anki cezaları 1.635 lira bunların yani dolayısıyla para cezalarını artırmaktan -bu, 36’ncı maddenin (h) fıkrasında düzenleniyor- yaptırımları artırmaktan maksadımız hem maddi bir karşılığı olsun hem de mahkemenin vereceği herhangi bir durumda uymazsa ayrıca Bakanlık onunla ilgili gerekli işlemleri yapsın. Aynı şeyi düşünüyoruz yani bu çok önemli ekoloji açısından, oradaki, nehirlerdeki, sulardaki yapıların oradaki canlıların üremesini, hayat bulmasını, devam ettirmesini, göçünü engellememesi lazım. Dolayısıyla bunu hem maddi bir yaptırıma bağladık ama öbür tarafında da işte, barajı yık... Bu da çok uygulanabilir bir şey değil. Dolayısıyla uygulanmasını tespit için zaten maddede işler durumda bulundurulması -Başkanımızın dediği gibi- ve bilimsel araştırma neticesinde... Yani bu bilimsel araştırmayı da kendisi yapar ve “yaptırılacak” diyor ya, dolayısıyla gene dediğiniz kurumlara, ilgili kurumlara, bu saydığınız hocalara, bugün sabah da burada olan -hatta Başkanımız da hoca- akademisyenlere yaptırılacak bir bilimsel rapor neticesinde karar verilecek. Gereğinin yapılması da gene kontrol edilecek belirli aralıklarla sizin dediğiniz gibi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 22’nci maddenin (2)’nci fıkrasında yer alan “tanklarla taşıma” ibaresi “asansörle taşıma” olarak değiştirilmiştir.

Ayhan Barut

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Adana

Bursa

Edirne

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

AYHAN BARUT (Adana) – Bu biraz önce konuştuğumuz, gerekçelerinde beraber, birlikte ortak kaldığımız bir şey. Gerekçesini de biraz önce anlattım.

BAŞKAN – Gerekçesini okutalım.

Gerekçe:

Özellikle büyük barajlarda ortaya çıkan bu sorun gelişmiş ülkelerde büyük ölçüde asansör sistemiyle çözülmekte ve sorun ortadan kaldırılmaktadır. Maliyetin yüksek olması nedeniyle ülkemizde firmalar modern balık geçitleri yapmak yerine tanklarla taşıma sistemini tercih etmektedirler. Oysaki tanklarla yapılan taşmalarda doğal ortamda yaşamaya alışkın olan türler stres altına girmekte ve canlılara ölüm dâhil büyük zararlar vermektedir.

Son yıllarda gelişmiş ülkelerde balık geçidi olmayan birçok baraj yıkılmakta, üreme ya da beslenme amacıyla göç eden balıklara özel önem verilmektedir. Bu yüzden akarsular üzerine yapılacak barajlar ya da su yapılarında balık geçidi olmasına özel önem verilmeli, bu mümkün değil ise asansör sistemi kullanılmalıdır. Sürdürülebilir bir yöntem olmayan tankerle taşıma kesinlikle düşünülmemelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

AYHAN BARUT (Adana) – Şükür.

BAŞKAN – Bak ben de kabul ettim.

AYHAN BARUT (Adana) – Koyun keselim, kan akıtalım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesiyle değiştirilen 1380 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "tanklarla taşıma" ibaresinin "veya" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salim Çivitcioğlu

Çankırı

BAŞKAN – Bu aşağı yukarı aynı amaca matuf bir önerge. Bu önergeyi de az önce kabul edilen önergeyle birleştirerek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 1380 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "su ürünleri zabıt ve müsadere edilerek haklarında" ibaresi "su ürünlerine el konulup mülkiyeti kamuya geçirilerek bunlar hakkında" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kaynakların korunması amacıyla, su ürünlerinin yurtdışına çıkarılması ve canlı olarak yurtiçine sokulması izne tabidir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul, esas ve istisnalar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN – 6’ncı madde üzerinde söz isteyen?

AYHAN BARUT (Adana) – Olumlu bakıyoruz.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – “Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir.” deniyor ya, bu yönetmeliklerin ne zaman belirleneceğiyle alakalı bir süre koymamız gerekmez mi? Diyelim ki üç sene çıkaramadı, havada kalmıyor mu burası? Geçici maddeyle böyle bir şey yapmamız gerektiğini düşünüyorum ben.

BAŞKAN – Ben fikrimi söyleyeyim yine: Kurumlar kendi işlerini hızlandırmak için, yetkilerini kullanmak için ellerinden gelen en kısa sürede bunu yaparlar, gelenek budur ama buna bir süre koymak da...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Başkanım, yanlış anlamazsanız, kanun yapmada da usul şudur: Buralara geçici maddeyle bir süre konulur ve o süre içerisinde yapılır, yoksa uzatılır yani burada Tarım Bakanlığına verdiğimiz yetkileri yönetmeliklerle belirleyeceği konulara bir süre koyup o süre içerisinde, vatandaş da mağdur etmeme adına o sürede belirleyerek yürürlüğe girmesi lazım bunun. Yürürlüğe 2020’nin Ocak ayının 1’inde giriyor ama yönetmelikler daha sonra çıkacak. Buraya makul bir süre koymakta yarar olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Bakanlığa burada bir söz verelim.

Buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Sayın Başkanım, zaten kanunlarda genelde yönetmelik için bir süre konulmuyor. Kaldı ki bizim mevcut bir yönetmeliğimiz var. Bu kanun çıktıktan sonra hemen küçük bir revize yaparak yürürlüğe koyacağız. Yeniden, sıfırdan bir yönetmelik hazırlamayacağız. Mevcut bir yönetmeliğimiz zaten var.

AYHAN BARUT (Adana) – O zaman süre koymakta bir sorun yok yani.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI AKİF ÖZKALDI – Koymaya gerek yok.

BAŞKAN – Bakanlığımız hızlıdır, yapar, çalışır.

6’ncı maddede başka konuşma yok.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 1380 sayılı Kanunun 32 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – 7’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 1380 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 33- Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatında ve Bakanlığa bağlı su ürünleri ile ilgili teşekküllerde su ürünlerinin, deniz ve içsuların koruma ve kontrolü ile görevlendirilen personel ile emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gümrük ve orman muhafaza teşkilatları mensupları, belediye zabıtası amir ve mensupları, kamu tüzel kişilerine bağlı muhafız, bekçi ve korucular ile emniyet ve jandarma teşkilatının bulunmadığı yerlerde köy muhtar ve ihtiyar heyeti üyeleri bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun kapsamına giren kabahatler ve suçlar hakkında zabıt varakası tutmak, kabahatin ve suçun işlenmesinde kullanılan istihsal vasıtalarına ve elde edilen su ürünlerine el koymak ve bu Kanunun ek 3 üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde idari para cezalarını kesmekle vazifeli ve yetkilidirler.

Birinci fıkrada belirtilen su ürünleri kontrol görevlilerine yardımcı olmak üzere bu Kanun kapsamında yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenler hakkında işlem yapılması amacıyla, tutanak tutmak ve bunları en yakın Tarım ve Orman il veya ilçe müdürlüklerine iletmek üzere, Tarım ve Orman Bakanlığınca fahri su ürünleri görevlisi görevlendirilebilir. Bu hizmet gönüllülük esastır ve ücretsizdir. Fahri su ürünleri görevlisi olarak kimlerin eğitime kabul edileceği, bunların yetki ve sorumlulukları ile diğer usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Buyurun Ayhan Bey.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkanım, bu madde bizler açısından son derece önemli. Biraz önce burada fakülte dekanlarımız vardı, meslektaşlarımız vardı, rektörlerimiz vardı. Bu mesleki açıdan oldukça önemli bir madde. Nasıl bundan önce bir ya da iki maddede fikir birliği yaptıysak bu da fikir birliği yapılacak maddelerin başında geliyor ve en önemlisi olarak geliyor. Asıl burada tam olarak deniz ve iç su kaynaklarımızın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri ve bunların korunma, kullanma koşullarıyla ilgili eğitim alan su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknoloji mühendisleri, su bilimleri ve mühendisleri tarif edilmektedir. İşin doğrusu bu. Bahsi geçen bu meslek gruplarının bu kanun ve kanuna dayalı çıkarılacak olan tüzük ve yönetmeliklerle yetkilendirilmesi gerekmektedir. Bir ziraat mühendisi olarak ve bu odalarda, derneklerde uzun yıllarını vermiş bir arkadaşınız olarak burada bu “fahri su gönüllüleri” diye bir kavramı asla ve kata kabul etmiyoruz ve kabul edeceğimiz bir durum değil. Burada da birçok meslektaşlarımızın da bunu kabul etmemesi gerekiyor. Şöyle bir şey var mı -bir sürü meslek dallarına bakalım- fahri tıp görevlisi var mı, tıp doktoru yerine fahri tıp görevlisi diyebiliyor musunuz ya da ziraat görevlisi ya da bilgisayar görevlisi ya da fahri öğretmen diyebiliyor musunuz? Fahri trafik müfettişlerinden algı yapılarak getirilen bu dayatmanın, bu teklifin doğru olmadığını düşünüyoruz. Bunun için bu önergemizi verdik. Gereğesi biraz önce söylediğimiz gibi, su ürünleriyle ilgili çalışmalar diğer pozitif bilimler gibidir ve akademik mesleki bir bilgi gerektirir. Hiçbir pozitif bilimde kullanılmayan fahri görevli burada da kullanılmamalıdır. Ülkemizde bu alanda otuz yılı aşkın süredir eğitim yapan fakülteler var. Bu yüzden “fahri su ürünleri görevlisi” yerine bu fakültelerden mezun olan su bilimleri ve mühendisi, su ürünleri mühendisi, balıkçılık teknoloji mühendisi görevlendirilmelidir. Hep başından beri söylüyoruz, sürekli söylüyoruz, liyakat diyoruz, ehliyet diyoruz, eğer liyakat ehliyet diyorsak bunu göz önüne getirmemiz lazım. Kanunu sunan arkadaşlarımızdan Fatma Hanım dedi ki ikili konuşmamızda: “Bunun herhangi bir maaşı yok. Bir kadro istihdamı yaratmıyor.” Olabilir. Yani yaratsın, yaratmasın ama bu işi de en iyi yapan eğitimini almış, işin ehline vermek gerekiyor. Yoksa da bu işi fahri gönüllüyü ücretsiz nereden bulacaksın, en azından -bir sürü teklifler var dedi, ama en azından- o mühendisler bunu bir görevi, mesleğinin bir kolu olarak görür ve yerine getirir. Biraz önce İstanbul Üniversitesinin Su Ürünleri Dekanı dinledik. Gitti o biraz önce. “Bir tek biz kaldık. 100 civarında mezun veriyoruz, böyle giderse bu meslek grubu da yok olacak.” dedi. Yani yazıktır, günahtır,

bu kadar emek veriyoruz, yatırım veriyoruz. Bir mühendis yetiştirmek, bir insan yetiştirmek çok büyük bir yatırım. Bunu lütfen herkesin vicdanına, sağduyusuna sesleniyorum. Yani burada bizi ihya edecek bir durum yok ya da tersi çıktığında sizi ihya edecek bir durum yok. Ama burada bir meslek oluruna, meslek liyakatine değer verdiğimiz hakkı teslim edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Bu birincisi. İkinci de var. İkincisini de hemen söyleyelim.

BAŞKAN – Sıra onlara önergelerde gelecek.

AYHAN BARUT (Adana) – Tamam, evet.

BAŞKAN – Şimdi, burada naçizane gene ben -İlhami Bey gözüme bakıyor ama- fikrimi söyleyeceğim, sonra İsmail Bey’e söz vereceğim.

Şimdi burada aslında bir su ürünleri mühendisine verilmesi gerektiği kadar bir onurun bu fahri su ürünleri görevlisi yapmakla verileceğine mesela şahsen ben inanmıyorum. Yetmez, daha fazlası lazım çünkü emeği var, eğitimi var.

AYHAN BARUT (Adana) – Kesinlikle.

BAŞKAN – Dolayısıyla biz hocalarla da konuştuk. Güzel de bir yoldalar. Ben de dâhil katkı vereceğiz. Onların meslek kanunlarının çıkmasına katkı sunacağız. Dolayısıyla aslında onlara yapılabilecek en büyük faydayı öyle sağlamak gerekiyor.

AYHAN BARUT (Adana) – Buradan başlayalım Başkanım, buradan başlayalım.

BAŞKAN – Koyulabilir, hiç sakıncası yok.

AYHAN BARUT (Adana) – Aynen öyle. Koyalım bunu.

BAŞKAN – Şöyle olabilir: Burada bir sürü meslek tanımlanmış. Ben kendi fikrimi söylüyorum yine. Onların içerisine bu bahsetmiş olduğumuz mesleklerde eğitim almış insanlar -biz eğitim de vereceğiz diyor ya orada, zaten bunlar eğitim almış insanlar- konulabilir. Benim bu manada kendi fikrim.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, bu konuyla ilgili ilave yapayım. Aynı zamanda bu konuda aynı yerde iki değişiklik önergemiz vardı. Onu da beraberinde söylemiş olayım. Biraz önce sizin de söylediğiniz gibi bu konuyla ilgili burada tartışıyoruz. Tabii ki bu işin paylaşımını da yapıyoruz, Twitter ya da Instagram’da paylaşıyoruz ya da Facebook’ta paylaşıyoruz. Yemin ederim, maillerimizi de gösterdim biraz önce yemekte Fatma Hanım’a, yüzlerce, binlerce bu su ürünlerinden, diğer meslek mensuplarından, ziraat mühendislerinden, gıda mühendislerinden mailler, mesajlar geliyor...

BAŞKAN – Bir o kadar bana geliyor, merak etmeyin.

AYHAN BARUT (Adana) – Size de geliyor, doğrudur. Ben biraz daha fazla ilgilendiğim için -belki on beş aydır bu işle ilgileniyorum- belki biraz daha fazla geliyor. Yani bu gençlerimizin feryadına... En azından onore olduğunu, bunun bir aşama olduğunu -yarın bir gün bakın, 10.551 tane her gün gelecek karşınıza dikilecek bu kadro atama sözü- en azından buradan bir umut ışığı olduğunu, bir filizlenme olduğunu görecektir insanlar. Dolayısıyla su ürünleri mühendislerini buraya koymanın hiçbir mahzuru yoktur diyorum.

Diğer bir şey de bu konuyla ilgili “belediye zabıtası amir ve” ibaresinden sonra “belediye su ürünleri mühendisleri de eklenmiştir” şeklinde değiştirilmesini istiyoruz. Ülkemizde büyükşehir il ve ilçe belediyelerimizde bulunan su ürünleri birimlerinde görevli su bilimleri ve su ürünleri mühendisi veya balıkçılık teknoloji mühendislerinin de denetim, kontrol ve cezai işlem yapma yetkisi olmalıdır. Bu 8’incide 33’ün içine “su ürünlerini” koyduğumuz zaman işi tamamen halletmiş oluruz.

Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İsmail Bey’e bir söz verelim burada.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kıymetli Başkanım, değerli üyeler; sayın milletvekilimizin söylediklerine kısmen şöyle katılabiliriz: Bu saydığımız meslek kuruluşlarının bu işi yapmasına engel bir düzenleme yok bu kanunda ama bunu böyle getirmemizin gayesi, bu işe sivil inisiyatifin ve sivil desteğin artırılması. Bir, gece saat on ikide kaçak avcılık yapan bir tekneyi gören bir vatandaşımız bunu bu şekilde ihbar etmek istiyorsa buna niye engel oluyoruz? Bakın, sayın vekilimiz burada anlatıyor, şimdi, diyelim ki daldı, zıpkınla avcılık yapıyor, yanında gırgırın bir tanesi getirdi, 10 metreye çaktı gırgır ağını; ya, bunu ihbar etmesine niye engel oluyoruz? Bunun bir kadrosu yok, maaşı yok, bununla ilgili her türlü riski de alıp düzenlemeye de uyduktan sonra... Herhâlde üniversite mezunu olacak, bununla ilgili düzenleme yapacak. Dediğiniz meslekleri yönetmeliğe öncelikli olarak koyalım, onları onore edelim ama normal sivillerin elinden bunu almamız, bu kanuna sivil desteğin sağlanması anlamında pozitif olmaz. Bunu sahada ben çok konuştum, bakın, birçok yerde hepimizin gördüğü sıkıntılar var, burada birazdan geçeceğiz, işte, gırgırlarla, trollerle, kaçak avcılıkla, siyah veya beyaz midye kaçakçılığıyla, bunları... Şimdi, Enez örneğinden yola çıkacak olursak, Enez’deki vatandaşın unvanı ne? Hiçbir unvanı yok. Dolayısıyla, o vatandaş dışarı atmayalım, o vatandaş da şartlarını taşıyorsa bu unvanı alsın ve gittiğinde il müdürlüğünde, ilçe müdürlüğünde kendisi muhatap olarak alınsın. Dolayısıyla, böyle bir sivil katkı için yaptık. Sizin dediklerinize engel değil. Ben dediğiniz meslek kuruluşlarının, dediğiniz mezunların burada öncelikli olarak yer alması konusunda sizinle hemfikirim ama diğerlerini çıkarmayalım. Bakın, o, sivil destek anlamında son derece önemli.

AYHAN BARUT (Adana) – Bir iki cümle bir şey söylememe müsaade edin. Diğerlerini de muhakkak koyalım, şöyle: Tamam yani bana göre kalsın bir meslek olarak ancak kalsa da -kaldığını varsayalım- biraz önce dediniz ki: “Gecenin on ikisinde...” Hangi gönüllü gecenin on ikisinde...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ben size yüzlerce sayarım. Bakın, balıkçı barınaklarında balık tutanlardan sahilde...

AYHAN BARUT (Adana) – Onlar zaten olsun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ama şu an kale alınmıyorlar Sayın Vekilim, şu an bir unvanları yok. Dolayısıyla, sivil destek açısından bunun kalması çok mühim.

AYHAN BARUT (Adana) – Bu meslek gruplarını buraya monte ettikten sonra mesele yok.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle, yönetmelikle monte edelim.

BAŞKAN – Yönetmeliğe koyarız.

Buyurun Hasan Bey.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, meslek gruplarını fahri değil, doğal üye yaparsınız, doğal görevli olabilir ama fahri üyelik için bir su ürünleri mühendisi veya başka bir şeyi koyduğunuz zaman o daha kötü. Şimdi, söylenilen şey şu: Bu tip fahri üyeler genelde balıkçılık yapılan alanlarda gönüllülük esasına dayanıyor ve su ürünleri mühendisine böyle bir şey dediğiniz zaman gönüllü bulamazsınız, mümkün değil. Ya, burada amaç, ifade edildiği gibi, sivil bir yapı oluşturarak bu işin takibi. Mesela çevreciler var, duyarlı insanlar var, doğa dernekleri var; bunların hepsi burada gönüllü olarak fahri. Mesela burada “fahri su ürünleri görevlisi” değil de “bu olaylarla ilgili fahri görevli” deseydi hiç kimse itiraz etmeyecekti. “Su ürünleri” geçtiği zaman direkt su ürünleri mühendisleri... Ama “mühendis”i buraya koyduğunuz zaman olmaz.

AYHAN BARUT (Adana) – Olur, olur.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Çünkü bir istihdam söz konusu değil. Onları asil üye olarak değerlendirebilirsiniz yani fahri üye bir şeyi ihbar ettiğinde, söylediğinde, tutanak tuttuğunda bunu kabul edersiniz ama bir su ürünleri mühendisi, bir biyolog oraya imza attığında onun fahri görevliliğini değil, direkt imzasını kabul edersiniz. Bu böyle olur ama fahri olarak bunları ele aldığımız zaman bu sefer farklı gruplardan farklı ses gelecek.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Şimdi, bu işi bu kanun değişikliğine koymazsak yönetmelikle münnetmelikle olacak bir şey değil yani bu “Yazdım tahtaya, kalsın haftaya.” gibi bir şey olur. Bu, birincisi. İkincisi, bu odalarda, bu meslek gruplarında uzun yıllar yöneticilik, başkanlık yapmış bir arkadaşınız olarak şunu söyleyeyim: Hepimiz siyaset yapıyoruz, hepimiz bir siyasi mücadelenin içerisinde geliyoruz, hepimizin kendine göre bir siyasi görüşü var “‘X’ odası falanca görüşte, karşı mahallede ‘Y’ odası bizde.” şeklinde bir tavır ve davranış içerisinde de olmaktan uzak duralım, özellikle de su ürünlerine. Su ürünleriyle ilgili biraz önce hoca söyledi yani “Sahip çıkılmaya çıkılmaya fakülte kapandı, bir tek burası kaldı, 100 insan kaldı.” dedi, 100 tane ya... Yani şimdi buradaki siyasi...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Fizik, kimya, biyoloji de aynı şekilde; o, sadece sahip çıkılmayla alakalı değil.

AYHAN BARUT (Adana) – Ya, bu, böyle, gerçekten öyle ama şunu da biliyorum ben: Bu, geçmiş iktidarlar zamanında da böyleydi, özellikle sizin iktidar olduğunuz dönemde de daha da fazla kendini hissettiriyor; size yakın odaların, derneklerin işlerini daha çabuk yapıyorsunuz; size uzak, karşı görüşte olanları biraz daha öteleme yapıyorsunuz. Bu kadar net, ben yaşayan biriyim. Ben on sene ziraat mühendisleri odasında, ticaret odasında, ziraat odasında başkanlıklar, yöneticilikler yaptım değerli arkadaşlar, otuz, otuz beş senedir de bu siyasetin içerisindeyim. Şimdi “Tamam, bu, olmalıdır, bunu yönetmelikle yapacağız.” dediğiniz zaman bu geçiştirme işidir, buna bir olurumuz yoktur.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yani bu meslek gruplarını fahri denetçi mi yapmak istiyorsunuz?

AYHAN BARUT (Adana) – Yok, buraya “fahri gönüllü” demiyoruz, adını “gönüllü” diye koymuyoruz, bu arkadaşlarımız da burayı denetleyebilir, gelebilir, yapabilir; hepsini... Teklifimiz açık zaten, evet, başında “fahri” geçmiyor yani.

BAŞKAN – Buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Siz ihbarcı arıyorsunuz anladığım kadarıyla. Şimdi, normal vatandaş ihbar edemez mi yani ille benim fahri su ürünleri görevlisi olmam mı gerekiyor? Ben gördüm orada kaçak bir avlanma var, bir suistimal var, ben vatandaş olarak ihbar edemez miyim?

BAŞKAN – Edersiniz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ederim, ne gerek var bunu şey yapmaya? Ama oraya su ürünleri mühendisini koyduğumuz zaman daha farklı olur. Bakın, tekstilciler kan kaybediyorlardı, tekstil mühendisliği bundan on beş, yirmi sene önce pik yapmıştı, şimdi Tekstil Sanayicileri ve İş Adamları Derneği toplandı, burs veriyorlar; tekstil mühendisliğini kimse tercih etmiyor, bu durumlara düşmeyelim. Başka, deprem 1999 depremi sonrası herkes çocuğuna jeoloji eğitimi aldırılmaya, jeofizik eğitimi aldırılmaya çalışıyordu, pik yapmıştı, şimdi yerlerde sürünüyor. Şimdi yine deprem var, yine jeofizik mühendisliği, jeoloji mühendisliği ön plana çıkmaya başladı. Şimdi, kadrosu, maaşı olmayan bir kişi nasıl fayda sağlar? Gece kar yağıyor, görevliyse, maaşı varsa zorunlu olarak gider ama gönüllüyse canı istemezse “Bana ne, ne olur?” der, gider. Ya, bunları bence tartışmayalım. Normal bir vatandaş olsa da bu ihbarı yapar. Fahri görevli ne kadar başarı sağlar? Ben bir fahri görevli gördüm. İstanbul’dan Edirne’ye dönüyordum, yolda kırmızı ışığın başında bekliyor, ceza yazmaya çalışıyor

insanlara yani zorla ceza yazmaya... Kimisi sarıda geçiyor, fark ettim, özellikle bekledim... Bir de ısrarla Meclis gündemine sürekli getiriyorum, bu maket polis araçları var, bilmiyorum farkında mısınız. Jandarmada var, bir tane jandarma fotoğrafı var, polislerde de bir tane polis fotoğrafı var, gece kırmızı, mavi yanıyor, gündüz de yanıyor ama... Artık herkes onların maket olduğunu biliyor, dünya kadar para verildi, dünya kadar masraf yapıldı ve sordum, trafik kazalarında hiçbir şekilde azalma yok. Yani bunlara girmeyelim, aslı varken sahtesiyle hiç uğraşmayalım yani bunlara girmeyelim, adam gibi bir kanun çıkartıyorsak... Bakın, kırk dokuz yıl sonra kanun çıkıyor, düzgün bir şekilde yazalım. 100 kişi kalmış, su ürünleri fakültesi her yere açıldı; hocam, siz daha iyi bilirsiniz, her yere iktisat fakültesi açıldı, ziraat fakültesi açıldı, eğitim fakültesi açıldı; bunların büyük sıkıntıları var. Su ürünleri fakülteleri açıldı, bizim fakülteye de açılsın, rektörler gitti, hoca buldu, hızla eleman yetiştirdiler; ne oldu? Şimdi tercih edilmeyince kapanıyor. Sadece İstanbul Üniversitesinde kalmış. Yarın o da tercih edilmezse...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Hayır, sadece İstanbul Üniversitesinde değil.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yok, var ama öğrenci gelmiyor hocam.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yok, çoğu yerde var, 5-6 tane var.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Doğrudur ama 100 kişi dediler yani...

HASAN KALYONCU (İzmir) – O da ismini değiştirmiş, farklı unvanlar ortaya çıktı.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama bakın, ben de bir öğretim üyesiyim, biz yıllarca ziraat fakültelerinin isimlerini değiştirdik, bölümleri birleştirdik, yok, bitkisel üretim, hayvansal üretim, tarım teknolojileri yaptık, neler neler yaptık, şimdi bir biyosistem mühendisliği var.

BAŞKAN – Biyosistem mühendisliği kurmuşsunuz, benim eski tarımsal mekanizasyon bölümümü ne hâle getirdiniz ya.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Kültür teknik vardı, adı “tarımsal yapılar” oldu; şimdi, Sayın Bakan inşaat mühendisi...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Eskiden 2 tane orman fakültesi vardı...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Neye zararı var bunun ya?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ya, olsun, olsun.

AYHAN BARUT (Adana) – “Neye zararı var?” diyor ya, bunu koyduğunda neye zararı var?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Biz bir şeye muhalif olmuyoruz.

AYHAN BARUT (Adana) – Bir mesleğin onurunu teslim ediyorsun yani.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Koyalım diyoruz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – E, koyalım tamam da, şimdi ben fahri su ürünleri uzmanı değilim, ben değilim. Ben şimdi orada bir suistimal gördüm, ihbar edemez miyim? Ederim. Normal vatandaş olarak da edemez miyim? Ne gerek var ille bunu koymak için.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Eğitim almanız lazım hocam.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Eğitim alsın, tamam ama şimdi maaşı olmadığı zaman yapar mı bu işi eğitim alsa da.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yapar.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yapar, hiç merak etmeyin, yüzlerce balıkçı, balıkçı barınaklarında...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama su ürünleri mühendislerini de unutmayalım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Tamam, onu koyalım. Doğal üye yapalım onu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama anlaştık herhâlde.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi burada anlaşıldı mesele, meram anlaşıldı. Savunma makamı da kendi teklifinde ısrar ediyor.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Ben bir şey söylemek istiyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, Sayın Hocam da diyor ki: Bu kanunda bu su ürünleri mühendislerinin isimlerini geçirirsek “Fahri su ürünleri mühendisi zaten olmaz, onur kırıcı bir şey olur.” gibi bir anlam çıkarttım. Ama burada su ürünleri mühendislerinin isimlerini geçirirken... Şimdi kanunda bu madde diyor ki: “Bir eğitim alma zorunluluğu var.” Bir su ürünleri mühendisi fahri, gönüllü olursa su ürünleri mühendisinin gidip eğitim alma gibi bir durum söz konusu olmayacak herhâlde?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Doğal üye olarak.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, burada şu maddede ortaklaştırarak şöyle bir düzenleme yapabilirsek iki tarafta da denge sağlanmış olur diye düşünüyorum: “Su ürünleri alanında dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerden mezun olanlar ile bu alanda uzman kişiler Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenecek eğitime tabi olmaksınız birinci fıkrada belirtilen su ürünleri kontrol görevlilerine yardımcı olmak üzere tutanak tutmaya ve ilgili tutanakları Tarım ve Orman İl veya İlçe Müdürlüklerine iletmeye yetkilidir.” diye bir maddeyi işin içine koyabilirsek...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Peki, biyologları ne yapacaksınız?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Biyologları başka bir alanda değerlendiririz yani.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Hayır, ziraatçiler var...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – “Alanında uzman” diyor, biyologlar da var.

BAŞKAN – Hayır, Ziraatın da birçoğunda su ürünleriyle alakalı dersler var. Veteriner fakültelerinde var dünya kadar ders.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, su ürünlerinin şöyle bir problemi var, su ürünleri Ziraat Fakültelerinde var, Su Ürünleri Fakültelerinde var bir de su ürünleri mühendisi diye bir yer daha var.

AYHAN BARUT (Adana) – Şurada önergemizde yazıyor zaten, su ürünleri, su bilimleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri, ziraat mühendisi demiyor ki burada.

HASAN KALYONCU (İzmir) – O zaman biyologları da ekleyelim.

AYHAN BARUT (Adana) – Ya, eklememişiz. Biz önergemizde bunu ekliyoruz. İstiyorsan ekleyelim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Hocam, deyin ekleyelim, onları da ekleyelim yani.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ederim.

Rıdvan Bey, buyurun.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Çok kısa, hiç uzatmıyorum.

Şimdi, 550 civarında su ürünleri kooperatifi var yanlış bilmiyorsam. Hâl böyleyken yani muhtara ceza kesme yetkisi veriyoruz da bu su ürünleri kooperatiflerine niye yetki vermiyoruz.

BAŞKAN – Onlardan da var.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Yok burada.

Gerekeşi şu: Kooperatifteki vatandaşın işesi. Karşıdaki üçkâğıtçılık yapan, kurallara uygun avlanmayan sonuçta onun işesini kesmiş oluyor. Kendi varlığıyla çelişen bir durum. Dolayısıyla onların bu konuda çok daha fazla hassas davranması mümkün olacaktır. O sebeple bence oraya su ürünleri kooperatiflerini koymak mantıklı olur.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Şöyle, “Ekmeği ekmekçiye ver, bir ekmek de fazla ver.” denen bir Anadolu hikâyesi vardır. Bu öykü her zaman bize şunu gösteriyor: Yıllardır ülkede böyle bir kaos var, daha önce biliyorsunuz yerel bir kişilik meselesi vardı, orada köyün ileri gelenleri elbette bilirkişilik için götürülüyordu, toplulaştırmalarda, zarar ziyanda vesaire ama bugün ziraat mühendisleri çoğalınca ya da bu alanla ilgili insanlar çoğalınca dolayısıyla hemen hemen onlara ihtiyaç kalmadı.

Şimdi biraz önce kooperatiflerle ilgili bir şey söylendi, kooperatifler neden bu işin içinde yok? Ben söyleyeyim: Sizin fahri su ürünleri dediğiniz üyelerin hemen hemen yüzde 95’i, belki de yüzde 100’ü kooperatiflerden olacak. Kooperatiflerden olacak çünkü kooperatif kendini korumaya dair kendi bünyelerinden gönderecek...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Olsun, evet onun için aynen o şekilde biz de...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Niye söylemiyorsunuz, biz mi söylemek zorundayız yani? Ama bu doğru değil arkadaşlar, yani bunun hiçbir tarafı doğru değil, o yüzden tam da onu söylemeye çalıştım. O zaman doğrudan Rıdvan Bey’in söylediği gibi kooperatiflere bu yetkiyi verin, hiç olmazsa “Gizli, sonradan gördü, gördüğünü değerlendirdi.” Ya, bu olmaz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Olur mu, ceza kesme yetkisini veremiyoruz.

BAŞKAN – Ceza kesemiyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir tarafta bir özel sektöre var, bir tarafta bir... Ha, özel sektöre karşysanız sorun yok, liberal ekonomiden vazgeçiyorsanız, rekabetçi yapıdan vazgeçiyorsanız hiç sorun yok benim açımdan, ben tamamen kooperatiflere kalsın isterim. Kooperatifler denetlesin ama bu belli ki kooperatifler kendi yaşam alanlarına dair bütün bu fahri sulama görevlerini kendi bünyelerinden seçip görevlendirecekler.

Burada tam da Okan Hocama, onun söylediklerine destek vermek isterim. Ya, zaten halkımız bir ihbarda bulunuyor, bu yapılıyor, bu mümkün. Sadece ihbar da değil. Bakın, orada öyle sorumluluklar yüklemiştir ki her türlü tutanak tutma...

BAŞKAN – “Tutanak tutar.” diyor, başka bir şey yok.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani şimdi ben bir adamı sevmeye bilirim, bir adama karşı garezim de olabilir, yetkim de var. Yani biz hâlâ...

BAŞKAN – 10 bin lira cezası var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ne cezası var?

BAŞKAN – Kötüye kullanırsa...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 36’ncı maddenin (n) fıkrası, yanlış yapana 10 bin lira ceza geliyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Fahri su ürünleri görevlisi meselesi doğru değil, kesinlikle doğru değil çünkü bu kadar mezun, sulama alanında 4 dedi, biyolog 5, başka alanlarda 6, yani en azından bir fikri var insanların, oturduğunda bir yönetmelik okur, yönetmeliği değerlendirir, genelgeye bakar, kendisinin üstlendiği sorumlulukların farkına varır. Kaldı ki var yani var, olmasa tamam diyeceğim, yapın ama var. Bu insanlar var yani, yaşıyorlar ve bekliyorlar.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Onlar doğal üye olması lazım, fahri olmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, madde üzerinde 2 tane önerge var, önergeleri sırasıyla okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 33'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "...belediye zabıtası, amir ve" ibaresinden sonra "belediye Su Ürünleri Mühendisleri" eklenmiştir.

Orhan Sarıbal

Cengiz Gökçel

İlhami Özcan Aygün

Bursa

Mersin

Tekirdağ

Ayhan Barut

Okan Gaytancıoğlu

Adana

Edirne

BAŞKAN – Yani gene ben öncelikle size söz vermeden kendi fikrimi söyleyeyim: Hiçbir sakınca ben şahsen görmüyorum, şahsım.

Şimdi bu önerge üzerinde söz isteyen Sayın Barut, buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, bu önergeyle ilgili bıkmadan usanmadan konuşacağım, sabaha kadar gerekirse gene konuşacağım.

BAŞKAN – Kabul edeceğiz bunu.

AYHAN BARUT (Adana) – Hayır, kabul ederseniz mesele yok. Yani ben tekrar söylüyorum, yönetmelikti, şuydu, buydu, bunların hepsi hikâye. Bu işi bu kanun teklifine koymak gerekiyor. Biz, hepimiz burada üniversite mezunu, çoğumuz da burada ziraat mühendisiyiz. Benim verdiğim her iki önergede de arkadaşlarımızın da tamamının hemfikir olduğu... Bu kanun değişikliğinde biz zaten belirtmişiz, demişiz ki "Burada su bilimleri mühendisi, su ürünleri mühendisi, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin de denetim, kontrol, cezai işlem yapması gerekiyor." Hem de fahri görevli değil de bunların yerine ikame edebilir noktasında çok net bir şekilde ısrarcıyım. Hepimiz okuduk yıllarca, fakültelerden mezun olduk. Okuduğumuz okullara, okuduğumuz mesleğe hakaret değil mi arkadaşlar ya? Hakaret değil mi ya, okuduğumuz okula ya? Biraz önce Orhan Başkanım söyledi "Ekmeği ekmekçiye ver, üstüne bir ekmek fazla var." işin ehli bunlar, işin uzmanı bunlar, okumuş yazmış insanlar. Bunları buraya koyduktan sonra hiçbir mesele yok arkadaşlar. Bir mesleğin –tekrar söylüyorum- onurunu, itibarını veriyorsunuz. Her şey para değil, para yoksa da yoktur. Yarın bir gün ek bir önergeyse fahri, gönüllülere ne bilelim maaş vermeyeceğinizi. Ya da biraz önce söylediniz, dediniz ki: Eğitimsiz bir şey, eğiteceğiz. Fahri, gönüllüleri eğiteceğinize eğitimli olan mühendisleri getirelim.

Değerli arkadaşlar, ya onlar da kalıyorsa kalsın. Bana göre kalmasın ama kalıyorsa yani itiraz noktasında, anlıyoruz ki o kadar bir şeyi sizden geçirmesi gerekiyor ama geçirmeyeceksiniz. Ama bu mühendis arkadaşlarımızın buraya, bu önergeye, kanun teklifine konulması gerekiyor diyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYHAN BARUT (Adana) – Desteklediğiniz önergeyi ben okudum, gerekçesini de söyledim Başkanım. Bunu lütfen şeye alalım.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Şimdi, değerli arkadaşlar, biz burada bir kanun çıkarıyoruz, yönetmelik çıkarmıyoruz. Maalesef bazen bürokratlar kendilerini garantiye almak için, böyle, kanunları âdeta köşeli getirip önümüze sunuyorlar. Bunun en güzeli, biz kanunun böyle ucunu biraz daha açık yaparsak, bürokratların da çalışma alanlarını genişletiriz. Şimdi biz burada “fahri su görevlisi” diyoruz, eğer biz bunu bir unvana, iki unvana sıkıştırırsak o zaman belki emekli albay da bu işlere çok meraklı, bu adamcağız da şey olmak ister. O yüzden, bakın, bunları yönetmeliklere bırakmak daha kolay. Samimiyetle söylüyorum, hep böyle bürokratlar bize kanun hazırlar getirirdi, bakardık, yönetmelik gibi kanun hazırlamışlar. “Niye böyle yapıyorsunuz?” “Efendim, işte, mesele iyice açıklığa kavuşsun.” diye. Bu sefer de yarın vatandaşımızın bir işi olduğu zaman, “Efendim, kanun cevaz vermiyor.” diyor, reddediyor. Hâlbuki kanunlar biraz daha böyle ucu açık yapılır ki yarın bürokratların çalışma alanını da genişletelim. Burada bir iki unvanda hemen ısrarcı olmak doğru değil. Yarın bu işe meraklı, bu işte tahsili olan, bu işe vakit ayıracak herkes bu işin görevlisi olabilir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, ben gene hâlâ anlamakta zorlanıyorum. Sayın Vekilimiz bir şey söyledi: “Şimdi bürokratlar hazırladı, kanunu getirdi, işte, köşeli.” O zaman iki vekilimiz ne yaptı diye merak ediyorum. Birbirinizle artık çalışmaya başladınız.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Çelişme yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hocam dedi ki: Şimdi, Sayın Vekilim, “Bürokratlar hazırlamış, getirmiş.” diyorsunuz bunu. Kendiniz çeliştiniz. Ben, bakın, uyumuyorum ve dinliyorum, bütün kelimeleri teker teker böyle cımbızla çekiyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Bize taş attınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili vekillerim, lütfen... Hakaret buradan geldi size, benden gelmedi. “Bürokratlar hazırladı.” dedi.

FATMA AKSAL (Edirne) – Sayın Vekilim, biz bürokrasiden geldiğimiz için...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, bırakın bunları. Şimdi alttan almaya bakmayın. Gerçekler acı. İşte böyle karşınıza çıkıyor.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Ben bu maddenin doğru olduğunu söylüyorum bu şekilde.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili arkadaşlar, bakınız, biz ne ziraat mühendisini ne su ürünleri mühendisini ne veterineri ne gıda mühendisini, arkadaşlarımızı değerlendirmezsek, bunları onurlandırmazsak hiçbir yere gidemeyiz.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bakın, Ayhan Bey milletvekili söyledi. Bakın, bu arkadaşlarımızın faksları bize de geldi. Biz gittik, ilgili bakanımla görüştük, DSİ’nin balık üretim çiftlikleri var, özel sektöre dedik “Bir şekilde eritelim bu arkadaşları.” diye, arkadaşlar bizim de tavsiyelerimiz oldu. Ben de şahsen kanuna eklenmesine karşıyım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sevgili Vekilim, yönetmeliğe bırakırsanız o bürokrat -az önce dediniz ya- kanunu hazırlamakla zaten oynuyor, hiçbir şey olmaz. Bizim bürokratlarımızı hiç... Biz bürokrata görev vereceğiz, yetkiyi biz belirleyeceğiz, kanunu yapan biziz. Yasama bizde, yasama

yetkisi bizde, bürokratta değil. Ben bürokratin eline bırakırsam nereye gideceği belli değil. Bizim bir atasözü var: “Kızını eğer boşta bırakırsan davulcuya mı zurnacıya mı gideceği belli olmaz.” Aynı bu şekilde.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Ayhan Bey...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkanım, kanunu da yapan, bürokrasiyi de ayarlayan, yapan, hepsi kul yapısı, Allah yapısı değil. Hepsi bir emrin, talimatın başında, hepsini değiştirebiliriz. Eğer burada bu iş, bu arkadaşların, bu meslek mensuplarının oluru, bu kanun teklifine girmezse tarih önünde sizi her zaman için bu meslek grupları ve başta ben suçlayacağız. Her yerde de dile getireceğim, her yerde, her yerde. Ne diyorum? Sabaha kadar burada yatmak gerekiyorsa yatacağım. Bu işi, bu meslek gruplarının buraya konulması gerekliliği üzerinde bürokrasi onu nasıl bu hâle getirmişse yine çözün. Katılıyorum –tamam- meslektaşına ama sonuç itibarıyla bunu da yapan bizleriz İlhan Vekilimin dediği gibi. Bunda bir ek maddeyle, şunla bunla düzenleme yaparsınız ama bu kanun teklifinin içerisine bu arkadaşlarımızı lütfen monte edelim. Yani ayıptır, günahtır. Vallahi yoksa her yerde söyleyeceğim, her yerde, bütün gücümle, imkânımla bu Komisyonu günah keçisi ilan edeceğim. Bak, haberiniz olsun, bu kadar net söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ayhan Bey...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ben önergenin lehinde konuşmak istiyorum. Şimdi, bu belediye zabıtası veya amiri veya mensuplarına verdiğimiz yetkiyi belediyenin su ürünleri mühendisinden niye esirgiyoruz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Muhtara verdiğimiz yetkileri...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet, yani bu konunun uzmanları zaten su ürünleri mühendisleri değil mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Muhtara veriyorsunuz.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Eğer belediyede varsa böyle bir görevli... Yoksa, talep, böyle bir görevliyi istihdam etsin şeklinde değil. Varsa o da yetkili olsun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Varsa zaten oluyor. Fahri bu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben en son şunu merak ediyorum: Bu su ürünleri mühendislerinin adı geçince Komisyonun bu tarafı hemen bir refleks gösteriyor. Acaba biyologların ve veterinerlerin su ürünleri mühendislerine karşı bir antipatileri mi var? Su ürünleri mühendisleri... Eskiden bizim çocukluğumuzda bir film vardı “Chuck” diye. Su ürünleri mühendislerinin adı geçtiği zaman hemen bir refleks: “Onları bir yere koymayalım, onları eklemeyelim. Onlara bir kanun çıkaracağız ama onlar beklesin köşede, sussunlar.” Ağabey, Su Ürünleri Kanunu’nu tartışıyoruz ama su ürünleri mühendisi gelince hepimiz bir reflekse geçiyoruz. Yani biraz daha dikkatli olmak lazım.

Bakın, bu Komisyonda konuşulan şeyler dışarıda konuşuluyor. Su ürünleri mühendisleriyle ilgili bazı noktalarda, inanın, burada ısrar edilen noktalarda su ürünleri mühendislerinin olmayan haklarının savunulması için gönüllülük esası bile veremiyoruz. Gönüllülük esası veremiyoruz, iki gün sonra diyoruz ki: “Yetki kanunu çıkaracağız.” “Söz veriyoruz, yetki kanununda destek vereceğiz.” dediniz az

önce. Yetki kanunu çıktığı zaman burada gene bulunacağız. Diyeceksiniz ki: “O öyle olmaz, bu böyle olmaz, su ürünleri mühendisleri öyle olmaz.” İşte ben bu Komisyonun bu tarafını merak ettim yani, biyolog ve veterinerlerin su ürünleri mühendislerine karşı bir alerjisi mi var ya?

BAŞKAN – Hasan Bey...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, ben öğretmenim. Biyoloji eğitimi çıkışlıyım, bir.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Biyolog değilsiniz o zaman.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Değilim, akademik olarak hidrobiyolojide çalıştığım için hidrobiyologum aynı zamanda.

Şimdi, veteriner, tıp, ziraat, su ürünleri, bunlar zaman zaman birbirlerinin içine girerler ve bunların arasında da meslek taassupları olur. Benim öyle bir derdim yok. Şimdi bakıyorum, bir sonraki maddede su ürünleri mühendislerini hekim yapmışsınız, ama bilgi aldığınız yer, hocalar, bu taraftan aynı şeyler bana geliyor. Yok, hocalar...

AYHAN BARUT (Adana) – Öyle bir şey yok.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakın, bir dakika ya, bir dakika...

AYHAN BARUT (Adana) – Öyle bir şey olmadığı net.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Hemen itiraz etmeyin lütfen. Ama lütfen... Ben diyorum ki: Siz hocalardan bilgi almadınız mı, danışmadınız mı?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – “Su ürünleri mühendisini biz eğitiyoruz.” diyorsunuz.

HASANKALYONCU (İzmir) – Tamam işte. Ama bir dakika... Lütfen... Su ürünleri mühendislerini hekim yerine koydunuz.

AYHAN BARUT (Adana) – Hayır, su ürünleri balık hekimi dedik, balıktan anlayan bir meslektaş...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Lütfen... Şimdi ben size anlatacağım. Fizik bölümünü bitirmiş birisi kuantum üzerine hüküm veremez. Bu da benzerdir. Biyoloji...

AYHAN BARUT (Adana) – Bunu sizden özellikle rica ediyorum: Bir okuyun, ondan sonra yine değerlendirin.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ya, okudum diyorum. Sonraki madde... Şimdi, bir dakika...

Biyoloji bitirmiş birisi insan anatomisi üzerine ahkâm kesemez.

Şimdi, genel öğreti başkadır, balık hastalıklarıyla ilgili çalışmışlık başkadır. Hekim kararı ayrı bir şeydir. Şimdi, Sayın Başkan veteriner olduğu için, o söylerse şimdi farklı olacak. Şimdi, su ürünleri mühendislerini her yerde geçirmenin bir manası varsa kanunun her tarafına yazılsın ama bu hiçbir şeyi halletmiyor. Şimdi, ben bu camiadan geldiğim için bazı hocalarla zaten çalışma alanlarımız benzer. Şimdi, su ürünleri mühendislerinin bir kısmı da temel bilimlerde çalışır, biyolog gibi çalışır.

Şimdi, bunların hepsini biz bildiğimiz için, az önce buradaki hocalarla da konuştuk, bu konuda sizin dediğinizin tam tersini söyleyen su ürünleri hocaları da var. Şimdi, bunu...

AYHAN BARUT (Adana) – Kimmiş o tersini söyleyen, su ürünleri mühendislerinin olmamasını söyleyen? Su Ürünleri Kanunu’nu tartışıyoruz. Veteriner Kanunu veya Ziraat Mühendisleri Kanunu tartışmıyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, hemen işi değiştiriyorsun. Bakın, fahri kısımda su ürünleri hocalarının tepkisi olan da var. Bu veterinerlik veya hekimlik kısmında su ürünleri hocalarının tepkileri olanlar da var. Mesela bir sonraki maddede şunu önerebilirlerdi: “Balık hastalıkları konusunda yüksek

lisans ve doktora yapmış olanlar, mikrobiyolojide balık hastalıkları üzerine çalışmış biyologlar” diye buraya eklemek isteseler kabul edilebilir ama su ürünleri fakültesini bitirmiş birisi 13 ders hastalık üzerine aldı diye hekim olmaz.

Şimdi, ben de diyorum ki, fahri kısmı... Mesela, fahri biyolog.

AYHAN BARUT (Adana) – Tekrar söylüyoruz, orayı okuyun, tıp hekiminden bahsetmiyor orada. Biraz önce dedim bu konuyla ilgili...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, karıştırmayasınız, bu arkadaşlar balıklara bakacaklar, insanlara ve hayvanlara değil.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, o da hekimlik.

BAŞKAN – Hekim. Hekimlik ayrı bir şey.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yani “hekim” deyince tıp anlıyorsanız.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tıp doktorları, hekimler balığa bakacaklar yani insana değil demek istiyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi “Tıp doktorları, hekimler balığa bakacaklar.” dediğiniz zaman ne, onu anlamadım?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani oradan kaynaklanan...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yani bir mühendisin balığa bakmasını kabul ediyorsunuz doktorun balığa bakmasını kabul etmiyorsunuz. O da enteresan. O zaman makine mühendisine baktıralım, iyi olur.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Öyle daha kötü.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Anlatıyorum ama demek ki çok da önemli değil, o zaman anlatmıyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi okutuyorum...

AYHAN BARUT (Adana) – Daha yatacağız burada, eylem yapacağız biraz sonra haberiniz olsun.

BAŞKAN – Yani ben sizden yana da davrandım, bak gördünüz...

AYHAN BARUT (Adana) – Ya yapmayın ya! Vallahi ayıptır günahtır. Yemin ediyorum yazıktır.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Siz demokrasiye karşı mısınız?

AYHAN BARUT (Adana) – Hangi vicdanla, hangi yürekle...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Burası demokratik bir ortam.

AYHAN BARUT (Adana) – Ya yapmayın ya, kötü bir şey istemiyoruz ya!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, siz “Öğretmenim.” dediniz değil mi?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Evet.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Siz o zaman ben kendinizle çeliştiğinizi düşünüyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ben demokrasiyi severim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani bu öğrenciler seçiyorlar, ondan sonra bakıyorlar elde bir şey yok.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, bakar mısınız, ben size anlatayım. Millî Eğitim Komisyonunda bunları tartışabilirsiniz, ülkede hangi okulların açılıp açılmayacağı, hangi okullardan çıkan öğrencilerin iş bulacağı konusunu tartışabilirsiniz. Mesela, demin bir örnek verdim Hocam oradan söylerken. Eskiden iki tane orman fakültesi vardı Türkiye’de. Orman fakültesinden mezun olanların işsiz kaldığı da görülmedi. Şimdi, ben de diyorum ki, bakın...

AYHAN BARUT (Adana) – Şimdi, Hocam, bakın okuttuğunuz öğrencilerle çelişiyorsunuz, diyorsunuz ki “Biz su ürünleri kanunu çıkarıyoruz. Burada fahri su ürünleri yetkilisi yapıyoruz.” Ya o zaman mesleği hiçe sayıyorsunuz, eğitimi boşa sayıyorsunuz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, iki yıllık yerden mezun yerine... Bir dakika, dört yıllık çalıştırırken hiç orali olmuyor musunuz yani?

AYHAN BARUT (Adana) – Hocam, ötekisi daha kötü. Yoldan geçen herhangi birisine gidiyorsunuz “Eğitim vereceğim, ben fahri su ürünleri elemanı yapacağım.” diyorsunuz. Sizin öğrenciniz olmuş, gelmiş, yutmuş bu kitapları, sınava girmiş çıkmış diploma almış sen bunu yok sayıyorsun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Mühendis olmuş, mühendis, fahri görev için gelmemiş.

Şimdi, ben şunu söyleyeyim: Bunları fazla uzatmaya gerek yok. Şimdi, fahri bir iş için bu kadar şeye de gerek yok çünkü size gelen mailler, mesajlar fahriyle alakalı değil, adamlar iş istiyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Biz de aynı şeyi söylüyoruz. Fahri yapacağınıza gelin...

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Siz biraz önceki oylattığınız önergenin başında dediniz ki: “Ben de sizin gibi düşünüyorum.” Bizim gibi oy vermediniz.

BAŞKAN – Hiç oy vermedim.

AYHAN BARUT (Adana) – O zaman yeniden sayacaksınız.

BAŞKAN – Hayır, saydım.

AYHAN BARUT (Adana) – Ama bu doğru değil ya, gerçekten ya...

BAŞKAN – Ben oy kullanmadım.

AYHAN BARUT (Adana) – Ya, el insaf, el vicdan ya! Buna nasıl oy vermezler ya? Böyle bir şey olur mu Başkanım?

BAŞKAN – Hayır, hayır, şimdi, bak, ben kullanmadım, sözümde durmak için ama çoğunluk yine de kabul etmedi.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, yarısı yok zaten, karşının yarısı yok.

BAŞKAN – Saydım arkadaşlar, geçti o.

AYHAN BARUT (Adana) - Tarih sizi affetmeyecek arkadaşlar, haberiniz olsun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Demokratik teamüllere uyunuz lütfen. Demokrasi var.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar...

AYHAN BARUT (Adana) – AK PARTİ demokrasisi. Ben yaptım oldu.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Demokrasi nasıl? Çoğunluk neyse demokrasi o.

BAŞKAN – Tamam Hocam.

8’inci maddedeki 2’nci önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 33'üncü maddenin 2'nci fıkrasında yer alan “fahri su ürünleri görevlisi” ibareleri “Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi” şeklinde değiştirilmiştir.

Orhan Sarıbal

Bursa

Ayhan Barut

Adana

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Cengiz Gökçel

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Su ürünleri ile ilgili çalışmalar diğer pozitif bilimler gibidir ve akademik mesleki bilgi gerektirir. Hiçbir pozitif bilimde kullanılmayan “fahri görevli” burada da kullanılmamalıdır.

Ülkemizde bu alanda otuz yılı aşkın süredir eğitim yapan fakülteler vardır. Bu yüzden “fahri su ürünleri görevlisi” yerine bu fakültelerden mezun Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi görevlendirilmelidir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Başkanım, gerçekten burada bir tiyatro oynanıyor, gerçekten söylüyorum. Bu yazık bir şey ya bu meslek gruplarının ne zararı var sizlere arkadaşlar ya? Ne zararı var? Fahri, gönüllünün yerine bu arkadaşların olması ya da devamının da olması. Herhangi bir zararı var mı? Sizden bir şey istiyor mu? Aş, ekmek, su istiyor mu? Yok. Böyle bir şey istemiyor. Sadece bu meslek gruplarının iadeitibarı, onuru şey. Sen fahri, gönüllüleri alıp eğiteceksin, bunlar eğitilmiş bir şey.

Eğer burada bu da oylanırsa ben bundan sonra çekip gideceğim Başkanım, bu kadar net söylüyorum. Ben kalmam daha burada. Bu kadar net söylüyorum.

BAŞKAN – Başka söz isteyen?

AYHAN BARUT (Adana) – Ayıp ya! Yakışmaz ya!

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, sizin bari öğretim görevlilerini düşünmeniz lazım.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakın “fahri su ürünleri mühendisi” demiyor, “fahri su ürünleri görevlisi” diyor. Ya balıkçıyı da su ürünlerinden yapın.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları.

MADDE 34- El konulan su ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır.

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir...”

AYHAN BARUT (Adana) – Olması gereken de “Oy çokluğu var.” deyip, “demokrasi” deyip yutturmaya...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Demokrasi öyle... Demokrasiden şikâyet olmaz.

AYHAN BARUT (Adana) – Hangi demokrasiden bahsediyorsun? Fahri milletvekili getirin bundan sonra onlar yönetsin burayı.

HASAN KALYONCU (İzmir) – O zaman İzmir Belediyesine de fahri başkan atayın.

AYHAN BARUT (Adana) – Ya meslektaşımın ya, meslektaşım. Doğru şeyler değil bunlar.

HASAN KALYONCU (İzmir) – PKK’yı kınamaya geldi mi öyle yapmıyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, lütfen... Oldu mu şimdi?

BAŞKAN – Kayıtlara geçmedi arkadaşlar, kayıtlara geçmedi.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, hiç yakışmadı size.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmedi arkadaşlar.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Kötü bir şey söylemedim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sözüünüzü geri alın.

HASAN KALYONCU (İzmir) – İzmir Belediyesine bakın...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, sözüünüzü geri alın.

HASAN KALYONCU (İzmir) – İzmir Belediyesine bakın...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, siz kendinize bakın o zaman.

AYHAN BARUT (Adana) – Siz kendinize bakın.

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiş bir şey yok arkadaşlar.

AYHAN BARUT (Adana) – Alamadığınız yere... Kedi ulaşamadığı ciğere “murdar” demiş.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şu arkadaşımız danışmanınız mı?

AYHAN BARUT (Adana) – Evet.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Öyle ters ters bakmasın.

AYHAN BARUT (Adana) – Hayır, bir şey söyleyecekseniz...

(Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi sakın olalım, lütfen.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Demokrasi yok burada.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, yakışmadı.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Kabul etmiyorum. İzmir’de de demokrasi yok, burada da yok.

AYHAN BARUT (Adana) – Laf söyleme. O benim hakkımı savunuyor. Orada benim aleyhime konuştuğunu düşündü, o yüzden...

BAŞKAN – Arkadaşlar, sakın olalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çok ayıp ya!

HASAN KALYONCU (İzmir) – Niye? Burada demokrasi yok mu? Nasıl konuşuyorsunuz böyle?

BAŞKAN – Hocam, sakın olalım.

(Karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – On beş dakika ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 21.30

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.44****BAŞKAN : Yunus KILIÇ (Kars)****BAŞKAN VEKİLİ : Hasan KALYONCU (İzmir)****SÖZCÜ : Fatma AKSAL (Edirne)****KÂTİP : Zafer IŞIK (Bursa)**

BAŞKAN – Değerli Arkadaşlar, Sayın Bakan Yardımcım ve saygıdeğer STK temsilcileri, on beş dakikalık bir aramız vardı, şimdi kaldığımız yerden, maddelerden görüşmeye devam ediyoruz.

9’uncu maddeyi okutuyorum.

MADDE 9 - 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

MADDE 34 - El konulan su ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir.

Satılamayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

b) El konulan istihsal vasıtalarından sahipleri belli olanlar, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda yedieminde tutulur.

Sahiplenilmeyen veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen istihsal vasıtaları satılamaz, kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir.

c) Bağışlanamayan su ürünleri veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen bağışlanamayan istihsal vasıtaları imha edilir. İnsan tüketiminde kullanılması sakıncalı görülen, sanayide hammadde olarak kullanılması mümkün olmayan veya kullanılması mümkün olmakla birlikte satılamayan su ürünleri hakkında da aynı işlem uygulanır.

Bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı el konulan su ürünlerinden canlı olanların yaşam alanlarına iadeleri veya bunlar için yapılacak diğer işlemler Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

d) Fiili imkânsızlıklar nedeniyle el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesi mümkün olmayan istihsal vasıtaları ve ürünlerin kaim değerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

Bu Kanuna aykırı fiiller neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masraflar aykırılığı işleyenden, gemi sahibi veya donatandan tahsil edilir.

Bu Kanunda düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde söz almak isteyen?

Buyurun Rıdvan Bey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Bütünü üzerinde birazdan konuşurum belki ama burada “Hükûmet, belediye veya sağlık merkezi tabipleri” diye bir kavram var, bu nedir?

BAŞKAN – Ona İsmail Bey...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Veteriner hekim tamam.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Veteriner hekim bulunmayan yerlerde bu işlerle ilgili, sağlıkla ilgili olduğu için, bir hekim görüşünün alınması gerektiği için böyle bir düzenleme yaptık. Yani şöyle: İnsan sağlığıyla da ilgili işler ya bunlar, satışı, tüketilmesi vesaire, dolayısıyla...

RİDVAN TURAN (Mersin) – Tamam, hükûmet tabipliğini siz çoktan kaldırdınız, belediye hekimliği de yok artık yani sağlıkta dönüşümle beraber çok zaman oldu, bunlar kaldırıldı artık. Eski mevzuatta da var, bu yazıyor, oradan alınıp aynen eklenmiş buraya, bunlar yok.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Aynen ekledik mevzuata.

RİDVAN TURAN (Mersin) – Hükûmet, belediye tabipliği... Tabii, burada atıf aslında kamuya, kamu güvenilirliğine bir atıf var “hükûmet ve belediye” denilince, “sağlık merkezi tabibi” ise çok genel bir kavram yani bir tıp merkezi doktorundan tam teşekküllü bir hastane doktoruna kadar her şeyi içerebilir, biraz daha özel bir tarif yapmakta fayda var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Önceki mevzuattan aldığımız bir şey.

RİDVAN TURAN (Mersin) – “Aile sağlığı merkezi” denirse her yerde aile sağlığı merkezi var ama “tam teşekküllü hastane” denmesine gerek yok ama “ASM” denildi mi Türkiye’de her tarafta var. Yalnız o “hükûmet tabipliği” ve “belediye tabipliği”ni çıkartmak lazım oradan.

BAŞKAN – Evet, uyarı için teşekkür ediyoruz.

Buyurun İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, yine, biz sabahtan beri aynı şeyi söylüyoruz, diyeceksiniz ki: “Yine aynı şeyi söylüyorsunuz.” Ya, arkadaşlar, bizim ne kanunu çıkardığımızı ben merak ediyorum. Su ürünleri kanunu çıkarıyoruz. Su ürünleri kanunuyla ilgili ve su ürünlerinden eğitim alan hiçbir tanesini su ürünleri kanunu içerisinde göremiyoruz. Ya, çeliştirmizi düşünüyorum ben. Yani bu insanlara bizim garezimiz mi var?

Şimdi, balığın sağlıklı olup olmadığını herhâlde su ürünleri mühendisi anlar diye düşünüyorum. Baktığınız zaman, şimdi, sayın vekilim, ben bunu artık anlamakta güçlük çekiyorum. Yani geldikçe bu su ürünleri mühendisi eğitimini o zaman komple kapatalım. YÖK’e de yazalım, böyle bir üniversiteyi ortadan kaldıralım.

Sayın Genel Müdürüm, su ürünleriyle, kendi branşınızla ilgili bir tane yetkili burada görevlendirilemiyor ve bakıyoruz, veteriner hekimler, tabip, bunlara yetki veriyoruz. Az önce de korucuya görev verdik, muhtara görev verdik ceza kesmesi için. Mesleğinden gelen insanları biz yok sayıyoruz. Ya, hakikaten anlamakta güçlük çekiyorum ve de zorlanıyorum.

Şimdi, ziraat mühendisinin işinin herhâlde biz doktora yaptıracağız, Tarım Bakanlığındaki ziraat mühendislerinin olması gereken bitkisel öğretimi, dediğim gibi, yine veteriner hekim yapılıyor ama gerek bu. Tarım Bakanlığı ve veteriner hekim bitkisel öğretimin başında olursa burada da Su Ürünleri Genel Müdürlüğünün çıkardığımız, sağlık, su ürünleriyle çıkardığımız kanunda bula bula bunu buluyoruz. Tabii, doktoru buluyoruz, veteriner hekimi buluyoruz. Bu işte ihtisas yapanlara hiçbir yetki vermiyoruz. Ya, böyle bir iş olabilir mi arkadaşlar? O zaman bu çocuklarımızı neden biz okullara gönderiyoruz, eğitim aldırıyoruz? Buna da bakmamız lazım.

Şimdi, eksper diyoruz, buğdayla ilgili, buğdaydan anlamayan birini getirip TMO’da eksper olarak görevlendirme anlamında aynı bu. Adam eğitimini almış, eksperlik yapmayacak. Diyor ki: “Siz yapamazsınız. Gel, yoldan geçen birini eksper yapalım.” Ya, böyle bir anlayış olabilir mi? Yani bir yıl çalıştığınızı söylüyorsunuz, bir yıl baktığınızı söylüyorsunuz, birçok profesörden de bilgi aldığınızı söylüyorsunuz ama geldiğimiz noktada o bilim adamları, kendi meslekleriyle ilgili öğrenci yetiştiren bilim adamlarımız kendi yetiştirdiği çocuklarına yetki vermekten korkuyorlar, kaçıyorlar. Böyle bir anlayış olabilir mi, böyle bir çelişki olabilir mi? O zaman siz bir yıldan beri bana göre hiçbir bilim adamından veya bu meslekle ilgili kişilerden bilgi... Ama şimdi Hocam, eğer görmüyorsa oradaki kendi öğretim görevlisi arkadaşımız, yazıktır günahıdır. O zaman çocuklara niçin ders veriyoruz, aylarca yıllarca, dört yıl, beş yıl eğitim aldırıyoruz buna? Ama burada aldığımız eğitime karşı maalesef konuyla ilgili olmayan insanlarımız, doktorumuz, evet... Ama burada su ürünleriyle yatmış kalkmış, gecesini gündüzünü su ürünleriyle geçirmiş olan kişiye biz yetki vermekten kaçıyoruz arkadaşlar. Lütfen bunu iyi düşünelim ve buradaki asıl konunun yetkilileri olan kişiler olması gerekirken biz yoldan geçen korucuya görev verdik, muhtara görev verdik, onu fahri görevli yaptık ama bu işin eğitimini alanlara ise dur dedik, senin hiçbir eğitimin geçersiz, hükümsüz ve benim en çok kınadığım konu da o kadar bilim adamının, eğitimcinin görüş verdiği ve o görüşler içerisinde eğitim verdiği öğrencilere değer vermemesini anlamakta zorluk çekiyorum ve o zaman demek ki boşa kürek çekiyoruz arkadaşlar. Evet.

Bakınız, şimdi, Sevgili Vekilim, siz getirdiniz bu kanunu, ben getirmedim. Bir yıldan beri çalıştığınızı söylediniz ama gelinek noktada “Ya, birilerini unutmamış.” Unutulan kişi de kim, bilir misiniz? Bu konuda eğitim alanları unutmamış, gerçek kişileri unutmamış. Gerçek kişi burada eğitim alan insanlarken ama onları hiç kanunun bir yerinde işlememişiz. Sayın Bakanım, böyle bir çelişki olmaz. Kanun çıkartıyoruz, kanun içerisinde Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüz var ama bana göre Sayın Genel Müdür de olayı atmış.

Sayın Genel Müdürüm, mesleğinize sahip çıkın, bölümünüze sahip çıkın, öğrencilere sahip çıkın, su ürünleri mühendislerine sahip çıkın. Şu kanunda su ürünleri mühendislerinin bulunmaması abesle iştigaldir. Nasıl gözden kaçmış, anlamış değilim. En önemli konu o, merkezde olması gereken o ama onlar yok. Her kim var? Herkes var. Doldurduk. Kimi doldurduk? Herkesi doldurduk ama yörüngenin çekirdeğinde olan, merkezinde olanları unutmamış.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz İlhami Bey, anlaşıldı mesele.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Orhan Bey’den devam ediyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Aslında Komisyonun amacı da niyeti de aynen başladığımızda söylediğimiz gibiydi ve sonuçları da bunu gösteriyor. Dolayısıyla bu Komisyonun amacının bir kamuya faydalı ortak düşünceye sahip çıkma, gelen yorum ve katkıları almak değil, “Ben yaptım, oldu.” anlayışıyla duruma devam etmek. Çünkü sizin söylediklerinizin dışında kimse doğruyu söyleyemez bu ülkede, en doğrusunu her zaman siz söylersiniz. Dolayısıyla bu noktadan sonra herhâlde bu Komisyonun hiçbir şekilde demokratik olmadığını, hegemonyanın egemen olduğunu ve amacını aşan bir tutum içerisinde olduğunu bir kez daha paylaşmak isterim.

“MADDE 9- 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

MADDE 34- El konulan su ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.

Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.

Ancak satışa sunulan su ürünlerinden asgari avlanılabilir ağırlıktan ve boy uzunluğundan küçük olanlar ile av yasağı döneminde avlanmış olanlar perakende satılamaz, yem sanayi hammaddesi olarak satılabilir. Avlanması tamamen yasak olan türler ise kamu kurum ve kuruluşlarına, bilimsel kuruluşlara ya da sosyal yardım kuruluşlarına bağışlanabilir.

Satışa ait bir zabıt tutanağı düzenlenerek, satış bedeli mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Hazine veznesine emaneten yatırılır. Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşenlerin satış bedeli genel bütçeye gelir kaydedilir.

Satılmayan veya muhammen bedel üzerinden alıcı bulamayanlardan, insan tüketiminde kullanılması mümkün olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen kamu kurum kuruluşları veya sosyal yardım kurumlarına bağışlanabilir.

a) El konulan istihsal vasıtalarından sahipleri belli olanlar, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşinceye kadar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen alanlarda yedieminde tutulur.

Sahiplenilmeyen veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen istihsal vasıtaları satılamaz, kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir.

b) Bağışlanamayan su ürünleri veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleşen bağışlanamayan istihsal vasıtaları imha edilir. İnsan tüketiminde kullanılması sakıncalı görülen, sanayide hammadde olarak kullanılması mümkün olmayan veya kullanılması mümkün olmakla birlikte satılmayan su ürünleri hakkında da aynı işlem uygulanır. Bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı el konulan su ürünlerinden canlı olanların yaşam alanlarına iadeleri veya bunlar için yapılacak diğer işlemler Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.

c) Fiili imkânsızlıklar nedeniyle el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi mümkün olmayan istihsal vasıtaları ve ürünlerin kaim değerinin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.

Bu Kanuna aykırı fiiller neticesinde, istihsal vasıtaları, su ürünleri ve diğer su vasıtalarına uygulanan el koyma, yediemin, bekletme, muhafaza, imha, sökme, nakliye ve diğer işlemlere ait masraflar aykırılığı işleyenden, gemi sahibi veya donatandan tahsil edilir.

Bu Kanunda düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

Teklifin 9’uncu maddesiyle, Su Ürünleri Kanunu’nun 34’üncü maddesine dair değişiklik önerimiz madde 34’ün mevcut olan hâlinde ve değişiklik yapılmış hâlinde önerilen yasadışı avcılık yoluyla elde edilmiş su ürünlerinin insan sağlığı açısından değerlendirilmesi hususunda; su ürünlerinin elde edilmesi, işlenmesi ve soframıza gelmesine kadar geçen tüm aşamalarda uluslararası standartlarda eğitim alan su ürünleri mühendisleri, su bilimleri ve mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri taşıdıkları formasyon nedeniyle bu denetimi hakkıyla yerine getireceklerdir. Su ürünleri işleme, sanitasyon, hijyen, paketleme ve diğerleri konularında on ikiden fazla ders, su ürünleri sağlığı, sağaltımı ve refahı konularında ondan fazla ders alarak yetkin ve donanımlı bir şekilde mezun olan su ürünleri mühendisleri, su bilimleri ve mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri de bu kanunda ve kanuna dayalı çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerde yetkilendirilmelidir.

Bu madde nedeniyle bir kez daha vurgulamak isterim ki: Ülkemizde olumsuz her ne yaşıyorsak ehliyetsiz, liyakatsiz atama ve yetkilendirmelerden yaşıyoruz. Onun için bu duruma bir son vermeniz gerekir. Tekrar tekrar üstüne basa basa vurgulamak isterim: Su ürünleriyle ilgili akademik düzeyde eğitim yapan fakülteler su bilimleri fakültesi, su ürünleri fakültesi ve balıkçılık teknolojisi bölümleridir. Bu bölümlerde öğrenciler dört yıllık eğitimleri süresince su ürünlerinin, hastalığı, kalitesi ve hijyeniyle ilgili olarak en detay eğitimi almaktadırlar. Sadece söz konusu olan su ürünleri kalitesi ve hijyeniyle ilgili olarak 10’dan fazla ders, su ürünleri hastalıklarıyla ilgili olarak 12-13 adet ders alıyorlar. Ayrıca, her bir alan için ayrı ayrı anabilim dalları kurulmuştur. Bu yüzden, maddenin “Bakanlık laboratuvarlarında veya kamu kuruluşlarında görevli su bilimleri mühendisi ve su ürünleri mühendisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisinden birine muayene ettirilir.” şeklinde bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

Bu ülkede AKP iktidarı döneminde ekmek üretimi yapan, gıda maddesi üretimi yapan küçük, orta ve büyük kapasiteli, doğrudan insan sağlığını ilgilendiren yüz binlerce işletme olduğunu biliyoruz. Hükümet önce bu alanda ziraat mühendislerine, veterinerlere, gıda mühendislerine ve kimya mühendislerine yetki verdi. Büyük işletmelerde bir veteriner hekim, bir ziraat mühendisi, bir gıda mühendisi ya da bir kimya mühendisi görevlendirildi. Orta ve küçük işletmelerde 5 iş yerine 1 kimya mühendisi ya da 1 ziraat mühendisi ya da 1 veteriner hekim ya da 1 gıda mühendisi bakmakla yükümlüydü. HACCP gibi gıdalla ilgili çeşitli, özel eğitimler almış, sertifika sahibi bu meslektaşlarımız ve arkadaşlarımız Türkiye’de gıda kontrollerini yapma özgürlüğüne ve yapma liyakatine sahip oldukları için görevlendirilmişlerdi. Ama yine, AKP iktidarı fırıncıların baskısı nedeniyle “Neden bu mühendislere para veriyoruz ki?” diyen fırıncıların baskısına boyun eğerek kendi fırınlarında bulunan kalfa statüsündeki kişilere gıda denetimi yetkisi verdi. Düşünün, bir fırınınız var, o fırında çalışanlarınız var ya da bir pastanemiz var ya da bir süt üretim yeriniz var, bütün Türkiye’de yüz binleri aşan bu alanlarda veteriner bulundurma zorunluluğunu kaldırdı, ziraat mühendisi bulundurma zorunluluğunu kaldırdı, gıda mühendisi bulundurma zorunluluğunu kaldırdı, kimya mühendisi bulundurma zorunluluğunu kaldırdı; o işletmelerde çalışan kalfalara on beş günlük eğitim verdirerek

bugün Türkiye'nin gıdaya dair denetimini yapmaya çalışıyor. Şimdi, düşünün, sizin bir fırınız var, orada bir eleman çalıştırıyorsunuz, o eleman sizde maaşlı çalışıyor ve dolayısıyla, maaşlı çalıştırdığınız birinin sizin iş yerinizin gıdayla ilgili sorunlarının tümünü o çözecek. Ekmeğin hangi undan, ne kadar undan, hangi mayadan, nasıl bir mayadan, hangi bakteriyel ortamda yapıldığını ya da pastanın ya da sütün nasıl üretildiğini ve onun bütün gıda güvenliğini bunlara emanet edeceksiniz. Ama iş balığa gelince burada su ürünleri mezunlarına, su bilimleri mezunlarına “Siz kenarda durun, siz bir şeyden anlamazsınız.” ekmek denetimine uygun bulmadığınız, süt denetimine uygun görmediğiniz veteriner hekime ve diğer mesleklerle “Siz bu işi yaparsınız ama su ürünleri mezunu bunu yapamaz.” diyorsunuz. Hakikaten, bizim aklımızla bu kadar alay etmek için neden bizi bu salonlara topluyorsunuz merak ediyorum. Hatta, gerek yok AKP Grubu bütün bu işleri halledebilir, denetimleri de yapar, bütün gıdayı elinden geçirir, hepsini yapabilir. Yazık değil mi arkadaşlar? Hangi vicdan, hangi akıl, hangi ahlak bütün bunlara olanak tanıyor size? Gerçekten bir yasa yaptığımızı falan mı düşünüyoruz? Hangi kamu yararını önceleyerek?

“Sınırlı sorumlu” diye Türkiye’de çok önemli iki kelime vardır. İnşaattan tutun da bir sürü kooperatifin ya da bir sürü kurumun yaptığı bir şey vardır. Sınırlı sorumlu bir Meclis ve sınırlı sorumlu bir komisyon yapacaksanız neden zorluyorsunuz kendinizi? Neden bizi dinlemek gibi bir zahmette bulunuyorsunuz? Bakan yardımcısı burada, Türkiye’de kaç yüz bin işletme olduğunu, büyük işletmelerde sadece belirli kriterlere sahip veteriner hekim, ziraat mühendisi, gıda mühendisi olduğunu, diğerlerinin büyük bir kısmında kalfaların gıdamızı denetlediğini herhâlde hepiniz çok iyi biliyorsunuz ki hiç bunları konuşmaya bile gerek duymuyoruz. O yüzden askerlerimiz zehirleniyor, insanlarımız sık sık zehirleniyor ama bir şekilde, hastanelere sorduğunuzda bu vakalardan en ufak bir sonuç bile alamıyorsunuz. Kaç kişi geldi, nasıl oldu, akıbetleri nedir? Çünkü her şey kontrol altında, her şey sınırlı ve sorumlu. Dolayısıyla ne gerek var su ürünlerinin burada durmasına? 10 ders niye almışlar Sayın Hocam? Hayvan ya da balık hastalıklarıyla ilgili 12 dersi neden almışlar ki? Nasıl olsa su ürünleri ve su bilimleri mezunlarının gözleri de iyi görmüyor zaten, hepsinin bir göz hastalığı var. Elbette aldıkları derslerin de hepsinden kaldılar zaten, bitiremediler ki. Ellerinde bir yeterlilik belgeleri falan da yok. Bence hiç bunlara gerek yok, Bakanlık bu işi iyi biliyor, daha önce kalfalara verdiği bu yetkiyi bence kalfalara versin. Hatta, aynen bir önceki maddede olduğu gibi fahri görevlilere versin, bu işi kapatalım; hekimleri niye uğraştırsınlar, hükümet var orada. Hükümet niye var orada, onu da bilmiyorum, orta da bir hükümet de yok, hükümet niye var, onu da bilmiyorum.

Kolay gelsin Sayın Başkan, kolay gelsin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun, eksik olmayan.

Cengiz Bey, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Değerli Başkan, “MADDE 9- 1380 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘El konulan su ürünleri ve istihsal vasıtaları:

MADDE 34- El konulan su ve istihsal vasıtaları hakkında aşağıdaki işlemler yapılır:

a) El konulan canlı olmayan su ürünlerinden insan tüketiminde veya sanayide kullanılması mümkün, ancak muhafaza edilmesi mümkün olmayanlar, el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.”

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; on ikide Komisyon toplantısı başladığında bu Komisyona getirilen su ürünleri yasa maddeleriyle alakalı bir yıldır çalışıldığını, bütün fakültelerden, bu işte uzman olan öğretim üyelerinden, bu işle iştigal eden birliklerden vesair kuruluşlardan görüş alınarak hazırlandığını söylediniz. Barış arkadaşımızın daha sonradan size itiraz ettiği, sizin ona ithaf ettiğiniz... “Bu kurnazca hazırlanmış bir teklif.” diye söylediniz. Değerli Hocam, burada Hükümet tabibi... Eskiden uygulaması vardı, şu anda yürürlükte yok. Belediyelerin böyle bir uygulaması yok. Tamamen kes, yapıştır, monte et yöntemiyle buraya bir yasa teklifi getirilmiş. Bunu bir defa kınadığımı belirtmek istiyorum.

Devam ediyorum: “Tüketiminde veya kullanılmasında sakınca görülmeyenler, Tarım ve Orman Bakanlığı veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü birimleri marifetiyle, bu birimlerin bulunmadığı yerlerde ise belediye veya ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma sureti ile satılır.”

Değerli arkadaşlar, belediyelerde Meclis üyeleri var, artık ihtiyar heyeti diye bir uygulama kalmadı. Kırsal mahallelerde muhtar seçiliyor, yanına aza seçiliyor yani “Burada kurnazca teklif yapılıyor.” dediğiniz yasa maddelerinde aslında kimin ne yaptığı ortaya çıkıyor.

Sayın Başkanım, burada ülkemizin de geleceğe dair su ürünlerinde gelişmesi ve ülkemizin insanların balıktan elde edeceği proteinle alakalı çok önemli bir yasa çalışması yapıyoruz. Bu kadar ciddiyetten uzak ve Mecliste kanunlaşacak maddelerin bile değer bulunup ince ince, nokta nokta deyimlerin yeniden revize edilerek yazıldığı bir yasa maddesi yerine -az önce de söyledim- kes, yapıştır, monte et yöntemiyle getirilmiş bir yasa maddesi var önümüzde. Bunun neresi ciddi? Bunun neresinden bakalım?

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; burada biz her zaman liyakat diyoruz. Niçin liyakat diyoruz? Bir meslekle alakalı uzmanlaşmış insanların kamuda olması kamu düzenini ve işleyişini çok daha verimli hâle getirecek diye biz bunu düşünüyoruz ve talep ediyoruz. Burada, tarımda şimdiye kadar yaptığınız bir sürü yanlışların içinde siz ülkemizi ekonomik olarak çok kötü durumlara sokan hayvan ithalatında gümrüklerde bunun kontrolünü yapması gereken veteriner hekimler olması şartken zooteknik eğitimi almış insanlara bunu yaptırdınız. Sonunda size güvenip ülkeye nereden ve nasıl geldiği belli olmayan ithal hayvanı ahırına bağlayan çiftçilerin mağduriyetine yol açtınız. Bunun yanında, ülkemizde hayvansal hastalıkların artmasına ve bununla alakalı da hem çiftçilerimizin zarar etmesine hem de ülkemizin döviz kaybına neden oldunuz. Burada da sizin yine su ürünleriyle alakalı sadece bir yasa çıkarmış olmak için bu yasayı bugün Komisyona getirmiş olduğunuzu anlıyorum.

Değerli arkadaşlar, burada, bitkisel üretimde kimyasal ilaç kullanacak çiftçilere siz kimyasal ilaç kullanması konusunda belge verdiniz iki günlük eğitimler neticesinde. Su ürünlerinde bu kadar önemli konularda -arkadaşlarımın da saat on ikiden beri gündeme getirdiği- ne su ürünleri mühendisi ne de bu alanda eğitim almış hiçbir vatandaşımızla alakalı bu yasa maddesinde onlardan faydalanmayı bile düşünmemişsiniz.

Değerli arkadaşlar, burada, bizleri Parlamentoda bize güven duyan vatandaşlar ülkemizi yüzdüğü açık denizde içinde hepimizin olduğu bir gemide adlandırarak bizi görevlendiriyor. Burada o kadar hassas, o kadar iyi niyetle kanunlar çıkarmalıyız ki... İşte, gelen olumlu tekliflerin ve katkı yapacak yasa önerilerinin hangi partili milletvekilinden, hangi Komisyon üyesinden gelirse gelsin doğru ya da yanlış olduğuna bakmanızı isterdik ama siz söylenene bakmıyorsunuz, onu kimin söylediğine bakıyorsunuz. İşte, tam da ülkede bugün yaşadığımız sıkıntıların asıl kaynağı bu. Ya, düşmanınız da bir şey konuşabilir burada ve düşmanınızın söylediği doğru olabilir. Düşmanım söyledi diye doğru olan şeyi kabul etmeyip bize dahi zarar verecek olan söylemleri ya da eylemleri yaparsak bundan hiç kimse fayda elde edemez.

Değerli arkadaşlar, bugün neredeyse on iki saattir bir aradayız. Biz burada müzakere edilerek her maddede bizlerin de fikirlerinden faydalanılması noktasında bir davranış göstermenizi beklerdik ama üzülerek belirtiyim ki maalesef, az önce söylediğim gibi, bizim söylediklerimizi muhalefetten gelen bir düşünce, muhalefetten gelen bir teklif diye kabul etmemekte direniyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, başında da söyledim, bu yüce Meclis çatısı altında bu ülkenin ve bu insanların menfaatine olacak çalışmaları yapıp yasaları buna göre çıkarmamız gerekiyor, hepimizin sorumluluğu bu. Bu hassasiyetle bu yasa çalışmalarında bulunmamız gerekiyor. Herkesin iyi niyetle burada görev yaptığını anlayan, demokrasiyi çoğunluk olarak düşünen yapının değişip aslında demokrasinin azınlıkların da fikrine saygı duyulması anlamına geldiğini anlayan bir noktaya gelinmesini umuyorum ve diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Buyurun Okan Hocam.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Evet, yani ne desek... Şimdi, buna benzer bir durum 1996 yılında oldu. Hatırlarsınız, birçok veteriner ve ziraat mühendisi öğretmen yapıldı. Doğru muydu? Türk eğitiminin hep sorunlu olduğunu tartışıyoruz. Şimdi, birçok eğitim fakültesi mezunu, 500 bine yakın kişi işsiz ama onlar hâlâ görevdeler. İyi mi? İyi oldu. Neden? Köye ilk defa bir ziraat mühendisi gitti öğretmen olarak. Hatta köy muhtarları şöyle dedi bize: Ya hocam, bize bir ziraat mühendisi geldi hem öğretmenlik yapıyor, öğleden sonra da çıkıyor, bize nasıl buğdayda gübreleme yapılır, budama nasıl yapılır, bunu öğretiyor. Veteriner de yok mu, bir tane de veteriner öğretmen gönderseniz de hayvanlara baksalar diye komik durumlar oldu. Yani bunlar olmaması gereken şeyler. Peygamberimizin de bir sözü var, bunu hepimiz biliyoruz: “İşi ehline verin.” Ama siz bunu yıllarca yapmadınız. Yani hep liyakatsiz kişilere... Türkiye’nin bazen gittiniz kozmik odasının anahtarlarını da verdiniz. Yani konuları buraya getirmek istemem ama biz su ürünlerini mühendisini çalıştırmak istiyoruz, konusunda uzman olmuş bir kişiyi göreve davet ediyoruz. Şimdi, veterinerlere bu görevi vermişsiniz burada. Veterinerlerin görevi ayrı. Onların görevi de kutsal ama bir su ürünleri mühendisinin dört yıl boyunca sürekli balıkla, tatlı suyla, tuzlu suyla, akarsuyla aldığı eğitim başka, veterinerin aldığı eğitim başka. Veteriner belki balık yetiştiriciliği beslemesi dersi almıştır üçer saatte. Ben de bir balık yetiştiriciliği dersi aldım, ben de o zaman ders verebilirim veya ben de o zaman görevli olabilirim. Böyle bir şey olabilir mi? Olmaz, olmaması gerekir. Ben de biyoloji dersi almıştım, gideyim biyoloji hocamın yerine ders vereyim. Olur mu hocam, siz öğrencilerinize tamam der misiniz?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Olur mu öyle şey?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Beni derse sokar mısınız? Kimse sokmaz. Sokmaz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Farklı şey.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Farklı şeyler değil. Yani burada daha ciddi olarak düşünmemiz lazım. Biz madem istihdam yaratmak istiyoruz ben size istihdam sahaları söyleyeyim. Ziraat mühendisleri, veterinerlere, su ürünleri mühendislerine veya iki yıllık mezunlara madem iş sahası arıyorsak, istihdam sahası arıyorsak krediler verelim, sıfır faizli kredileri zamanında verdiniz, ciddi anlamda batırdınız, satılık çiftlikler dolu. 9,5 milyar lira para verdiniz siz Ziraat Bankası ve Halk Bankasını kullanarak. Ne dediniz? “Aman Türkiye hayvancılığı batıyor.” O yıllarda da battı, şimdi battı. Niye? Hep yanlış yapıyorsunuz. Tartışmıyorsunuz, fikirlerimizi dikkate almıyorsunuz, bilimin ışığında hareket etmiyorsunuz, teknolojiye bakmıyorsunuz. Niye? Bizim adamlarımız olsun. Birçok tekstilci gitti evlerini ipotek etti, fabrikalarını ipotek etti, 1.500 baş süt hayvanı aldı, besicilik yaptı. Hatta ben

o zaman okula gelenler vardı. Ben tarım ekonomisi konusunda çalışıyorum. Fizibiliteden bahsettik. Fizibilitesi uygun mu diye geldiler, şöyle söylüyor gelen bir arkadaş: “Ben bin başlık süt inekçiliği yapmak istiyorum.” Nereye yapacaksın? İşte Çatalca’nın bir köyüne. Ben de soru soruyorum: Sevgili arkadaşım, sen bin başlık süt hayvancılığı yapacaksın, bir inek kaç litre süt verir? Bilmiyor. Bakın, şimdi siz diyorsunuz ki “biraz eğitim verirse bunu fahri görevli yapabilir.” Bu, yatırım yapacak, bir ineğin kaç litre süt verdiğini bilmiyor. Sorun bakalım Tarım Bakanına bir ineğin ne kadar süt verdiğini. Bilmiyor ama yardımcıları biliyordur. Konuyu anlayana kadar, muhakeme edene kadar Türkiye’de süt üretimi düşüyor. Neden düşüğünü anlayabiliyor mu Sayın Bakan. Sizin bakan olmanız gerekirken niye konusunda eğitim almamış bir kişi bakan olabiliyor bu ülkede?

Neyse, konuyu değiştirmeyeyim, devam edeyim. 25 litre süt verir dedim. Sen bin tane hayvan alacaksın, ne kadar yapar, 25 ton; 25 ton sütü nereye satacaksın? “Hiç düşünmedim” dedi. Hiç düşünmeden yapılan yatırım çok Türkiye’de. Bu paralar boşa gitti. Ondan sonra şu hareketi yaptı: Hocam, bu işi besiciliğe çevirsek. Yani böyle mi yatırım yapılır? Türkiye’de maalesef böyle yatırımlar yapıldı. Ben bunların fotoğraflarını çektim. Ne zaman? Siyasi olunca. Girin internete, sadece Edirne’de 164 tane satılık çiftlik bulursunuz. Neden? Yanlış yatırımlardan. Bu kaynaklar boşa gidiyor. Şimdi bizim de en önemli kaynağımız insan değil mi? İnsan kaynağımızı, niye fakülteler açıyoruz, niye her ile bir üniversite açtık, çoğunda hocalar yoktu. Hocaları eğitmek kolay mı? Bir bilim adamının yetişmesi için çok uzun yıllar geçiyor. Bir bilim adamı her konuda ders verir mi? Vermez. Kendi bildiği alanda verir, hatta onun daha da ilerisine gitmeye çalışır. Ne kadar az konuda ders verirse o kadar çok uzmanlaşır. Biz uzmanlaşmayı burada tartışalım istiyoruz, siz genelleştirmeye çalışıyorsunuz. Genelleştire genelleştire sonra insanları kategorize ediyorsunuz, bizim gibi düşünenler olsun, ille bizim gibi düşünsün diyorsunuz. Olmaz, bizim mezhepten olsun, bizim tarikattan olsun, bizim memleketten olsun. Bunlara girmeyelim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Girmeyelim, doğru.

OKAN GAYTANCOĞLU (Edirne) – Bir yasa çıkartıyoruz. Bu yasa belki bir daha kırk sene sonra değişecek. Düzgün çıkartalım. Yani buradaki ibareleri madem bu fakülteleri açmışız, bu kadar çok insan kaynağını buraya vermişiz. Şimdi, geçen Trakya Üniversitesinin açılışı vardı. Sayın Şentop geldi. Türkiye’de yatırımlar durdu ekonomik sıkıntılarla. İşte rektör diyor ki: “İşte ben Meclis Başkanımıza rica ettim, bazı yatırımları destekleyecek.” Güzel bir şey. Demek ki fakültelerimizde bunlar çok ciddi sorun. Öğrenci bunu görecektir. Laboratuvarlar açmışız. Hiç bu eğitimi görmeyen kişiler gidecek, neymiş burada, el konulan maddelerin analizlerini yapacak. Ya bunları nereden biliyor veya bildiyse de unuttu. Ama bir su ürünleri mühendisi bu konuda eğitim almış, dört yıl süreyle eğitim almış, belki yüksek lisans yapmış, belki de okuduğu kitaplar, bilimsel kitaplar hep bu yönde. Bunlar da gelişsin. Yani zorla yapmayalım. Ha, insan kaynağımız yetersizdir, bir kişi çok konuda uzmanlaşmak zorunda kalabilir. Ama 82 milyonluk bir ülkede yaşıyoruz. Bu ülkede insan kaynağı var. Her ilde üniversitemiz var, fakültelerimiz var, olmayan konularda zaten hemen YÖK gereğini yapıyor. Şu konuda eksiklerimiz var, hızla yetiştiriyoruz. Ne yaptık bundan yedi sekiz sene önce? Tıpta sorunlarımız vardı, tıp fakülteleri açmaya önem verdik, yardımcı sağlık personeli açmaya önem verdik, özel sağlık liseleri açıldı. Şimdi çoğu boşta. Yani insan kaynaklarını doğru kullanamıyoruz, planlama yapamıyoruz. O yüzden, madem bize gerek duymuyorsanız o zaman niye toplantı yapıyoruz, niye bizi dinliyorsunuz. Şimdi, sizin de canınız sıkılıyor, biliyorum. Bizi dinlerken canınız sıkılıyor, ya konuşuyor, konuşuyor bunlar. Evet, zaman geçirdiğimizi zannedin. Saatlerce konuşuyoruz ama biz bu işi düzgün yapmak istiyoruz. Siz düzgün yapmak istemiyorsunuz, kusura bakmayın. Bu işi düzgün yapmak isterseniz dersiniz ki ya tamam, bak, burada şöyle bir şey var, tamam bunu da böyle yapalım ya da biraz daha sonra düşünelim. Ama siz bir an önce bitirelim, biz de hiçbir şey konuşmayalım, bitsin. Ondan sonra biz bir yasa çıkardık.

E, sonra? Ya neler var Türkiye'nin geçmişinde. İşte ben en basitini söyledim. Eğitim sistemi. Yani bir sürü mühendisi, kimya mühendisini, şununu, bununu hepsini öğretmen yaptık, sonra onları başka kurumlara geçirmek için elimizden geleni yaptık. Bunlar yanlış şeyler. Neyse hadi daha fazla canınızı sıkmayayım. Şimdilik bu kadar yeter.

BAŞKAN – Teşekkürler Hocam.

Buyurun Genel Müdürüm.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; ilk önce sayın vekilim sordular. Ben balıkçılık ve su ürünleri genel müdürüyüm, su ürünleri fakültesi mezunuyum, yüksek lisansımı su ürünlerinde yaptım, doktoramı da su ürünlerinde yaptım. Mesleğimi de son derecede seviyorum, son derecede keyifle yapıyorum.

Bu kanun hazırlanırken şuna dikkat edildi. Bu kanun Türkiye'nin her tarafında geçecek bir kanun. Su ürünleri mühendisi olmasa da veteriner hekim olmasa da ziraat mühendisi olmasa da diğer ilgili herhangi bir meslek kuruluşuna veya meslek mensubuna ihtiyaç olmadan her tarafta çalışılacak bir kanun olması hedeflendi. Dolayısıyla böyle mesleklere şey yapılmadı ama su ürünleri mühendisi olarak bana soruyorsanız, su ürünleri mühendisinin görevlerini tanımlayan ve bir meslek kanununa ihtiyaç var mı dersiniz, çok var ama burası onun yeri mi? Takdir Meclisindir. Ama bu kanun, Türkiye'nin her bir köşesinde herhangi bir meslek mensubuna ihtiyaç duymadan çalışacak nitelikte ama dersiniz ki “Çalışalım beraber, su ürünleri mühendislerinin mesleğini tanımlayan bir kanun yapalım.” teknik olarak elimizden gelen bütün desteği de göstermeye hazırız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, tarımla devamlı iç içe olduğum için bu sıkıntıları biliyorum, yaşıyorum. Bir dönem de Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Birliğinin Başkanlığını yaptım ben geçmişte. Sayın Bakan Yardımcısına da anlattım arada; şimdi, 2010-2012; dönerseniz geriye, sevgili milletvekilim ve Sayın Bakanım da Orman ve Su İşleri Bakanlığından gelmişler, Veysel Eroğlu'nu çok iyi tanıyorlar, ben de çok iyi tanıyorum, Müsteşarını da çok iyi tanıyorum. Nasıl tanıyorum biliyor musunuz? 2011'de bir tebliğ çıkardık biz ülkeyi düşünerek...

Hocamın da dinlemesini tavsiye ediyorum, telefonu bırakıp dinlersen hocam, çok önemli bir konu.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Su ürünlerinin derslerine bakıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hocam, bir saniye, dinlerseniz bir şeye geleceğim.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bir şey sordun, ben de cevap verdim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama dinlerseniz konunun nereden...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Tamam, dinliyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bizim milliyetçiliğimizi, ülkücülüğümüzü o zaman tartışırız.

2011 yılında tebliğ çıkardık, Sayın Eroğlu yırtınıyor, Afyon'dan tarım kredilere boyuna yazı yazıyor, patates tohumu bulamıyoruz. Ondan önce de biz sektörü topladık, dedik ki: “Arkadaşlar, bu işe bir neşter vurmamız lazım.” Sebebini de söylüyorum: Şimdi, Fransız suyu kullanıyoruz Türk Hava Yollarında ama Fransa'ya bir seyahat yaptık patates sertifikasyon sistemiyle ilgili ve orada aynı masanın başında böyle dinliyoruz, uyur gibi bakıyoruz sözde, geldi biri, anlatıyor bir şeyler; dikkatimi çeken bir konu: Dedi ki: “Biz Avrupa'ya satarken 3 birim hastalıklı satıyoruz.” Alırken ise

nasıl alıyoruz, söylemedi. Ondan sonra tabii biz de aptal aptal duruyorduk orada, soru-cevap kısmına geçtik “Bir şey sorabilir miyiz?” dedim. Sorduğum soru aynen şöyle: “Alırken nasıl yapıyorsunuz?” 1 birimle, korumaya bakın. Ya, bana 3 birim hastalıklı patates tohumunu satarsanız eğer ben nasıl size 1 birim hastalıklı iade satacağım?” Var mı böyle ticaret? “Aç gözünü İlhami.” dedim, döndük ülkeye, tebliğ çıkardık ve benim bir arkadaşım vardı Bakanlıkta, istifa noktasına geldi. Ali Karaca’yı hatırlar mısınız? O zaman Sayın Genel Müdürdü, Ali Karaca Genel Müdürüm Sayın Mehdi Eker’e bir şey vermiş, genelde o zaman Bakanlar Kurulu toplantısında “unutmayınız” yazan bilgi notu verilirdi, Veysel Bey yazmış “Şu patatesi çözün.” diye. Arkadaşım istifa noktasına kadar geldi, biz arkasında durduk, şu anda ülkede millî sertifikalı patates tohumu var arkadaşlar. Bizim milliliğimiz budur ve bu bağlamda da bakınız o dönem Amerika Elçiliği de Almanya’dan şeker pancarıyla gelememi ama üretimi yaptık biz. Derdimiz, dışarıdan gelen ebeveynin direkt çiftçiye satışı değil, bunun, bir şekilde kontrol edilerek, sertifikalandırılarak, karantina içerisinde işleme tabi tutulmasıydı. Şimdi, Nevşehir, Niğde topraklarını kaybettik. Doğru mu? Birçok bölgede patates üretemiyoruz. Bunun sebepleri nedir acaba? Buna bakmamız lazım. Şimdi, biz bu konuda yırtınırken geldiğimiz noktaya bakıyoruz, sorun üstüne sorun yaşıyoruz.

Hiç unutmuyorum Sayın Müsteşara verdiğim cevabı. Tesadüfen Mirmahmutoğlu’nun odasında, telefon açtı, dinliyoruz -diğer taraftan Orman ve Su Bakanının Müsteşarı, burada da Tarım Bakanının Müsteşarı- “Bu işi çözün.” dedi. Aynen girdim şeye, hatta Mirmahmutoğlu kızardı “Sayın Bakana söylüyorsunuz, bu kanunu değiştirdiğiniz takdirde çıkıyorum ulusal basına, milliliğinizi, yerliliğinizi sorguluyorum” ve tebliğ kaldı, geldiğimiz nokta bu. Birçok sebze tohumu... Çünkü biz ihracat yapıyoruz, May Tohumu biliyorsunuz, duymuşsunuzdur, Bursa’da yerli tohum firması; İsrail engel koyuyor. O zaman Zafer Çağlayan Bakan, Sayın Bakanla bir ekonomi muhabirleri toplantısında görüşüyoruz, İhracat Genel Müdürümüz uçaktaymış, onunla irtibat kurduk, görüştük, pazartesi de makama gittik ve dedik ki: “Bizimle ne yapıyorlarsa biz de aynısını yapacağız.” Benden OECD sertifikası istiyordu tohum ihracatı için, Bulgaristan, Romanya’sı, herkes, aklınıza ne geliyorsa ama arkadaşlar biz bir helvacı kağıdıyla ülkeye tohum sokuyorduk. Biz bunu engelledik ve yüzde 80’i gümrükte kaldı. Bağırıldılar çağırıldılar, dedik ki: “O zaman TTSM gelen tohumları alsın, OECD ISA sertifikasına baksın.” Baktığı zaman yüzde 80’i gümrükte kaldı. Biz bunları ülkemiz için yapıyoruz, ülke tarımı için yapıyoruz.

Sabah da anlattım, hayvan ithalatına bakın yani ülkeye canlı hayvan ithalatı yapıyoruz ve veteriner kontrollerinin düzenlenmesine dair yönelik yönetmeliğe göre ithal edilen canlı hayvanlara yirmi bir gün karantina var. “Yönetmelik” dedik ya, faso fiso. Şimdi, yönetmeliğe göre yirmi bir gün karantina yapılması lazım ama karantinaya uyan yok, kayıt altına alınma yok, küpeleri takıyoruz ve bu, Sayıştay raporunda... Ben söylemiyorum, bunu Sayıştay raporu söylüyor: 2018 yılında ithalatı yapılan damızlık hayvanlardan 33.880 büyükbaş, 834.176 küçükbaş hayvan yirmi bir günlük karantınayı beklemeden ülkeye giriyor. Ondan sonra da asıl piyango başlıyor. Bu ithalatı yapanlardan bir tanesi de Tarım Bakanlığının yan kuruluşu; kim? Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü. Kime bağlı? Sayın Bakana bağlı. 2018’de Romanya’dan ülkeye giriş yapan 13.420 büyükbaş hayvandan tam tamamına 1.637 tanesi telef olmuş, evet. Karantina süresi beklenmediği için bunlar ölmüşler. Hiçbir tetkik yapmamışız, inceleme yapmamışız; bu hastalıklı hayvanları ülkeye sokuyoruz, benim yetiştiricimi mahvediyoruz ondan sonra.

Yine, bakın, “TİGEM’deki görev zararı ne olacak?” diyoruz, sabah da söyledim, bir daha söylüyorum: Sayın Bakan çıktı, bizim gözümüze baka baka yalan söyledi, dedi ki: “TİGEM 10 milyon lira kâr etti.” dedi. Doğru mu? Duydunuz değil mi? Hatırlarsınız bu rakamı. Sonra ne oldu? Takke düştü, kel göründü; rakam 7,5 milyon zarar.

Şimdi, sabah sulamayla ilgili söylediniz, sulamayla ilgili, pamukla ilgili Sayın Bakanım da söyledi, biz de biliyoruz pamuğun sulayarak kullanıldığını. Sayın Bakanım, Ceylânpınar’da sulama tesisleri yaptınız, kaynakları harcadınız, heba ettiniz diyorum çünkü kullanamıyorsunuz, çalıştıramıyorsunuz. Neden çalıştıramıyorsunuz? Liyakat sahibi insanlar olmadığı için. Sadakatlılar geldi... İmamdan, ilahiyattan yetkilileri koyarsanız eğer oralara maalesef yürümez.

Şimdi, bakınız, bir ata tohum muhabbeti çıktı bugünlerde; ya, bizim İbrahim Saraçoğlu’na kalmış. Ben 2012’de savcılığa gittim, suç duyurusunda bulundum İbrahim Saraçoğlu hakkında. Bana ne dedi biliyor musunuz savcı? “Ya, çok muhterem biri.” Ama bu muhterem biri bilir misiniz kimyacı ve Avusturya’ya giremiyor. Neden acaba? İki tane ayet okumakla mı bu işleri çözdü? Ben de nereden bu kadar bilgi aldım, biliyor musunuz? Kayınbiraderiyle işi ortak yapmaya başlamışlar, Aspirin ile çamı kaynatmışlar, şaşala koymuşlar, 100 dolara satmışlar. Eski eşi Arzu Hanım medyumdu, kimin medyumu? Bülent Ersoy’un medyumu. Bakınız, bilin, düne kadar rakı çeken İbrahim Saraçoğlu şu anda Cumhurbaşkanına danışmanlık yapıyor, ata tohumculukları... Geldi, TİGEM’de, burada tohumların hepsi karıştı hocam; Sayın Bakanım, tohumların hepsi birbirine girmiş, ata tohumu diye bir şey yok. tohumların hepsini bir yere ekmişler, neyin ne olduğu belli değil, sözde... Ya, kim kime ders veriyor. İşte, aynı şekilde siz kimyacıyı tarımın başına danışman yaparsanız ve işte, “millî” “yerli” deyip de kendi düne kadar aç olan, şu anda sermayesi bilinmeyen, ne olduğu bilinmiyor sermayesinin... Bunları bilin, bunlar böyle net bilgiler. Hepimiz için anne değerlidir, doğru mu? Annesi Burdur...

FATMA AKSAL (Edirne) – Buraya nereden geldik?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, hiç kızmaya gerek yok, bunları bilin.

FATMA AKSAL (Edirne) – Saraçoğlu’na nereden geldiniz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Nereden geldim? Geliyoruz, işimiz...

Bakınız, kime bıraktığımıza örnek veriyorum, sektörü kime bıraktık, sektörü; sektörü kime bırakmışız?

Sayın Vekilim, siz...

FATMA AKSAL (Edirne) – “Dinlemiyorsunuz.” diyorsunuz ama konuyu o kadar dağıtıyorsunuz ki...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok, dağıtmadım. İbrahim Saraçoğlu eğer tarımla ilgili konuşabiliyorsa su ürünlerinde de herhâlde su ürünleri mühendisine gerek olmadığına geleceğim, merak etmeyin!

Bu arkadaşımız annesinin cenazesine kadar gitmeyen... Kayıtları da var arkadaşlar.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Kim, hangisi o?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İbrahim Saraçoğlu.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Ha, tamam; annesinin cenazesine gitmemiş!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Diyor ki: “Para göndereyim, defin işlemlerini yapın.” diyen bir muhterem şu anda tarımla ilgili ahkâm kesiyor. Bakınız, evet, buna da Sayın Cumhurbaşkanımız, çanak açmış, onu orada danışman olarak oturtuyor. Yazıktır, günahtır. Avusturya’daki bir bilim adamının almış olduğu kitabı gelmiş burada pazarlamaya çalışıyor. Ha, “Ahmet Maranki kim?” dersiniz, tütün eksperi, o da aynı şekilde. Evet, gülüyorsunuz ama sayın hukukçum şimdi size geleceğim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Konuya gelirsiniz çok memnun olurum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, size de geleceğim.

Şimdi, Sayın Bakanım, tohumu müsadere ettiniz, aldınız. Tarım il müdürlüğü ve ilçe müdürlüğü mahkemeye gönderir, valiye göndermez. Yetkiyi valiye veremezsiniz. Bunu maddede yazmıştınız ya “Vali yetkilidir.” diye. Vali yetkili değildir orada, olması gereken... Mahkemeler ne yapılacağına karar verir. Mahkemeye yönlendirirsiniz.

BAŞKAN – Mahkeme var orada.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yargıtay kararı var onunla ilgili.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Bu kanunla düzenlenen mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararları vali tarafından yapılabilir.”

BAŞKAN – İtirazı var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yargıtayın o konuda kararları var, eğer şeyse onu da izah ederiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Vallaha ben maddeye bakıyorum, maddedeki şeye göre soruyorum.

Şimdi, o zaman birine analık, birine babalık mı yapılacak? Diğer birimlerde, tohumculuk sektöründe, başka yine Tarım Bakanlığının birimlerinde bunu mahkemeye gönderiyorsunuz, bunu da vali...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Cevap vereyim mi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman biz kanun yapmasını bilmiyoruz işte, süreç çelişkili gidiyor.

BAŞKAN - Evet, İlhami Bey, teşekkür ederim. Cevap versin sana.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bitmedi başkanım daha.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kabahatler Kanunu’ndaki birçok düzenleme aslında yeni kanuna geçirmemize normal şartlarda gerek yoktu ama Kabahatler Kanunu’yla uyum sağlanmadığı için Yargıtayın bir kararı var, “Bu kanunu içerisindeki hükümleri mahkeme uygulayamaz.” diye. Dolayısıyla biz o yüzden idareye geçirdik. Yani Yargıtay kararının gereğince bu işlemi yapıyoruz çünkü öbür türlü, mahkemelere atıf var, karşılaştırabiliriz. “Mahkeme karar verir.” denilen yerler için de Yargıtay diyor ki: Mahkeme karar veremez.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman diğer kanundaki şeyleri değiştirmesi lazım Bakanlığın.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Onunla ilgili farklı bir durum vardır, onunla ilgili yorum yapmayayım. Bu kanunun uygulanabilir hâle getirilmesi için idareye bu yetkileri veriyoruz. Bu yetki verme işlemi de Yargıtayın kararı gereğince oluyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, ben size bir şey soracağım: Yargıtay A kanuna farklı, B kanuna farklı mı uygulama yapıyor? Aynı bakanlığın şeyini söylüyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bakınız Sayın Vekilim, aynı bakanlığın uygulamasını söylüyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Önüne gitmemiştir, başka bir düzenleme vardır, orası Kabahatler Kanunu’na dâhil değildir. Dolayısıyla orayı değil de burayı isterseniz ben anlatayım size.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama ben de size söylüyorum bakın, Tarım Bakanlığının, doğru mu?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Öbür tarafı bilemem ki yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Bakan Yardımcım, siz hangi Bakanlıktan geldiniz?

BAŞKAN – Ormandan.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aynı Tarım Bakanlığının şeyini tartışıyoruz burada. Bu dediğim de Tarım Bakanlığının diğer bir seksiyonunun karşılaştığı sorun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şimdi, onun detaylarını bilmiyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İşte, bak ben bildiğim için size söylüyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Hayır, siz de bilmiyorsunuz yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben çok iyi biliyorum.

Bak, tohumla ilgili konuşuyorum dedim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Tamam da tohumun uygulaması, yaptırımı Kabahatler Kanunu'na mı dâhil, Ceza Kanunu'na mı dâhil? O zaman biliyorsanız söyleyin, ben de bir yorum yapayım yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli arkadaşım, ben Kabahatler Kanunu'nu söyleyeyim: Arabanın içi özel mülk müdür?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ya, ne alakası var?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Geleceğim. Kabahatler Kanunu'nda özel mülktür, özel mülkte siz sigaraya ceza kesiyorsunuz bugünlerde.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ben Su Ürünleri Kanunu'yla ilgili kısma ceza vereyim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kabahatler Kanunu'nu bana anlatıyorsunuz ama ben de size diyorum ki: Kabahatler Kanunu'nda şu anda özel mülk araba içerisinde...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sizin uzmanlığınız neydi, hukuk muydu; ben bilemedim. Sizin uzmanlığınız neydi?

ZAFER IŞIK (Bursa) – Kamusal alanda dolaşan bir özel mülk, şey gibi düşünme.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, Sayın Vekilim, yapmayın, anlayış işte bu, bakış açısı bu.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sizin uzmanlığınız hukuk mu? Yani ben şimdi kimle tartışıyorum, ben anlayayım da.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Anlamak istediğiniz gibi yorumluyorsunuz.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmaktan ziyade...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Vekilim, bir farklılık olmaz. kanunlar her şey için geçerlidir.

İkinci bir konu da, Kabahatler Kanunu diyorsunuz, adama biz şu anda Cumhurbaşkanımız söyledi diye arabası içerisinde özel mülkü, kendi şahsına ait olan mülkün içerisinde polisler kalkıp ceza kesiyor, böyle bir şey olamaz, bu da aykırılık.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Yıllar önce çıkan kanun var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çok açık okursanız. Arabanın içi benim kendi arabam, sizin arabanız değil.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Kamusal alanda kullanıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Kamusal alanda nerede dolaşıyor, yapmayın sayın vekilim.

BAŞKAN – İlhan Bey, teşekkür ederim.

Hasan Hocam, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – İlhami Bey, tohum konusunda yaptıklarınızı biliyorum ve bu konuda da sizi takdir ediyorum. O ayrı, biz bilim adamı... Biz doğruya doğru, yanlışla yanlış diyebiliriz; bunda bir sıkıntı yok. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi su ürünleri mühendisliği derslerini bir okuyayım size. Allah'ınızı severseniz yani bir okuyayım, bir dinleyin. Ortak dersleri, Türk dili vesaire, onları geçeceğim: Ekonomi, meteoroloji, matematik, botanik, fizik, kimya, balık üretimi, mesleki uygulama “su ürünleri laboratuvarında şeylerin gösterildiği” diye ifade ediliyor, ölçme bilgisi, teknik resim, ekoloji, ilk yardım ve dalma tekniği, matematik 2, zooloji, bilgisayara giriş, mesleki uygulama, istatistik, balık yemleri ve teknolojisi, statik ve mukavemet, biyokimya, su ürünlerinde mekanizasyon, balık üretiminde su kalitesi, balık anatomisi, mesleki uygulama, beden eğitimi, müzik, resim, genetik, akışkanlar mekaniği, su omurgasızları, analitik kimya, mikrobiyoloji, su ürünleri mevzuatı, su ürünleri ekonomisi, mesleki uygulama, oseanoloji –bilmeyenler için söylüyorum, deniz bilimleri- balık fizyolojisi, plankton ve üretim tekniği, iç su balıkları ve üretim tekniği, su kirlenmesi ve kontrolü, su ürünlerinde hijyen ve kalite kontrolü. Bu, konuyla alakalı bir ders, 12-13 ders diyorsunuz ya.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Balık fizyolojisi.

HASAN KALYONCU (İzmir) – O, hastalıklarla alakalı değil, onu da sayalım; 2.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir tane daha vardı.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Mesleki uygulama, limnoloji, balık biyolojisi –sayalım, 3- ağ materyali ve yapım tekniği, deniz balıkları ve üretim tekniği –bunu da sayalım, 4- su bitkileri, araştırma ve deneme metodları, mesleki uygulama, mezuniyet tezi, balıkçı gemileri ve donanımı, akvaryum balıkları ve üretim tekniği, balık ıslahı biyoteknolojisi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bunu saymazsın.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bunu da sayalım, 5

BAŞKAN – Sayılmaz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Balık üretim tesisleri ve planlaması, kabuklu su ürünleri ve üretim teknolojisi, popülasyon dinamiği. Seçmeli derslere geliyoruz şimdi: Avlanma tekniği, balıkçılık yönetimi, balık hastalıkları.

Şimdi, toplansanız balıkla ilgili ders sayısı burada 6 veya 8. Balık hastalıklarıyla ilgili 12-13 ders yok zaten. Ulaşabilirsiniz, Ankara Üniversitesinin resmî web sitesi. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Veteriner hekimler ne kadar ders alıyor balıkla ilgili? Hocam, sizin konunuz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Üç veya altı saat.

BAŞKAN – Ben söyleyeyim: Fakültelere göre değişmekle beraber altı saat ders alırlar. Yalnız, bir de buna bir şey anlatayım: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde bir hoca bir gün dersine gecikiyor ve gelmiyor. Öğrenciler de hocayı çok iyi tanıyorlar, çok dersini kaçırın bir adam da değil, profesör. Üzülüyorlar tabii, asistan gelip ders anlatıyor. Haftaya hoca geliyor derse. Hocanın da bazı özelliklerini biliyorlarmış öğrenciler. Diyorlar ki: “Hocam geçen hafta derse gelemediniz.” “Haklısınız, özür dilerim. Uluslararası bir tahkim davası vardı, ona bir rapor hazırladım.” diyor. “Hocam, iyi para almışsınızdır.” diyorlar. “50 bin dolar falan aldım.” diyor. “Vay be hocam, iki saatte 50 bin dolar, öyle mi?” diyorlar. “Hayır, kırk yıl artı iki saat.” diyor.

Veteriner fakültelerinde beş yıl hastalıklarla alakalı eğitim alınır, onun üzerine altı saat balıklarla alakalı ders alınır. Yani bunlar çok farklı şeyler. Hekimlik ayrı bir şey arkadaşlar. Toplum sağlığı ona bağlı. Ben tekrar burada bu konuda konuşmak istemiyordum, mesleğim itibarıyla yanlış anlaşılabilir diye. Fakat bazı şeyleri de ortaya koymamız lazım. Şimdi, ben tıp fakültelerinde ders veriyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Verebilirsin.

BAŞKAN – Tabii, temel bilimlerde. Ben hiçbir gün “Bu adamı da ben muayene edeyim.” dediğim olur mu? Olmaz.

Arkadaşlar, askerde hekimlerin yerine görev yaptığımız zamanlar oldu, birçok hastalığı da biliriz ve tedavi edebiliriz çünkü neticede ilaçlar aynıdır yani. Siz dozunu ayarlarsınız, çok fazla önemli değildir. Bir köpek dozu insan dozuna aşağı yukarı denk gelir ama yapmayız çünkü meslek size öyle bir yetki vermiyor, tanımlamanızda öyle bir şey yok. Yaparsanız nedir? Suçtur. Dolayısıyla kimsenin, kimsenin mesleki alanlarına çok tecavüz etmesi toplum sağlığı açısından da mesleklerin itibarı açısından da sağlıklı bir şey değildir. Fakat ziraat fakültelerinde de su ürünleri fakültelerinde de –ben, tabii, Komisyon Başkanı olarak çok fazla konuştuğum zaman haklı olarak tepki gösteriyorsunuz- ben YÖK’teki kurulmuş komisyonlarda görev alan, hatta çoğu zaman da başkanlık yapan, bunların ders saatleriyle, öğrenci sayılarıyla müfredatlarını şu anda düzenleyen sadeleştiren birisiyim aynı zamanda ve tabiri caizse meslek itibarını da sağlamaya çalışanlardan da birisiyim. Bakın, veteriner hekim olarak, ziraatçı olarak aynı zamanda bunu yapıyorum.

Burada mesele şu: Burada bunlara bir iyilik yapmak istiyorsanız bizim size bu konuda konuşmamız lazım, bütün milletvekillerine, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerine bu meslek sahipleri tarafından haklı olarak, haklı olarak -tekrar hakkını veriyorum- ciddi bir empozisyon yapılmış. Siz de haklı olarak onun bir gereğini yapmak istiyorsunuz, burada onları göstermek istiyorsunuz fakat ben size çok daha ilerisini öneriyorum. Bunlarla, su ürünlerini oraya, buraya, bir yerlere sokuşturarak bu mesleklere itibar sağlayamazsınız. Su ürünlerini fahri su ürünleri görevlisi yaparak hakaret edersiniz, hoşlarına gitmez. Bir veteriner hekimi götürüp oraya su ürünleri bilmem görevlisi yaparsanız ben üzülürüm ona, kızarım; “Yahu bana biçtiğiniz değer bu mudur kardeşim?” derim. Bu doğru değil. Siz eğer iyi bir şey yapmak istiyorsanız bu konuda, Komisyon Başkanı olarak burada söz veriyorum, gelin, bunların meslek tanımlamasını yapalım, meslek kanununu çıkaralım. Zaten meslek kanunu çıktığı zaman hiçbir yere ilave koymanıza gerek yoktur. Tanımladığınız bütün yetkileri yaparlar. Üstelik su ürünleri mühendisleri çeşitli alanlarda -balıkçılık, teknoloji, hepsi- şu anda Tarım Bakanlığının bünyesinde var. Birçok yerde görev alamamasının sebebi bu yetkilerin onlara verilmemiş olmasından değil, sayılarının az olmasından dolayı ve biz istiyoruz ki...

Yine kendime bir şey çıkarayım buradan; ben milletvekilliği yapmadığım boş dönemimde, tabiri caizse, Tarım Bakanlığına bilabedel hizmet verdim ve bu mesleklerin atanmasıyla alakalı talebi oluşturanların içerisinde ben de vardım. Şimdi ben aynı talebin arkasındayım, devam ediyoruz, talep ediyoruz ve orada veteriner hekim, ziraat mühendisi, su ürünleri mühendisleriyle alakalı da ciddi talepler var. Keşke bunları...

Hocam, Rektör Bey sabah burada su ürünleriyle alakalı konuşurken çok güzel bir şey söyledi: Ya, üçer, beşer, ellişer, her neyse, meslekten Bakanlığa alalım. Bu aldıklarımızı ne yapacağız? Tarım Bakanı kim olursa olsun, meslekten olsun, olmasın, yani elinde kullanabileceği, çeşitli mesleklerde ehil insanlar varsa ne yapacak bunları? Bunları değerlendirecek ve kullanacak.

Ben bütün bu konuşmalardan sonra böyle bir değerlendirme ihtiyacı duydum ve katkı vermek istiyorsak bu katkının kapısı açık ve ben de buna öncülük yapmaya hazırım diyor, teşekkür ediyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bir de ben bir şey daha ekleyeyim: Şimdi, yakalanan balıkların kontrolü veteriner hekim ve doktorlar tarafından deniyor ya, bu balıkları tedavi etme açısından, evet, su ürünleri gerekli ama bunların insan sağlığına etkisi üzerine karar verecek olan onlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Adamın gözüne bakacak...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yok, yok, şey olarak yani var olan bakteridir, vesairedir...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tam tersi...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Yo, satışa çıkacağı için denetleme hekimler tarafından yapılır. İnsan üzerine etkisi olup olmadığına bakıyorlar. Yani tedavi için değil.

BAŞKAN – Hocam, dünyada şu anda insan ve hayvan sağlığı açısından en önemli şey, Okan Hocam, siz gayet iyi bilirsiniz, zoonotik hastalıklardır. Zoonotik hastalıklarla alakalı bir kelim geçmiyor. Zoonotik hastalıkları bilmeyenin insan sağlığını, hayvan sağlığını, bitki sağlığını koruması mümkün değildir. Bu çok önemlidir. Bizde zoonotik hastalıklar veteriner hekimlik müfredatında toplanmış belki kırk saat vardır, bu çok önemlidir. Veteriner hekimlerin tanımı içerisinde en önemli amaçları halk sağlığını korumaktır. Dünyada bugün, biliyorsunuz, tek tıp tek sağlık konsepti vardır ve bunun ana gövdesi veteriner hekimlerden oluşur, dünyada böyledir biliyorsunuz.

Şimdi, ben burada hekim olduğum için bunları çok konuşmak istemiyorum ama kayıtlara geçiyor ya, ben o zaman söyleyeyim, aynı zamanda ziraatçıyım ben, aynı zamanda su ürünleri hocasıyım ben. Ben isterim ki su ürünleri burada kendi yetkilerini ziyadesiyle alsınlar, hatta daha ileriye götürsünler. Söz veriyorum, en önemli desteği ben sağlayacağım. Gelin, kanununu çıkaralım.

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hiç olmazsa şunu yapmayın Hocam: O su ürünleri mezunları el konulan balıkların rahatsız olup olmayacağını, kokup kokmayacağını, satılıp satılmayacağını... Yani o veteriner hekim anında yanında laboratuvar taşıyıp analiz mi yapıyor? Öyle bir şey mi var? Yani mobil laboratuvar mı taşıyorsunuz?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Analize giriyor onlar.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ya da sizin baktığınız balığın kokusundan, işte gözünden, içindeki ya da kestiğinde o kesiklerinden... Yani yapmayın Hocam ya!

BAŞKAN – Ama Hocam, bilim böyle bir şey değil. Hocam, bak onlara ben daha fazla şey atfediyorum. Bitireceğim fakat biz veteriner hekimler açısından söylüyorum: İnek de gelip bana sıkıntısını söylemiyor. Öyle yoldan geçerken bakmıyoruz yani. Neticede bu bir ilim, bilim. Buna

hürmet etmek lazım. Ben bunun da burada çok konuşulmasından yana değilim. Aynı zamanda sizin açınızdaki da siyasi bir riski de var, onu da söyleyeyim. Neticede Türkiye’de şu anda 50 binin üzerinde veteriner hekim var. Siz bunların...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Zaten sorun burada başlıyor, itiraf ediyorsunuz.

BAŞKAN – Neymiş o?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – “Siyasi sorun başlayabilir, 50 bin tane veteriner var:” deyince...

BAŞKAN – Hayır, bir alanı gereksiz zorladığınızdan bahsediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, Sevgili Başkanım, o zaman ben...

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, şimdi, az önce bir söz verdiniz. Söz verdiniz de ama ben de merak ediyorum, bunu Genel Kuruldan geçirebilecek şeyi bulabilecek misiniz?

BAŞKAN – Siz destek verirsiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Biz destek veriyoruz da maalesef şimdi görüyoruz, EYT’ye de birileri destek verdi ama sonra kaçtık. Şimdi, EYT’ye siz de söz verdiniz, biz de söz verdik, İYİ PARTİ de verdi, HDP de verdi, MHP de verdi, hep beraber verdik. Verdik mi? Ama bir baktık, şu anda kaldık biz bize. Yani şimdi burada bir söz söylüyorsunuz ama o söz çok büyük. Şimdi ben de isterim bütün meslektaşlarımın görev dağılımı olmasını ama yapamayacağımız bir şeye hocam söz vermeyelim.

BAŞKAN – “Kendi adıma söz veriyorum, uğraşırım.” dedim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hocam, ama şimdi şöyle bir şey var: Biz bunu çalışacağız, getireceğiz, getirdikten sonra, kadük olacak olduktan sonra ben ne yapayım; soruyorum. Şimdi sizi çok iyi anlıyorum, iyi niyetlisiniz, mesleği seviyorsunuz, bir de kökenden hepimiz tarımla ilgiliyiz, bir taraf hayvancılık, bir taraf, işte, bitkisel üretim ama geldiğimiz noktada maalesef meslektaşlarımıza biz değer vermiyoruz. Şimdi eczacılar bile sizin mesleğinize giriyor.

Şimdi, bakınız, “Nereden biliyorsun?” diyeceksiniz, benim biraderim veteriner ve sizin öğrenciniz, Erzurum’da bir yıl kaldı. Ondan sonra dikey geçiş yaptı, İstanbul Üniversitesi’nden mezun oldu. Şimdi geldiğimiz noktada veterinerin iş sahasına eczacı giriyorsa, şimdi, vallahi, su ürünleri mühendisinin herhâlde her konusuna girdi; Sevgili Genel Müdürüm, sizin meslekte iş yok, siz mesleği değiştirin.

BAŞKAN – O meslek onu Genel Müdür yapmış, daha ne olsun?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Vallahi, bilemem orası ne olmuş da şimdi başka şeye gireceğim. Bakınız, ben daha bir yıldan beri vekillik yapıyorum. Bir şeye şaşırdım: Meclise girdikten sonra o dönem içerisinde 2 defa Maden Yasası’nda değişiklik yaptık iki buçuk ay içerisinde, bir araştırdığımızda 14 defa maden Yasası’nı değiştirmişiz. Buna sebebiyet vermeme anlamında biz burada katkı koymaya çalışıyoruz. Diyoruz ki bunu tekrar tekrar değiştirmeyelim, tekrar önümüze gelmesin, şurada yanlış yaptık, bunu yenileyelim, tekrar gündeme getirmemek için.

Bakınız, kaç yıldan beri, kırk sekiz yıldan beri duran bir cenaze var elimizde. Diyoruz ki: Bu cenazenin defin işlemlerini doğru bir şekilde yapalım ve bir daha da dönüş olmasın. Şimdi, bakıyoruz, devamlı sorun var. Demek ki bir yerde yanlış yapıyoruz. Neden bu kadar zorladığımızı anlamış değilim ben. Şimdi, buradaki meslek sahiplerine, su ürünleri mühendislerine ufacak bir paye vermek bu kadar mı zor bu kanun içerisinde? Onu merak ediyorum, anlayamıyorum. Herkese paye verdik, korucuya verdik, muhtara verdik, azaya verdik, ihtiyar heyetine verdik, zabıtaya verdik ama bu su ürünleriyle yatıp kalkan, eğitim alan o mühendis kardeşlerimize yetki vermeyi onlara reva görmedik.

Vicdanlarınıza bırakıyorum. Ona göre değerlendirmeyi hep beraber yapalım. Gelin geç olmadan kararlarda bir değişiklik yapalım sizlerle beraber. Bu kanunu el birliğiyle geçirelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Barış Bey, buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Teşekkür ederim.

Şunu belirtmek isterim: Kanun madde 34 “Kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, Hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene...” Hükümet tabibi nerede var? Şu anda hükümet tabibi var mı ya?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Onlar görüşüldü.

BAŞKAN – Onlar konuşuldu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Konuşulsun. Ben de konuşmak istiyorum yani siz karar veremezsiniz buna.

BAŞKAN - Biz konuşmadık zaten, sizin arkadaşlarınız konuştu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Siz bir kere niyetinizi az önce belli ettiniz. Siyaset böyle bir şey değil, bakın.

BAŞKAN – Yani her seferinde söz veriyorum ama her seferinde bana sataşmak zorunda değilsiniz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Siz sataşmaya cevap verirsiniz efendim.

BAŞKAN – Hayır, canım...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, siz de öyle şeyler söylüyorsunuz ki, 50 bin veteriner var, siz siyaset olarak yanlış yapıyorsunuz, 50 bin veterineri karşınıza alırsınız. Demirden korksaydık trene binmezdik.

BAŞKAN - Biraz sonra gelirsiniz ondan da özür dilersiniz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben özür dilemedim.

BAŞKAN – Hayır, demin yaptınız.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Hayır, ben özür dilemedim. Yanlış anlaşılmaya müsaade etmedim.

BAŞKAN – Ben size yol gösterdim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Hayır, siz bize yol göstermiyorsunuz efendim. İfadelerinizde biraz bence dikkatli olun. 50 bin veteriner var, siz siyaseten yanlış yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Ben sana sayı veriyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, bu bir tehdittir.

BAŞKAN – Tehdit değil.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tehdittir.

BAŞKAN - Ben bir mesleği zorla bir yere sokmaya çalışırken...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bir mesleği, su ürünleri mühendisliği mesleğini bu kadar ayaklar altına alamazsınız.

BAŞKAN – Kanun yapalım diyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Kanun yapmıyorsunuz. “Hükümet tabibi” diyoruz, onu diyoruz, 1971 yılında bu kanun yapıldığı zaman...

BAŞKAN – Bunu kabul ettiler arkadaşlar, siz daha “ret” diyorsunuz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Kabul ettiler, tamam. Ya, ben bir konuşayım müsaade edin.

BAŞKAN – Konuşun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 1971 yılında su ürünleri mühendisi var mıydı?

BAŞKAN – Yoktu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Kaç yılında su ürünleri mühendisi ortaya çıktı?

BAŞKAN – On beş, yirmi yıl...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şu anda kırk sekiz yıl geçmiş aradan, kırk yedi yıl geçmiş, biz kanuna “su ürünleri mühendisi” ibaresini yazmaya bile cesaret edemiyoruz. Edelim hadi gelin beraber, niye edemiyorsunuz? Sizi 50 bin veteriner tehdit mi ediyor?

BAŞKAN – Yirmi yıldır kanun yapamamışsınız, bakın.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Rica ediyorum, şimdi, bakın, az önce hocam diyor: “Su ürünleri fakültesinin dersleri bunlar.” Böyle bir şey olamaz. Sinop Su Ürünleri Fakültesinin derslerinin içinde de balık hastalıkları var, balık biyolojisi var, su ürünlerinde kalite kontrol var, besin kimyası var, genel mikrobiyoloji var, genetik var, besin mikrobiyolojisi var. Yani bir su ürünleri mühendisi bir balığın bozuk olup olmadığına da karar veremeyecekse veteriner hekimler gelsinler o zaman bütün her şeyi yönetsinler ya. Ya burada Hükümet tabii, evet, var, kabul ettik yani hani dedik ya kabul etmişiz az önce, e su ürünleri mühendisinin bu kanunda yer almasını niye kabul etmemekte ısrar ediyorsunuz ben onu anlamıyorum. Diyoruz ki, bu kanunu burada geçiştirelim, su ürünleri yetki kanununu çıkaralım, ben destek vereceğim. Efendim, sizin dediğinizle olmuyor bu işler, talimatla oluyor. Talimat alırsanız, su ürünleri mühendislerine yetki kanunu çıkartırsınız, burada çıkarmaya çalıştığınız bir talimat gelirse de “Hayır efendim, ben vazgeçtim, özür dilerim.” dersiniz. Bu komisyonlarda böyle iradeyi ortaya koyabilirse... Ben diyorum ki, eminim burada AK PARTİ grubundaki bütün arkadaşlar su ürünleri mühendislerinin bu kanunda yer almasını istiyorlar...

BAŞKAN – Korkuyorlar.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Korkuyorlar demiyorum ama bu kanun böyle geldiği için yanlış bir yere gidebileceğinden çekiniyorlar.

BAŞKAN – Herkesin yerine konuşmamanızı, kendi adınıza konuşmanızı tavsiye ediyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben kendi görüşlerimi ortaya sunuyorum, hiç kimsenin yerine değil. Bu kendi görüşümdür.

Av yasaklarının uygulandığı yerde avcılığın yoğun yapıldığı yerler... Şu anda yasaya göre kurumlarda çalışanları burada yetkilendiriyoruz. E su ürünleri mühendislerini de yetkilendirsek, istihdam sağlasak. Ondan sonra diyoruz ki su ürünleri fakültelerine öğrenci gelmiyor. Bir üniversitede su ürünleri fakültesine kontenjan açmıyoruz. Ya Türkiye’nin üç tarafı denizlerle çevrili diyoruz. Az önce Okan Hocam söyledi, bundan on yıl sonra mühendis ararsınız. Yapmayın. Yani bu kanunun bu kadar basitleştirilecek... Ben bu Komisyonun üyesi değilim ama Türkiye’nin üç tarafı denizlerle çevrili ve bu kanunun çok önemli olduğuna inandığım için buradayım. Sabaha kadar sürse de buradayım, üç gün sürse de buradayım.

BAŞKAN – Eyvallah.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ama bir telaş var, “Şu kanunu bir an önce geçirelim, hemen toplanalım...”

BAŞKAN – Öyle bir telaş yok. Sabahtan beridir konuşuyorsunuz kimin bir şey dediği var ya? Konuşun, bir hafta buradayız, sorun yok. Öyle bir telaş yok ya.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Var. “Bir ön önce geçirelim, şu işi bitirelim, hadi gidelim.”

BAŞKAN – O sizin telaşınız.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ya Su Ürünleri Kanunu çok önemli bir kanun. Bunda tartışalım. Bakın, muhalefet partisinden dedikleri, konuştukları bu kanunu zedeleyecek değil, baştan söyledik. Baştan dedik ki bu kanun maddelerine destek verecek önergeler veriyoruz burada. Su Ürünleri Kanunu’nu geçirirken Adana Milletvekilimiz çekip buradan gidiyorsa bir sefer düşünün ya niye gittiğini. Bu kanunu yarın çıkardığımız zaman huzurlu mu olacaksınız? Eksikler var, söylüyorlar, söylüyoruz. Evet, eksik var, ben sizin gibi düşünüyorum, parmak kaldırmadım ama sonuç öyle değil ki. Siz de bizim gibi düşünüyorsunuz ama sonuç değişmiyor.

BAŞKAN – Demokrasi bu.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Demokrasi böyle ama demokrasi tartışma ve birbiriyle uzlaşma sanatıdır aynı zamanda, ayrılık sanatı değildir.

BAŞKAN – Konuşarak uzlaşmaya çalışıyoruz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Hayır, burada uzlaşma ortamı yok, uzlaşma yok. Az önce vekillerimiz söyledi, burada konuşuluyor, şu anda bakın bizim konuşmalarımızdan rahatsız oluyorsunuz.

BAŞKAN – Niye rahatsız olalım? İki saattir dinliyoruz ya.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Mecbur olduğunuz için dinliyorsunuz. Yasa bizim konuşmalarımızı dinlemeyi mecbur kıldığı için dinliyorsunuz. Bu yasayı da değiştirip yakında Komisyonunda milletvekillerinin de konuşması engellenebilir o zaman. Yani siz, bakın...

BAŞKAN – Bitirsin, vereceğim efendim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu su ürünleri mühendislerinden bu kadar korkmamak lazım. Bakın bunların hepsi bize yarın lazım olacak. Bir tane su ürünleri mühendisinin... Siz bize veterinerliğin nasıl bir şey olduğunu anlatıyorsunuz, Su Ürünleri Kanunu burada tartışılıyor, biz veterinerler su ürünleri mühendislerinden çok daha fazla ders alıyoruz, biz daha iyiyiz, biz veterinerler olarak ben su ürünleri mühendislerine ders veriyorum. Bir gün gelir bu su ürünleri mühendisleri de size ders verir o zaman.

BAŞKAN – Bilimde her şey olabilir.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bilimden bahsetmiyorum ben. Az önce tehdit ettiniz ya birilerini.

BAŞKAN – Şimdi siz mi beni tehdit ediyorsunuz?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – 50 bin veteriner varsa, bilmiyorum kaç tane su ürünleri mühendisi var. Yani bu karşıya alma olayı değil. Arkadaşlar, ortaklaştırmamız lazım bazı şeyleri. Bakın, burada dekan hocalarım geldi, aynı şeyi söylüyor, dışarda diyorsunuz ki bir grup böyle düşünüyor, öbür grup öyle düşünmüyor, öbür grup bizim gibi düşünüyor. Siz zaten sizin gibi düşünenlerle bu işi yapmaya karar verdiğiniz için sorunlar ortaya çıkıyor. O zaman iki gün sonra da diyorsunuz ki “Ya, pardon, özür dileriz, yanlış yapmışız.” Birçok konuda olduğu gibi. Buradaki insanlar boşa konuşmuyor. Türkiye’de Su Ürünleri Kanunu’yla ilgili yapıcı olmak için herkes burada. Sizin dediklerinizi... Bundan da rahatsız oluyorsunuz konuşurken efendim.

BAŞKAN – Yok, konuşun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Oflayıp pufluyorsunuz yani konuşurken.

BAŞKAN – Ama sizin de konuşurken yüz ifadelerinizi... Bir aynaya bakmanızı tavsiye ediyorum. O kadar kindar ve o kadar kızgın ve her lafımıza bir cevap vermeye böyle hazır bir tavrınız var ki.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bakın, bu Mecliste bana “kindar” dersiniz siz bir aynaya bakın derim, tamam mı?

BAŞKAN – Ben kendi gördüğümü söylüyorum. Siz konuşmanıza devam edin, ben dinliyorum.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ben kindar falan değilim. Lütfen rica ediyorum, bakın, bugün toplantıya başladık, toplantıya başladığımızda kindar olmadığım için unuttum, bir laf dediniz.

BAŞKAN – “Uyanıklık” dedim.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – “Uyanıklık” dediniz.

Toplantının sonunda “kindar” dediniz. Ya siz bir akademisyen olarak şu dilinizi bir kere yumuşatın lütfen, rica ediyorum.

BAŞKAN – Ben sizden özür diledim hiç hak etmemiş olmanıza rağmen,.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Ya lütfen, rica ediyorum, bakın, yapıcı olmaya çalışıyoruz, başka bir derdimiz yok. Ben Sinopluyum, Sinop’ta yaşıyorum, deniz kenarında yaşıyorum. Benim için ve Türkiye için, Türkiye’nin geleceği için en önemli kanundur Su Ürünleri Kanunu. Türkiye’nin en önemli sektörüdür tarım ve su ürünleri. Türkiye’nin geleceği buna bağlı. Bu kadar basitleştirip, bu kadar küçültmeyin yani. Yarın hepsi lazım olacak size. Başka bir derdimiz ne olabilir ki burada? Burada söyleyen arkadaşların başka ne derdi olabilir? Fayda sağlamaya çalışıyor. Hiç kimse burada politika yapmıyor. Burada sadece su ürünleri mühendislerinin bu kanunun içinde yer alması için çaba sarf ediyor. Karşımıza bir blok gibi durup da “Hayır efendim, su ürünleri mühendisleri olmaz, veteriner orada zaten var.” dersiniz olmuyor işte. Veteriner de olsun tabii, olmasın demiyoruz ki ama su ürünleri mühendislerinin de bu kanun içinde yer alması şart. Daha ne diyebiliriz ya.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Okan Hocam...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ben de birkaç örnek vererek örneklerle açıklamak istiyorum, daha iyi oluyor.

Bence öğretmenler de balıkların durumunu çok iyi anlayabilirler. Başımızdan geçen bir olayı anlatacağım.

Ben Edirne’nin Havsa ilçesindenim. Havsa’da deniz olmadığı için Tekirdağ’dan balık gelir ve belediye hoparlöründen de sürekli şöyle söylenir: “Tekirdağ’dan taze olarak getirdiğimiz balıklar şurada satılıyor.” Bizim de bir öğretmenimiz var, Ali Hoca. “Ali Hoca, sen balıklardan anlarsın, bak bakalım bayat mı?” Ali Hoca, tabii, herkesten iyi anlıyor ve Ali Hoca’nın da tiki var. Balıkçıya gidince, balıklara bakınca, tiki sürekli böyle oynayınca balıkçı da “Ya, sen benim balıklara bayat mı demek istiyorsun?” diyor. “Yok, ya öyle değil.” Bir kavga çıkıyor. Şimdi, bizim tartışmamız da buna benziyor.

Yine, siz de bir örnek verdiniz, ben de bir örnek vereyim. Bizim bütün yem bitkileri dersinde, çayır, mera derslerinde koyarlar böyle, “Bu hangi ottur? Şu nedir? Bu nedir?” derler. Bir arkadaşımız yoncayı bilemedi. Peki, hoca ne dedi ona? “Ya, bunu inek 3 kilometre öteden tanıyor, sen nasıl tanımazsın?” Yani buna benziyor bizim tartışmamız, yapmayalım lütfen. Türkiye’de insan kaynağı çok önemli, bunu söylüyorum tekrar.

Yine, Uğur Dündar'ın bir programında -belki görmüşsünüzdür, ben hiç unutmuyorum, hep bu örneği veriyorum- bir okul hademesi köpeğe ameliyat yaparken yakalandı ama köpeği iyileştirdi. Hocam, küçükken hademe biyoloji öğretmeni olmak istiyormuş, biyoloji kitaplarını çok okumuş, anatomiye öğrenmiş, köpeğin hayatını kurtarmış ama içeri girmekten kurtulamamış. Yani bu tip örnekler çok fazla.

“Müfredat” dediniz, ben müfredat hazırlama kurullarında çok durdum, siz de durmuşsunuzdur yani sonuçta öğrenci yetiştireceksiniz. Hem sanayinin istediği tipte bir öğrenci yetiştirmeniz lazım, ülkenin geleceğinde bir mühendis kafası olması lazım. Bazen dersleri değiştirebilirsiniz, örneğin biz genetik dersini kaldırmıştık, tarım ekonomisinde ne gerek var demiştik ama bir balık bilimcinin, su ürünleri mühendisinin genetik dersini okuması lazım, hangi balığı hangi balıkla çiftleştirmek lazım, bunlar önemli. Sonuçta o müfredatları hazırlayanlar da en az doktora eğitimi almış hocalar değil mi? Asistanlar mı ders programlarını hazırlıyor? Veya “Git, başka bölümden ders al.” diyor. Siz yüksek lisans da yönetmişsinizdir, doktora da yönetmişsinizdir. Ne diyoruz? Git başka üniversiteden, başka bir alandan... Şimdi, Sayın Bakanım gibi, git, inşaat fakültesinden sulamayla ilgili ders al, akışkanlar mekaniği dersi al, senin tezin buna uygun diyoruz, hatta ikinci danışman, üçüncü danışman yapıyoruz. Niye? Farklı alanlar var, multidisipliner çalışmalar var. Yani şimdi, böyle kestirip atmayalım. Ya, Barış Bey ne kadar güzel söyledi, Sinop'ta demek ki o konuda belki 2-3 hoca gelmiş, belki de onlara ders bulmak için o kadar çok hastalık dersi konu, o da olabilir. Olmuyor mu zaman zaman bunlar? Oluyor.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ama “Su ürünleri” dediğiniz zaman genelleştiriyorsunuz, 12-13 ders diye yazılmış.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama Hocam, bakın, birbirimizi anlıyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Tabii ki.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Şimdi, dilimizi düzeltirsek... Başkanımız da ne kadar güzel açıkladı, “Veteriner askerde...” Baktı da, zor kalınca yapmayacak mı? Belki ameliyat da yapacaksınız, belki o ameliyatı yaptığınız için ceza bile alacaksınız ileride ama hayat kurtaracaksınız.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Kesinlikle.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yani şimdi, böyle kestirip atmak son derece yanlış.

Şimdi, Sayın Genel Müdür de konusunda uzman, ne güzel su ürünlerini şey yapmış, hâliyle tabii ki diyor ki: “Ne şiş yansın ne kebab yansın.” Yanlış anlamayın. Yani bu yasada çok fazla mühendislikle ilgili bir şey yok ama yasa çıktığı zaman 1971 yılında su ürünleri mühendisi yoktu ki, şimdi var. Biz bunlara da bir kolaylık sağlayalım madem böyle bir yasa çıkmış. Niye yoldan geçen birine “Gel bakalım, seni fahri su ürünleri mühendisi yapalım, fahri su ürünleri yetkilisi yapalım, bizi ihbar et...” Ya orada iki tane şirket varsa, o adam diğer şirkette çalışıyorsa, diğer şirketi kötülemek için sürekli ihbarda bulunuyorsa, bu da olabilir.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 10 bin lira cezası var ve elinden alınıyor yetkisi.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Şeytanın avukatlığını yapıyoruz ama. Ya, o cezayı alana kadar... Şimdi, Ergene'ye su atan fabrikalar cezayı nasıl ödüyorlar biliyor musunuz? Hiçbir şey değil. “Elektrik parasını ödeyeceğime cezayı öderim.” diyor yani cezalar bazen caydırıcı olmuyor.

FATMA AKSAL (Edirne) – Biz de caydırıcı olsun diye bu kanunu yapıyoruz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Eminim Sayın Vekilim.

FATMA AKSAL (Edirne) – Yani caydırıcı olmadığını, Su Ürünleri Kanunu'nun olmadığını düşündüğümüz için caydırıcı bir kanun yapıyoruz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama işte, bakın, böyle tartışa tartışa... Yani böyle otursak, her maddeyi, biz size anlatsak, siz bize anlatsanız gayet güzel bir şekilde çıkar ama tartışırsak, kavga edersek...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, hocam, burada eklenmesi gereken şu: Hastalıkla ilgili çalışan su ürünleri mühendisi olabilir, hatta hastalıkla ilgili çalışan mikrobiyologları da koyabiliriz. Bunlar olabilir ama ben de diyorum ki: Su ürünlerinin Türkiye çapındaki müfredatı birbirinin aynı değil.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama işte bir orta yolu bulabiliriz.

Ben sözümü bitirdim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir cümle söyleyeyim, size vereceğim sözü.

Hani diyorsunuz ya “Hocalarla falan konuştuğunuzda niye böyle farklı görüşler ortaya çıktı?” veya “Herkes kendine yakın hocayla mı konuşuyor?” diye, hayır. Hocalar ağırlıklı olarak “Biz hekimlik yapamayız, bizim işimiz bu değil, bizim kuruluş amacımız da bu değil, fakültelerimizin kuruluşundaki gaye de bu değil.” dediler. Daha sonra çeşitli sebeplerle, Okan Hocamın gayet iyi açıkladığı sebeplerle herkes kendisine göre müfredatta birkaç ders koyarak tabiri caizse kendilerine bir istihdam alanı açmaya çalışmış. Bununla mesleğiniz değişmiyor yani. Bu size başka kapılar açmadığı gibi kendi alanınızı da zayıflatıyor.

Şimdi, bu görüşmelerde bize şunu söylediler, biz de aynı kanaatteyiz, konuştuk kendi aramızda: “Evet, su ürünleri mühendisleri, hatta başka alanlarda yetişmiş olanlar, balık hastalıkları alanında yüksek lisans ya da doktora yapmış olanlar varsa olabilir.” Yani buralarda tabii ki yetki sahibi olabilirler, onlar konulabilir. Bakın, onlara da böyle güzel bir kapı açılacak, isimlerinin de anılabileceği alanlar oluşturulabilir.

Şimdi, bir de bir tartışmadır ki yürüyor; sizi on, on iki saattir konuştuklarımızı şöyle tekrar gözden geçirmeye davet ediyorum, kendi içinizden de yapabilirsiniz. Ağırlıklı baskı alanı neresi? Su Ürünleri Kanunu’nun ne getireceği ne götüreceğinden ziyade, bugüne kadar arta gelmiş problemlerimizi nasıl çözeceğimizden ziyade su ürünleri mühendislerini nereye koyabilirizden ibaret. O yüzden ben daha çok kanuna destek vermek noktasında biraz da konuşma yapmanızı arzu ediyorum açıkçası.

Ayhan Hocam, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Ben de üniversitede otuz yılını geçirdim. Bölüm başkanlığı, dekanlık, rektör yardımcılığı yaptım, dolayısıyla müfredat konusunda çok çalışmalarım oldu. Ayrıca MÜDEK var -Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu- orada da 10 kadar üniversitenin akreditasyon değerlendirmesine katıldım. Dolayısıyla müfredatlar konusunda, akreditasyon konusunda tecrübe sahibiyim.

Şimdi, şunu söylemek istiyorum, bir açıklık getirmek istiyorum: Müfredatlar öyle sürekli sabit kalan şeyler değildir. Sizin bulduğunuz işler, istihdam piyasası müfredatı belirleyebilir. Örneğin elektrik elektronik mühendisliğinden bahsedebilirim. Fırat Üniversitesinde belki Keban Barajı nedeniyle hidroelektrik santraller konusunda mühendis önemlidir ama Bursa’da belki otomotiv elektroniği dersleri daha önemlidir yani bunların her ikisinin aynı olması beklenemez. Dolayısıyla bir üniversitenin müfredatına bakıp hemen bunlar bu işi yapar, yapamaz kararı vermek doğru değil, zaten istihdam piyasasına göre de müfredatlar şekillenir. Hocalar sonunda bakarlar, çocuklar nerelerde iş buluyorlar, nerelerde istihdam var, o tür dersleri koyarlar. Müfredatı bu şekilde değerlendirmek lazım.

Ben burada su ürünleri mezunlarının biraz rencide edildiğini de düşünüyorum yani şimdi biz oturup bir çevre mühendisliği müfredatına baksak onda da eleştirecek şeyler buluruz yani dolayısıyla “Ya, bu çevre mühendisleri şu dersleri almıyorlar, buraları eksik.” diyebiliriz. Zaten okul her şeyi öğretmez yani okulun her şeyi öğretmesi mümkün değil. Okulun esas olarak öğrenmeyi öğretmesi lazım, yol çizer, öğrenci ondan sonra kendisini şey yapar. Sonra her mezunun, her diploma sahibinin de hepsinin aynı yetenekte olabileceğini de düşünmemiz yanlış olur. Yani tabii çok iyi müfredattan mezun olur ama yetenekli bir öğrenci olmayabilir, başkası da başka bir yerden mezun olur, yetenekli olabilir yani bu biraz da kişisel becerilerle, ilgiyle alakalı şeyler. Bu konulara açıklık getirmek istedim. Yani ben hayatımda Genel Müdürümüz dışında hiçbir su ürünü mühendisiyle karşılaşmadım, itiraf edeyim ama o yüzden hani onları savunuyor gibi veya savunmuyor gibi bir şey diyemem fakat haksızlık da etmeyelim. Sonunda böyle bir şey kurulmuş. Eğer müfredat bizim isteklerimize uymuyorsa zaten bu YÖK’ün sorunu yani YÖK’ün bu işe el atması lazım. “Ya, bu adamları biz yetiştiriyoruz, hiç kimse de beğenmiyor, ne oluyor?” demesi lazım. Zaten de vatandaş, öğrenci oraya gitmiyor demektir. Dolayısıyla bunlar, sorunlar birbirlerine bağlı sorunlar.

Bizim burada bütün sorunları da çözmemiz mümkün değil fakat Sayın Başkanım ben şunu da üzülerek müşahade ettim: Yani zabıtalara verebileceğimiz bir yetkiyi, muhtara verebileceğimiz yetkiyi, ihtiyar heyetine vereceğimiz yetkiyi su ürünleri mühendisinden niye esirgiyoruz? Çok mu beceriksizler bunlar? Yani o konuda direnmenizi de biraz yadırgadım açıkçası.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hocam direnen yok burada. Ya, şimdi, siz kendi mesleğinize hak ettiğini düşündüğünüz birtakım görev ve unvanların çok altında bir şeyle taltif etmeye çalışıyorsunuz şu anda. Bir su ürünleri görevleri için...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Fahriden bahsetmiyorum.

BAŞKAN – Zabıta mabıta dediğin, fahri bunlar işte yani.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Fahri değil, zabıta filan fahri değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ceza kesme, meza kesme...

BAŞKAN – Ceza kesme dediğin de neticede... Şimdi, arkadaşım, İlhami Bey, şöyle: Bir yerde görevli olmayan, bir maaşı, işesi olmayan bir adam...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – O zaman biz yanlış anlıyoruz yani baştan konuşalım.

BAŞKAN – Su ürünleri mühendisi niye gelsin orada zamanını harcasın, ceza kessin falan? Yani işleyişle alakalı bir uyumsuzluk söz konusu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi bakınız ama Sevgili Başkanım: Yine tekrara geçiyorum, hatırlarsanız dedik ki belediyelerdeki su ürünleri mühendislerine dahi yetki vermiyoruz, zabıtaya yetki veriyoruz.

BAŞKAN – Yani bir tutanak tutma, bu su ürünleri mühendislerini kesen bir şey değil yani.

Evet, Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bence mesele şu: Diyelim ki İzmir Su Ürünleri Hali’nde böyle bir sorunla karşılaştık, el konulan bir ürün var. İzmir Su Ürünleri Hali’nde de su ürünleri mezunu bir adam var, bir insan var; o da orada yıllardır çalışıyor. Bu adam burada o balığın bozuk olup olmamasına, satılıp satılmayacağına karar veremeyecek, biz mutlaka bir veteriner, mutlaka bir hekim arayacağız. Mesele bu, bu kadar net. Yapmayın.

Ama ben söyleyeyim veterinerlerin bu ülkedeki durumunu, anlatayım biraz. Mehdi Eker kalktı... Hani diyorsunuz ya “Yetki alanlarını belirlesinler, görev tanımları yapılsın.” Vardı, ziraat mühendisi zooteknistlerin görev tanımı da vardı, yetkisi de vardı. Mehdi Eker geldi, “Zooteknistler suni tohumlama yapamaz.” dedi. Dava açtık, davayı kazandık ama o davayı açıp o davayı kazanabilmek için ya iktidarın önerisi gelmesi gerekiyordu ya hâkimler savcılarının bizim elimizde olması gerekiyordu. İkisi de olmadığı için dava dört seneden fazla sürdü. Dört sene sonra ziraat mühendisi olup zooteknist olanlar ne yazık ki sistemden fiilen uzaklaştırıldı. Kim yaptı bunu? Veterinerler. Kimle yaptılar? Bakanla yaptılar. Yapmayın.

Bir başka mevzu, aslında iktidarın bakış açısını tanımlamak açısından önemli bir şey söyleyeceğim. Bakın arkadaşlar, memlekette en çok insanların artık gittiği, uğrak yeri olduğu, hem de herkesin sabah kalktığına nereye gideceği belli olmadığı ama aşağı yukarı belli olan bir yer var, cezaevi. Cezaevlerine sık sık gidiyoruz. Bir cezaevinde ağaç işleme ve tekstil işleme yapılıyor. Cezaevi müdürü bana dedi ki: “Ben ağaç işlerinden anlayan bir mühendis ya da bir yüksekokul mezunu ya da bir tekniker, teknisyen tekstil mühendisi istiyorum, bana imam gönderiyorlar. Geliyor öğlen yemeğini yiyor, göbeğini kaşıyor gidiyor, benden çok maaş alıyor.”

Yine, başka bir mesele, paylaşmak isterim iktidarı tanımak adına, kıymetli bunlar: Ailede hizmet veren bir büyükşehirde çalışan bir doktor. Genellikle yaşlı hastalar ya da yürüyemez, gidemez hastalara eve gidiyor, haftada bir kontrollerini yapıyor onların. Bir gün Sağlık Bakanlığından bir yazı geliyor, yazıda diyor ki: “Yanınıza imam götüreceksiniz.” Bu da merak ediyor, “Allah Allah.” diyor, bir cevap yazıyor: “Yanımda imam götürmemin amacı nedir? Bütün hastaların son ölüm duasını mı yapmasını istiyorsunuz.” diyor. “Hayır, psikolojik ve sosyolojik olarak onu yanınızda bulunduracaksınız, her hastaya gittiğinizde yanınızda birini götüreceksiniz.” O da yine dönüyor yazıyor: “Ya, bu kadar sosyolog, bu kadar psikolog var, bu ülkede üniversiteler var, fakülte mezunları var; bunlara iş yok, bunlar gelmeyecek psikolojik ve sosyolojik olarak hastaya destek vermeye, imamlara gideceğim, öyle mi?” diyor. Arkadaşlar, hâlimiz bu, doğaldır.

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – Tamamen yalan, hiç benzerine rastlamadım. Tamamen yalan. Türkiye’nin hiçbir yerinde böyle bir şey yok. Biz de bu ülkede yaşıyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sizin için yalan olabilir, ben kişiyi deşifre etmemek için elindeki yazıları, ona zarar gelmesin diye söylemiyorum ama siyaset bittiğinde gelin, ben size tek tek yazıları göstereyim. İtiraz edin ama bu itirazın bir karşılığı olmadığını bilin. Ben size bunu ispatlayacağım. Siyaset bitecek, hayata döneceğiz. Yaşarsak hani tesadüfen yaşadığımız bu ülkede, size söz davet edeceğim, o yazıları, bakanlıktan gelen yazıları ve o durumu size göstereceğim.

SELAHATTİN MİNSOLMAZ (Kırklareli) – Hükümetimiz döneminde psikolog, sosyolog ve aile bilimcisi hastalara...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ne güzel, toplumun hepsini siz psikolojik olarak hasta ettiniz, onun için zaten. İhtiyaç var, toplumun hepsi ciddi anlamda rahatsız. Haklısınız, ona itiraz etmiyorum da doğru yani.

Bakın Hocam, bir örnek daha vereyim, anlaşılın ne durumda ahval ve şeraitimiz: Sene başıydı, 2019’un –sanıyorum, umarım tarihte yanılmam- Nisan ayı veya Mart ayı, bir köyden bir çağrı geldi, gittim. Fotoğraflarını çektim, basınla paylaştım. Veba çok etkin bir şekilde sürüde var, köye yayılmış, o ana kadar 60 telef var, gömülmüş. Sonra araştırdık. Araştırdığımız şu: Manisa, küçükbaş hayvanların toplama yeri, oradan genç çiftçilere 30 bin TL hibe meselesi üzerinden koyun dağıtıyorlar. İşte belirli bir koyuna bir koç olmak üzere dağıtmışlar. 2 defa ilgili ilin il müdürlüğünden yetkililer gönderiliyor “Sürülere bakın, ilgili ilin taleplerini onaylayın.” 2 defa da il tarım il müdürlüğünün

ilgili bölümünden gidenler “Bu hayvanların yapısı, mevcut durumu, kilosu, fiziki görüntüleri bizim genç çiftçiye vereceğimiz hibe projesinin kriterlerine uymuyor. Dolayısıyla bunları alıp dağıtamayız.” diyor. Sonra aradan birkaç gün geçiyor, bir hafta on gün, bir anda direkt o genç çiftçi projesinin ilgili kişileri kendi köylerinde kamyon ve kendileri aranıyor “Gelin, hayvanlar alınacak, teslim alın.” diye. Gidiliyor, kapılar açılıyor, hangi hayvan kime, kimin hayvanı kime, karışık kuruşuk, belli değil ama bir dağıtım gerçekleşiyor. Yeniden araştırdık, son on gün kalmış projenin o dönem bitmesine, Ankara’dan, Bakanlıktan özel bir ekibe olur verilip gönderiliyor. Bu nedir? Bu o ihaleyi alan yapıyla... Sonra, yine araştırdık, ilk ihaleyi alan, sistemden çekilmiş, o işi ne yazık ki yine TİGEM almış üstüne ve TİGEM’in elinden geliyor.

Arkadaşlar, neyi konuşuyoruz biz?

BAŞKAN – 54 kişi hapiste şu anda.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bilemem, isterse 154 olsun, o gün vali dâhil, il müdürü dâhil hepsini sakladılar, kendi iç karantinalarını, tedbirlerini uygulamaya çalıştılar, kamuoyuna “Böyle bir şey yoktur.” dediler ama Sayıştay o gün çıktı beni bütünüyle doğruladı. Şimdi, böyle bir durumda yaşıyoruz. Yani, dolayısıyla, hani, nesini söyleyeyim canım efendim? Böyle bir şey sayın hocam. Yani eğer bilime, liyakate biraz inanıyorsak, bir an için o siyasi kimlikleri falan kenara bıraktığımızda... Şimdi, yeri, saati değil, konu başka yere gitmesin diye... Hayvan varlığından bahsettik, diğerlerinden bahsettik. Bakın, bir yıldan fazladır hiç kapısı açılmamış et şoklarda duruyor. Siz bilim insanı olarak ne düşünüyorsunuz acaba? Ve şimdi bir ihale yapıldı, alıcı çıkmadı, şimdi 46.800 ton üzerinden yeniden bir ihale açılıyor Sayın Bakan Yardımcım, yanlış değil, değil mi? Şimdi, ne konuşuyoruz biz?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Su Ürünleri Kanunu.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Evet, Su Ürünleri Kanunu’nu konuşuyoruz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – “Su ürünleri mühendisleri” diyorduk en son.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bakın, bir şey söyleyeyim: Çok faydalı oluyor, çok şey öğreniyorsunuz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Siz de, siz de.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gerçekten, acayip şeyler öğreniyorsunuz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Siz de çok şey öğreniyorsunuz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gerçekleri öğreniyorsunuz, belki çok işinize gelmeyebilir ama...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sizin gibi efendim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – ...çok rahatsız olabilirsiniz ama biz de bu topraklarda yaşıyoruz, en az sizin kadar...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Rahatsız olmuyoruz, dinliyoruz efendim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu arada ben zooteknistim. Hocam ısrarla kendinden bahsediyor da, ben zooteknistim, hayvanın bokundan kaç kilo enerji kaybettiğini bilirim, onu da söyleyeyim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Tebrik ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Nasıl yem üretilmesi gerektiğini de bilirim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Tebrik ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Devam edeyim, zooteknistler yem yapar ama veterinerler onun kralını yapar çünkü her şeyi bilirler, her şeyi bilirler, bilmedikleri hiçbir şey yoktur.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – O konuyu bilmiyorum ben, veteriner değilim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Dolayısıyla elbette çok girmek istemem, zamanı ve yeri değil elbette ama Bakan Yardımcımla şu hayvancılığı ve Türkiye tarımını elbette tartışmak isterim.

BAŞKAN – Şu anda dışarıda ikiniz bir tartışın bence.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben şu anda çiftçilik yapıyorum, sisteme rağmen, Hükûmete rağmen, Bakanlığın tutumlarına rağmen çiftçilik yapıyorum çünkü benim hayatım, ailemin hayatı.

BAŞKAN – Eyvallah.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İşimiz toprak, topraktan yaşamımızı sürdürüyoruz. En son çiftçi toprağını kaybettiğinde bu ülke bütün bağımsızlığını ve bütün iradesini kaybedecektir ve bu hızlanmış bir süreçtir. Gerçi, Bakan geçen sene şey demişti: “Ya, ne var yani özelleştirsek, gelse, sırtına alıp gidecek mi?” Evet, onlar sırtına alıp gitmedi ama biz gittiğimiz yerden, Sudan’dan sırtımıza alıp geri geldik.

Yani dolayısıyla kıymetli Hocam, bırakıyorum siyaseti bir tarafa, hakikaten en baştan şunu söyleyeyim: Arkadaşlar, bu kanunu biz getirdiğimiz gibi çıkaracağız. Siz ne konuşursanız konuşun, bütün sınırlarımızı alıp sabaha kadar sizi dinleyeceğiz ama sonunda bizim dediğimiz olacak. Niye bu kooperatif başkanlarını yoruyorsunuz ki, neden bu insanları rahatsız ediyorsunuz ki, neden?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sizin için öyle düşünüyorlar, emin olun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yani öyle düşünüyorlardır. Burada “su ürünleri mühendisi” diyoruz, iki saattir onun anlattığı tohum, öbürünün anlattığı bir şey; başka bir şey konuşuyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizin mesleğe vermiş olduğunuz değerden dolayı bunları konuşuyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Eğer siz tohum ile balık ilişkisini kuramıyorsanız hakikaten çok öğreneceğiniz iş var, çok işiniz var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Su ürünleri mühendisleriyle ilgili Başkanımızın söylediği şeylere katılıyoruz, Başkanımızı destekliyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Siz hakikaten...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Siz bir kanun getirin, Başkanımızla beraber destek olalım efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Orhan Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir yıldır çalışmışsınız, bir yıldır çalıştınız, kanun bu.

BAŞKAN – Efendim, 9’uncu madde üzerinde iki adet önerge vardır, önergeleri sırasıyla okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 34’üncü maddenin (a) bendinde yer alan “el koyma işlemini gerçekleştiren görevlilerin ihtiyaç duyması halinde en yakın Bakanlık laboratuvarında veya kamu kuruluşlarında görevli veteriner hekim, hükümet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden birine muayene ettirilir.” ibaresinin “el koyma işlemini gerçekleştiren görevliler tarafından en yakın Bakanlık laboratuvarında, kamu veya özel

nitelikli kurum ile kuruluşlarda görevli Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ile veteriner hekime kontrol ve muayene ettirilir.” ibaresi ile değiştirilmesini arz ederiz.

Ayhan Barut

Cengiz Gökçel

Orhan Sarıbal

Adana

Mersin

Bursa

İlhami Özcan Aygun

Okan Gaytancıoğlu

Tekirdağ

Edirne

BAŞKAN – Var mı söz isteyen?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Elbette var, iyi anlaşılması açısından tekrar söylemek istiyoruz: Biz su ürünleri mezunlarının, su bilimleri mezunlarının, suyla ve su ürünleriyle ilgili eğitim alan arkadaşlarımızın bulundukları işletme, çalışma koşulları ve ortamlarında yasayla ilgili sorunlar yaşadığında buna dair fikirlerinin ve aldıkları eğitimlerin yeterli olduğunu, bu madde kapsamı içerisinde su ürünleri mezunlarının, su bilimleri mezunlarının da olması gerektiğini özellikle söylüyoruz. Bu, bu meslekten olan arkadaşlarımızın hakkıdır diye düşünüyoruz. Burada benim gördüğüm, sadece şunu tekrar ediyorum, önemli: İstanbul Su Ürünleri Hali’nde, İzmir Su Ürünleri Hali’nde ya da Türkiye’deki diğer hallerin balık halleri bölümünde çalışan su ürünleri, su bilimleri mezunu arkadaşlarımızın görevleri sırasında karşılaşacakları “Bu imha mı edilmesi gerekiyor yoksa kısa sürede pazarlanıp satılması mı gerekiyor?” meselesinde karar verebilecek durumda olduklarına, böyle bir eğitim aldıklarına, buna yeterli olduklarına inanıyoruz, bu talebimizi bu şekilde bir önergeyle yineliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Çok kısa ben de bir şey eklemek istiyorum, çok kısa.

BAŞKAN – O zaman sizden başlayalım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Şimdi, hatırlarsınız, TARSİM kurulduğu zaman birçok veteriner arkadaş -ben de tarım ekonomisi hocası olduğum için- bizleri de aradı işte “Hayvanlar öldüğü zaman ya da hastalandığı zaman biz de sigorta yapalım.” diye. Siz de bilirsiniz hocam, bunları çok iyi bilirsiniz. Yani bu da bir hizmet içi eğitimidir. Şimdi, su ürünleri mühendisi belki yeterince ders almamıştır ama ekstra bir iki ders alarak o açığını kapatabilir. Yani herkes mükemmel değildir, mükemmeli arayan zaten iyiden olur. O yüzden, tekrar bu konuyu düşünelim diyorum ve sizin sağduyunuza bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Özür dilerim, bir cümle ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Şu yapılabilir: Bu yasayla birlikte bu arkadaşlar o sistemin içine dâhil edildiğinde yönetmelik ya da genelgeyle belirli eğitimler alması öngörülebilir. Yani öğretmenler formasyon eğitimi alıyor, ki eğitim sonsuz; sonunda, sürekli eğitim alıyoruz, biz de alıyoruz, hâlâ devam ediyoruz. Yani buna dair bir eksikleri varsa giderilir ama bu yok saymak, şimdi, bu yok saymak; değerli Hocam, yok saymak. Bakın, bir vekil olarak söylemiyorum, bu yok saymaktır, bir meslek örgütünü, bir meslek yapısını yok saymaktır. Veteriner de olsun, hekim de olsun ama veterinerin, hekimin ya da onların bu anlamda, bu sorumluluk içerisinde bu işi bunların da yapabileceği gibi bir alan oluşturulsun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Hocam...

BAŞKAN – Buyurun Cengiz Bey.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Tabii ki burada sizleri dinleyince gerçekten üzüldüm. Niye üzüldüm? Biz diyoruz ki ülkede bilimsel eğitim artsın, çocuklarımız üniversitelerde bu eğitimleri alsınlar, dünyayla rekabet edecek bir pozisyona gelsinler. Şimdi, öyle bir düşünceye kapıldım ki. Elinizi öper, 2 çocuğum var, dişimizden tırnağımızdan artırdık, çocukları üniversiteye hazırlayacağız diye olmadık dershanelere, olmadık bireysel eğitim veren merkezlere gönderdik. Nihayetinde, lisans eğitimi almış, üstüne master yapmış, kendini yetiştirmiş insanları eğer biz kamuda ya da belirli iş kollarında istihdam edemeyeceksek... Özellikle bugün -hocam saygı duyuyorum sizin akademik kariyerinize, özellikle sizin ve Başkan Vekilimizin bu eğitim camiasındaki etkinliğinizi, daha doğrusu yetkinliğinizi biliyoruz- sizlerin en azından dört yıl, beş yıl eğitim almış, fakültede lisans eğitimi almış... Ailelerinin bu çocukları, gelecek açısından, ayaklarının üstünde durması için, o üniversitelere göndermek için cebinden harcadığı paraları, çektiği emekleri düşününce yani el konulan ürünlerle alakalı en azından ceza kestirmeye yetki verdiğiniz belediyelere, kamu kurumlarına -bizim bu maddede teklif ettiğimiz şekliyle- su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi veya balıkçılık teknolojileri mühendisi gibi eğitim almış insanların da -bu konuda bu yasa teklifine- girmesinde ne sakınca var? Değerli Hocam, ülke olarak ülke eğitimine duyulan güven zaten azaldı, eğitimde sınıfta kaldık ama çocuklarımızı verdiğimiz eğitimden sonra oradan mezun olduğuna pişman ediyoruz. Yani tam da su ürünleri yasasıyla beraber bu insanları onurlandırmak, onlara “Bu eğitimi aldım ve bu eğitimim de benim işime yarıyor, ülkemizin ekonomisine, ülkemizin gelişmesine katkı yapıyorum.” onurunu yaşatmak da zannediyorum bizlere düşüyor, daha çok, akademik kariyeri olan sizlere düşüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, tekrar olacak ama aynı noktaya geliyorum. Bir baba olarak siz eğer bu kanun teklifini gördükten sonra çocuğunuzu su ürünleri mühendisi yapar mısınız?

HASAN KALYONCU (İzmir) – İstiyorsa tabii ki.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne iş yapacak su ürünleri mühendisi? Hiçbir yetkisi yok, yetkisiz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Kendisi istiyorsa olur, niye olmasın?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Zaten o isteyenler yüzünden şu anda işsiz sayımız 8 milyona gelmiş.

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – İşte genel müdür olmuş.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir tane örnek var Sayın Vekilim, başka da yok herhâlde, o da nasıl oldu bilemiyoruz artık, onu da bilemiyoruz. İmamın, ilahiyatçının genel müdür olduğunu da biliyorduk, ben takdir ediyorum, ne mutlu. En azından su ürünleri ve balıkçılığın başına meslekten biri gelmiş. İfade ettim, belki tekrar olacak sayın milletvekilim, bitkisel üretimin başında veteriner hekim var. İşte, tartıştığımız, ülkenin ekonomisini zarar ettiren ve Genç Çiftçi Projesi’nde içeride olduğunu söylüyor Sayın Başkanımız, TİGEM’in başındaki kim, hangi meslekten? İşte, şeyler karıştırılırsa olacağımız bu.

Şimdi, buradaki yetki karmaşasında bu gençlere yön versek, yol versek suç mu işleriz arkadaşlar. Bakın, saat on ikiden beri havanda su dövüyoruz aslında, biz size bazı şeyleri anlatmaya çalışıyoruz. Bu kanun kırk sekiz seneden beri değişmemiş, değişiyor. Yani orada bazı maddelere ihtiyar heyetini dahi koymuşlar, gülüyoruz aslında; hükümet tabibi kalmadı, gülüyoruz. Arkadaşlarımızın, kanun teklifini

hazırlayanların ve önümüze getirenlerin de ciddiyetten ne kadar uzak olduğunu da ortaya koyuyor bu aslında, “check” edilmeden bir şekilde gelmiş. Yani buraya bir ilave yapmak o kadar zor mu? Yani bu eğitimi alan çocuklarımızı onore etmek bu kadar zor mu? Güç bir şey mi? Biz suç mu işliyoruz, ben merak ettim. Biz öyle bir duruma geldik ki su ürünleri mühendislerini anlattıkça suçlu konuma geldik. Burada kalktık, olmayacak kişilere yetki verdik, asıl bu işte eğitim almış... Ben şimdi sevgili hocalarımı da aslında kınıyorum. Genelde nasıldır biliyor musunuz? Yüksek lisansta da paylaşırlar, o ona gönderir, bu buna gönderir. Ben de doktora yaptım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Birbirlerinin çocuklarını toparlarlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet, o şekilde; o onu derse gönderir, bu bunu derse gönderir. Suçu çocuklar çekiyor şu anda.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hocam, Değerli Müdürüm, sataşma var size.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Burada bize de sataşma var, öyle kimseyi kimseye göndermedik.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli arkadaşlar, lütfen, şu kanun teklifinde şu değişikliği yapalım, hep beraber, bu akşam eve gittiğinizde vicdanınız rahat etsin. Yani çok büyük bir şey istemiyoruz, sadece bir meslek kuruluşuna bir yetki istiyoruz. Ve bugün belki bu eğitimi almış olan sizin çocuğunuz da olabilirdi.

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – Daha Genel Kurul da var, onu değerlendiririz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İnşallah değerlendiririz.

Yani burada bu eğitim almış sizin çocuğunuz da olabilirdi, bu şekilde bakmanızı yeğliyorum.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, hastalığı belirleme kokmuş mu, kokmamış mı diye değil ya; sağlıklı görünen balıkta da ağır metal birikimi var, pestisit birikimi var, ondan sonra, bunun içerisindeki farklı biyolojik analizler var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hocam, onun üretimini almış bu adam.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ama bir bakın şimdi, bunları belirlemek için... “Balığı gördüm, ha, bu hastalıklı değil, bunu satın.” diye değil ki bir sürü analize giriyor, bunların hepsini bilmek gerek. Yani bu hekimliktir diyoruz, diyorsun ki “Olur mu!” Ama bu analizler sonucu... Yani işi ehline vermek açısından. Benim dediğim açık ve net, ben diyorum ki...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bu adam balık hastalıklarıyla ilgili eğitim almış mı?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Almamış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Almış Hocam, okudunuz, kendinizle çelişiyorsunuz. Bakınız, bizi herhâlde aptal yerine koyuyorsunuz, siz okudunuz Ankara Üniversitesini.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Su ürünleri mühendisi orada.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hocam, sizin okuduğunuzu söylüyorum ben, siz bize okudunuz, aldınız, cep telefonundan... Anatomi almış, fizyoloji almış, balık yetiştiriciliğiyle ilgili her şeyi almış; diyorsunuz ki “Almamış.” O zaman siz yanlış söylediniz veya ne söylediğinizi bilmiyorsunuz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bakınız, lütfen...

ZAFER IŞIK (Bursa) – Bakanlığın laboratuvarlarında su ürünleri mühendisi yok mu?

HASAN KALYONCU (İzmir) – Doktora gittiğinizde gözünüze bakıp ilaç yazmıyor size ya, analiz yapıyor, kan tahlili yapıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Değerli arkadaşlar, yönetmelikleri anlattım size ve Sevgili Vekilim, siz geçen dönem vardınız herhâlde.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Yoktum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yoktunuz, o zaman siz de benim gibi... Dedim ki 14 defa Maden Kanunu değişmiş, 12'sinde yoktuk, 2'sinde biz de vardık. Ya, bu kısa süre içerisinde çıkan kanun 14 defa değişir mi? Bir yıl vekillik yapmadık, o dönem içerisinde, tatil öncesi 2 defa Maden Kanunu çıkardık; ayıptır ya, yazıktır ya! Yani buraya bir madde koyarken yarın keşke demememiz için biz burada yırtıyoruz, keşke dememek için, pişman olmamak için. Çok mu zor diyorum ya! Yani buraya bir ibare koymak o kadar zor mu, merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum İlhami Bey.

Altuğ Bey'e bir soru sormak istiyorum sadece bilgi olsun diye hepimiz için. Tarım Bakanlığı bünyesinde su ürünleri ve balıkçılıkla ilgili ne kadar bir mühendisimiz var.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ALTUĞ ATALAY – 1.200 civarında su ürünleri mühendisi, 100'ün üzerinde balıkçılık teknolojisi mühendisi var, hiç su bilimleri mühendisi yok.

BAŞKAN – Onun mezunu yeni zaten.

Yani şunun için sordum: Arkadaşlar, aslında Bakanlık içerisinde istihdam ediliyor. Biz bunun -temenni olarak sadece burada ifade ettik- her geçen gün artırılmasıyla alakalı tavsiyelerde bulunuyoruz şu anda. Ama sanki bunlar konuşulurken belki hiç bilmeyen birisi, meslekleri hiç tanımlanmamış ve Tarım Bakanlığının içerisinde yokmuş gibi bir sonuç çıkarabilir, onun için sordum. Bakın, bu sayı çok da azımsanmayacak bir sayı aslında ama artması lazım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, yapmayın, Türkiye'nin üç tarafı...

BAŞKAN – Bir beklerseniz İlhami Bey.

Artması lazım. Niye? Sebebin söyleyeceğim. Yüz senedir olan mesleklerin Tarım Bakanlığındaki sayıları 5 bin, şu anda 1.500'ün üzerinde, 1.600... Ben sayıyı şöyle hatırlıyorum: su ürünleriyle alakalı meslek grubu 1.600 kişi yani bunların da yirmi-yirmi beş yıllık ömürleri var, artmaya devam ediyorlar, etmeleri de lazım ve birçok alanda şu anda lazım olan yerlerde de ben biliyorum ki Tarım Bakanlığında su ürünleriyle alakalı eksiklik var. Artacaktır diye düşünüyorum yani Bakanlıkta var, artması lazım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 34'üncü maddenin (a) bendinde yer alan “veteriner hekim, Hükûmet, belediye veya sağlık merkezi tabiplerinden” ibareleri “su bilimleri mühendisi, su ürünleri mühendisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisinden” şeklinde değiştirilmiştir.

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Adana

Edirne

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Hemen hemen aynı mahiyette, söz istiyor musunuz, gerekçeyi mi okutalım?

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Aşağı yukarı yine aynı mesele, farklı bir noktada ama yine aynı bir talep üzerinden giden bir süreç. Bir arkadaşımız müdür beyi işaret ederek “E, yani müdür olmuş.” gibi bir de ifade kullandı. Biz biliyoruz, sistemin bilim insanından yana olmadığını iyi biliyoruz. Bilim insanlarının ısrarla itibarsızlaştırılmaya çalışıldığını da iyi biliyoruz. Yukarıdan aşağıya, önce memlekette öğretim üyeleri itibarsızlaştırıldı, benden olursa iyi, benden olmazsa kötü; benden olursa rektör olur, rektörü de zaten ben belirlerim, benden olmazsa daha görev süresi varken onu nasılsa bir şekilde indiririm aşağı diyerek yukarıdan aşağıya, rektörlerden tutun da öğretim üyelerine kadar; bilim insanlarından tutun da hekimlere kadar hayatın her alanında itibarsızlaştırma devam etti. Ne yazık ki bugün bu Komisyon da onun bir yansımısını görüyoruz. Bir kişi çıkıyor, nüfusun nasıl çoğalacağına, kaç doğum yapılacağına, nasıl yapılacağına, her şeye karar veriyor. Dolayısıyla, elbette, bu Komisyonun da oradan aldığı destekle böyle itibarsızlaştırma sürecine devam etmesi...

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Biz de şimdi Moğultay’ın söylediklerini mi söyleyelim? Yapmayın bunu ya.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Söyleyin, ne yapayım yani?

BAŞKAN – Bence huzur içerisinde giderken hiçbir şey söylemeyelim, devam edelim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Başka bir şey söylemeye çalışıyorum, muhtemelen anlıyorsunuzdur yani anladığınızı düşünüyorum ama elbette “Evet, öyledir.” diyecek bir durumunuz da yok. Bunun da farkındayım.

AHMET SAMİ CEYLAN (Çorum) – Yanlışla yanlış, doğruya doğru deriz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Dolayısıyla bu Komisyon elbette hakkı teslim etmeli diye düşünüyoruz. Anadolu’nun çok güzel sözleri var, devran döner, geri gelir, olur her şey. Bugün kendimize yapılmasını istemediğimizi başkalarına yapmamalıyız. Bir meslek örgütünün bu kadar ısrarla bir defans, bir karşı tutum ve çoğunluğa dayalı -bilimsel bir karşılığı yok, bir bilimsel karşılığı olma durumu da söz konusu değil- bir defans gösterilerek, orada tutulmaya çalışılarak hakkı yeniyor, ağıttan hakkı yeniyor.

Elbette müdürümü anlıyorum yani sonuçta bir siyasal iktidarın, Hükûmetin bir personeli ve iyi bir noktada. İsterdim meslektaşlarının haklarını koruyabilecek bir özgürlüğe sahip olabilsin ama değil, onu çok iyi anlıyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 1.600 su ürünleri mühendisi var ya, bu adamlar hiç ortada yok değil ki.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Eğer siz 3 tarafı denizle çevrili deyip, 4 denizinden bahsedip milyonlarca dolar ihracattan ve insanın temel gıda sorunundan, sağlıklı ve dengeli beslenmek için deniz ürünleri tüketmesi gereken 82 milyon, artı 4,5 milyon sığınmacı, 25 milyon aileden bahsediyorsanız, 1.600 meslek insanı istihdam etmenize yani sadece olsa olsa şaka mı derler böyle bir şeyde, şaka anlamı taşır.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Orhan Bey, her tarafımız hava, o zaman bütün meteoroloji mühendislerini kamuya alalım öyleyse.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Alabilirsiniz. Biz kamudan bahsetmiyoruz zaten, öyle bir şey yok, söz konusu da değil. Biz kamuya alın falan demiyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Söz verdiklerinizi almadınız ki.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sadece bir süreç var, bir madde geliyor, bu maddede kırk yıl önce meslek olarak olmayan, daha sonra fakültesiyle, üniversitesiyle meslek olmuş bir meslekten, belirli bir eğitim ve akademik kariyer elde etmiş insanlardan bahsediyoruz. Kırk yıl önce olsaydı bu arkadaşlarımız, ben inanıyorum ki bugün en az ziraat mühendisleri kadar, en az veterinerler kadar kendi haklarını koruyan yasaları, yönetmelikleri de beraberinde getirebilirlerdi. Bakın, biz veterinerlerin zorla hakkımızı aldı elimizden Bakan Mehdi Eker, zorla ya yani usulsüz, antidemokratik bir tutumla aldı. Kazandık davayı ama yani kolay bir süreç değildi.

BAŞKAN – Alamamış demek ki. Bakın, ne güzel yani hukuk herkesi koruyor, alamamış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman hukuk vardı ama.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani o hukuk biraz da geç gelme, zamanında ve yerinde, adil olmayan hukuk, hukuk değildir; geç gelen hukuk da hukuk değildir.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Merak etme, kanun geliyor, onu da çıkaracağız inşallah.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Umarım. Önemli tabii.

Dolayısıyla burada bu paradigmayı kırmanın, siyasal iktidarın bu benci tutumunu, tekçi tutumunu, çoğunluğa dayalı dayatmacı tutumunu kırmanın zamanıdır. Hani demokrasi, demokrasi, demokrasi derken o demokrasinin d'sine dair bir şeyler yapmak gerektiğine inananlarımdır. Dolayısıyla en azından bu maddelerin -daha zaman var Genel Kurula inene kadar- yeniden değerlendirilmesi gerektiğini, Komisyonun belki sağlıklı bir düşünme ortamında, sakince, belki gecenin yorgunluğunu da üzerinizden attıktan sonra yeniden düşünerek daha olumlu bir noktaya taşınabilme imkânının ve olanağının olduğunu düşünüyorum. O yüzden su ürünleri, su bilimleri teknolojileri mezunlarını korumak, kollamak, onlara bugün hak ettikleri yerde... Çünkü bir yasa yapıyoruz, bu yasa bağlayıcı; bir daha böyle bir yasa ne zaman yapılır, nasıl olur; bu kolay da değildir. Bunu değerlendirmek gerektiğini tekrar ifade etmek için söz aldım. Dilerim bir değişiklik olur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bunu yine de oylamadan önce not aldım, aldık. Bunun teknik analizini yapmayı ben de öneriyorum. Süreç bitmiş değil, Genel Kurulu da var. O yüzden, umarım karşılır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 1380 sayılı Kanunun 35 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

MADDE 35 – Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır.

Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

İstihsal vasıtaları ise kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge yok.

Madde üzerinde konuşmak isteyen?

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “1380 sayılı Kanunun 35 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

MADDE 35 – Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır.

Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

İstihsal vasıtaları ise kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.

Yasak olan eşyadan satışı mahzurlu görülenlerin imhasına ve imha şekline ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

Buradaki “Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.” meselesi daha önceki maddelerden birinde de gelmişti yine. Bunların özellikle tekrar bu su ürünleri alanında kullanılmasına dair bir önerimiz olmuştı. Yine böyle bir öneriyi ben sözlü olarak gündeme getirmek isterim yani Hazineye ya da genel bütçeye gelir kaydedilmesinden öte -kaydedilebilir ama- bunun yine su ürünleri alanında kanuna hizmet etmesi, sektöre hizmet etmesi açısından kıymetli olacağını düşünüyorum. Burada bir cümle veya kelime ilave edilerek tekrar su ürünleri üretiminde bu gelirlerin kullanılması gibi bir ibarenin olmasında yarar olduğunu belirtmek isterim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Cengiz Bey, buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Hocam “Madde 10- 1380 sayılı Kanunun 35 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

‘Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya ve su ürünleri:

Madde 35- Bu Kanun hükümlerine göre mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen muhafazası mümkün su ürünleri ile istihsal vasıtaları mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kesinleştikten sonra aşağıdaki işlemler uygulanır.

Su ürünleri satılarak bedeli genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine veznesine yatırılır.

İstihsal vasıtaları ise kamu kurum ve kuruluşlarına veya bilimsel kuruluşlara bağışlanabilir, bağışlanamayanlar imha edilir.”

Değerli Başkan, şimdi burada “İstihsal vasıtaları kamu kurum ve kuruluşlarına bağışlanır, bağışlanamayalar imha edilir.” diyor. Yani aslında şimdi bağışlanma tamam ama bu vasıtaların bağışlanmadığı noktada satılıp geliri yine hazineye aktarılabilir. Yani “bilimsel kuruluşlar” demişsiniz, burada bilimsel kuruluşların kamu kuruluşları mı olması gerekir yoksa vakıf, dernek, vesair yapılara mı aktarılacak, daha doğrusu bağışlanacak bu araçlar? Aslında burada da bunun niteliğinin yasa maddesine yazılması gerekir diye düşünüyorum. Burada bilimsel kuruluşlara “kamu alanındaki bilimsel kuruluşlara” dersek bu araçların yine kamunun uhdesinde kalacak şekilde kullanılmasını sağlamış oluruz. Dolayısıyla burada yine ucu açık bunlar yani bilimsel kuruluşlara... Size göre hangi kuruluşlar

buna uygun ya da orada yetkili olan arkadaşlara göre hangi kuruluşlar bunu hak etmiyor? Yani burada bir çelişki doğabilir. Biz “kamunun bilimsel kuruluşlarına” diye burada bu maddeye eklersek daha iyi bir iş yapmış oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

10’uncu madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

10’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10’uncu madde kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 1380 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İdari yaptırımlar:

MADDE 36- Bu Kanundaki ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerdeki yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere verilecek cezalar aşağıda gösterilmiştir.

a) 3 üncü maddenin;

Birinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, gemiler ve diğer su vasıtaları için sahip veya donatanlarına beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar, idari para cezası verilir.

İkinci fıkrasına göre çıkarılan yönetmelikteki amatör avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket eden kişilere ikiyüzelli Türk Lirasından beşyüz Türk Lirasına, amatör avcılıkta kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, ticari avcılıkla ilgili usul ve esaslara aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

Üçüncü fıkrasına aykırı olarak izin ve ruhsat tezkeresini talep halinde yetkililere göstermeyen ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere ve gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirası idarî para cezası verilir. 3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresi veya izin almadan elde -edilen su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Ayrıca 3 üncü madde ile zorunlu kılınan ruhsat tezkeresini almadan gırgır ağıları veya orta su trolü ya da dip trolü, algarna gibi dip sürütme av araçları kullanılarak yada dalarak ticari avcılık yapılması halinde istihsal vasıtalarına, diğer av vasıtaları ile avcılık yapılması halinde ise ilk tespitle gemi hariç istihsal vasıtalarına, kabahatin tekrarı halinde ise istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

b)7 nci maddede belirtilen fiilleri ilgili mercilerden izin almaksızın yapanlara, fiilin içsullarda gerçekleşmesi halinde onbin Türk Lirası, denizlerde vuku bulması halinde ise yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Çıkarılan kum, çakıl, taş ve benzeri maddelere el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi ile ilmî ve teknik bakımlardan istihsal yerlerinin eski şekline döndürülmesinin mümkün olduğu durumlarda, masrafları yapanlara ait olmak üzere eski şekline döndürülmesine mülki amir tarafından karar verilir.

c)9 uncu madde kapsamında Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen tedbirleri almayanlara beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

d) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak kurulduğu Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilen tesis sahiplerine onbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tesisin yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirilmesi için doksan gün süre tanınır. Bu süre sonunda aykırılığın devam etmesi durumunda ilk verilen idarî para cezası iki katı olarak uygulanır. Aykırılığın giderilmesi ya da tesisin faaliyetine son verilmesi için otuz gün daha süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın devam ediyor olması durumunda idarî para cezası ilk verilen cezanın üç katı olarak uygulanır ve tesisin mülki amir tarafından kapatılmasına karar verilir.

13 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

e) 19 uncu maddeye aykırı hareket edenlere onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. İstihsal edilen su ürünleri ile aykırılığa neden olan eşya, alet, edevat, teçhizata el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

f) 20 nci maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki yasak, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat; fabrika, imalathane ve atölye gibi tesis sahipleri ve bunların sorumlu kıldığı kişiler tarafından işlendiği takdirde, beşbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Tespit edilen aykırılığın belirlenen sürede giderilmemesi halinde faaliyetlerinin durdurulmasına ve masrafları kendilerine ait olmak üzere tesislerinin zarar vermeyecek hale getirilmesine kontrolü yapan kurum tarafından karar verilir.

20 nci maddeye aykırılık teşkil eden durumun kalktığına tespit edilmesi durumunda bu tesislerin yeniden faaliyetine kontrolü yapan kurum tarafından izin verilir.

g)21 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve istihsal ettikleri su ürünleri ile bunların istihsalinde kullanılan istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

h)22 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu gibilerin faaliyetleri kontrol yapan kurumca durdurulur ve masrafları kendilerine ait olmak üzere engellerin kaldırılmasına karar verilir.

22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen balık geçidini yapmayanlara veya istenen tedbirleri almayanlara, kontrolü yapan kurumca; aykırılığın giderilmesi için su yapısının niteliği dikkate alınarak on sekiz ayı geçmemek üzere yeterli süre verilir. Bu süre zarfında aykırılığın giderilmemesi halinde, yüz bin Türk Lirasından iki yüz elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Müteaki kontrollerde de aynı yöntem uygulanır ve aykırılığın giderilmediğinin tespiti halinde, bir önce uygulanan idarî para cezası iki katı olarak uygulanır. Balık geçidi veya diğer göç yapıları ya da tanklarla taşıma sistemi bulunduğu halde bunları çalışır vaziyette tutmayanlara, taşıma yapmayanlara ve Tarım ve Orman Bakanlığınca öngörülen tedbirleri yerine getirmeyenlere, elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

i) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre ticarî amaçla yapılan avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere binyediyüz Türk Lirası ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın gırgır ağırları ile avlanan balıkçı gemileri kullanılarak yapılması halinde, bu gemiler için sahip veya donatanlarına ceza üç katı olarak uygulanır. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılığın bu Kanuna istinaden bölgeler,

mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

İçsular, Karadeniz, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında, gemilerdeki faaliyetlerin yürütülmesinde gerekli olan aydınlatma hariç, avlanma amaçlı ışık kullanan gemiler için sahip veya donatanlarına ellibin Türk Lirası idari para cezası verilir, istihsal edilen su ürünlerine ve gemi hariç, av gemisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın avcılık amacıyla ışık sağlayan her türlü su vasıtalarına ve edevatına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile (b) bendine göre amatör amaçla yapılacak avcılık faaliyetlerine yönelik olarak yönetmelikle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere beşyüz Türk Lirası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yediyüzelli Türk Lirası idari para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç kullanımı yasak istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde istihsal olunan su ürünlerine ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

j) 24 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen alanlarda trol ile su ürünleri istihsalinde bulunanlara onbin Türk Lirası idari para cezası, kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yirmibin Türk Lirası idari para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde kullanılan gemilerin sahip veya donatanlarına bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünleri ile istihsal vasıtalarına el konularak müsadereğine hükmolunur.

24 üncü maddeye göre çıkarılan yönetmelikteki dip trolüne ilişkin yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı hareket edenlere ve kullanılan gemiler için sahip veya donatanlarına yedibin Türk Lirası idari para cezası verilir, istihsal olunan su ürünlerine el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Aykırlığın bu Kanuna istinaden bölgeler, mevsimler ve zamanlar veya istihsal vasıtalarının haiz olmaları gereken asgari vasıf ve şartlar ile bunların kullanma usul ve esasları bakımından yapılan düzenlemelere uyulmayarak işlenmesi halinde, gemiler haricindeki istihsal vasıtalarına da el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Yasak bölgelerde veya yasak zaman ve mevsimlerde dip trol ağıları denizde veya toplanıp bordaya alınmış durumda tespit edilenler, göz açıklıkları tayin olunan asgari ölçülerden küçük dip trolü ağılarını her ne suretle olursa olsun gemilerinde bulunduranlar ile orta su trolünü veya kombine trolünü dip trolü olarak kullananlar hakkında, bu bendin ikinci ve üçüncü paragraflarındaki cezalar uygulanır.

k) 23 ve 24 üncü madde ile getirilen yasak, sınırlama ve yükümlülükler aykırı olarak elde edilen su ürünleri ile 25 inci madde ile satışı, nakli ve imalatla kullanılması yasak edilen su ürünlerini nakledenlere, satanlara, beşbin Türk Lirası, veya bunları imalatla kullananlara, işleyenlere, muhafaza edenlere ve ihraç edenlere onbin Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine ve yapılan imalatlara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

25 inci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere beşbin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ayrıca kabahat konusu su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Fiilin iki yıl içinde tekrarı halinde bu fiili işleyenlere bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin günden onbin güne kadar adli para cezası verilir ve istihsal olunan su ürünlerine, istihsal ve nakil vasıtalarına el konularak müsadereğine hükmlenir.

l) 28 inci maddede belirtilen bilgi ve belgeleri, ilgililere zamanında ve doğru olarak vermeyenlere, yediyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

m) 29 uncu madde hükümlerine aykırı hareket edenlere, sekizyüzelli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahat konusu yasak vasıtalara el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

n) 33 üncü maddenin ikinci fıkrası kapsamında fahri su ürünleri görevlilerinden görevini kötüye kullandığı tespit edilenlere onbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve bunların belgeleri tekrar verilmemek üzere iptal edilir.

o) Ek 4 üncü maddede yer alan yükümlülüklerle uymayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar, yetiştiricilik tesisleri sahiplerine ise beş bin Türk Lirasından Yirmibeşbin Türk Lirasına kadar, idarî para cezası verilir.

p) Ek 5 inci maddede yer alan yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere, avladıkları ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltmayan gemiler için sahip veya donatanlarına bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

r) Ek 6 ncı maddede yer alan düzenlemelere aykırı hareket eden gerçek kişilere onbin Türk Lirası, tüzel kişilere yirmibin Türk Lirası idari para cezası verilir.

s) Ek 7 nci maddede yer alan düzenlemelere aykırı olarak ticari su ürünleri avcılığı yapan gemilerden Tarım ve Orman Bakanlığınca ruhsatlandırılmış olanlar için sahip veya donatanlarına on bin Türk Lirasından otuz bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Ruhsat tezkeresine sahip olmayan gemiler için ise sahip veya donatanlarına yirmi bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Bu maddede yazılı idarî para cezaları, tam boyu oniki metre dahil yirmiiki metreye kadar olan gemiler için iki katı, yirmiiki metre ve daha uzun gemiler için üç katı olarak uygulanır.

Kabahat konusu fiillerin tekrarı, kabahatin tespit edildiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilk cezaya konu kabahatin tekrar işlenmesini ifade eder.

Bu maddede sayılan kabahat konusu fiillerin tekrarı halinde birinci fıkranın (d) bendi ve (h) bendinin ikinci paragrafı hariç olmak üzere, idarî para cezaları iki katı olarak uygulanır.

Ruhsat tezkerelerine geçici süre ile el konulan balıkçı gemilerinin bu süre içerisinde avcılık yapmaları halinde, bu gemilere avlanma araçları ve donanımlarıyla birlikte el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen balıkçı gemilerinin Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen tüm izin ve ruhsat tezkereleri de iptal edilmiş sayılır.”

BAŞKAN – 11’inci madde üzerinde söz talebi var mı?

Buyurun İlhami Bey.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Şimdi, daha önce de dile getirdik Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; “fahri müfettişler” diyeyim...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Fahri su ürünleri görevlisi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Müfettiş” diyelim. Şimdi, ben merak ediyorum, hangi akıllı bu cezaları duyduktan sonra fahri su ürünleri müfettişi, gönüllüsü olacak? Şimdi, o kadar çelişiyoruz ki, işte, bir yerde adama yetki verdik, diyorsunuz ki: “Böyle böyle ceza da keseceğim sana.” Kim gelir bu eğitimi alır?

Şimdi, ondan sonra bir sürü fiyatlandırma yaptınız, işte “Şu olursa şu kadar ceza, bu olursa bu kadar ceza.” Şimdi, kanun bu sene çıktı, seneye ne yapacağız, her sene bu rakamlar mı kalacak?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yeniden değerlendirme oranı var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Onları da belirtmemiz lazım arkadaşlar.

BAŞKAN – Belirtmeye gerek yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yönetmelikle yapacaksınız da yönetmelikte de kalıyor, merak etmeyin.

BAŞKAN – Gerek yok.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yönetmelikle yapmayacağız, Kabahatler Kanunu’nda var.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Göreceğiz hep beraber ama ilginç olan 10 bin lira ceza... Fahri müfettiş olacak, benim aklım hiç ermiyor, aklım basmıyor; hele hele bu saatten sonra da bir şey düşünecek durumda da değiliz. Hepimiz okuduk fakat... Yazan arkadaş acaba bu kanunu baştan aşağı böyle içine sindirebildi mi? Mesela bir şey soracağım: Trolle avcılıkta ceza ne kadar?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Söyleyeyim hemen, siz bitirin hepsini anlatayım, mantığını da anlatayım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yok sordum, trolle avcılık...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ruhsatlı trol mü, ruhsatsız trol mü?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ruhsatlı trolde.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Farklı farklı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hepsini okuduk.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ruhsatlı trolde su ürünlerine el koyuyorsunuz, gemi hariç istihsal vasıtalarına el koyuyorsunuz ve bir ay ruhsatını alıyorsunuz; bu, ilk seferde. İkincisinde üç ay el koyuyorsunuz aynı şartlarda...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ceza ne kadar, parayı sordum?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ben söyleyeyim onu size şimdi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Oraya bakma o zaman, yazdıysan bunu söylemen lazım arkadaşım, yazdıysan bunu bilmen lazım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ya, ben nüfus cüzdanındaki aile seri numarasını sorsam biliyor musun? Ya, cebinde taşıyorsun, öyle saçmalık mı olur? Burada yazıyor, bakacağız yani.

BAŞKAN – 50 bin liraya kadar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Maalesef işte...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ben size isterseniz detayını anlatayım, hepsini biliyoruz efendim, hepsini.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sınama yapıyoruz arkadaşım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sen hoca mısın, beni niye sınıyorsun ya? Allah Allah, gecenin bu saatinde...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sabahtan beri aksilikleri bulmak için...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Bak, 9.898 lira yeniden değerlendirme oranıyla, biz onu kişiler için 10 bin lira, gemiler için 20 bin lira yapmışız. Bu var burada. Bu sizin önünüzdeki dosyalarda da var sormanıza gerek yok zaten de ben size mantığını anlatayım isterseniz.

Bakın, denizlerimizdeki en büyük sıkıntılarımızdan bir tanesi kaçak avcılık olduğu için -bu gerek trol gerek gırgır gerek midye gerek deniz patlıcanı gerek “beyaz midye” dediğimiz Enez’de vesairede ve diğer iç sularda kaçakçılığı yapılanlar- genel prensip itibarıyla kaçak avcılık yapana trol de olsa, midye de olsa, gırgır da olsa -ki özellikle İstanbul, İzmir, Karadeniz’de de var, diğer yerlerde de var; denizlerimizdeki en büyük sıkıntılardan bir tanesi özellikle kaçak trol tekneleri- bunlarla ilgili direkt el koyma hükmü getirdik. Ama trol, biliyorsunuz, tamamen yasak değil...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Direkt el koyma hükmü getirsen gemiyi de alman lazımdı.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Alıyoruz efendim, alıyoruz, imha ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama bir dahaki sefer alıyorsun.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Hayır, ilk seferde alıp imha ediyoruz, dikkatlice okuyun, ben bunu 50 kere okudum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, arkadaşım, az önce kendi söylediğin cümleyi söylüyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ama bakın, ruhsatlı o dediğim.

BAŞKAN – Ruhsatlı, ruhsatsız ayrımı var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Müsaade ederseniz ben anlatayım isterseniz genel mantığını.

Bakın, ruhsatlı olabilir, trol tamamen yasak değil, belli alanlarda, belli şartlarla izin verilen bir şey ve ruhsatlı trol tekneleri var. Bunların ruhsatlı olanları için ayırmayı getirmiyoruz, ruhsatlı ve ruhsatlı olmayan arasında bir fark olması için, ruhsatsızların tamamının en yakın zamanda devreden çıkarılması için -bunların hepsi su ürünlerinin sürekliliği için, sürdürülebilirliği için çok gerekli, elzem şeyler- bunlardan ilkinde para cezası, artı, su ürünlerine biraz önce söylediğim şeyleri uyguluyoruz ruhsatlılarda. Bu, gırgır için de aynı şekilde. Ruhsatsız bir gırgır teknesi varsa o zaman buna el koyuyoruz ve gene bunda da imha söz konusu. Gırgır, ruhsatlı ama aykırı hareket ediyor, ilk seferinde istihsal vasıtaları gemi hariç ve su ürünlerine el koyuyoruz, para cezası var; orada yazıyor para cezası ve ruhsatını bir ay alıyoruz. Bakın, burada balıkçılıkla uğraşan insanların hepsinin ortak şeyi vardır, hâlâ buradalarsa söyleyebilir sektör temsilcileri de, bir ay ruhsatın elinden alınması çok büyük bir maliyettir. Bu arada, “istihsal vasıtaları gemi hariç” dediğimiz şeyler, gırgır için söyleyeyim, milyonlarca değerinde, ağlardan bahsediyoruz yani dolayısıyla, çok ciddi yükümlülükler getiriyoruz. Bakın, önceki kanunda buna benzer düzenlemeler vardı zaten ama biraz önce anlattığım gibi, Yargıtay kararından sonra uygulaması olmadığı için biz bunu idari yaptırım hâline getirdik ve idareye bu kararları alabilme yetkisini verdik. Yoksa deniz kıyısındaki birçok yerde -işte, sayın vekilimiz şimdi burada değil, Sinop’ta da vardır- herkesin bildiği birçok kaçak trol teknesi var, midye teknesi var, deniz patlıcanıyla ilgili tekne var vesaire; bunlara el koyamıyorsunuz. Bunlar ruhsatsız oldukları zaman el koyacağız, ruhsatlı oldukları zaman ruhsat tezkeresine ilkinde bir ay –en ağırlarını söyleyeyim- ikincisinde üç ay el koyacağız, üçüncüsünde de iptal edeceğiz. Bir tezkerenin iptalinin mali boyutu geminin boyutuna

göre çok ciddi rakamlara ulaşıyor. Ruhsat tezkereleri 10 metrenin altındaki tekneler için belki çok fazla değil ama 10 metre üstüne, 20 metre üstüne –burada sayıları da var- yukarı çıktıkça milyonları bulan rakamlardan bahsediyoruz. Burada en önemli hususlardan bir tanesi uygulama. İnşallah işte mahkemelerden idareye geçirdiğimiz zaman bu uygulamayı da tesis edeceğiz ve hep birlikte, burada katkı koyduğumuz bu kanun sayesinde. Burada sektör temsilcileri de var, onlar da gerçekten bunu bekliyorlar, sabırsızlıkla bekliyorlar. Hepsinin, bakın, ruhsatlı büyük balıkçılar dâhil, küçük tekne balıkçıları dâhil, kıyı balıkçıları dâhil ülkemizde denizlerde balıkçılık yapanların çoğu, gene iç sularda da bu ve benzerleri var; herkesin beklediği bir şey bu. Son derece elzem ve bu cezaların caydırıcı olduğuna inanıyoruz. Bunu da defalarca okuduk, çalıştık. Bunun taraflarıyla, bürokratik taraflarıyla ve diğer taraflarıyla görüştük. Ve siz biraz da belki istihzai şekilde “Bir senedir çalışmışsınız.” gibi tabirler de kullanıyorsunuz ama gerçekten bunun taraflarıyla çalıştık ve herkes bunun son derece iyi olacağı kanaatinde.

Hatta, bu ışıkla avlanma konusundaki birçok baskıya rağmen biz bunu tutuyoruz siyaseten. Özellikle Marmara Denizi’nde bunu tutuyoruz çünkü İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı bizim balık varlığımız açısından son derece önemli.

Yani bu balıkçılardan bu işe uymayanları var, onları da cezalandırarak, uyanları da taltif etmiş olacağız, onları da ödüllendirmiş olacağız. Bu kısım son derece detaylı şekilde hazırlandı.

Bunun hazırlanmasında biz bulunduk, çalıştık, Bakanlıkla çalıştık. Adalet Bakanlığıyla çalıştık bazı yerlerde. Mesela midye kaçakçılığında hapis cezası öngörülüyor. Transfer araçlarıyla ilgili, onlara el konulması öngörülüyor, çok detaylı bir çalışma yaptık. Emin olun bunun uygulaması gerçekleştiğinde hepimiz göğsümüzü gere gere “Bunun altında imzamız var.” diyeceğiz.

Diğer hususlarla ilgili de birçok konuda çok farklı düşünmediğimiz kanaatindeyim ben. Umuyorum çok ittifakla bu kanun çıkar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yani detay da istiyorsanız ayrıca açıklayabiliriz, hiç merak etmeyin.

BAŞKAN - Okan Hocam, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Anladığımız kadarıyla cezalara iyi hazırlanılmış yani güzel, hoşuma gitti. “Madde 11 cezaları düzenliyor.” diye not almışım. Yani her şeyi yazmışsınız aşağı yukarı, iyi de para cezaları var. Ruhsatlı-ruhsatsızlar ayrılmış yani, trol yapanlar-yapmayan şey yapılmış. Ama, tabii, şimdi, ben de arkadaşıma aynen katılıyorum. “Fahri doktora yapanlar” demişim, fahri doktora yapanlar da var yani biliyorsunuz. Bunlar kullanıyorlar mı bu işi? “Hayır, ben doktorum.” diye geçiniyorlar mı? Ama bunlar şimdi “Ben fahri su ürünleri görevlisiyim...” Yani ne derece yaptırım gücü olacak bu arkadaşların yani?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Samimi bir şekilde...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Samimi bir şekilde soruyorum, gerçekten samimi bir şekilde soruyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kooperatiflerde birçok insanın bu konuda, yapmak konusunda istekli olduğunu göreceksiniz. Yani birçok kıyı şeridinde...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 10 bin lira cezayı duyan kaçır.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – İnsanlar 10 bin liraya rağmen bu işe... Kötü niyetliler için koyduk bunu. Siz dediniz ya “Karşıdaki şirketin adamı olur, ihbar eder, ceza kestirir.” Adamın bir belgesini elinden alıyoruz, yetkisini; öyle söyleyeyim size. İki, 10 bin lira da para cezası kesiyoruz. Zaten su ürünleri mühendisini doğal olarak yönetmelikle yapacağız ya, su ürünleri mühendisleri zaten yapmaz bunu. Öbür tarafta kötü niyetliler varsa zaten elinden bu yetkisi gidecek. Bir sefer için bunu yapmaz. Birçok yerde insanlar, özellikle İstanbul’da, İzmir’de birçok insan, siviller bu yönden son derece rahatsız. İşte, biraz önce sayın vekilimiz buradaydı, kendisi amatör balıkçılık yapıyor, eminim defalarca karşılaşmıştır ve bu işle ilgili bir şeyler yapabilmek istiyor. O yüzden son derece önemli. Yani siz biraz onu tiye alıyorsunuz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Tiye almıyorum, bakın, almıyorum ama şimdi...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) –Tiye alıyorsunuz ama sivilleri katmak son derece önemli.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Hocam, şimdi, normal bir vatandaş, bir profesör ama yani normal bir vatandaş olarak da şikâyet edemez mi? Eder, ille...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Burada kanunda adınızın geçtiği bir şey var, yönetmelikle düzenlenecek bir eğitim alacaksınız, bir de tutanak düzenleyeceksiniz, fotoğraf çekeceksiniz cep telefonunuzla. Yani örnek verelim, işte herhangi bir kıyı şehrimizde kaçak midye çıkaran birisini çektiniz, ertesi gün gittiniz –veya bu belki internet üzerinden bile yapılabilir- fotoğrafını attınız. O tekneyle ilgili... Bakın, birçok örnekten hepimiz biliyoruz -keşke Sinop’tu herhâlde vekilimiz, orada olsaydı- onların hepsi biliniyor zaten. Kaç tane kaçak gırgır teknesi var, kaç tane trol teknesi var bunların çoğunu midyeciler bilir. Kim yapıyor, ne yapıyor biliniyor. Bunlarla ilgili işlemler de yapılıyor. Bakın, sahil güvenlik komutanımız orada ama mahkemenin buna yetkisi olmadığı için şimdiye kadar bunlara el konulamıyordu, imha edilemiyordu. Şimdi bunların hepsi özellikle imha edilecek. Yani aslında trol tekneleriyle ilgili çok müzakere ettik. Bunların üzerinde “istihsal vasıtaları” derken -detaylı şey, motoru mesela- imha edeceğiz, niye? Çünkü bu teknelerin bir şekilde tekrar sahiplerine dönme riski var. Sahada konuşuyoruz, işte siz de herhâlde benzer şeyleri söyleyeceksiniz. Dolayısıyla bunları imha edeceğiz. Bu işin kararlılığını göstermesi açısından önemli, psikolojisi açısından önemli ve gerçekten bu işlerin yapılmaması, ruhsatlı yapılmasını teşvik anlamında son derece önemli.

Burada sizinle birçok ortak yönümüz olduğuna bakış açısı olarak ben gerçekten inanıyorum.

Başkanım, açayım sesi, kayda geçmesi açısından. Herhâlde zor oluyordur öbür türlü.

Çünkü şöyle: Balık türlerinin sürdürülebilir olması çok önemli. Buraya tekne sayılarını da getirdik, hep birlikte...

BAŞKAN – 15.300...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 15.300 tekne var, onların içerisinde 82 milyonun menfaatini ve 15.300 balıkçı teknesinin sahiplerinin menfaatini bir şekilde dengelemek zorundayız. Bu denge içerisinde tabii ki türün korunması, balıkçılığın korunması, doğanın korunması ve sürdürülebilirliğin temini, o insanların, özellikle kaçak avcılık yapanların para kazanmasından çok daha kıymetli. Dolayısıyla onlara gerekli yaptırımın yapılması, ruhsatlılarla ilgili de, eski alışkanlıklarından olabilir, yanlışlıkla olabilir, çeşitli şekillerde bir sefer bu hatayı işlediğinde bunu telafi edebilme imkânı ama cezasız kalmadan telafi edebilme imkânı, yani bir ay, işte, balık sezonu içerisinde bir gırgır teknesinin bağlanması çok ciddi... Ve çok ciddi, biliyorsunuz tuttuğu su ürünlerine el koyuyoruz, istihsal vasıtalarına el konulmasına kadar gidiyor.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ekmek teknesini alıyorsunuz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Hayır, şöyle, tekneyi özellikle almıyoruz, ruhsatlı olduğu için üçüncü seferde... Tekneyi de almıyoruz, çünkü başka araçlarla kullanılabilir. Çünkü el koyduğumuz tekneleri imha ediyoruz biliyorsunuz. Yani milyon dolarlık tekneler var.

BAŞKAN – Bağışladıklarımızı imha ediyoruz.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Bağışladıklarımızı imha ediyoruz. Milyon dolarlık teknelerde adamın ruhsatını alarak. Zaten, herhâlde, bir teknenin değeri kadar zarar görüyor bu. Dolayısıyla bunu, zaten fiiliyatta konuştuğumuz kadarıyla, büyük teknelerin ruhsat sahiplerinin, gırgır teknelerinin hiçbirisi göze alabilecek durumda değil, gerçekten o zaman tekne gitmiyor ama ekmek teknelerinden olacaklar. Tekne kendilerinde de kalsa... Özellikle bu cezanın caydırıcılığı ve amaç anlamında birbirine uyması konusunda gerçekten hassasiyetle çalıştık. Yani bundan son derece güzel uygulamayla birlikte... Burada sahil güvenlik komutanımız da var, onlar da bu uygulama konusunda ellerinin kollarının bağlı olduğunu defalarca ifade ettiler. Su ürünleri genel müdürümüz hakeza. İşte, Adalet Bakanlığımızla konuştuğumuzda, süreç itibarıyla Kabahatler Kanunu uyumlaştırması yapılmadığı için, buna idarenin yetkisi alınmadığı için mahkemelerin veremediğini, onların da elinin kolunun bağlı olduğunu Yargıtay kararı münasebetiyle öğrendik. Bunu, inşallah, doğru uygulanabilecek çok güzel neticelerin alınması için son derece iyi niyetli çıkarıyoruz ve bunu, sektörden de bu işi gerçekten ruhsatlı yapanlar ve bu işi hakkıyla yapanların hepsi de destekliyor. Haksızlara da ceza...

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yani tamam cezalar gayet güzel ama bu fahri su ürünleri görevlileri konusunda gene şeyim var. Bakın, siz, bizim burada muhalefetimizi sadece bu su ürünleri mühendisleri ve fahri su ürünleri görevlileri üzerinde yaptığımızı düşünüyorsunuz ama yanılıyorsunuz. Biz kooperatifler ve birlikler konusunda da çok ciddi muhalefet yaptık. Yani sadece buraya getirmedik işi. Yasanın aksayan yönlerini de... Bakın, cezaya ne diyoruz? “Tamam.” diyoruz değil mi yani? Diğer konularda bir şeyimiz çıktı mı? Yok, katıldığımız noktalar var ama bir iki nokta çok önemli. Madem bir yasa çıkıyorsa her yönüyle iyi çıkmalı yani.

Yani kooperatifler konusunda... Şimdi ben Enez için fahri su ürünleri görevlisini anlarım. Niye? Yani Enez’de bir tane kooperatif var, başka da bir şirket yok. Ama Sarıyer’de anlamam. Niye? 5-6 tane şirket var. Bir fahri görevli 10 bin lira cezaya rağmen gider sürekli şikâyet eder, bağlattırır, şey yapar. Siz bunu yakaladığınızda ceza vereceksiniz, tamam anladım, onu diyeceksiniz ama yani o zaman yasa kötü çıkmış olacak ki.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle: Fahri müfettişler ceza kesmiyor.

BAŞKAN – Bildirimde bulunuyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ceza kesmiyor, tutanağa bağlıyor, bunu Bakanlığın müdürlüğüne götürüyor ve onlar bu konuda karar veriyorlar o fotoğrafla beraber. Cezayı yine idare kesiyor.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Bizim çekincemiz aslında şu: şimdi siz bunu böyle yaptınız ama sonra, yarın öbür gün bu işleri tamamen onlara devredersiniz diye endişemiz var.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yani şöyle, Bakanlık görev devreder mi? Şimdi biz bürokrasiden bahsediyoruz.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Ama şimdi su ürünleri mühendisleri bu kadar eğitim alırken ufacık... Bilmiyorum ne kadar eğitim aldıracaksınız fahri su görevlilerine? On beş gün mü, bir ay mı? Bu yeterli olacak mı?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ya, oraya takılmayın. Sayın Vekilim, su ürünleri mühendislerine takılmayın. İşin Genel Kurul tarafı var, takılmayın oraya.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Neyse, tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Okan Hocam, bir şey söyleyeyim sadece, bilginize sunmak isterim. Sahil güvenlik komutanımızdan aldığım bilgi, bunlar resmî. Tabii bu cezalarla alakalı itirazınız olmadığını görüyoruz zaten, sorun yok fakat bunların yaptırımları şu anda sahada yok yani kabahatler dedik ya 2005'te, orada tanımlanmış olmasından dolayı sahada bir cezası yok. 56 defa sahil güvenlik, o kadar emek veriyor... Bu ekipleri yakalamak çok da zormuş anlattıkları kadarıyla, bunlar da çok ehilleşmişler bu kaçakçılıkta, sahil güvenliğin 56 defa bir adamı yakaladığı ama adamın ısrarla devam ettiği vakalar var, 45 defa, 25 defa falan. Dolayısıyla bu Kabahatler Kanunu'na uygun hâle getirilmesi ve adam yakalandığında tabiri caizse eskisi gibi bundan yırtamayacağını biliyor olması bile olayları yüzde 80 çözecek. Ayrıca, gemisini alıyorsunuz, daha ötesi var mı? Hatta şunu ben bekliyordum burada Komisyon üyelerinden; “Ya, bu kadar da olmaz ki canım yani gemisi de alınır mı? Gidiyorsunuz, örneğin bir kafeyi denetliyorsunuz, birtakım hijyen kurallarına uymuyor falan filan, kafeyi niye almıyorsunuz?” falan diyebilir diye düşündüm ama burada bugüne kadar kaçakçıların da birikmiş birtakım teamülleri var. Bunun öncelikle psikolojik olarak kırılması lazım. Zaten ben inanıyorum ki bu işe ısrarla devam eden 50 tane, 100 tane grubu ortadan kaldırdığınız zaman normal düzenine girecektir. Hem sahil güvenliğin hem diğer kolluk kuvvetlerinin hem de sizin haklı olarak korktuğunuz biraz, hepimizin de, yeni bir deneme bu, nasıl ortaya çıkacağını da çok bilmiyoruz, bu fahri su ürünleri görevlilerinin de alanını daraltmış olacak zaten. Kimseye o kadar ağır yük kalmayacağını düşünüyorum.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Değerli Başkanım, burada el konulan araçların satışıyla ya da bir kuruma bağışıyla alakalı maddeler var. Burada Anayasa'ya bunun uyumlu olup olmadığının da tartışılması gerekir diye düşünüyorum. Şimdi, bir suç işlersiniz ama kişinin mülkiyet hakkı vardır, bu mülkiyeti siz bir kuruma bağışlayıp ya da satışıyla alakalı bir tasarrufta bulunamazsınız diye düşünüyorum. Yani Anayasa'ya uyumlu olması da çok önemli, bu bakımdan bir dikkat çekmek istedim.

Diğer bir konu: Şimdi, burada hep konu geliyor fahri görevlilere, ben farklı noktadan bakacağım olaya. Niye fahri görevli burada işin içinde olmasın istiyoruz? Kabahatler ve suçların ortadan kaldırılması ya da engellenmesiyle alakalı. Şimdi, burada siz fahri görevlilere eğer hatalı rapor tuttuysa 10 bin lira gibi bir cezayı öngörüyorsunuz, e ama amaç kabahatleri ve suçları ortadan kaldırmaksa burada belirtilen kişilere yakalanan ve satışı gerçekleşen ürünlerle istihsal vasıtalarında bir pay vererseniz, zannederim, benim fikrim ve... Yani burada üzüm yemek istiyoruz. Yani biz de istiyoruz ki hatalı, kabahatli işler yapan, suç işleyen birileri tespit edilsin, ona gerekli cezalar verilsin. Zaten bugüne kadar bunlar gerektiği gibi uygulanmadığından dolayı, su ürünlerinden dolayı sıkıntı çekiyor ülkemiz. Burada eğer siz bu fahri görevlendirdiğiniz kişilere cezai müeyyide koyabiliyorsanız onlara burada bu işlerin daha olumlu sonuç doğurması için ödül de koymalısınız. Dolayısıyla bunu belirtmek istiyorum.

Bir de 1380 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, “Akarsular üzerinde kurulmuş ve kurulacak olan baraj ve regülatör gibi tesislerde su ürünlerinin geçmesine mahsus balık geçidi veya asansörlerin yapılması ve bunların devamlı olarak işler durumda bulundurulması mecburidir.” diyoruz. Şimdi, 22'nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan bu hususla ilgili kontrolü yapan kurumca aykırılığın giderilmesi için su yapısının niteliği dikkate alınarak on sekiz ayı geçmemeli.

Şimdi, burada bunu niye koyuyoruz? Balıkların geçişiyle alakalı. Yani o popülasyonun azalmaması, üremesine engel olmaması adına bunu yapıyoruz. O zaman balıkların yılda 1 defa geçiş yaptığı bir durumu yaşıyoruz fiili olarak. Siz buraya on sekiz ay dersiniz o zaman biz bir buçuk seneye çıkartmış olacağız ki yani bu süre bence uzun. Yani on iki ay, yani senede 1 defa geçiyorsa oradaki ürünler balık, onu on iki ayla sınırlamalısınız ki aynı döneme denk geldiği için daha caydırıcı olur diye düşünüyorum. Burada on sekiz ayı on iki aya indirsek daha mantıklı olur diye düşünüyorum. Oraya bu maddeyi koyan arkadaşların gerekçesi nedir, bunu bilmiyorum ama mantıklı olan, doğru olan, eğer biz bu balıkların geçişiyle ilgili yaşanan sıcak sıkıntıyı ortadan kaldıracaksak bunun yılda bir geçtiğini düşünüp on iki ayla sınırlandırmamız gerekir diye düşünüyorum. Buradan hareketle yine verilecek cezalarla alakalı bu süre zarfında aykırılığın giderilmemesi hâlinde 100 bin Türk lirasından 250 bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Müteakip kontrollerde de aynı yöntem uygulanır ve aykırılığın giderilmediğinin tespiti hâlinde bir önce uygulanan idari para cezası 2 katı olarak uygulanır. Balık geçidi veya diğer göç yapıları ya da tanklarla taşıma sistemi bulunduğu hâlde bunları çalışır vaziyette tutmayanlara, taşıma yapmayanlara ve Tarım ve Orman Bakanlığınca öngörülen tedbirleri yerine getirmeyenlere 50 bin Türk lirası idari para cezası verilir.

Bence arkadaşlar, bakın, bu, daha önceki kontrollerde istediğimiz ölçüde yatırımın yapılmadığı noktada 250 bin liraya kadar 2 misline çıkaracak cezayı uyguluyoruz. O zaman bunun çalıştırılmadığını tespit ettiğimiz anda da ona yakın ceza uygulamalıyız ki burada amacımıza ulaşalım. Bugün işte az önce Ergene Nehri'nden, farklı yerlerden bahsedildi. Sanayicilerin, hepimiz biliyoruz ki... Tabii istisnai olanlar vardır. Maalesef siz cezai müeyyideyi tam anlamıyla uygulamadığınız için düşük cezalara razı olabiliyorlar. Bu alanda bu durumu herkes tespit edebiliyor. Dolayısıyla bence bu 50 bin liranın yerine tesisi yapmış ama işletmeyenlere aynı tesisi yapmamış olanların miktarı kadar ceza kesilmesi bu işte daha faydalı olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Burada bir şeyi hatırlatayım. Yeni yapılacak tesislerde, Cengiz Bey, buna müsaade edilmiyor zaten yani bu balık geçidi yapılacak, tekniğine uygun, bilim adamlarının görüşüyle ama hâlihazırda yapılmış olan eski yapılar var. Dolayısıyla onları yeniden yaptıрма, yeniden sizin istediğinize göre yaptıрма şansı olmadığına göre mevcut olanını çalıştıracak. Cezalar daha çok onlarla alakalı.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Hocam, çalıştırmıyorsa 50 bin lira diyor.

BAŞKAN – Miktarı az buluyorsunuz, anladım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Ben az buluyorum miktarı yani burada amacımız sonuç almaksa cezayı artırmalıyız ki orada işletmeci bu 50 bin lirayı göze alıp yine çalıştırmama yoluna gidebilir. Yani mantıklı olmak lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Anladım, teşekkür ederim.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Dolayısıyla bu anlamda katkı yapmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ BAŞKANI RAMAZAN ÖZKAYA - Öncelikle bizim Anayasa'mız olan Su Ürünleri Yasası'nın çıkması için bu saate kadar burada çalışan, burada emek veren bütün vekillerimize canıgönülden teşekkür ediyorum tüm balıkçılar adına. Gerçekten özlediğimiz bir yasa çıkmak üzere. En son 36'ncı maddeye çok önem veriyorduk. İnanın, bir

tane örnek vereceğim. Deniz patlıcanı, biliyorsunuz denizleri temizleyen fakat engelleyemediğimiz bir avcılık. Neden engelleyemedik? Günde bir dalgıç 150 kilo yakalıyor, 65 lira kilosu. İnanın, 7 bin lira ile 10 bin lira arasında balık yakalıyor, ceza 780 lira. Adam ceza yiyor, hatta hatta biraz da dalga geçer gibi diyor ki: “Ya biraz daha fazla ver ama akşam eğlenirsiniz.” Bu yasalar bunu engelliyor. En önemlisi de sayın vekilimin anlattığı, eskiden gırgır yasaklarında ceza aldığı anda ruhsatı av sezonu kapandığında il müdürlüğüne veriyorsun hiçbir cazibesi olmuyordu ve balıkçı avlamaya devam ediyordu. Şimdiki yasada hemen aynı, en büyük ceza olan balığın tam avlandığı zaman 25 tane gemiciye aylık veren bir teknenin bir ay bağlanması verilebilecek en büyük ceza çünkü gemici de kalmayacaktır.

Onun için, gerçekten bu kanunun çok çok iyi hazırlandığını... Eksiği var mı? Vardır muhakkak ama bu hele hele bizim sürdürülebilirliğimize katkı sağlayacağına, stokların eski hâline yeniden dönmek mümkün değil ama ağır ağır döneceğine, balık boylarında göreceksiniz çok kısa sürede büyümeler olacağına, kaybolmuş uskumruyu, kolyozu tekrar denizlerde göreceğimize inanıyorum.

Çok duygulandım, tekrar hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Her şey sizin için.

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Klasik iktidar modeli para cezasıyla ödüllendirme çünkü bugüne kadar para cezalarıyla Türkiye’de var olan suçların hiçbirinin önlenmediğini görmedik. Önemli olan bu suçu ortadan kaldıracak koşulları sağlayabilmek. Mesela, 36’ncı madde şunu diyor: “Bu kanundaki ve bu kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerdeki yasak, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere verecek cezalar aşağıda gösterilmiştir. A) 3’üncü maddenin birinci fıkrasına göre ruhsat tezkeresi almadan ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapan kişilere bin Türk lirasından 5 bin Türk lirasına kadar, gemiler ve diğer su vasıtaları için sahip ve donatılarına veya donatanlarına 5 bin Türk lirasından 50 bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.” Şimdi, bu bin lira ile 5 bin ve 5 bin lira ile 50 binin kriteri ne? Kime keseceksiniz? Yani ruhsatsızım ben, küçük iş yapıyorum, benim neyime bakarak bana 5 bin lira ve bin lira ceza verecek? Rengime mi, nere doğumlu olduğuma mı, hangi siyasi partiye tuttuğuma mı, bu mülakatta sorulan sorular gibi, nedir ölçü? Bana birileri bu ölçüyü söyler mi?

BAŞKAN – İsmail Bey, buyurun cevap için.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle: Buradaki rakamlardan çok, biraz önce de söylediğim gibi, bir düzeltme yapayım; para cezasıyla işi düzeltme yoluna gitmiyoruz. Burada en önemli olan husus, bakın, ruhsat tezkeresi veya izin almadan avlanılan su ürünlerine el koyuyoruz, bunlar kamuya geçiriliyor. Bu yani bir ticari gırgırdan bahsederseniz çok ciddi bir değerden bahsediyoruz.

İkincisi: Aynı şekilde ruhsatsız olan teknelerde... Yani para cezası size az geldi herhâlde, ben öyle anladım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, hayır, niyet okumayın, öyle bir şey yok, ben para cezasının tümüne karşıyım. Madem malına el koyuyorsun para cezası ne? Al tekneyi bitsin iş. Para cezası sürecinin suçu tekrar işleme olanağını artıracaklarını söylüyorum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şimdi, suç işleyen, gemi, donatan, orada çalışanlar, bunların hepsi bu işe katıldığı için adam orada çalışan, dolayısıyla onun gemisini filan alıp, istihsal vasıtasını alıp ıslah edemeyiz, ona para cezası kesiyoruz. Ama geminin sahibine ve bu işi işleyen ruhsatına el koyarak, zaten biraz önce de bahsetti Sayın Başkan, o da çok önemli bir değeri elinden alıyoruz, ruhsatına bir ay el konulması. Aynı şekilde istihsal vasıtaları var, bakın. Ruhsat tezkeresi almadan diğer av vasıtasıyla avcılık yapılması hâlinde istihsal vasıtalarına el koyuyoruz. Bunlar da

çok kıymetli bir şey. Dolayısıyla para cezasıyla çözmeye çalışmıyoruz. İş asıl bitirecek olanlar ruhsata el koyma ruhsatlılarda, ruhsatsızlarda da tekneye el koyma. İstihsal vasıtalarıyla beraber yani aslında istihsal vasıtaları hem tekneyi yani gemiyi hem diğer araçları kapsıyor. İstihsal vasıtalarına el koymayı yaptık mı zaten inşallah bunların hepsini en yaptırımı fazla olan şey olarak bunu görüyoruz, bununla engelleyeceğiz. Yoksa para cezalarıyla değil. Ama para cezaları da bu teknenin içerisindeki bulunan tekne sahibi olmayan kişilerin caydırıcılığı anlamında önemli.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Anladım ama genel uygulama açısından baktığımızda mesela Çek Kanunu var. Çek Kanunu’nda şöyle bir şey yaptılar. Çek hırsızlık. Geliyor bizim tarladan ürünü veriyoruz, bize bir sahte çek veriyor gidiyor, dava açıyoruz “Sakin ha, tutuklama yok.” Niye? “Çalışsın para ödesin.” Şimdi de adama 50 bin lira ceza keseceksin, makinesini de alacaksın.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ruhsatsızlara böyle yapıyoruz. Kaçakta yani şebeke denilenleri böyle cezalandırıyoruz.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bir de soruyorum, 5 bin lira ile 50 bin lira arasındaki kriteri nasıl belirliyorsunuz? Yani neye göre? Bana tarif edin yani deyin ki: “Aynı suçu sen işlersen, ben işlersem 50 bin, sevgili arkadaş işlerse 10 bin.” Neye göre yani? Nedir?

BAŞKAN – Dursun Bey, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ DURSUN KELKİT – Haklısınız, makas çok açık ama bu sadece orada, sahada görev yapan denetçinin takdirine bırakılmış bir durum değil. Ben size Kabahatler Kanunu’nun 17’ye (2)’nci maddesini okuyayım izin vererseniz: “(2) İdarî para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, idarî para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulur.” Bu kriterleri nasıl belirleyeceğiz? Bir yönetmelik çıkarma yetkimiz var o cezaların altında, 36’ncı maddede. Burada avlanan balığın cinsinden, avlanan teknenin boyutuna, iştirak eden personelin profesyonel olup olmamasına, derinliğine ya da farklı istihsal vasıtalarının işte o balık türüne verdiği zarara kadar çok teknik kriterler var ve biz orada şeyin elini bağlayacağız çok takdir yetkisi bırakmadan, denetim yapan ya da o cezayı kesen personelin işte takdir ya da keyfî anlamda işte 5 bin lira yerine 80 bin lira kesmesi filan gibi bir durum asla söz konusu olmayacak. Biz makası geniş tutuyoruz çünkü fiilin de, failin çeşidi çok yani şey olarak değişik kriterlerimiz var ve o anlamda bir boşluk olmayacak kesinlikle.

BAŞKAN – 5 metrelik bir gemi de var, 30-40 metrelik olan da var. Belki onlar asıl kriter olacak.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Önerim şudur: Para cezasının sabitlenmesi ama yakalanan mal ve miktar üzerinden de, madem zaten o cezayı uyguluyorsunuz çünkü siz ne dersiniz deyin buna inanasım gelmez nasıl bir ülkede yaşıyoruz? 30 polis bir çocuğu dövüyor, çocuğun kafası yerde, betonda, ters kelepçeli, tekme tokat polis dövüyor, nedense polisin ayağı kırılıyor, yüzüstü yere yatmış, ters kelepçeyle kelepçelenmiş 30 kişi tarafından dövülen adam polisin ayağını kırıyor. İki aydır çocuk içeride, hâlâ iddianamesi hazır değil.

Şimdi, bana öyle bir şey söyleyin ki ben inanayım. İnanmıyorum, olmaz. Bu 5 bin ile 50 bin, bin liraya 5 bin su götürür, siz ne dersiniz deyin. Yani konuşması, niyeti, davranışı, oradaki itiraz biçimi yani oraya onu yazanın o anki psikolojik durumu, evden oraya gelene kadar eşiyle olan sorunları, borçları var mı yok mu, bu kadar açık makas doğru değil arkadaşlar, karşılığı yok.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ DURSUN KELKİT – Kırmızı ışıktaki geçti...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam, güzel.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ DURSUN KELKİT – Ama burada fiilin çeşitliliği söz konusu. Yani iştirak edilen malzemelerle, araçlarla ya da işte avlanan balığın cinsiyle, kalitesiyle, ürünün neslinin tükenip yok olmasıyla ilgili birçok kriter var ve bu maksadın genişliği gerçekten o şeyle ilgili yani çok farklı durumların ortaya çıkmasıyla ilgili.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bize gelen bilgi şuydu: Cezayı tarım ilden birileri denk getirmiş ya da o tür ya da o görevlilerden biri kesmişse az, sahil güvenlik kesmişse çok. O yüzden...

BAŞKAN – Komutanım arkanızda, bakın.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Arkadaşlar, balıkçıların söylediğini söylüyorum, ben balıkçı değilim, kendim de yaşamadım, duyduğumu söylüyorum, bir durum tespiti yapmaya çalışıyoruz. Çünkü bununla ilgili, bu rakamlar arasındaki farklılıkla ilgili bize onlarca itiraz geldi. Yani mesela skala tercihi yerine tek ceza olmalı diyen birçok insan var. Yani bunların bir kısmı bilim insanı, bir kısmı pratik olarak bu işin içinde olan insanlar. Biz de onların sesine ses olmaya çalışıyoruz. Sonuç olarak en doğru şeyi yapmaya çalışan –aslında en doğru şey değil de- birileri ısrarla, biz zaten bu işi yapıyor, biz de söylüyoruz işte.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bu madde üzerindeki konuşmaları da tamamladık.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamamlamadık, daha yeni başladık.

Şimdi, bir de şu var: İlk kez ruhsat alan arkadaşlar kimse ruhsatı alıp hemen hiçbir sertifika, hiçbir eğitim... Elbette bilgisi olanlar vardır ama diyelim ki ben hiç anlamam bu işten ama merak sardım, gidiyorum, bir sertifika alıyorum, elbette onun bir bedel karşılığı var, yarın da balığa çıkıyorum. Bu doğru bir şey midir? Yani ilk ruhsat alanlarla ilgili herhangi bir sertifika, bir eğitim, bir bilgi yok mudur? Yani bu önemli çünkü parayı basan teknesi de varsa gidecek, yıllara göre, kendine göre bir alan belirleyip ruhsat alacak, bu da önemli.

BAŞKAN – Öyle değil, ruhsatın da kriterleri var.

Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şöyle: 3'üncü maddede ruhsat kriterleri ve bu işlerle ilgili yönetmelikte zaten yetkiyi Bakanlığa veriyoruz. Bir önceki yani sizin de söylediğiniz hususlar içerisinde belli kotaların konulması, bunların hepsini detaylıca konuştuk, bunlar da bizim istediğimiz şeylerdi ayrıca biraz önce gene söylendiği gibi. Mesela trol yapacaksanız bu sene trol yapmanız gibi bu işlerin hepsi tabii konuşuldu, bunlar doğru olanları. Sizin dediğiniz hususta gene yönetmelikte düzenlenebilecek yetki verilmiş durumda.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 1'inci maddenin (3)'üncü fıkrasında, doğru.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Yani bu verilmiş durumda. Biraz önceki para cezasındaki takdir yetkisiyle ilgili açıkçası ben bir siyasi olarak bu yetkiyi o işle uğraşan kişilerin takdir etmesine vermemizin doğru olduğunu, o takdir yetkisini onlara vermemizin doğru olduğunu düşünüyorum çünkü bir, ruhsatsız kişilerle muhatap oluyorlar; iki, kanuna aykırı işlerle uğraşanlarla muhatap oluyorlar ve burada aslında çok net kriterler var. Mesela küçük bir tekne tek seferde 300 kilo balık tutma kapasitesine sahipken büyük bir tekne 30 ton tutabiliyor, dolayısıyla gemideki balıkların cinsi bile bence cezayı etkileyecek durumda ama biz bunu tek tek yazabilecek durumda değiliz. Mesela avlanması yasak, soyu tükenmekte olan bir balık cinsi veya su ürünü cinsi yakaladınız güvertede, dolayısıyla buna vereceğiniz cezayla 10-15 metre bir teknede gördüğünüz 300 kilo balığa vereceğiniz ceza birbiriyle eşit olmalı. Bu cezaların eşitliği ilkesine de bence uygun değil, farklı ağırlıkta suçlar

işledikleri için para cezasının ona göre değişmesi de uygun ve bunun takdirini de biz burada tek tek sıralamayacağımız için kanunla yönetmelikle sınırlamak üzere yetkiyi Bakanlığa veriyoruz ve sahadaki uygulayıcılara da bir nebze de olsa bir takdir yetkisini vermek... Biraz önce söylediğiniz hususlarda dahi bir kişi bu işlerle ilgili pişmandır, bunu gösterir, bunun alacağı para cezası ile –ben bir hukukçu olarak konuşuyorum, cezalarda da böyle- çok kabadayıvari bir şekilde “Ne kural tanırım ne kaide tanırım.” diyenin alacağı para cezası aynı olmamalı. Yani devleti temsil eden organlara, oradaki kişilere meydan okuyan, onlara şiddet uygulayanın –bunlar sahada karşılaşılan hususlar- alacağı para cezası bence eşit olmamalı. Dolayısıyla o takdir yetkisini de idareye bırakıyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “İçsular, Karadeniz, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında, gemilerdeki faaliyetlerin yürütülmesinde gerekli olan aydınlatma hariç, avlanma amaçlı ışık kullanan gemiler için sahip veya donatanlarına ellibin Türk Lirası idari para cezası verilir, istihsal edilen su ürünlerine ve gemi hariç, av gemisine bağlı olup olmadığına bakılmaksızın avcılık amacıyla ışık sağlayan her türlü su vasıtalarına ve edevatına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir. Kabahatin işlenmesinde kullanılan gemiler ile gerçek veya tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri; kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması halinde iptal edilir ve gemi hariç istihsal vasıtalarına el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.” Neden burada gemiyi almayı düşünmüyoruz? Hafif mi suç işliyorlar? Yani bir başka cezada gemiyi alıyoruz, övünerek söylüyoruz, çok iyi bir ceza yöntemi olarak söylüyoruz da buradaki farklılık ne ışıkla avlanmada?

BAŞKAN – İsmail Bey...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle: Bu ışıkla avlanma yapanların çoğu –şu an fiiliyatı konuşalım- gırgır tekneleri ve bunların çoğu da ruhsatlı tekneler sahada karşılaştığımız. Zaten ruhsatsızsa hiçbir şey bakmamıza gerek yok, hiçbir şey sormuyoruz. Ruhsatsızsa direkt zaten tekneye istihsal vasıtalarıyla beraber el koyuyoruz. Ruhsatlı ve ışıkla avlanıyorsa... Ki ışıkla avlanmak aslında şöyle: Türlerle, deniz canlılarına, su ürünlerine çok ciddi zararlar veren bir sistem olduğu için ruhsatlı olmalarından dolayı teknelerine el koymuyoruz ama bir, ışık sağlayan vasıtaları, bunların teçhizatı çok pahalı yani araştırdığımız kadarıyla zaten –balıkçıların söylediği- ışık gemisi... Işık gemilerinin de şöyle detayları var: Işık gemilerinin bir kısmı da aslında balıkçıların değil, bu da bir sektör hâline gelmiş ve buna ışık verip geceliğine para alan bir sistem var. Dolayısıyla onların elinden alınması da ayrıca bir maddi külfet ve gene buradaki ruhsatlara el konulması ayrıca önemli. Tabii, su ürünlerine de el koyuyorsunuz, dolayısıyla bu zaten ciddi yaptırım getiriyor ama gerçekten uygulanması gereken bir husus, özellikle Marmara’da yapılan bir şey ve fiilen uygulanmasında da özellikle su sıcaklıkları uygun olmadığında hamsi sürü olarak bir araya gelmediği için gece ışık marifetiyle onları bir araya toplamak ve onu yakalamak için kullanılan bir şey ama tabii, bunu yaptığınızda gırgır ağları içerisinde bu balıkların büyüklüklerini, hangi balığı yakalayacağınızı ve verdiğiniz zararı çok da tespit etmeniz mümkün değil. Dolayısıyla yapılan işlemin doğaya verdiği zararla orantılı bir ceza olduğunu düşünüyoruz. Gemi dediğim gibi çoğunlukla ruhsatlı olduğu için ruhsatlı gemileri almıyoruz ama zaten ruhsatsızsa ona da el koyuyoruz. Üçüncü defadan sonra da tamamen ruhsatın iptali söz konusu, bir ay, üç ay ve ruhsatın tamamen iptali söz konusu. Ruhsatın iptalini ruhsatlı balıkçıların birçoğu göze almaz, hatta balık sezonu içerisinde bir ay el koymayı bile göze almayacaktır iyi bir uygulamayla, iyi bir denetimle.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Orhan Bey, sizin söylediğiniz kısım var yani burada ışıkçı gemilere direkt el konuluyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Işık ne olursa olsun yasak.

BAŞKAN – Yasak. Eğer bu ışığı –ayrı bir kısmı daha var- ışık gemileriyle değil de av gemisine, kendi altına bir şekilde yerleştiriyorsa o zaman bunun da cezası ayrı. Bunun da bütün ekipmanlarına ayrıca el konuluyor, ruhsatlıysa yine bu belli bir süre menediliyor, tekrarında gene onun da gemisine el konuluyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yine bu 11’inci maddeyle ilgili aykırılık iki yıl içinde 3 defa tekrar edildiğinde gemi ve gerçek kişilerin ruhsat tezkereleri iptal ediliyor, doğru mudur?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Evet.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Burada gemi ruhsat tezkeresi iptal edildiğinde gemi bir daha ruhsat alamıyor, doğru mudur?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Evet.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ama gerçek kişi ruhsatı iptal edilse dahi düzenlemeye göre ertesi gün istediği yerden yeniden ruhsat alabiliyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Gerçek kişiler kendi ruhsatıyla çıktığı için zaten gemisini kaybediyor.

BAŞKAN – Çıkabileceği bir yer yok.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şöyle: İptal edilen gemi zaten bir daha ruhsat alamayacağı için kaçak durumunda, gemisini satmak durumunda kalacak büyük ihtimalle ya da ruhsatsız şekilde çıkıyorsa, o riski alıyorsa zaten gemisini kaybediyor.

BAŞKAN – Gemi ortada yok ki ikinci bir defa ceza alsın ama şahıs ortada, gemi gidiyor zaten.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Zaten sorun orada, diyor ki: “Bu şahıs gider başka bir yerden bir tezkere alıp yeniden...”

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ruhsatlı bir tekneyi satın alabilir bu şahıs. Ruhsat tekneye veriliyor, başka bir tekneye alabilir, bu söylediğimiz ölçülere göre de çok ciddi paralardan bahsediyoruz ama en kapsayıcısını yapmak için, en caydırıcısını yapmak için uğraştık. Biz kanun yapıcı olarak, Meclis olarak bunun doğru olduğunu düşünüyoruz. Tabii, uygulamada Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Bakanlık, sahil güvenlik, deniz polisi gibi bunların denetiminin...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bunun tezkeresi daha uzun süreli iptal edilse olmaz mı?

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Tezkere iptal ediliyor da zaten de Başkanım ama buradaki kişinin ayrı bir tezkere alamaması lazım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İşte, onu söylüyorum yani.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Kendi gemileriyle alamıyorlar. Geminin ruhsatı olmadıktan sonra kendisinin öyle bir ruhsatı, öyle bir şeyi yok.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, bakın, ruhsatı tekneye özel ama kişiler alıyor sonuçta. Bu kaçakçılığı yapan kişinin tekrar, ertesi gün o ruhsatı satın almamasından bahsediyor...

HASAN KALYONCU (İzmir) – Hırsızlık yapanı sürekli cezalandıralım...

BAŞKAN – Şimdi, hukukçu değilim ama arkadaşlar, hukukta her suçun ayrı bir cezası var. Şimdi, orada gemiye verilen ceza ağır bir ceza ama şöyle: Yani bu neye benziyor, biliyor musunuz: Bir adam üç yıl hapis alabileceği bir suç işliyor. “Ya, bunu bir daha çıkarmayalım, bu bir daha suç işleyebilir.” gibi bir mantığa geliyor. Onu ikinci defa yapıyorsa aynı şekilde yine cezalandırılacak. Nasıl engel olabilirsiniz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Altı ay veya bir yıl tezkere alamaz, o anlamda...

HASAN KALYONCU (İzmir) – O zaman adam cinayet işledi, sürekli katil.

BAŞKAN – Ona uymuyor yani.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Gemiği yok ediyoruz, bitti ama kişinin ruhsat alma hakkı yeniden... Onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Kişi yeni bir gemiği daha göze alır mı?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu süreyi biraz daha uzatabilmek ya da bir caydırıcılık olması açısından söylüyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Suç işleyen cezasını ödüyor.

BAŞKAN – Gemiyle onu cezalandırıyoruz. Geminin canı acımaz, kişinin acır. Ama Orhan Bey’in söylediği de şöyle, haklı gibi de bir tarafı da var İsmail Bey.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Ruhsat tezkeresinin resmine burada bakıyorum da ben biraz karıştırdığım için şimdi onun şeyini göstereyim.

BAŞKAN – Bu kişi aynı zamanda hani şöyle: Bu kişi hiç olmazsa bir müddet gemi de almasın, çalışmasın falan.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Şimdi benim gemi gitti, yanlış yaptım gemi gitti, Barış’ın bir tane gemisi var, gidiyorum Barış’a, “Barış şu gemiyle denize çıkacağı.” diyorum, engel mi?

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Şunu arıyordum, bunu göstereyim.

Şöyle: Bir gerçek kişiler ruhsat tezkeresi var aşağıda bir de gemiler için. Biz gemiler için olanı iptal ediyoruz ama bu adam bu cezadan sonra “Ben ıslah oldum ama balıkçılığa devam edeceğim.” derse bu kişinin o anlamda cezalandırılmasını öngörmüyoruz ama “Ben ıslah olmadım, devam ediyorum.” derse gene ilgili kurumlar bunu yakalayacak, o teknesini de elinden alacak. Ama bu bahsettiğimiz şeyler leblebi çekirdek parası değil yani ciddi bir gırgır...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ya, bunun bir önemi yok. Bakın, bu bir temenni: Adamın çok parası vardır ama adam da hastadır, bu işi yapacaktır yani.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Biz de devletiz, her seferinde teknesini de alırsız, adama da ceza veririz yani biz de devletiz, adamdan...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben açığı söylüyorum, ben...

ZAFER IŞIK (Bursa) – Siz meslekten menden bahsediyorsunuz değil mi?

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Menden bahsetmiyorum, bir yıl mı, altı ay mı, bir sene mi, bir buçuk sene mi; gelen öneri öyle. Yani iki yıl bireysel kişi tezkeresi de iptal edilsin iki yıl ya da bir yıl. Yani yaptırımını söylüyorum. Bana kalırsa hiç ceza verilmesin yani gene bu işten birileri, ağalar paşalar yararlanacak, olan yine garibana olacak yani bunun sonunda hep beraber göreceğiz bunu.

BAŞKAN – Orhan Bey, şöyle, avcılık aynı zamanda sezon işi ya, sezonda bir ay, üç ay çok önemli, o yılı kaçırmış oluyorsunuz. Burada cezayı alan hem gemi hem kişiye ceza veriliyor ve birinci yakalandığı durumda kişiye de gemiye de bir ay men, ikinci defa yakalandığı zaman kişiye de gemiye de üç ay men var. Yani dediğiniz bir şekilde karşılanıyor. Kişi de üç aylık o sezon tabiri caizse denize çıkamıyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Gerçek ve tüzel kişilerin ruhsat tezkeresi, kanundan okuyayım isterseniz, sizin dediğinizi de karşılıyor. Şöyle Sayın Başkanım, kanundan okuyayım sizin dediğinizi teyiden: “Gerçek ve tüzel kişilerin ruhsat tezkereleri kabahatin ilk defa işlenmesi halinde bir ay, ikinci defa işlenmesi halinde üç ay süre ile geri alınır, tekrarlanması hâlinde iptal edilir.” İkisini de iptal ediyoruz, ikisi de iptal oluyor.

BAŞKAN – Öğrendik, doğruyu bulduk.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Bizde on yıldır tekne yok ama on yıldır her yıl 20 tane tekne...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ya, onlara benim diyecek bir şeyim yok. Ben hani bir şey yapıyor ya burada...

BAŞKAN – Tamam, doğruyu bulduk.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – ...şeylerini bulmaya çalışıyoruz. Hani yani ceza kesiyorsun, kime göre, neye göre? Kriteri yok. İşte gemiyi iptal ediyorsun ama adamın tezkeresi cebinde.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – O da iptal oluyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tamam, şimdi oldu. Öyle bir şey biz görmedik.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Hatta şöyle: Bakın, gemi sahibi ve donatan tabirini özellikle kullandık. Bu biraz önceki kiralama işlerinde olduğu gibi. Kiralık bir gemiyle dahi bu iş yapılırsa kesilen cezaların geminin sahibine de tesir etmesi, dolayısıyla gemi sahipleri hiç bakmadan kaçağa gemi kiralamasınlar, bunu göze alarak gemi kiralamasınlar diye bu düzenlemeyi de yaptık yani hem donatanlar, kullananlar hem de gemi sahipleri bu cezalardan sorumlu.

BAŞKAN – Anlaşıldı İsmail Bey, teşekkür ederim.

İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İsmail Bey’e yine soracağım ben.

Daha önceki maddenin bir tanesinde değişiklik yaptık, hep beraber birlikte olduk ilk defa ama balık geçidi veya diğer göç yapılan ya da tanklarla taşıma sistemi bulunduğu hâlde bunu çalışır vaziyette tutmayanlara... Asansörü oraya koyduk, o zaman bunu değiştirmemiz lazım.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Değiştiriyoruz, önergesi var onun.

BAŞKAN – Değiştireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Efendim, 11’inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesiyle değiştirilen 1380 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesinin birinci fıkrasına mevcut (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (b) bendinin ve mevcut (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini, diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini, mevcut (h) bendinin ikinci paragrafında yer alan “ya da tanklarla taşıma sistemi” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını ve dördüncü fıkrasında yer alan “(d) bendi ve (h)” ibaresinin “(b), (e) ve (f) bendi ile (j)” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Şanverdi

Hatay

“b) 4 üncü maddeye göre avcılık istihsal hakkını kiralayanlardan yönetmelikle belirlenen kurallara aykırı hareket eden; su ürünleri kooperatiflerinin veya birliklerin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarı idari para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.”

“f) 17 nci maddeye dayanılarak çıkarılan yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden; kooperatiflerin, kooperatif birliklerinin veya üretici birliklerinin başkan ve yönetim kurulu üyelerine ayrı ayrı ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar, gerçek veya tüzel kişilere ikibinbeşyüz Türk Lirasından yirmibeşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Aynı kabahatin tekrarı halinde idari para cezaları iki katı olarak uygulanır ve kira sözleşmeleri iptal edilir.”

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Her birine ayrı ayrı, kooperatif yöneticilerine...

BAŞKAN – Evet, caydırıcı olsun diye.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11’inci madde kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 1380 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 3- 36 ncı maddede yer alan idarî para cezaları mahallin en büyük mülkî amiri ile Sahil Güvenlik Komutanlığının yetki ve sorumluluk alanlarında Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından görevlendirilen personel tarafından uygulanır. Mülkî amirler idari para cezası verme yetkilerini 33 üncü maddede belirtilen görevlilere devredebilir.

Vali mülkiyetin kamuya geçirilmesi yetkisini ildeki mülki idare amirlerinden birine veya Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürüne devredebilir.

Cezaların verilme usulleri, makbuzların şekli, dağıtımı ve kontrolüne ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İdarî yaptırımlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen.

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

“Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından görevlendirilen personel tarafından uygulanır.” diyor ilgili madde. Hangi meslek unvanını taşıyan personel tarif edilmektedir, bunun açıkça ifade edilmesi gerekiyor. Burada kim bunu belirleyecek? Burada tarif edilmesi ve görevlendirilmesi gereken meslekler deniz ve iç su kaynaklarımızın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleriyle bunların korunma, kullanma koşullarıyla ilgili eğitim alan su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri ve su bilimleri mühendisleridir. Bahsi geçen meslek gruplarının bu kanun ve kanuna dayalı çıkarılacak olan tüzük ve yönetmeliklerde yetkilendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, jandarma bölgesinde yaşanan sorun ve sıkıntılar için de maddeye jandarma dâhil edilmelidir. Bu kapsamda, jandarma ve sahil güvenlik komutanlıklarında yukarıda yazılan meslek mensuplarının istihdam edilmesiyle ilgili olası denetimlerde yaşanacak eksik tespitlerin veya hukuki hataların da önüne geçilmesi sağlanacaktır, amacımız bunu içermektedir. Yani burada “Mülki amirler idari para cezası verme yetkilerini 33 üncü maddede belirtilen görevlilere devredebilir.” diyor. Kim bu görevliler? Burada, elbette, yine, su ürünleri mühendislerine, balıkçılık teknolojisi mühendislerine de bir görevlendirme gerektiği önerimiz var. Ayrıca da, Jandarmanın da galiba bu işlere bulaştığı yerler var.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Var, onlarda da zaten yetki var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yetkili mi?

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Yetkili.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ama hani hiç geçmediği için burada olmaları gerekir diye düşünüyoruz.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Onu da şöyle söyleyeyim ben müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER - Bizim subayımız, astsubayımız mezun olduktan sonra, Antalya’da bir okulumuz var -gidip görmenizi tavsiye ederim- orada bir sene boyunca sırf hukuki eğitim görüyorlar. Orada, Antalya’da su ürünleri mühendislerimiz var, uygulamalı eğitim yapıyorlar. Dolayısıyla buradan mezun olan arkadaşlar sınava tabi tutuluyor. Sınava tabi tutulduktan sonra, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu’na göre, balığın ayırımına kadar, av vasıtalarına kadar bütün ayırımı yaptıktan sonra, sınavı geçtikten sonra idari ve adli kolluk görevi alıyorlar. Şimdi, idari kolluk, işte, biraz önce Bakanlığın hukuk işlerinden sorumlu arkadaşın söylediği gibi, Kabahatler Kanunu’na göre yetkili. Bunlarda da bot komutanı ve komutan yardımcısı yani ikinci komutan ceza kesebiliyor ve bizim bölgemizde, gruplarımızda su ürünleri mühendislerimiz var, arkadaşlarımız da su ürünleri mühendisleri. Dolayısıyla en ufak bir şeyde biz danışıyoruz, gece gündüz, yirmi dört saat arkadaşlar onları destekliyor. Hem eğitim görmüş subaylarımız, astsubaylarımız gidip denetim yapıyorlar hem de bu işin uzmanı olan su ürünleri mühendisleri de onları destekliyorlar.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yani siz su ürünleri mezunlarına güveniyorsunuz?

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Evet, evet, arkadaşım zaten, oraya çalıştı, beraber çalıştılar Bakanlıkla beraber ve alıyoruz, devam ediyoruz. Hatta, Mersin Milletvekilimin ikide bir de gündeme getirdiği Akkuyu’da da bir sürü ceza kesiyoruz.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Demek ki siz hidrobiyologlara güvenmiyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, görev alıyorlar.

Teşekkür ederim.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Sağ olun.

BAŞKAN – 12’nci madde üzerinde bir adet önerge var, okutup işleme alıyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen Ek 3'üncü maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“36 ncı maddede yer alan idari para cezaları mahallin en büyük mülki amiri ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığının yetki ve sorumluluk alanlarına göre Sahil Güvenlik Komutanlığı ya da Jandarma tarafından görevlendirilen personelle birlikte hazır bulunacak Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi ile beraber uygulanır.

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Ayhan Barut

Bursa

Edirne

Adana

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Gerekçeyi okutmadık.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Burada denetimi yapacak personel tanımlanmalıdır. Irmak, nehir ve gölet avlanmalarında Jandarma bölgesi söz konusu olduğundan cezai uygulama ve denetim iş ve işlemlerine Jandarmada dâhil edilmelidir. Ayrıca su ürünleri avcılığıyla ilgili olarak denetim yapacak personelin bu konuda eğitim alması gerekmektedir. Bunun için Sahil Güvenlik Komutanlığı ya da Jandarma tarafından yapılacak denetimlerde mutlaka su bilimleri ve mühendisi, su ürünleri mühendisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisi olmalıdır.

BAŞKAN – Gerekçesini okuttuğumuz önergeyi...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu maddeye bir iki şey söylemek isterim.

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Tabii, bu saatte çok kıymetli, önemli. Bütün günün mücadelesinde çok haklı olarak bir ironi yaptığımız biraz önceki o göndermenin bir yenisini ilave edelim. Komutan burada, çevre mühendisleriyle, su ürünleri mühendisleriyle ve avukatlarla organize çalıştıklarını ve su ürünleri mühendislerinin bu konularda yetkin ve yeterli olduklarını, çok yararlandıklarını söylüyor.

BAŞKAN – Komutanı arkanıza aldınız.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İlgili Komisyona, siyasilere, Bakan Yardımcısına, Sayın Genel Müdüre somut bir şekilde beraber...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerini elde etmek, faaliyetlerini izlemek ve kural ihlallerini tespit etmek amacıyla her türlü teknik alet ve sistemlerden yararlanabilir, uzaktan algılama sistemleri kurabilir, kurdurabilir ve işletebilir, bu konularda ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir.

Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesi ve izlenmesi amacıyla gemilerde ve yetiştiricilik tesislerinde bulundurulması istenen sistem ve cihazların Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen özelliklere uygun ve işler durumda olması zorunludur. Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen sürede bu zorunluluklara uymayanların aykırılık giderilinceye kadar faaliyette bulunmasına izin verilmez.

Bulundurulması istenen sistem ve cihazların hangi balıkçı, gemileri ve yetiştiricilik tesisi tarafından kullanılacağına ve bu maddenin uygulanmasına ve istisnalara ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından avcılık ve yetiştiricilik yoluyla üretime ait verilerin elde edilmesinde kullanılacak olan her türlü teknik alet ve sistemlerin kullanılması, izlenmesi ve kural ihlallerini tespit etmek amacıyla su bilimleri ve su ürünleri mühendisleri, balıkçılık, teknoloji mühendisleri görevlendirilmelidir. Bunda da “Yetkileri yoktur.” diye bir şey çıkmaz herhâlde. Bu sayede elde edilecek veriler doğru değerlendirilecek, ülkemizin doğal zenginliklerinin doğru ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesiyle gelecek kuşaklara aktarılması sağlanmış olacaktır.

Getirilen değişiklik teklifinin genelinde cezaların artırılması ve tekrarlarında uygulanacak olan yaptırımların düzenlenmiş olması önemli fakat deniz ve iç sularımızdaki su ürünleri stoklarımızın yasa dışı avcılık gibi çeşitli etmenlerden kaynaklanan sebeplerle oldukça azaldığı bugünlerde av yasalarına uymadan elde edilen ürünlerin karaya çıkarılmadan denetlenmesi sayesinde bu balıklar öldürülmemiş olacaktır. Yani bir kaçak var, kaçak bir av var, buna eğer o anda yerinde müdahale edilmiyorsa, karaya çıktığı andan itibaren balık öleceği için artık orası bir kayıp anlamı taşımaktadır. Bu nedenle avcılıkta kullanılan deniz taşıtlarında gırgır, trol vesaire denetimler yapılmalıdır sürekli. Bu denetimlerde su bilimleri mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendislerinin Tarım ve Orman Bakanlığı adına yetkilendirilerek istihdam edilmesi kaçak ve kural dışı avcılığın önlenmesinde ve sürdürülebilir su ürünleri yönetimi açısından oldukça önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Değerli arkadaşlar, burada bir şey söylüyor aslında: Kota uygulamasının mutlaka ve mutlaka Türkiye balıkçılığına öyle veya böyle gelmesi gerekiyor. Biz eğer sahillerimizde, denizlerimizde, iç sularımızda, göllerimizde hangi balığın ne zaman, ne kadar, hangi ölçülerde -ölçü derken büyüklük olabilir, ağırlık olabilir, çeşitli ölçü birimleri vardır elbette- olduğunu bilmeden, bunları bilmeden sadece cezalar ve cezaların sonuçları üzerinde bir deniz yönetimi, su ürünleri yönetimi yaparsak bu kuralları, bu yasanın ya da bu kanunun bütün birimlerini, bütün dayatmalarını ya da bütün yaptırımlarını uygulamanın zor olduğunu düşünüyorum. Mutlaka sezon başlarken Karadeniz’de ne kadar hamsi avlanacağı bilinmeli, bunun bir adı olmalı ve diğerleri için de bunun geçerli olduğunu düşünüyoruz ve elbette denetimlerin sık, yerinde, kaçak yapılan balıkçılığın karaya çıkmadan, orada müdahale edilerek tekrar o balıkların denize kazandırılmasına dair bir düşüncemizi paylaşmak isteriz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kota ruhsatlarda her yıl yazılıyor, her geminin ne kadar avcılık yapacağıyla ilgili rakamlar belirleniyor, her gemiye -tabiri caizse- ne pay düşeceği belirleniyor ve bu kanunla her yıl...

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 3'üncü maddeyle o yetkiyi veriyoruz.

BAŞKAN – Veriyor, evet. Yani kota var, sınırsız değil. Yani çıkıp da öyle kafana göre, istediğin kadar avcılık yok. Yetiştiriciliklerde de bu zaten var.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yetiştiricilik biraz daha belki kontrol edilebilir ama bu ne kadar kontrol ediliyor, gerçekten bilmiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İlhami Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi yine döneceğim Sayıştay raporuna. 2018'deki aşılardan üretiminden son kullanma tarihine kadar izlemek amacıyla aşı takip sistemi yoktu, daha yeni zar zor kurdu Bakanlık sistemi, bir ay oldu olmadı, başladı aşı takip sistemi. Ben merak ediyorum, diyor ki bu maddede “Su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik verilerinin elde edilmesi ve izlenmesi amacıyla gemilerde ve yetiştiricilik tesislerinde bulundurulması istenen sistem ve cihazların Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen özelliklere uygun ve işler durumda olması zorunludur.” Siz inanıyor musunuz olacağına? Çünkü yıllardan beri yapılmayan aşı takip sisteminde yapamamışız, Sayıştay raporuna kadar girmiş ve en sonunda, daha yeni yapılmış ve geldiğimiz noktada da diyoruz ki böyle böyle, bunu yapacağız; ne kadar inanıyoruz bilmiyorum. Sayın Genel Müdüre sordum.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Teklif sahibi olarak bunun sorumluluğu da bize ait efendim, bunu teklif sahibi milletvekili olarak biz gördük, var şu an uygulanan, istiyorsanız açık size de göstereyim. Bunlarla ilgili, işler durumda tutulmasının yükümlülüğü araç sahiplerinde, bunlarla birlikte inşallah bu kural ihlallerinin elektronik olarak tespiti ve elektronik ortamda ceza kesilmesi de mümkün hâle gelecek. Dolayısıyla, soruyoruz ya “Nasıl bu işin kontrolünü yapacağız?” diye çünkü derinlikler belli, araçlar belli, hangi araçların hangi vasıtalarla hangi hareketleri yaparak avlanacakları belli olduğu için ekrana bakan birisi...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – O zaman, neden bir önceki maddede bu kadar cezai müeyyide uyguladık. Eğer takip edebiliyorsak her şeyi, o zaman biz işi çözmüşüz demektir.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Elhamdülillah çözdük, daha da çözeceğiz, iyi olacak. Şimdi size göstereyim şeyi, sistem çalışıyor yani.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Su sistemle ilgili teknik anlamda bazı sıkıntılar oluşmuş balıkçılarda. Bu BAGİS sistemi bozulduğu anda bir teknik servisin gelmesi bizim gibi illerde bazen bir ayı bulabiliyor çünkü bu ciddi anlamda zaman isteyen bir iş. Bununla ilgili bir tekne, BAGİS sistemi bozulduğu anda teknik servisin oraya gelmesiyle ilgili arada kalan kısımda balıkçılık yapamayacak ya da az önce öğrendim, bu sistemden bilgi verenlerin teknik servis gelene kadar balıkçılık yapması serbest bırakılacak diye bir bilgi aldım, doğru mudur bu? Bir de tabii, tam tersi, kötü niyetliler için de... Bu BAGİS sisteminin tam işleyememesi, teknik servisin geç gelmesi, bu arada balıkçının mağdur olması gibi bir durum söz konusu ama tam tersi, kötü niyetlilerin de bu sistemin bu arızasını bildiği için o BAGİS sistemini söküp icabında kaçak balıkçılık da yapması bizim oralarda oluyor maalesef.

BAŞKAN – İsmail Bey cevap versin, komutanım da bu konuda bilgi verecek.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Bizim araştırdığımız kadarıyla bunun sahada iki türlü yolu var. Bir, antenin üzerine kurşun bir kap geçirerek iletişimini kesiyorlar, yaklaştığında vesaire onu açıyorlar. Bununla ilgili zaten para cezası getirdik; bu, kötü niyetliler için. İyi niyetli olduğunda zaten şöyle: Herhâlde başka bir sistem daha vardı, AIS sistemi dolayısıyla birbirini teyit edecek iki sistem var. Dolayısıyla bunlar birbirlerini teyit edebilirler. İyi niyetlilerle ilgili zaten durumun tespiti mümkün, bozulmasının ama burada biz yine, onun bakımını ve işler durumda tutulması zorunluluğunu araç sahibine veriyoruz. Zorunludur ve bunun cezasını verdiğimiz için tekne sahibine, onun çalışır hâlde tutulması... Yani şöyle: Denize çıktınız, bozuldu, bununla ilgili bilgi vereceksiniz ama karada bozulursa bunu yapar hâlde denize çıkmanız zorunluluğu var. Bunun detayları var. Tabii ki ciddi, birkaç gün sürebilecek bir arızaysa, onun teknik tarafını bilmiyorum ben...

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Benim dediğim, Sinop'taki balıkçıların bana söylediği yani bu sistem bozulduğu zaman teknik servisin bunu gelip yapmasının -bir sıralama sistemi- bir-bir buçuk ayı bulduğu söyleniyor.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – İyi niyetliler için bunun bir alternatifi var ama çoğunlukla kötü niyet sahada görülüyor, bunu kapatıp yanlış yerlerde, girilmemesi gereken derinliklerde -vesaire vesaire- avcılık yapıldığını sahada tespit ettik biz konuştuğumuz kadarıyla. Dolayısıyla, onun için para cezası getirdik ve bakım zorunluluğunu da teknenin sahibine ve donatanına getirmiş olduk.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Komutanım da bir katkı yapacak.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Birincisi: BAGİS sistemini 12 metre ve üstündeki teknelere veriyoruz. İkincisi: Otomatik Tanıma Sistemi dediğimiz bir AIS sistemi var, bunu da Ulaştırma Bakanlığı çalıştırıyor, o da 15 metre ve üstü. Tekne Takip Modülü dediğimiz başka bir sistem var. Dolayısıyla, birini kapatsa birinden yakalıyoruz ve beyan ettiği takdirde avcılıkta bir sıkıntısı yok çünkü biz izini anbean görebiliyoruz. Şimdi sayın genel müdürüm burada, Yunanistan'la sıkıntı yaşadığımız bir durum vardı, bütün sistemlerini kapatan balıkçılarımız vardı, trolcüler, biz üçüncü bir sistemle onun net izini çıkarıp kendilerine gösterdik, Ramazan Bey de burada.

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Kaçarı göçeri yok yani.

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HAREKÂT BAŞKANI ALBAY SELAHATTİN ÖZER – Yok.

Yani yeter ki gelsin, beyanını versin, desin ki: “Benim cihazım bozuk.” Biz onu zaten bir şekilde takip ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14-1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Balıkçı gemilerinin büyüklük ve yaptıkları faaliyete göre, avladıkları su ürünlerini Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen karaya çıkış noktalarından boşaltması, avcılık veya yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünlerinin nakillerinde Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen belgelerin bulunması, bu belgelerin istenildiği şekilde gönderilmesi zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarla zorunluluktan muaf tutulacaklar ile istisna sağlanacak faaliyet ve durumlara ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesiyle düzenlenen Ek 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında yer alan “...noktalarından” ibaresinden sonra “Su Bilimleri ve Mühendisi, Su Ürünleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi bir yetkilinin gözetiminde...” ibaresi eklenmiştir.

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Adana

Edirne

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Su Ürünleri Kanunu’nda yeni bir madde düzenleniyor dolayısıyla burada bir önergemiz var, ek madde 5’te. Avcılık yoluyla elde edilen su ürünlerinin karaya çıkış noktalarındaki denetimlerde yeterli sayıda uzman personelin istihdam edilmemesinden kaynaklanan eksiklikler yaşandığı gözlenmektedir. Bu nedenle, su ürünlerinin karaya çıkış noktalarında su bilimleri ve mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojileri mühendislerinin yetkilendirilerek istihdam edilmesi sürdürülebilir su ürünleri yönetimi açısından oldukça önemli bir boşluğu dolduracaktır. Önergemizde de vurguladığımız gibi, Avrupa Birliğiyle yapılan balıkçılık faslıyla ilgili görüşmelerde mutabık olunmasına rağmen, balıkların karaya çıkış noktalarında yeterli sayıda uzman personel bulundurulmamaktadır. Bu durum kanunla düzenlenmelidir. Yani karaya çıkış noktalarında mutlaka su bilimleri ve mühendisleri, su ürünleri mühendisleri veya balıkçılık teknolojileri mühendisleri ikame edilmelidir eğer Avrupa Birliğiyle ilgili görüşmelere uyum sağlanacaksa.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15-1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- Tarım ve Orman Bakanlığından izin alınmadan deniz ve içsularda balıklandırma yapılması veya bu kaynaklara diğer su ürünlerinin bırakılması yasaktır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Önerge yok.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16-1380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Başka ülkelerin karasularında, münhasır ekonomik bölgelerinde veya uluslararası sularda ticari su ürünleri avcılığı yapacak gemilerin sahip veya donatanlarının Tarım ve Orman Bakanlığınca belirlenen şartlara uyması zorunludur.”

BAŞKAN – 16'ncı maddede önerge yok.

16'ncı madde üzerinde söz isteyen? Yok.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeden sonra gelmek üzere yeni madde ihdasıyla alakalı sekiz adet önerge vardır. Bunları sırasıyla okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“EK MADDE– İçsuların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması halinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin neler olduğu ve nasıl yapılması gerektiği, Su Ürünleri Fakültesi bulunan Üniversiteler ile amatör balıkçılık ile ilgilenen sivil toplum örgütlerinin vereceği raporlara göre alınır. Verilecek raporlara göre projelerin devam edip etmemesi, devam edecek ise alınacak tedbirlerin uygulanması ve denetlenmesi, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından uygulanır.”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Bursa

Edirne

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Ayhan Barut

Tekirdağ

Adana

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 9'uncu maddede bir değişiklik öngörüyoruz. İç suların sulama, enerji istihsalı gibi maksatlarla kullanılması hâlinde bu sularda mevcut su ürünlerinin yaşama, üreme, muhafaza ve istihsalini zarardan koruyacak tedbirlerin neler olduğu ve nasıl yapılması gerektiği, su ürünleri fakültesi bulunan üniversiteler ile amatör balıkçılıkla ilgilenen sivil toplum örgütlerinin vereceği raporlara göre alınır. Verilecek raporlara göre projelerin devam edip etmemesi, devam edecek ise alınacak tedbirlerin uygulanması ve denetlenmesi Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından uygulanır.

Gerekçemiz şu: Yapılan değişiklikle iç sular üzerinde yapılacak sulama faaliyetleri ve enerji çalışmalarının su ürünleri üzerindeki yarar/zarar değerlendirmelerinin bilimsel araştırmalara göre yapılması ve olası bir tür kaybının önüne geçilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“EK MADDE- Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri istihsalı ile uğraşanların mesleki bilgi, deneyim ve görgülerini yükseltmek amacıyla, Su Ürünleri Fakültesi olan üniversitelerdeki öğretim görevlileri, diğer Bakanlıkların yetkilileri ve amatör balıkçılık ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan uzmanlarla birlikte, ücretli veya ücretsiz kurslar, işbaşı eğitim programları ve meslek okulları açabilir. Kamu sporu, propaganda, eğitim ve öğretim için gerekli tedbirleri alır.”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Bursa

Edirne

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Ayhan Barut

Tekirdağ

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini teklif ettik. 1380 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesidir talebimiz:

“Tarım ve Orman Bakanlığı, su ürünleri istihsalı ile uğraşanların mesleki bilgi, deneyim ve görgülerini yükseltmek amacıyla, Su Ürünleri Fakültesi olan üniversitelerdeki öğretim görevlileri, diğer Bakanlıkların yetkilileri ve amatör balıkçılık ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan uzmanlarla birlikte, ücretli veya ücretsiz kurslar, işbaşı eğitim programları ve meslek okulları açabilir. Kamu sporu, propaganda, eğitim ve öğretim için gerekli tedbirleri alır.”

Bu madde üzerinde yapılan değişiklikle su ürünleri yetiştiriciliği yapmak isteyenlerin bilimsel bir eğitime tabi tutulmaları gerektiği ve bu eğitimlerin kimler tarafından verilmesi gerektiği öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“EK MADDE- Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler ile öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç, elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması ve bu ürünleri içsularındaki gemilerde bulundurmak yasaktır.

Her ne şekilde olursa olsun su ürünleri yetiştiriciliği için kiralanan alanlarda da aynı şekilde bulundurulması ve kullanılması yasaktır.”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Bursa

Edirne

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Ayhan Barut

Tekirdağ

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, hani yasa yapıyoruz ya, bu yasada şu önerdiğimiz maddelerin hepsinin geleceğe dair bir öneminin olduğunu bilmenizde yarar var. Sadece belirli konularda çalışılmış, bunun farkındayız ama bir kanun teklifinin aslında öncekileri de üst üste koyduğumuzda onların da buraya yansımalarıdır. Eğer gerçekten bir kanun yapıyorsak sektöre dair, bunların en azından düşünülmesi gerektiğine inanıyoruz.

Çok önemli bir madde. Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini talep ediyoruz.

“1380 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

‘MADDE 19- Bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler ile öldürücü veya uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç, elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyiki ile su ürünleri avlanması ve bu ürünleri içsularındaki gemilerde bulundurmamak yasaktır.

Her ne şekilde olursa olsun su ürünleri yetiştiriciliği için kiralanan alanlarda da aynı şekilde bulundurulması ve kullanılması yasaktır.”

Çok net ve açık, kiralanan tekneler ve sahibi olunan teknelerde bu tür yapıların olmasını istemiyoruz. Bu maddede yapılan değişiklikle göl, gölet, baraj ve akarsularda bulunan balık popülasyonunun korunması ve gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra, son yıllarda elektroşokla avlanırken akıma kapılarak yaşanan ölümlerin önüne geçilmek istenmiştir. Bu madde üzerinde bu şekilde yapılacak bir değişiklik, amatör ve ticari avcılığı düzenleyen tebliğlerde de denetim yetkisini artıracaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“EK MADDE- Su ürünleri havzalarına, üretim yerlerine veya burada yaşayan insanların sağlığına, kullandıkları malzemelere, ekolojik dengeye zarar verecek şekilde dökülmesi veya sıvı ya da katı atık bertaraf tesisleri yapılması yasaktır. Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu yönetmelikle gösterilir.”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Bursa

Edirne

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Ayhan Barut

Tekirdağ

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun Orhan Bey.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim.

Su ürünleri havzalarına, üretim yerlerine veya burada yaşayan insanların sağlığına, kullandıkları malzemelere, ekolojik dengeye zarar verecek şekilde dökülmesi veya sıvı ya da katı atık bertaraf tesisleri yapılması yasaktır. Hangi maddelerin dökülmesinin yasak olduğu yönetmelikle gösterilir. Su ürünlerindeki devamı sağlamak ve gelecek nesiller aktarmak için su havzalarının su ürünlerinin

yaşayabileceği nitelikte olması gerekir. Sıvı ve katı atıkların yanı sıra, kanalizasyon atıkları ve kimyasal atıkların su havzalarına, göllere, ırmaklara atılması tüm ekolojik dengeyi bozmaktadır. Denetim ve cezaların artmasıyla iç sularımızda ve denizlerimizde yaşanan kirliliğin önüne geçebilir.

Çok açık, tarifi yapılmış; göl ve çevrenin temiz ve sağlıklı olması adına verilen bir kanun maddesi teklifi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – 20’nci maddede var zaten.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Hayır, eksik.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Farkı da fark ettim de.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ettiniz mi? Süpersiniz.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki ek maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ek Madde- Denizlerimizde ticarî amaçlı su ürünlerinin gırgır avcılığı ile Karadeniz’de kıyıdan itibaren 24 metre, diğer denizlerimizde 30 metre ile avcılık yapılması yasaktır.”

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

İlhami Özcan Aygün

Bursa

Adana

Tekirdağ

Okan Gaytancıoğlu

Cengiz Gökçel

Edirne

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun Barış Bey.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, yönetmelikle 24 metre 18 metreye çekildi Karadeniz’de özellikle gırgır avcılarının. Yalnız dünya standartları 50 metreyken bizim yönetmelikle 24 metreyi 18 metreye çekmemiz bence Karadeniz’de büyük tehlikeler getirebilir çünkü Karadeniz’de dağlar denize dik ve 18 metre, 3 metre sonra, 5 metre sonra deniz 18 metreye ulaşıyor zaten. Yani bu daha çok kıyı şeridinde balıkçıların avlanmasına ve orada kıyılara gelen balıkların yavruladığı yerlerde balık popülasyonunu biraz etkileyeceğini düşünüyoruz. Bu maddenin özellikle yönetmeliğe değil, kanuna, yasaya bağlanıp 24 metreyi yasalastırmamız gerektiğini, buradaki bütün arkadaşların kabul edeceğini açıkçası düşünüyorum çünkü önemli bir maddedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki ek maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ek Madde- Denizlerimizde trol ile yapılan balık avcılığı her yıl 1 Ekim tarihinde başlar.”

Orhan Sarıbal

Okan Gaytancıoğlu

Ayhan Barut

Bursa

Edirne

Adana

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Şimdi, trol avcılığıyla ilgili de daha önce 15 Eylül'dü. 1 Eylül'de balık avlanma yasağı kaldırılırken bir yönetmelikle bu trol avcılığı 1 Eylül'e çekildi. Yalnız Karadeniz'de ve belirli bölgelerdeki su sıcaklığı... 3 milden içeriden trol avcılığına müsaade edilmiyor ama su sıcaklığının değişkenliği bizim bölgelerde özellikle 1 Ekimden sonra başlıyor. Yani 3 mil kanununa göre trolcülerin 3 milin dışında bir balık avlanma şansı olmadığı için trol avcıları da kanunun bu 1 Eylül'de başlamasına istinaden 3 milin içine giriyor. Yani devlet bu yönetmelikle ve bu yasayla trol avcılığının farkında olmadan 1 Ekimden önce başlatıldığı için iç sulara girme şansını biraz daha fazlalaştırıyor. Yani tabii bunu da kabul etmeyeceksiniz ama önemli bir maddedir. Yani bilmiyorum, burada su ürünleriyle ilgili kanun yapan arkadaşlar bu trol avcılığının 1 Eylül'den 1 Ekime alınmasıyla ilgili ne düşünüyor, açıklası merak ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki ek maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ek Madde- Bu kanunda aksi belirtilmediği takdirde bilirkişi olarak Su Ürünleri Mühendisi, Su Bilimleri Mühendisi veya Balıkçılık Teknolojisi Mühendisliği unvanı ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odasına kayıtlı olan mesleğe ait konularda bilirkişilik yapacağı alanda en az 3 (üç) yıllık mesleki deneyime sahip meslek mensupları görev yapabilir.”

Orhan Sarıbal

Cengiz Gökçel

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Mersin

Edirne

İlhami Özcan Aygun

Ayhan Barut

Tekirdağ

Adana

BAŞKAN – Orhan Bey, buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bilirkişilik Kanunu var, dolayısıyla bilirkişilikle ilgili de hem odalara üye olma hem de belirli eğitimleri alma ama belirli dönemde de bir meslek tecrübesinin olması gerekiyor. Bu nedenle hem meslektaşlarımızın özlük haklarını korumak, onların bu alanlardan yararlanmasını sağlamak hem de yetkin olmaları için bu ek maddeyi sunduk. Su ürünleri alanında dört yıllık eğitim veren fakültelerden mezun olan ve su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi ve balıkçılık teknolojisi mühendisi unvanına sahip kişiler, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

Ziraat Mühendisleri Odasına kayıtlı olmaları hâlinde meslek mensubiyetleri tasdik olur. Bu meslek mensupları oda tarafından açılan temel bilirkişi eğitimlerini alarak uzmanlık alanları doğrultusunda bilirkişi olarak görev yapabilirler.

Bu madde ile su ürünleri mühendisi, su bilimleri mühendisi ve balıkçılık teknolojisi mühendisi unvanına sahip meslek mensuplarının meslekleriyle doğrudan ilişkili olan bu kanun kapsamında görev yetki ve sorumluklarının arttırılarak, eğitilmiş insan kaynağımızın uzmanlık alanı doğrultusunda istihdama katılımı sağlanması amaçlanmıştır. Yani bu arkadaşlarımız da bilirkişilik yapsın istiyoruz. Bunun da kanuna girmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hasan Bey, buyurun.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi bu önerge bu şekilde kanunlaşırsa bu konuda uzman hidrobiyolog, limnolog ve biyologları dışarıda bırakırsınız. Bir sınırlama getirilir. Şu anda baştan beri hiç isimleri geçmedi fakat balıkçılık popülasyonu çalışanlar, iç sularda balık üzerine çalışanlar çok fazla hidrobiyolog var ve Türkiye’de en eski alanlardan birisidir. Biyoloji burada dışarıda tutulur. Bu açıdan da oldukça sakıncalı bir durum çünkü kısıtlıyorsunuz, adamların çalışma alanını elinden alıyorsunuz. Hidrobiyologlar bu şeye hiç girmemiş. Ülkede çok büyük emekleri var özellikle su ürünleri alanında. Mesela birçok şeyde işte balıkçılık teknolojisi diyor, adam salyangoz avlıyorsa balıkçı ne yapacak veya diğer şeyler alırsa balıkçılık teknolojisi mezunu bunu bilemez. Böyle bir kısıtlama yanlış olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2214) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki ek maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ek Madde- Kıyı balıkçılığı yapılan yerlerde balıkların türlerine göre yumurtlama dönemlerinde bir ay süreyle balıkçılık yapılması yasaktır.”

Orhan Sarıbal

Ayhan Barut

Okan Gaytancıoğlu

Bursa

Adana

Edirne

İlhami Özcan Aygun

Cengiz Gökçel

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen?

Buyurun.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Bu konuyla ilgili gündüz de bir açıklama yapmıştım. O yanlış anlaşılıyordu. İçeri geldiğinde bir özür dileme değil, düzeltmeydi. Onu baştan söyleyeyim. Çünkü kıyı balıkçılığında bir yasaklama söz konusu değil ve balığın yumurtlama döneminde özellikle mart ve nisan aylarında balığın sahile yaklaştığı dönemler ve yumurta bırakmaya başladığı dönemlerde biz bütün avlarımızı denize atıyoruz ve balığın yumurtlama şansını, yavrulama şansını otomatikman elinden almış oluyoruz. Onun için her balık tabii mart ve nisan değil, yani bizim orada ya da Türkiye’de diyeyim bir istavrit balığı, mayıs ve nisan aylarında biraz daha kıyıya yaklaşıp yavrularını bırakırlar ama biz o dönemde bütün dip avlarını yani balıkçılarımız atar. Barbun balığı haziran ayında yavrularını

yavrulamak için, yumurtalarını bırakmak için dip denizlerden kıyıya doğru yaklaşır ama bu dönemde, inanın, denizde teknelerin gidecek alanı olmaz çünkü bütün avlar ve şamandıraları denizdedir ve balığın üreme şansını azalttığımız için bu kanun teklifine ek maddeyi de huzurlarınıza sunuyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “il özel idarelerince” ibaresi “Tarım ve Orman Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN - 17’nci madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- Bu Kanun 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

18’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18’inci madde kabul edilmiştir.

19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 19’uncu madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, gecenin bu saatine kadar çalıştınız, teşekkür ediyoruz ve bu şekilde teklifin maddelerinin görüşülmesi tamamlanmış oldu.

Şimdi teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Teklifin tümünü kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teşekkür ediyorum, oy birliğiyle teklifin tümü kabul edilmiş oldu.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yine, saygıdeğer Komisyon üyeleri, İç Tüzük’ün 45’inci maddesi hükmü uyarınca görüştüğümüz konuyla alakalı olarak özel sözcü olarak Edirne Milletvekili Sayın Fatma Aksal ile Gümüşhane Milletvekili Sayın Cihan Pektaş’ın seçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Değerli üyelerimiz, eğer muhalefet şerhi verecekmeniz şerhlerinizi lütfen 10/10/2019 tarihi saat 12.00’ye kadar Komisyon Başkanlığımıza ulaştırmanızı istirham ediyoruz.

Teklifin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.03